

САДРЖАЈ

О П Ш Т И Д Е О П Л А Н А.....	4
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	5
3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА.....	6
4. ПРАВНИ ОСНОВ.....	6
5. ПЛАНСКИ ОСНОВ.....	7
6. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА	7
6.1. Извод из Просторног плана Републике Србије (усвојен 2010. године) и нацрта Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године	7
6.2. Извод из Регионалног просторног плана за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник РС“, број 39/2014)	9
6.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате - Прељина („Службени гласник РС“, бр. 10/2020);	10
6.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута железничке пруге Сталаћ - Краљево (<i>фаза раног јавног увида</i>);	11
6.5. Извод из Просторног плана општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2011);.....	14
6.6. Извод из Плана развоја општине Трстеник за период 2021-2027.	15
6.7. Извод из Генералног плана Трстеника 2030.....	17
7. ОПИС ОБУХВАТА И ГРАНИЦА ПЛАНА	19
7.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА	20
8. ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА.....	22
9. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА.....	22
9.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ И ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА.....	22
ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	22
СТАНОВНИШТВО.....	23
9.2. Подела на урбанистичке зоне	24
9.3. Постојеће стање коришћења простора	25
9.4. Биланс постојећих површина	28
9.5. Саобраћајна мрежа	30
9.6. Мреже јавне и комуналне инфраструктуре.....	32
9.7. Привреда и становање.....	33
9.8. Основна просторна ограничења	34
П Л А Н С К И Д Е О П Л А Н А	36
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА.....	36
1.1. Основна концепција развоја и планска решења	36
1.2. Концепција развоја, планирана претежна намена површина и режими коришћења простора.....	36
1.3. Подела на урбанистичке зоне.....	37
1.4. Планирана претежна намена уз могућност јавног коришћења	42
1.3. Биланс планираних површина.....	43
1.5. Грађевинско подручје	45
1.5.1. Грађевинско земљиште јавне намене.....	45
1.5.2. Саобраћајне површине	45
ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ	45
Државни путеви.....	46
Уређење и изградња аутопута и државних путева.....	48
Општински путеви	52
Мрежа градских саобраћајница	52
Бициклическе стазе	59
Пешачке стазе и пешачке површине	59
Јавни трг – Урбанистичка целина ЈТ	59
Јавни паркинг – Урбанистичка целина ПГ	60
Аутобуска станица – Урбанистичка целина АС.....	60
Наплатна рампа – Урбанистичка целина НР	60

ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ.....	60
Железничка станица – Урбанистичка целина ЖС	64
ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ	64
1.5.3. ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	65
Образовање – Урбанистичка целина ОО, СР, ВТ, ФП, МШ, ДУ	65
Дечија заштита – Урбанистичка целина ОБ	66
Социјална заштита – Урбанистичка целина СЗ, ФЗ, ДП.....	67
Здравствена заштита – Урбанистичка целина ДЗ, ХП, ФЗ.....	67
Култура – Урбанистичка целина ДК, НУ, ГМ, НБ, ИА.....	68
Спорт и рекреација – Урбанистичка целина ХС, СЦ, ГБ, СТ, ФТ, АК, СЕ.....	68
Управа и државни органи – Урбанистичка целина СО, ОС, ПЛ, ПУ, ЗЗ, КА, ШУ	69
Техничка и комунална инфраструктура - Урбанистичка целина ВС, ПО, ЗП, ВТ, СП, ГР, КИ, ЦС, ППОВ, РД, ТО, ГМРС, КО, ЕД, ТС.....	70
Ватрогасна станица - Урбанистичка целина ВС	71
Пошта - Урбанистичка целина ПО	71
Зелена пијаца - Урбанистичка целина ЗП.....	71
Ветеринарска станица - Урбанистичка целина ВТ	71
Сточна пијаца - Урбанистичка целина СП	71
Гробља - Урбанистичка целина ГР.....	72
Јавна инфраструктура - Урбанистичка целина КИ, ЦС, ППОВ, РД, ТО, ГМРС, КО, ЕД, ТС.....	72
Зелене и слободне површине - Урбанистичка целина РП, ПЗ, ЗЗ, ЗВ	72
Посебна намена	74
Водно земљиште.....	74
1.5.4. Грађевинско земљиште остале намене	75
Становање - Урбанистичка целина ВС, ХО, ИС, РС, СП.....	75
Пословне и радне зоне - Урбанистичка целина РЗ, КЦ, БП.....	76
Верски објект - Урбанистичка целина ЦТ, ЦО.....	77
Остало заштитно зеленило	77
1.5.5. Пољопривредно земљиште	78
1.5.6. Шуме и шумско земљиште	78
1.5.7. Техничка и комунална инфраструктура.....	79
Електроенергетска мрежа.....	79
Телекомуникациона мрежа	82
Водоснабдевање	84
Водоводна мрежа.....	87
Каналисање	89
Атмосферске воде	90
Заштита од поплава и регулација водотокова	91
Гасификација и топлификација.....	93
1.5.8. Обновљиви извори енергије.....	96
1.5.9. Систем прикупљања и евакуације отпада.....	96
1.5.10. Инжењерско геолошке карактеристике терена са геотехничким условима и препорукама.....	99
1.5.11. Подаци о одобреним истражним пољима, овереним резервама и позајмиштима материјала.....	103
1.5.12. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности.....	104
1.5.13. Посебни захтеви, услови и прописи које је потребно испунити за издавање одобрења за изградњу.....	104
1.5.14. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта	104
1.5.15. Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи.....	105
1.5.16. Услови и мере заштите природе	117
1.5.17. Услови и мере заштите непокретних културних добара и амбијенталних целина и визура ..	119
1.5.18. Услови и мере заштите од елементарних и других већих непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава	123
1.5.19. Смањење негативних ефеката, катастар загађивача, мониторинг животне средине и остале мере и активности (ниво општине Трстеник).....	131

1.5.20. Смернице за израду техничке и планске документације са аспекта заштите животне средине	133
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	136
2.1. Општа правила за изградњу објеката	136
2.2. Услови за формирање грађевинске парцеле	137
2.3. Начин обезбеђивања приступа грађевинској парцели	137
2.4. Начин обезбеђивања простора за паркирање и гаражирање возила	138
2.5. Положај објекта у односу на регулацију и грађевинске линије	139
2.6. Положај објекта на парцели	139
2.7. Правила и услови за пратеће и помоћне објекте на парцели	140
2.8. Ограђивање грађевинских парцела	140
2.9. Препусти на објекту у односу на регулацију и грађевинске линије	140
2.10. Правила грађења за објекте у поступку озакоњења	141
2.11. Правила за реконструкцију, доградњу, адаптацију и санацију постојећих објеката	141
2.12. Правила грађења за објекте и површине јавне намене	141
Аутобуска станица – Урбанистичка целина АС	141
Железничка станица – Урбанистичка целина ЖС	142
Образовање – Урбанистичка целина ОО, СР, ВТ, ФП, МШ, ДУ	142
Дечија заштита – Урбанистичка целина ДЗ	142
Социјална заштита – Урбанистичка целина СЗ, ДП	142
Здравствена заштита – Урбанистичка целина ДЗ, ХП, ФЗ	142
Култура – Урбанистичка целина ДК, НУ, ГМ, НБ	143
Спорт и рекреација – Урбанистичка целина ХС, СЦ, ГБ, СТ, ФТ, АК, СЕ	143
Управа и државни органи – Урбанистичка целина СО, ОС, ПЛ, ПУ, ЗЗ, КА, ШУ	143
Техничка и комунална инфраструктура	143
Зелене и слободне површине – Урбанистичка целина РП, ПЗ, ЗЗ, ЗВ	144
Посебна намена	144
Водно земљиште	145
2.13. Правила грађења за објекте и површине остале намене	145
2.13.1. Становање	145
Вишепородично становање - Урбанистичка целина ВС	145
Индивидуално становање умерених густина – Урбанистичка целина ИС	146
Становање са пословањем - Урбанистичка целина СП	146
Индивидуално становање у рубним зонама – Урбанистичка целина РС	146
2.13.2. Пословне и радне зоне	147
Радне зоне – Урбанистичка целина РЗ	147
Комерцијалне делатности - Урбанистичка целина КЦ	148
2.13.3. Верски објекти – Урбанистичка целина ЦТ и ЦО	148
2.13.4. Зелене површине на осталом земљишту	148
2.14. Правила грађења за површине изван грађевинског подручја	149
2.14.1. Пољопривредно земљиште	149
2.14.2. Шуме и шумско земљиште	149
2.15. Урбанистичко и архитектонско обликовање	150
2.16. Мере енергетске ефикасности изградње	150
2.17. Општи услови изградње и прикључења на инфраструктурну мрежу	151
Електроенергетска мрежа	151
Телекомуникациона мрежа	154
Водоснабдевање	156
Каналисање	157
Услови прикључивања на инсталације водоводне и канализационе мреже	160
Правила грађења за гасоводну инфраструктуру	162
Услови прикључивања на мрежу дистрибутивног система за грејање	163
IV ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА	165
V СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	166
VI ДОКУМЕНТАЦИОНИ ДЕО ПЛАНА	169
VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	171

На основу члана 25 и члана 35. Став 7 и члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС и 98/2013-одлука УС, 132/14, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 40. Статута општине Трстеник (Службени лист општине Трстеник, бр. 1/2019), Скупштина општине Трстеник, на седници одржаној __.__. 2024.године донела је:

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ТРСТЕНИК

План генералне регулације Трстеник садржи текстуални део (општи и плански део), графички део (постојеће и планирано стање) и документациону основу.

ОПШТИ ДЕО ПЛАНА

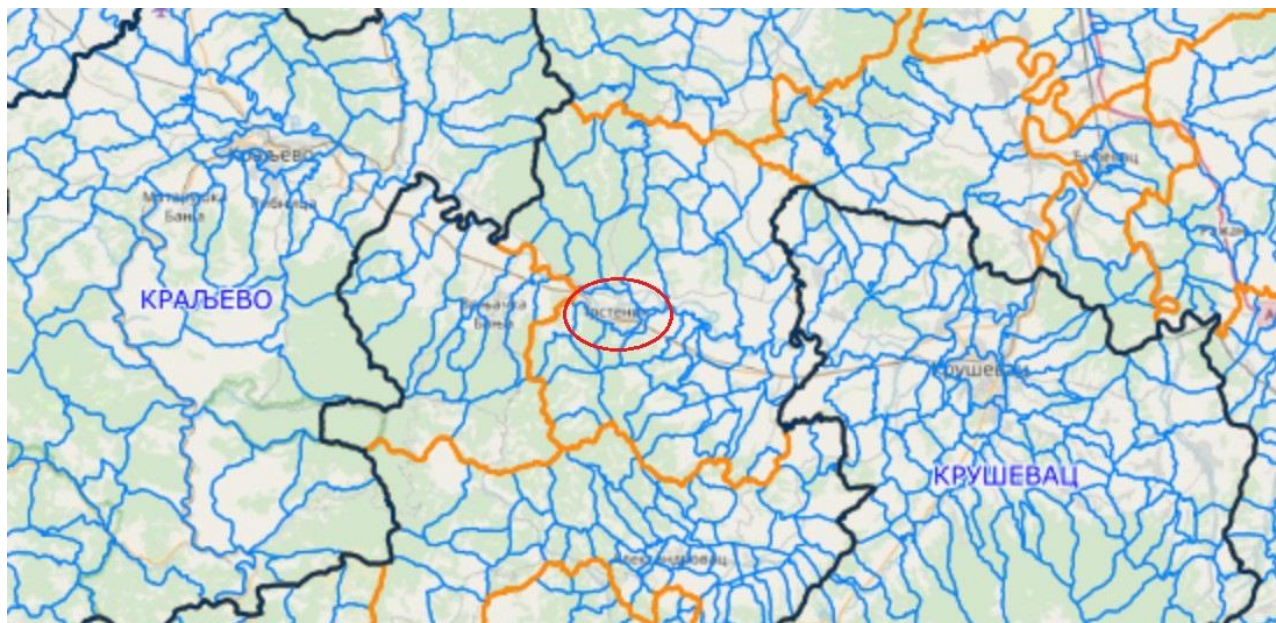
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

План генералне регулације Трстеника израђује се на основу Одлуке о приступању изради Плана генералне регулације Трстеник, донете на седници Скупштине општине Трстеник одржаној дана 09.04.2021. године („Службени лист општине Трстеник, бр. 4/2021).

Израда Плана генералне регулације Трстеник (у даљем тексту: План) ради се на основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013 - одлука УС и 98/2013 - одлука УС, 132/14, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 -др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 32/2019).

Обухват Плана је целокупна КО Трстеник и делови катастарских општина Грабовац, Богдање, Чаири, Озаци, Осаоница и Прњавор који припадају постојећем Генералном плану Трстеника из 2009. године.

Укупна површина простора обухваћена Планом је 17,38 км².

У складу са законским и подзаконским актима који регулишу област урбанистичког планирања: прибављене су дигиталне подлоге за израду Плана и постојећа планска и развојна документа; спроведени су поступци јавног оглашавања у циљу упознавања стручне и заинтересоване јавности са циљевима израде Плана и планским решењима; органи, посебне организације, имаоци јавних овлашћења и друге институције доставиле су расположиве податке о постојећем стању, условима коришћења, развојним плановима и осталу релевантну документацију из делокруга свога рада.

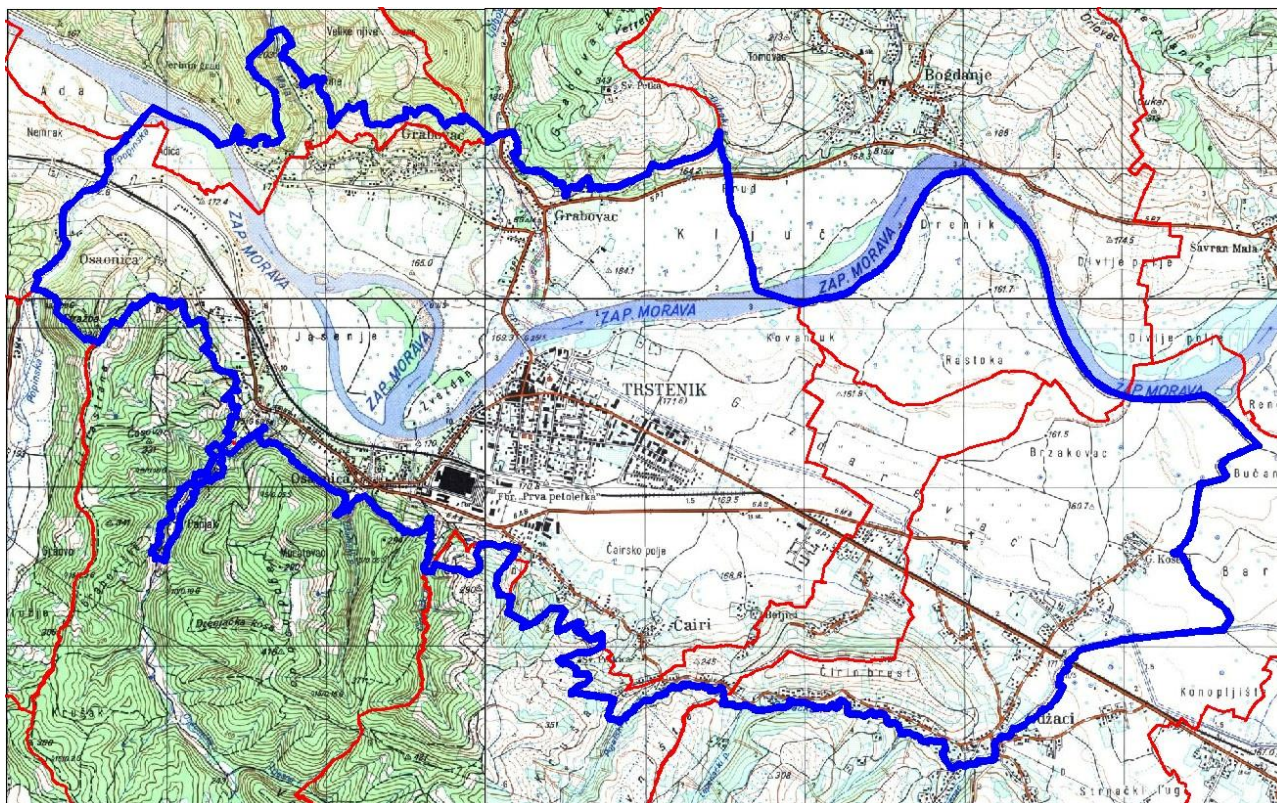
На основу Одлуке о приступању изради Плана генералне регулације Трстеник, („Службени лист општине Трстеник, бр. 4/2021), приступа се изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину, на основу претходно обављеног поступка о одлучивању, сходно Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010).

Концепција просторног развоја Плана заснована је на студијској, развојној, просторној, планској и урбанистичкој документацији као и на резултатима досадашњих истраживања у области организације, уређења, заштите и коришћења простора.

2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Циљ доношења Плана је: утврђивање дугорочне концепције организације, уређења, заштите и коришћења подручја насељеног места Трстеник и делова приградских насељених места Грабовац, Богданје, Чаири, Озаци и Осаоница; рационално коришћење и очување заштићених природних добара и ресурса; заштита и унапређење животне средине; валоризација комплементарних погодности подручја за развој; активирање културно-историјских и природних добара за развој туризма и пратећих делатности простора, саобраћаја и други облици интеграције подручја са окружењем.

Циљ доношења Плана је и усклађивање са планским документом ширег подручја, Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, бр.10/2020).

3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Планом генералне регулације Трстеника дефинишу се: генерална урбанистичка решења са наменама површина које су претежно планиране са правилима грађења и општим урбанистичким условима за изградњу и уређење простора; генералне правце и коридоре за саобраћајну, енергетску, водопривредну, комуналну и другу инфраструктуру; препоруке и поделу на урбанистичке целине за даљу планску разраду кроз планове детаљне регулације и урбанистичке пројекте.

Посебни циљеви израде Плана односе се на унапређење начина коришћења простора кроз израду, доношење и спровођење планских решења:

- омогућавање проласка аутопута Е-761, деоница Појате–Прелјина и инфраструктурног коридора у зони аутопута кроз северни део подручја обухваћеног Планом;
- уклапање намена, функција, саобраћајница и инфраструктурних система у систем коридора аутопута, а нарочито планско усклађивање са петљом - денивелисаном раскрсницом „Трстеник“ на стационачи км 47+546 и прикључење денивелисане раскрснице на државни пут ПА реда број 188;
- планско сагледавање локације постројења за пречишћавање отпадних вода - ППОВ усаглашене са новонасталом реализацијом кориговане трасе аутопута Е-761;
- унапређење постојећег начина организације и коришћења простора, уз активирање неискоришћених просторних ресурса и потенцијала;
- усклађивање урбаног развоја и уређења подручја Плана са одредбама и елементима Закона о планирању и изградњи;
- одређивања површина јавне намене;
- координација и усклађивање интересе приватног и јавног сектора;
- стварање услова за решавање правно имовинских односа;
- остваривање максималних урбанистичких параметара за планиране намене у складу са значајем локација чиме се постиже рационално коришћење простора постојећег грађевинског земљишта са аспекта урбане економије;
- подизање квалитета локација, изградњом недостајућих саобраћајница и инфраструктурних система;
- развој малих и средњих предузећа;
- усмеравање урбаног развоја у складу са савременим стандардима заштите околине и квалитета живота;
- остваривање просторних и техничких мера за унапређење простора кроз његову заштиту (заштита животне средине, природе и др.);
- дефинисање основних коридора инфраструктурних система и инфраструктурно опремање насеља термоенергетском инфраструктуром, уважавајући принципе енергетске ефикасности кроз реализацију плански установљених циљева из домена термоенергетске инфраструктуре.

4. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за израду Плана чине:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013 - одлука УС и 98/2013 - одлука УС, 132/14, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 -др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 32/2019);
- Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, бр. 22/2015);

- Одлука о приступању изради Плана генералне регулације Трстеник, донета на седници Скупштине општине Трстеник одржаној дана 09.04.2021. године („Службени лист општине Трстеник, бр. 4/2021);

- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана генералне регулације Трстеник на животну средину донета је чланом 1. Одлуке о приступању изради приступању изради Плана генералне регулације Трстеник (“Службени лист општине Трстеник, број 4/2021);

- и остала релевантна законска и подзаконска акта која регулишу предметну област.

Закони и подзаконски акти наведени у правном основу су важећи прописи, у случају њихове измене или доношења нових, примениће се важећи пропис за одређену област.

5. ПЛАНСКИ ОСНОВ

Плански основ за израду Плана чини следећи документи:

- Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник РС“, бр. 39/2014);

- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, бр. 10/2020);

- Просторни план општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2011);
Израдом и доношењем Плана генералне регулације Трстеника престаје да важи Генерални план Трстеника 2030. („Службени лист општине Трстеник“, бр. 7/2009).

Приликом израде Плана коришћена су стратешка и развојна документа:

- План развоја општине Трстеник за период 2021-2027, донешен на седници Скупштине општине Трстеник одржаној 25.06.2021.године („Службени лист општине Трстеник“, бр. 6/2021);

- Локални план управљања отпадом за период 2023-2032 године донешен на седници Скупштине општине Трстеник одржаној 19.12.2022.године

- и остала развојна, статешка и техничка документација.

6. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

6.1.Извод из Просторног плана Републике Србије (усвојен 2010. године) и нацрта Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године

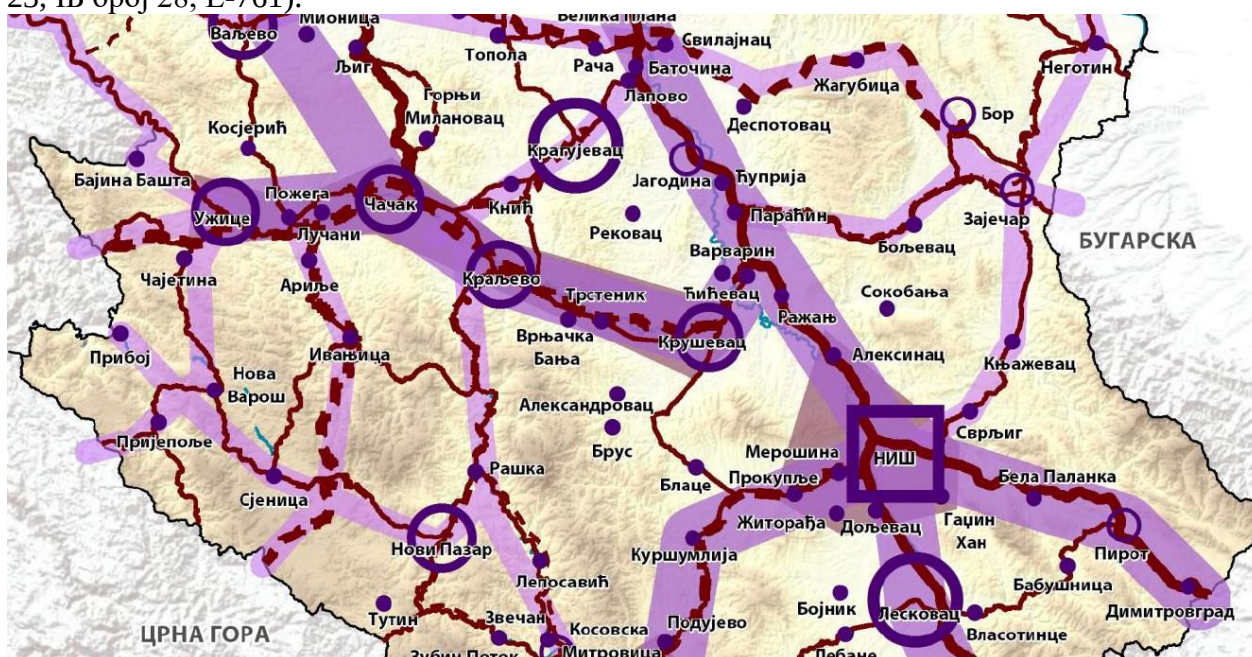
Претходни (други по реду, први ППРС донет је 1996. године за период од 1996-2010.) Просторни план Републике Србије донет је 2010. године за период од 2010-2021.године). Новоприпремљени ППРС је прошао процедуру разматрања 2021. године и очекује се доношење, са хоризонтом важења до 2035. године. Припремљени нови просторни план Републике базиран је на изабраном планском опредељењу да се у ППРС до 2035. године разрађује реалистички сценарио, који упућује на оптимална реална планска решења и њихове ефекте у будућности, заснована на анализи развојних тенденција у Србији и њима својственим ограничењима, неизвесностима, предностима и могућностима. Формулисан је општи циљ ка одрживом и равномернијем просторном развоју, ублажавању регионалних разлика и већем степену територијалне кохезије ради побољшања квалитета живота, успоравања неповољних демографских процеса и стварања услова заостанак младих у земљи, уз унапређење конкурентности, приступачности и очување територијалног капитала и идентитета простора, прилагођавање делатности у простору и насеља на климатске промене.

У области „Урбани системи и уређење урбаних насеља“ планиране су примарне осовине/појасеви развоја, где је општина Трстеник сагледана у западноморавском појасу - на правцу дуж Западне Мораве, од Ужица ка Чачку, Краљеву, Крушевцу и коридору 10, који пружа могућност просторне интеграције у правцу БиХ на западу и даље преко тимочког појаса у правцу Бугарске и коридора 4 на истоку.

У погледу смерница за уређење урбаних насеља дефинисано је да ће у изради урбанистичких планова за урбана насеља и урбана подручја приоритет имати теме: урбана

обнова, рециклажа браунфилд локација и изградња у оквиру већ постојеће урбане матрице, трансформација локација у друге градске функције, пожељно у културне, образовне, start up инкубаторе или комерцијалне намене, уколико је могуће и стамбене зоне (укључујући и loft living), али са очувањем елемената индустријског наслеђа и историје места.

У области саобраћајне инфраструктуре Просторним планом је сагледан путни саобраћај и путна мрежа кроз три нивоа: први ниво примаран економски аспект и аспект квалитетног опслуживања транзитних токова; други ниво примарно повезивање унутар Србије, економски и друштвени аспект, аспект квалитетније интеррегионалне и интрарегионалне сарадње; и трећи ниво друштвени аспект отварања могућности квалитетнијег повезивања удаљених, периферних делова државе. Посматрајући подручје јужног дела Републике кључни елементи планске од интереса за општину Трстеник је Други ниво: IА реда број 5 (Појате-Крушевац-Краљево-Чачак), Пожега-Бољаре (граница са Црном Гором), завршетак изградње на аутопутском правцу Појате-Крушевац-Краљево-Чачак (IА број 5, Е-761)-Пожега (IА број 2, Е-761/Е763)-Ужице-Котроман (граница са Федерацијом Босном и Херцеговином) (IБ број 23, IБ број 28, Е-761).

Просторним планом у је области развоја железнице дефинисана обнова регионалних пруга-ревитализација, модернизација и електрификација постојећих једноколосечних пруга, са изградњом капацитета за повезивање значајних корисника железничких услуга: Сталаћ-Краљево-Пожега, електрификација и савремена СС и ТК постројења на деоницама Сталаћ-Краљево.

У области Иновативна и пословна индустријска структура, планиране индустријске зоне и индустријски паркови за ниво НУТС-3, односно Расинску област, са навођењем Трстеника као индустријског развојног центра.

Планска решења преносног електроенергетског система до 2035. године у области интерне 220 kV и 110 kV мреже предвиђају изградњу повезног вода за ТС 110/10 kV Трстеник 2.

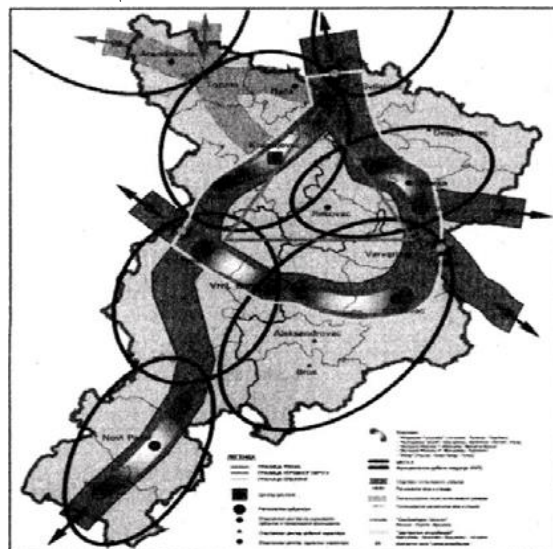
У области Заштите и унапређење квалитета животне средине посебно је наведено проглашено заштићено подручје, односно простор културно- историјског значаја: „580 Околина манастира Љубостиња“. Као подручје планирано за истраживање и заштиту природе, подручја са двојним значајем у смислу природних вредности и пределе целине, као и просторно културно-историјска целина идентификована је зона манастира Љубостиња, са дефинисаним смерницама за заштиту, уређење и одрживо коришћење културног наслеђа у смислу поштовања критеријума Унескове листе светске културне баштине.

6.2.Извод из Регионалног просторног плана за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник РС“, број 39/2014)

Уредбу о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа донела је Влада Републике Србије 25. марта 2014. године („Службени гласник РС“, бр. 39 од 9. априла 2014.године).

Просторним планом утврђују се дугорочна концепција развоја, организације, уређења, заштите и коришћења подручја Регионалног просторног плана на територији која обухвата подручја Шумадијског, Рашког, Поморавског и Расинског управног округа, и то на територији градова и општина, укључујући и општину Трстеник.

Трстеник је у плану сагледан као општина и у оквиру Расинског округа. Доминантни елементи у сложеној просторно-привредној структури центара развоја су зоне водећих активности: у Трстенику је препознатљива зона моноструктурног карактера „Прве Петолетке” (површине 62,0 ha). Општа концепција, пропозиције и планска решења регионалног просторног развоја дефинисала је развојне индустријске гране на регионалном нивоу (аутомобили, привредна возила, грађевинске машине, базна хемија, наменска индустрија и друго), а везано за највеће регионалне индустријске центре (Крагујевац, Краљево, Крушевац, Јагодина, Трстеник, Нови Пазар) и њихове програме и капацитете.

Дефинисана хијерархија насеља и центара сагледала је и општину Трстеник: III ранг - центри са израженим урбаним и привредним функцијама (три) - Аранђеловац, Трстеник и Врњачка Бања. Концепција просторног развоја привреде на планском подручју подразумева центре различитог ранга: в) III ранг: (а) Трстеник, привредни центар са доминантном индустријском функцијом; (б) Аранђеловац и Врњачка Бања, привредни – индустријски – туристички центри. Туристички простор планског подручја се диференцира на целине и то: - Зона аутопута и осталих саобраћајних праваца, у којој је наведена и општина Трстеник. У области саобраћајне инфраструктуре наведена је изградња недостајућег дела државног пута II реда Р-219 (према претходној категоризацији путне мреже) на деоници од Трстеника до Превешта, с повезивањем до манастира Каленић. Развој ваздушног саобраћаја је поред регионалног аеродрома у Краљеву - „Морава” (Лађевци), сагледао и мрежу мањих аеродрома у функцији спорта, туризма, пословних путовања (Крушевац, Краљево, Трстеник, Параћин - Давидовац, Јагодина).

У области енергетске инфраструктуре дефинисана је изградња нове трансформаторске станице ТС 110/20 kV „Трстеник”, инсталисане снаге 2x31,5 MVA. Прикључење ове трансформаторске станице предвиђено је радијалним далеководом на 110 kV сабирнице ТС „Трстеник 1”. Планиране акумулације у склопу регионалних водопривредних система сагледавају општину Трстеник у оквиру развоја изворишта „Звездан” и „Старо корито”, довођење воде из подсистема Студеница – Лопатница и акумулације „Ћелије”. Одвођење

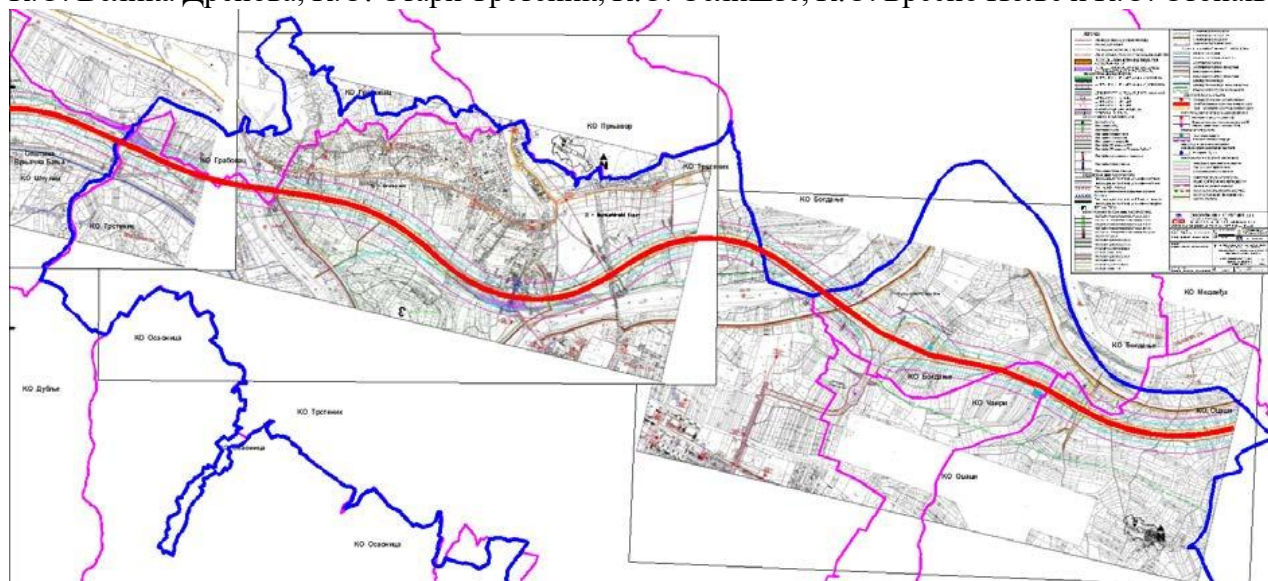
отпадних вода ће се обављати по сепарационом систему, треба тежити да се ураде комплетни системи за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода за градске и општинске центре (Баточина, Кнић, Лапово, Рача, Краљево, Врњачка Бања, Нови Пазар, Тутин, Рашка, Свилајнац, Ћуприја, Крушевац, Александровац, Брус, Варварин, Трстеник и Ћићевац). Стратегијом управљања отпадом у области Рашког и Расинског управног округа предвиђен је регионални центар за управљање отпадом: градови Краљево и Крушевац, општине Врњачка Бања, Трстеник, Варварин, Брус, Рековац, Александровац и Ћићевац.

У области категоризације животне средине извршена је диференцијација животне средине на четири категорије, где је општина Трстеник сврстана у категорију 1): Подручја загађене и деградиране животне средине, са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, регионалне депоније, коридори аутопутева, водотоци „ван класе“) урбана подручја: Краљево, Крагујевац, Трстеник, Прокупље, Нови Пазар, Јагодина, Параћин.

Као утврђена непокретна културна добра (НКД) од изузетног значаја на територији општине Трстеник сагледани су следећи објекти (2010.): Манастир Велуће, Споменик културе, СгРС 14/79, село Велуће; Катића кућа, Споменик културе, СгРС 14/79, Трстеник, Маршала Тита 17. У оквиру заштите природних добара, као заштићено подручје сагледано је подручје заштићеног простора културно-историјских вредности Манастир Љубостиња, Трстеник, КО Прњавор.

6.3.Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате - Прељина („Службени гласник РС“, бр. 10/2020);

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате–Прељина донела је Влада Републике Србије 17. јануара 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 10/2020). Планско подручје обухвата делове јединица локалних самоуправа: Ћићевац, Варварин, Крушевац, Трстеник, Врњачка Бања, Краљево и Чачак, односно територије 84 катастарске општине, а на подручју општине Трстеник: К.О. Угљарево, К.О. Лозна, К.О. Грабовац, К.О. Трстеник, К.О. Богдање, К.О. Чаири, К.О. Медвеђа, К.О. Озаци, К.О. Горњи Рибник, К.О. Доњи Рибник, К.О. Почековина, К.О. Лопаш, К.О. Велика Дренова, К.О. Стари Трстеник, К.О. Селиште, К.О. Бресно Поље и К.О. Стопања.

За потребе функционисања саобраћајног путног правца на основу Закона о путевима, формира се:

1) земљишни појас аутопутског коридора резервисан за потребе изградње и функционисања пута који је дефинисан за изградњу пута функционисање саобраћаја на њему.

Изградња објеката у земљишном појасу подразумева објекте пута и објекте у функцији саобраћаја на њему, као и објекте инфраструктурних система који се укрштају или паралелно воде у коридору пута. Ширина путног појаса износи око 75–80 м;

2) заштитни појас који је дефинисан као зона за обезбеђење заштите од штетног утицаја путног коридора на окружење. Изградња објеката у заштитном појасу није дозвољена осим за објекте који су у функцији пута и саобраћаја на њему. Ширина заштитног појаса произилази из законске регулативе и мери се од земљишног појаса у дужини од 40,0 м;

3) појас контролисане изградње који је у функцији путног коридора и његовог несметаног функционисања у простору. Изградња објеката у овом појасу је дозвољена по селективном принципу узизраду одговарајуће планске документације. Ширина појаса контролисане изградње директно произилази из законске регулативе и износи 40,0 м од заштитног појаса.

На траси аутопута планирана је петља / денивелисана раскрсница Трстеник, стационажа км 47+546, $L=9,861$ м, уз одбрамбени насип непосредно пре новог моста којим аутопут прелази Западну Мораву, тако да се изливна трака пружа и преко моста. Повезивање деонице аутопута са уличном мрежом (општински пут), у наставку са државним путевима ПА реда број 188 и ИБ реда број 23, односно ПА реда број 187, самим Трстеником и насељима у непосредној близини. Веза према Трстенику се остварује преко постојеће саобраћајнице која пролази кроз индустријску зону и затим се посредно прикључује на државни пут ИБ реда 23. Денивелисана раскрсница аутопута прелази подвожњаком дужине 22 м. Просторним планом је предвиђено пет наплатних места на бочном наплатном платоу, уз формирање четири острва. Спољни канали би били намењени проласку вангабаритних возила, односно за електронску наплату путарине. Остали канали би по потреби могли бити са комбинованом технологијом наплате (ручно и електронски) а минимално један канал би имао могућност промене смера опслуживања. База за одржавање путева у зони Трстеника планирана је у Великој Дренови. У оквиру Петље „Трстеник” планирана је локација бензинске станице.

Траса аутопута вођена је делимично кроз незаштићено подручје и делимично кроз подручја са насипима. Од км 41+528.24 до моста на Западној Морави, траса је на левој инундацији, у небраћеном подручју. Између два моста на Западној Морави траса је на десној обали и пролази кроз затворену касету „Трстеник”. Преласком на леву обалу Западне Мораве траса аутопута пролази кроз небраћено подручје, док узводно од ушћа Љубостињске реке до ушћа Мале реке траса аутопута пролази кроз регулисано подручје „Звездан”. Узводно од Мале реке до км 56+073.87 траса аутопута пролази кроз небраћена подручја. Непосредно узводно од ушћа Мале реке траса аутопута прелази са леве на десну инундацију.

6.4.Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута железничке пруге Сталаћ - Краљево (фаза раног јавног увида);

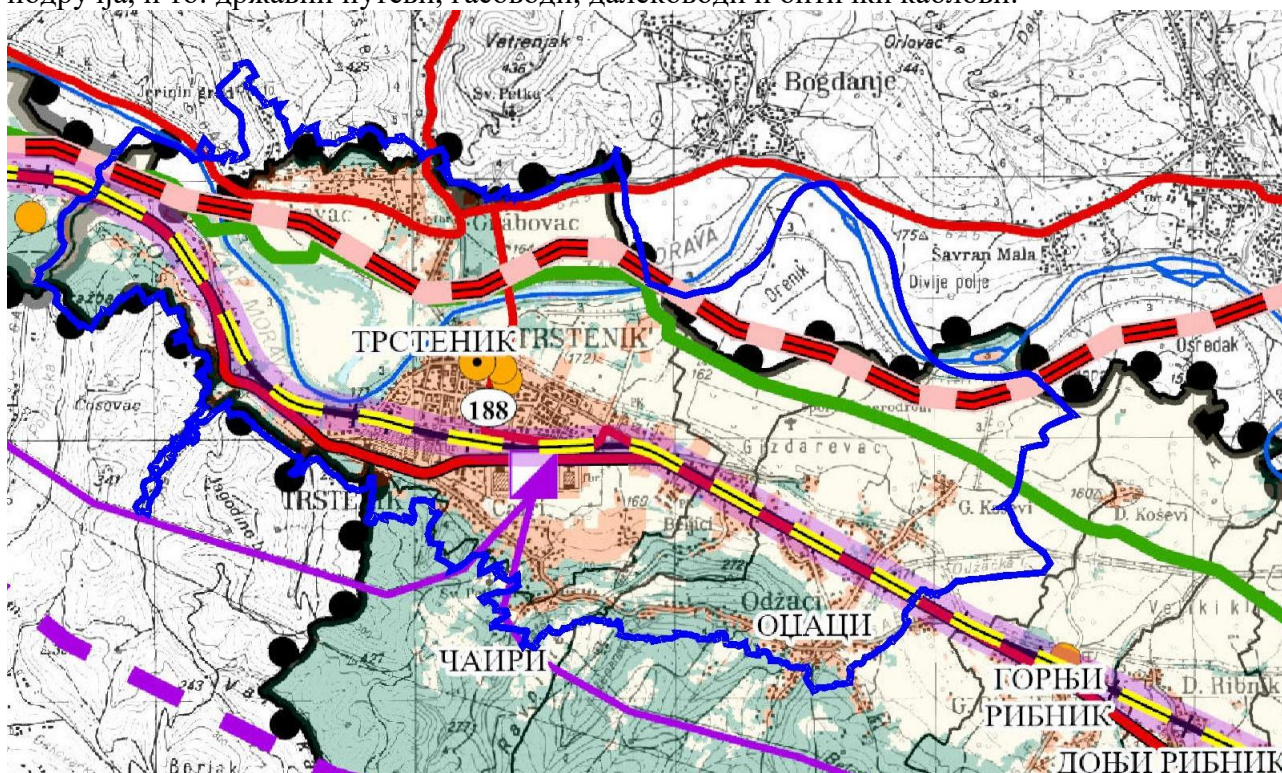
Одлуком о изради Просторног плана дата је прелиминарна граница обухвата Просторног плана, која треба да буде утврђена Нацртом Просторног плана. За потребе упућивања у процедуру раног јавног увида одређује се обухват Просторног плана на деловима територија градова Крушевца и Краљева и општина Ћићевац, Трстеник и Врњачка Бања, и то (Табела 1):

- 1) на територији општине Ћићевац обухвата целе катастарске општине: Мрзеница, Град Сталаћ и Сталаћ;
- 2) на територији града Крушевца обухвата целе катастарске општине: Глободер, Мачковац, Пепељевац, Читлук, Лазарица, Крушевац, Бивоље, Дедина и Макрешане;
- 3) на територији општине Трстеник обухвата целе катастарске општине: Трстеник, Чаири, Озаци, Доњи Рибник, Горњи Рибник, Почекovina, Стари Трстеник, Стопања и Бресно Поље;
- 4) на територији општине Врњачка Бања обухвата целе катастарске општине: Вранеша, Подунавци, Грачац, Ново Село, Врњачка Бања, Руђинци и Штулац;
- 5) на територији града Краљева обухвата целе катастарске општине: Краљево, Ратина, Заклопача и Врба.

ПРЕЛИМИНАРНА ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ДАТА ЈЕ ГРАНИЦАМА НАВЕДЕНИХ КАТАСТАРСКИХ ОПШТИНА, ДОК ЋЕ У НАЦРТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ПО КОНАЧНОМ ДЕФИНИСАЊУ КОРИДОРА И ТРАСЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ, БИТИ СМАЊЕНА И ОДРЕЂЕНА ГРАНИЦОМ КОРИДОРА, ОДНОСНО АНАЛИТИЧКИ ОДРЕЂЕНИМ ГЕОДЕТСКИМ ТАЧКАМА.

ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ БИЋЕ ОБУХВАЋЕНИ:

- 1) коридор железничке пруге бр. 213 Сталаћ – Краљево – Пожега, деоница Сталаћ – Краљево укупне дужине око 72 km, чија је ширина око 200 m (по 100 m обострано мерено од осе крајњег колосека) и који обухвата пружни појас (непосредни појас заштите) и све елементе железничке инфраструктуре (грађевински објекти, путни прелази, прилази за путнике и робу, инсталације и постројења, зграде у функцији управљања железничком инфраструктуром) са заштитним појасевима; и
- 2) постојећи и планирани коридори других магистралних инфраструктурних система са трасом и заштитним појасима инфраструктурних система који су у обухвату планског подручја, и то: државни путеви, гасоводи, далеководи и оптички каблови.

Концепција техничког решења

Основна концепција реконструкције и модернизације регионалне железничке пруге број 213 Сталаћ – Краљево – Пожега на деоници Сталаћ – Краљево је припрема побољшане трасе, са следећим захтевима везаним за геометрију:

- пројектна брзина од 80 km/h на подеоници Сталаћ – Крушевац и до 120 km/h (где је то могуће) на поддеоници Крушевац – Краљево;
- минимизирање постојећих померања железничке пруге, односно задржавање побољшане трасе пруге што ближе постојећој траси;
- рехабилитација/модификација постојећих железничких станица и распоред колосека (функционални профил сваке станице, дизајн колосека, перона, скретница, прелаза), тако да се испуне одговарајући захтеви који произилазе из Техничких спецификација за интероперабилност (ТСИ) и националних стандарда;
- решавање питања необезбеђених, постојећих железничких пружних прелаза са локалном путном мрежом.

Од укупно двадесетдве (22) железничке станице и стајалишта предлаже се задржавање четири станице (Крушевац, Трстеник, Краљево и Врњачка Бања), трансформација пет станица у стајалишна места и задржавање 7 стајалишних места.

Концепција планиране намене површина и режима коришћења простора у обухвату Просторног плана

Концепција планирања, коришћења и уређења простора дефинисаће се на начин којим се обезбеђује реконструкција и модернизација регионалне железничке пруге број 213 Сталаћ – Краљево – Пожега на деоници Сталаћ – Краљево.

За потребе изградње железничке пруге предвиђено је успостављање коридора дуж трасе пруге укупне ширине око 200 m (по 100 m обострано мерено од осе крајњег колосека).

Коридор железничке пруге формирају следеће зоне/појаси под посебним режимом коришћења и уређења, и то:

- 1) *непосредни појас заштите* – пружни појас са обе стране пруге којим се трајно заузима земљишта за потребе реконструкције и функционисања пруге ширине 8 m од осе крајњег колосека, у насељеном месту 6 m, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станице, укрснице, стајалишта, распутнице и сл.) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута;
- 2) *ужи појас заштите* – инфраструктурни појас са обе стране пруге ширине од 25 m од осе крајњег колосека, који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре, у коме је забрањена изградња објеката који нису у функцији пруге;
- 3) *шири појас заштите* – земљишни појас са обе стране пруге ширине од 50 m од осе крајњег колосека у коме је ограничена изградња објеката; и
- 4) *појас контролисане изградње* – заштитини пружни појас са обе стране пруге у ширини од 100 m од осе крајњих колосека.

У непосредном и ужем појасу заштите успоставља се трајна обавеза прибављања услова/сагласности од стране управљача железничке инфраструктуре код планирања, пројектовања и извођења других грађевинских и земљаних радова и пренамене површина.

Ширина појаса заштите осталих инфраструктурних система биће сагледана Нацртом Просторног плана.

Основна правила коришћења простора у зонама/појасевима под посебним режимом коришћења и уређења коридора железничке пруге биће одређена на следећи начин:

- у *непосредном појасу заштите (пружни појас)* – успоставља се режим строго контролисаног коришћења простора, којим се не дозвољава изградња нових и реконструкција постојећих објеката, изузев оних које су у функцији железничке инфраструктуре;
- у *ужем појасу заштите (инфраструктурни појас)* – забрањена је изградња објеката који нису у функцији одвијања железничког саобраћаја, осим у изузетним случајевима уз сагласност управљача железничке инфраструктуре, а простор ван насеља се може користити као шумско и пољопривредно земљиште;
- у *непосредном и ужем појасу заштите* – могу се постављати надземни и подземни електроенергетски водови, телеграфске и телефонске ваздушне линије и водови, канализације и цевоводи и други слични водови и постројења уз сагласност управљача железничке инфраструктуре;
- у *ширем појасу заштите* – забрањена је изградња објеката што су рудници, каменоломи у којима се користе експлозивна средства, индустрија хемијских и експлозивних производа, постројења и други слични објекти;
- у *појасу контролисане изградње (заштитини пружни појас)* – успоставља се режим контролисаног коришћења простора, којим се дозвољава развој постојећих и нових

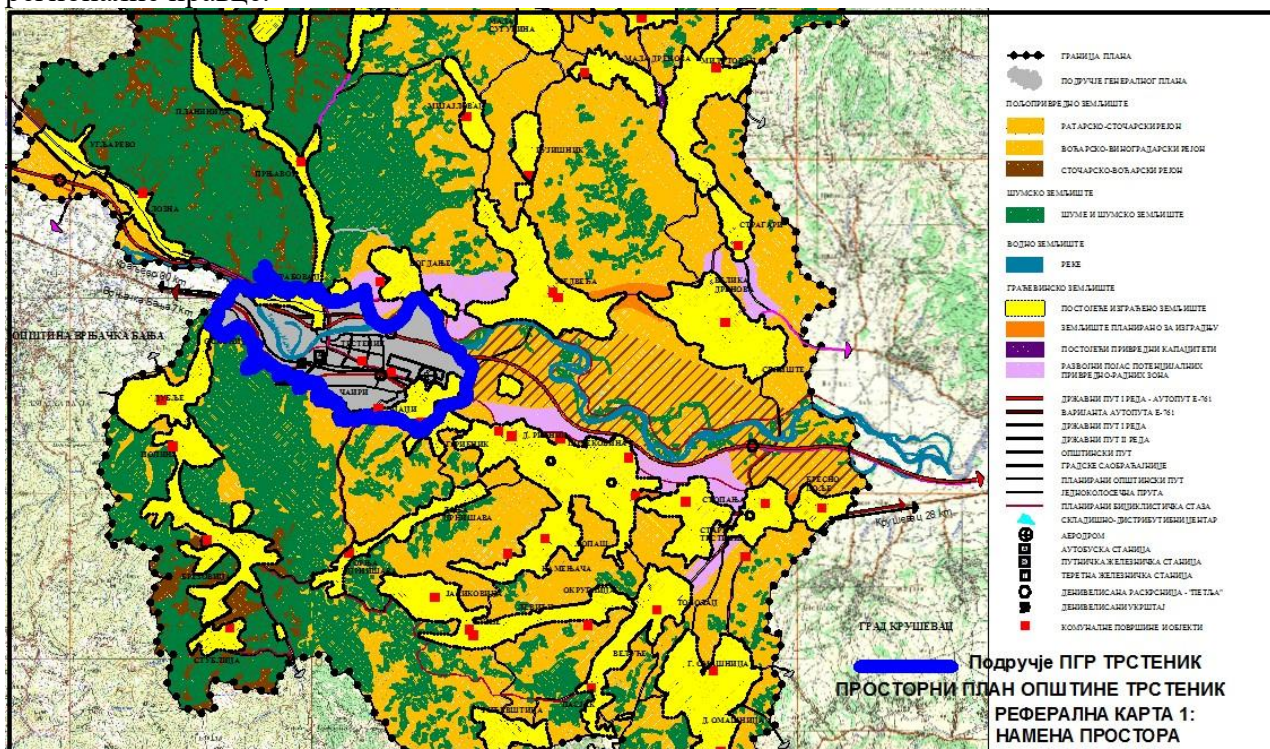
активности које нису у колизији са функционалним и техничким захтевима постојећих и који не захтевају посебне мере заштите од буке.

Режими коришћења простора из претходног става ближе ће се утврдити Нацртом Просторног плана за део обухвата подручја посебне намене са елементима детаљне регулационе разраде.

6.5.Извод из Просторног плана општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2011);

Просторни план општине Трстеник усвојен је 29.11.2011. године („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2011).

Просторним планом општине Трстеник дефинисано је да највећи значај има развој општинског центра и јачање свих његових функција. Осим насеља Трстеник потребно је јачати и све центре заједница насеља, као и локалне центре. Констатовано је да је лоша демографска слика велики проблем, па је потребно спровести мере демографске политике, како би се успорио стални пад броја становника. Општински центар Трстеник је насеље са најразвијенијим секундарним и терцијарним сектором делатности, планиран је развој производних делатности, кроз привлачење пре свега приватног капитала, као и развој терцијарног сектора делатности. Модел развоја радно-привредних зона и индустрије са аспекта просторног обликовања производних, прерађивачких и услужних активности садржаће: 1/ примарни развојни појас са центром у Трстенику и комплементарном структуром делатности и 2/ секундарни појас развоја на простору уз постојећи државни пут и важније регионалне правце.

Просторни развој саобраћаја као основно концепцијско опредељење има обнову постојеће инфраструктуре и повећање доступности подручја, у првом реду квалитетним повезивањем са мрежом државних путева Републике Србије, међународним коридором 10 и изградњом планираног аутопута. Реализацијом планираног западноморавског аутопутског коридора E-761 остварују се квалитетне везе са западном Србијом и Републиком БиХ са једне, као и са европским коридором 10 с друге стране. Постојећа једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга бр. 55: Сталаћ - Краљево - Пожега се задржава на постојећој траси. Развој железничке инфраструктуре ће се спровести путем завршетка реконструкције и модернизације пруге и објеката, у циљу оспособљавања пруге за дозвољену масу од 22,5t по

осовини и брзину одвијања саобраћаја од 60 km/h, са тенденцијом да се брзина подигне и на 120 km/h, као и електрификацијом пруге системом 25 kV, 50 Hz и изградњом електроенергетских постројења. Спортско-рекреативни аеродром у непосредној близини општинског центра претежно се користи за обуку пилота и падобранаца и нема значајнију улогу у ваздушном саобраћају Републике Србије. Планом се предвиђа модернизација аеродрома и његово оспособљавање за прихват и отпрему мањих савремених авиона намењених за туристичка и пословна путовања, за обављање спортских делатности, као и за потребе пољопривредне авијације.

Према Водопривредној Основи Републике Србије општина Трстеник припада Ибарско-шумадијском регионалном систему водоснабдевања, чију окосницу чине изграђена акумулација „Гружа“ и алувијална изворишта у приобаљу Западне Мораве, са перспективном изградњом још три акумулације.

Реално је у планском периоду, проблем водоснабдевања усмерити на постојећа изворишта у делу средњег тока и приобаља Западне Мораве и на регионални водовод „Ћелије“, који за сада снабдева три села у источном делу Општине.

За канализацију отпадних и осталих вода планиран је принцип да „централно“ ППОВ урбаних средина прихвата истовремено комуналне и индустријске отпадне воде. Услов да се индустријске отпадне воде из различитих технолошких процеса могу прихватити градском канализацијом је да се одговарајућим предтретманима сведу на квалитет који треба да одговара параметрима из Правилника о санитарно-техничким условима упуштања отпадних вода у градску канализацију. Сви будући канализациони системи, ће се формирати као сепарациони, што подразумева раздвајање атмосферских од фекалних вода, како би будућа ППОВ била оптималног капацитета и рационалнија.

Енергетска инфраструктура има приоритетна планска решења: реконструкција и модернизација мреже и објеката, са напонског нивоа 10 kV на напонски ниво 20 kV и ширење система у перспективно развојним привредним и туристичким зонама и у приобаљу реке Западне Мораве. Планиран је интензиван развој гасификационог система, прво у насељу Трстеник, а затим прво линијско, дуж реке Западне Мораве, а затим зракасто ширење према сеоским подручјима. Природни гас ће, у будућности, представљати основни енергент за производњу топлотне енергије, у производним процесима и за потребне загревања производног, пословног и стамбеног простора.

У погледу заштите културних добара Планом је констатовано да се на подручју општине Трстеник налазе разноврсна културна добра која потичу од периода праисторије (старост појединих археолошких локалитета датира из периода млађег каменог доба – неолита, око 6000 год.п.н.е.). Према подацима Републичког завода за заштиту споменика културе, на планском подручју регистровано је једно непокретно културно добро од изузетног значаја (манастир Љубостиња у Прњавору) и два културна добра од великог значаја (манастир Велуће и кућа Катића у Трстенику). Планом су прописане опште и специфичне мере и услови заштите и коришћења непокретних културних добара.

6.6.Извод из Плана развоја општине Трстеник за период 2021-2027.

План развоја општине Трстеник за период 2021 – 2027. усвојен је на седници скупштине општине 25.06.2021. године („Службени лист општине Трстеник“, бр. 6/2021).

Приликом израде Плана развоја водило се рачуна о његовој усклађености са другим важећим планским документима донетим на националном нивоу, пре свега са Стратегијом одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године која представља међусекторску стратегију и интегрише неколико тематских области којима се утврђују приоритетна подручја интервенције и приоритетни пројекти урбаног развоја у урбаним насељима у Републици Србији.

План развоја општине Трстеник је усклађен и са просторно планском документацијом општине Трстеник, пре свега са Просторним планом и Планом генералне регулације.

У оквиру поглавља 3.7. Урбанизам и инфраструктура и јавне услуге, 3.7.1. Планска документација, констатовано је да међу документима развојног планирања јединице локалне самоуправе, поред планова развоја, најзначајније место заузимају просторни и урбанистички планови који дају смернице за даљи развој производних делатности и намену површина на нивоу локалне самоуправе, дефинишу услове за одрживи и равномерни развој, промовишу и активирају потенцијале које поседује јединица локалне самоуправе.

Општина је створила основ за планирање и изградњу, доношењем следећих урбанистичких планова:

Планови генералне регулације:

- 1) ГУП „Трстеник“ у Трстенику („Службени лист општине Трстеник“ бр. 7/2009)
- 2) Просторни план општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“ бр. 4/2011)

Планови детаљне регулације:

А. Планови који се спроводе у целисти:

- 1) ДУП стамбеног насеља „Бељици“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 17/1973)
- 2) ДУП „Ново гробље“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 8/1983)
- 3) ДУП стамбеног насеља „Бељици II“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 7/1985)
- 4) ДУП блока „Радоје Крстић“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 3/1986)
- 5) ДУП блока „Бошко Савић“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 13/1986)
- 6) Измене и допуне ДУП-а блока „Спортско-рекреативни центар“ Трстеник („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 9/1987)
- 7) ДУП насеља „Чаири“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 17/1988); Измене и допуне ДУП-а насеља „Чаири“ у Трстенику („Службени лист општине Трстеник“, бр. 1/1995)
- 8) Измене и допуне ДУП-а „Шумска секција“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 7/1988)
- 9) ДУП блока „Робна кућа-железничка станица“ у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац“, бр. 6/1989)
- 10) ДУП индустријског комплекса РО ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику („Службени лист општине Трстеник“, бр. 1/1990)

- 11) ДУП насеља „Трстеник II” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.1/1990)
- 12) ДУП блока „Центар” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.3/1990)
- 13) ДУП блока „Рајчевић” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.6/1993)
- 14) УП блока „Зелена пијаца” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.7/1997)
- 15) УП блока „Ново насеље” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.7/1997)
- 16) План детаљне регулације коридора Свети Сава у Трстенику - део 1 („Службени лист општине Трстеник, бр.6/2013)
- 17) План детаљне регулације коридора Свети Сава у Трстенику - део 3 („Службени лист општине Трстеник, бр.3/2015)
- 18) План детаљне регулације каменолома у лежишту „Чукара“ атар насељеног места Горња Омашница општина Трстеник („Службени лист општине Трстеник, бр.1/2018)
- 19) План детаљне регулације проширења „Новог гробља“ у Трстенику („Службени лист општине Трстеник, бр.1/2020)

Б. Планови који се спроводе у делу (део се ставља ван снаге због промене намене површина):

- 1) ДУП блока „Аутобуска станица” у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.3/1974)
- 2) ДУП блока „Здравствени блок” у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.14/1982); Измене и допуне ДУП-а „Здравствени блок” у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.5/1986)
- 3) ДУП коридора за изградњу новог моста на Западној Морави са прилазним саобраћајницама у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.13/1984)
- 4) ДУП блока „Обилић” у Трстенику („Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.7/1988)
- 5) ДУП коридора улице „Свети Сава” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.2/1995)
- 6) ДУП блока „Чајка” у Трстенику („Службени лист општине Трстеник”, бр.6/1989).

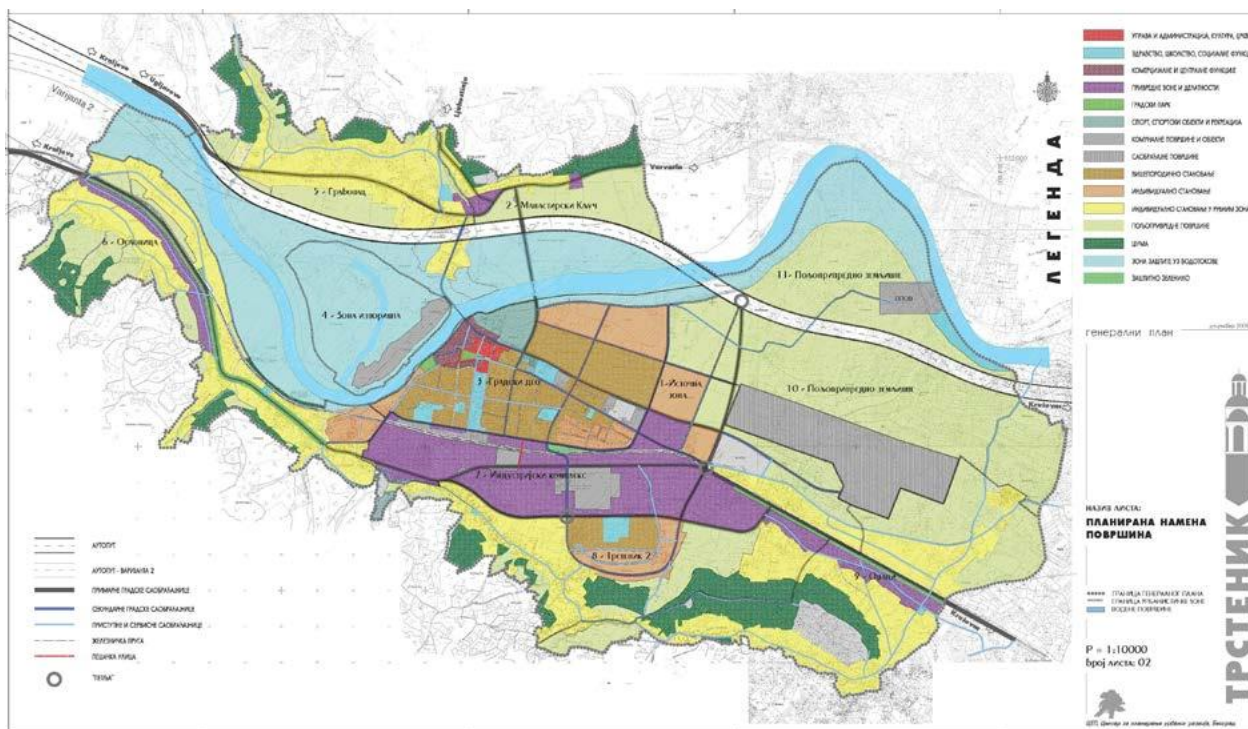
Ово још више добија на значају у тренутку изградње Моравског коридора, када ће просторне промене изискивати усклађивање урбанистичких планова и прилагођавати исте новим изазовима и правцима развоја. У наредном периоду, а у време трајања плана развоја општине, за очекивати је да ће саобраћајна инфраструктура претрпети највише измена изградњом Моравског коридора и једне излазне петље на територији општине.

6.7.Извод из Генералног плана Трстеника 2030.

Генерални план Трстеника 2030. усвојен је 29.12.2009. године, („Службени лист општине Трстеник”, бр. 7/2009).

Циљ овог Генералног плана био је дефинисање стратегије просторног развоја Трстеника у складу са принципима одрживог развоја, полазећи од реалности времена у коме се план ради. Просторно ширење Трстеника ограничено је на северу реком Западном Моравом, на југу железничком пругом и индустријском зоном, а на истоку аеродромом. Зато је у Генералном плану акценат дат на бољем коришћењу постојећег градског ткива и подизању стандарда становања у рубним зонама. Поједини делови изграђеног градског ткива предвиђени су за санацију, док је у другим планирана реконструкција различитог обима и интензитета. Као простор за ширење насеља предвиђен је правац ка Западној Морави чиме би град изашао на реку и истовремено зауставила стихијска и неадекватна изградња на најквалитетнијем градском земљишту. Генералним планом Трстеника обухваћен је простор насеља, односно катастарских општина Трстеник, Грабовац, Богдање, Оџаци, Чаири и Осаоница. Површина плана је 1.678 ha, а грађевинског рејона 837 ha.

Дефинисане су следеће урбанистичке зоне: 1. Источна зона, 2. Манастирски кључ, 3. Градски део, 4. Зона изворишта, 5. Грабовац, 6. Осаоница, 7. Индустријски комплекс, 8. Трстеник 2, 9. Оџаци, 10. Пољопривредно земљиште, 11. Пољопривредно земљиште, Аутопут, Западна Морава са зоном заштите

Кроз обухват Генералног плана, кроз северни део насеља, пролази и планирани коридор за Аутопут Е-761 Појате - Прељина. Веза Трстеника са планираним аутопутем оствариће се преко денивелисане раскрснице, тј. петље на североистоку.

Планиране намене површина су: површина саобраћајница, управа и администрација, култура и сакрални објекти, здравство, школство, социјалне функције, комерцијалне и централне функције, привредне зоне и делатности, градски парк, спорт спортски објекти и рекреација, комуналне површине и објекти, комуналне површине и објекти гробља, саобраћајне површине, аеродром, железничка станица, вишепородично становање, индивидуално становање, индивидуално становање у рубним зонама, пољопривредне површине, шума, зона заштите уз водотокове, заштитно зеленило. Највећи прираштај површине је код привредних зона и делатности и вишепородичног становања, а најзначајније је смањење пољопривредног и шумског земљишта. То указује на повећање грађевинског рејона.

Споменици културе под заштитом: на основу претходних аката и одлука, само је један објекат на подручју ГП-а Трстеник до тада проглашен спомеником од великог значаја и уписан у Регистар - Стара кућа у Трстенику у ул. Кнегиње Милице 1, власништво породице Катић. У службеном гласнику НРС бр. 54/IV донето је решење на основу предлога Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС од 10.3.1950.г. бр. 249/50 са регистарским бројем 313. Евидентирани споменици културе били су тада: Кућа Милана Андрејића у старом Трстенику; Кућа Д. Петровића; Кућа трговца М. Мирића у ул. Цара Душана-градска архитектура са почетка 20. века; Кућа Радојке Лазовић у ул. Цара Душана; Стамбена зграда у ул. Цара Душана; Стамбена зграда у ул. Др Милутиновића, народна архитектура; Кућа В. Милинковића; Економска школа у Трстенику, тада зграда ДПО; Зграда Скупштине општине; Црква Св. Тројице саграђена крајем 19. века на кп 2722 КО Трстеник; Урбана целина у Трстенику-стара чаршија ул. Цара Душана и Др Милутиновића; Споменици из НОБ-а.

7. ОПИС ОБУХВАТА И ГРАНИЦА ПЛАНА

Граница обухвата Плана је простор целокупне КО Трстеник и делови КО Грабовац, Богдање, Чаири, Озаци и Осаоница, који припадају ГП Трстеник.

	Површина целе КО (ха)	Површина КО у Плану (ха)	% обухвата у Плану у односу на целу КО	% обухвата у Плану
КО Трстеник	1.008,47	1.008,47	100,00%	58,04%
КО Грабовац	858,24	59,32	6,91%	3,41%
КО Прњавор	1618,31	0,13	0,01%	0,01%
КО Богдање	974,84	150,34	15,42%	8,65%
КО Озаци	1.070,13	350,12	32,72%	20,14%
КО Чаири	626,39	162,74	25,98%	9,37%
КО Осаоница	682,99	6,44	0,96%	0,38%
Укупно	6839,37	1.737,56		100,00%

Укупна површина простора обухваћеног Планом је **17,38 км²** (1.737,56 ха; 17.375.631 м²).

Обим границе простора обухваћеног Планом је **31,67 км**.

Крајње тачке подручја правцем запад - исток су у апсолутном смислу на 7,616 км, а у правцу север - југ на 4,596 км.

Граница обухвата Плана дата је на свим графичком прилозима.

7.1.ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА

Простор обухваћен Планом дефинисан је обухватом целе КО Трстеник и делова КО Грабовац, Прњавор, Богдање, Оџаци, Чаири, Осаоница и то:

- **простор целокупне КО Трстеник;**
- **део КО Грабовац**, и то: од тромеђе КО Штулац, Трстеник и Грабовац, граница иде на север средином тока Попинске реке до улива у Западну Мораву, затим скреће у правцу истока средином речног тока Западне Мораве до замишљеног пресека западне границе к.п.бр. 581/26, затим скреће у правцу севера пресеца речни ток и државни пут и прати западну и северну границу к.п.бр. 581/26, пресеца пут к.п.бр. 617 и прати североисточну и источну границу к.п.бр. 628/2 и 634/2, до јаруге на делу к.п.бр. 628/1, пресеца исту и прати северне границе к.п.бр. 1296, 1292 западну, северозападну, северну и источну границу к.п.бр. 1287/4, 635 и 636 до тромеђе к.п.бр. 636, 1287/1 и 628/1, затим скреће у правцу североистока до тромеђе к.п.бр. 628/1, 1961/1 и 1961/2, затим прати јужну, југоисточну и источну границу к.п.бр. 1961/2 до тромеђе к.п.бр. 1961/2, 323/428 и 323/427 КО Грабовац, затим граница скреће у правцу севера и северозапада и прати западну и северозападну границу к.п.бр. 323/428 и 641 до тромеђе к.п.бр. 641, 323/426 и 644, затим скреће у правцу истока пресеца к.п.бр. 640, 639 и 1954/1 до четворомеђе к.п.бр. 1954/1, 716, 717 и 674/1, затим граница скреће у правцу истока и прати северну, источну и јужну границу к.п.бр. 717, 674/12 и 700 до тромеђе к.п.бр. 700, 699/1 и 674/1, затим скреће у правцу југ, југоисток пресеца јаругу на к.п.бр. 674/1 до тромеђе к.п.бр. 697, 696/2 и 674/1, затим скреће у правцу југа и југоистока и прати источну и југоисточну границу к.п.бр. 696/2, 692/2, 693/1, 694/1, 674/21, 674/19 и 684, северозападну, источну и северну границу к.п.бр. 673/1 и 672 до тромеђе к.п.бр. 673/2, 672 и 1962/1, затим граница скреће у правцу југа и прати западну границу к.п.бр. 1962/1 до раскрснице путева к.п.бр. 1962/1 и 1154, затим скреће у правцу североистока источном, југоисточном границом к.п.бр. 1154 до тромеђе к.п.бр. 1154, 1105 и 1100, затим скреће на исток северном границом к.п.бр. 1100, 1104 и 1109/1 до тромеђе к.п.бр. 1109/1, 1108/2 и 1111/1, затим скреће на југ источном границом к.п.бр. 1109/1 и 1109/2 до тромеђе к.п.бр. 1109/2, 1110/2 и 1111/, затим наставља према истоку северном границом к.п.бр. 1110/1 до јаруге ма к.п.бр. 1086, пресеца исту у правцу тромеђе к.п.бр. 1068/2, 1068/4 и 1086, затим скреће у правцу истока прати северну границу к.п.бр. 1068/4, 1081/2, 1080, 1079 и 1078 до тромеђе к.п.бр. 1067, 1078 и 1068/6, затим скреће у правцу севера и прати западну границу к.п.бр. 1067 до тромеђе к.п.бр. 1076, 1077 и 1067, затим скреће у правцу истока према тромеђи к.п.бр. 1057, 1963/1 и 1059, и прати северну границу к.п.бр. 1057 и 1058 до тромеђе к.п.бр. 1058, 1059 и 1060, затим пресеца јаругу (к.п.бр. 1060) и скреће у правцу истока према тромеђи к.п.бр. 778, 779 и 1060, затим прати североисточну границу к.п.бр. 1060 до тромеђе к.п.бр. 779, 785 и 1060, затим скреће у правцу североистока и истока и прати северозападну, северну и североисточну границу к.п.бр. 785, 786/1, 786, 787, 788, 789, 790, 791/1, 792 и 822/2 до границе КО Грабовац и Трстеник, затим граница скреће у правцу запада и прати северну и западну границу КО Трстеник до почетне тачке;
- **део КО Богдање**, и то: од тромеђе КО Трстеник, Чаири и Богдање, граница иде на север западном границом КО Богдање до десне обале реке Западна Морава, затим скреће на исток и прати десну обалу реке Западна Морава до границе са КО Оџаци, затим граница скреће на југ и запад и прати источну, јужну и западну границу КО Богдање до почетне тачке;
- **део КО Чаири**, и то: од тромеђе КО Трстеник, Богдање и Чаири, граница скреће на исток северном границом КО Чаири до тромеђе КО Чаири, Богдање и Оџаци, затим граница скреће на југ и прати југоисточну и источну границу КО Чаири до тромеђе к.п.бр. 342 КО Чаири и к.п.бр. 1908 и 1909/2 КО Оџаци, затим граница скреће на запад јужном границом к.п.бр. 342 и источном границом к.п.бр. 343 до пута к.п.бр. 1907 КО Чаири, затим наставља у правцу запада и прати јужну границу к.п.бр. 1907 (пут) до тромеђе к.п.бр. 1907, 1323/2 КО Чаири и к.п.бр. 2221 КО Оџаци, затим скреће у правцу југозапада и прати источну и југоисточну границу к.п.бр. 1323/2, 1324 и 1325 до тромеђе к.п.бр. 1325 КО Чаири и к.п.бр.

2226 и 4149 КО Оџаци, затим граница скреће у правцу запада и прати јужну границу к.п.бр. 1325 до тромеђе к.п.бр. 1325 и 1899 КО Чаири и к.п.бр. 4149 КО Оџаци, затим граница скреће у правцу запада пресеца Појатски поток (к.п.бр. 1899) до десне обале, затим границе скреће у правцу севера, северозапада и запада и прати десну обалу Појатског потока до тромеђе к.п.бр. 1899, 1404/1 и 1406, затим скреће у правцу запада пресеца Појатски поток и прати јужну границу к.п.бр. 1286/2, пресеца пут (к.п.бр. 1915) у правцу к.п.бр. 1426, затим граница скреће на север и прати западну границу к.п.бр. 1915 до раскрснице путева к.п.бр. 1915 и 1919/1, затим граница скреће у правцу запада и прати јужну границу пута (к.п.бр. 1919/1) до тромеђе к.п.бр. 1264, 1265 и 1919/1, затим граница скреће у правцу север-североисток, пресеца пут (к.п.бр. 1919/1) и прати западну и северозападну границу к.п.бр. 941/2, 942, 946, 970 и 971/1 до тромеђе к.п.бр. 971/1, 968 и 1913, затим скреће у правцу североистока и прати јужну границу к.п.бр. 1913 (пут) до границе КО Чаири и Трстеник, затим граница скреће у правцу истока и прати јужну, југоисточну, источну границу КО Трстеник до почетне тачке.

- **део КО Чаири**, и то: од тромеђе к.п.бр. 1175/2, 1196 и 1168/1 КО Чаири, граница скреће у правцу запада и севера и прати јужну границу к.п.бр. 1175/2, западну границу к.п.бр. 1171, 1170/2, 1170/3, 1170/1, 1170/6, 1170/5, 1170/4, 1165/3, 1165/9 и 1165/2 до границе са КО Трстеник, затим граница скреће у правцу истока и југа и прати део јужне и западне границе КО Трстеник до почетне тачке;

- **део КО Чаири**, и то: од међе к.п. бр. 1134/4 и 1154/5 КО Чаири и границе КО Трстеник граница скреће у правцу југа и прати источну границу к.п.бр. 1154/5, 1154/4 и 1154/1, затим југоисточну и јужну границу к.п.бр. 1154/7, 1154/2 и 1152 до тромеђе к.п.бр. 1152, 1181 и 1912, затим пресеца пут (к.п.бр. 1912) у правцу запада према тромеђи к.п.бр. 1533, 1532 и 1912, и прати јужну границу к.п.бр. 1533, пресеца пут (к.п.бр. 1534/1) и прати јужну границу к.п.бр. 1535 до границе КО Трстеник, затим граница скреће у правцу севера и истока и прати границу КО Трстеник до почетне тачке;

- **део КО Оџаци**, и то: од тромеђе КО Чаири, Богдање и Оџаци, граница креће у правцу истока северном границом КО Оџаци до десне обале реке Западна Морава, затим скреће у правцу истока и прати десну обалу реке Западна Морава до тачке пресека десне обале реке и к.п.бр. 4164 (пут), затим граница скреће у правцу југоистока и прати западну границу к.п.бр. 4164 до раскрснице путева к.п.бр. 4164 и 4165, затим граница скреће у правцу запада и југозапада и прати северну и северозападну границу к.п.бр. 4165 до тромеђе к.п.бр. 4165, 4204 и 355/1, затим граница скреће у правцу југа пресеца пут (к.п.бр. 4165) и прати источну границу к.п.бр. 4205, пресеца пут (к.п.бр. 4166/1) и прати североисточну и источну границу к.п.бр. 920, 925/1, 925/2, 926/1, 926/2, 927, 928/1, 928/2, 929/1, 929/2, 930/1, 777/1, 777/2, 777/3, 777/4, 778, 781, 782/1, 784, 785, 786/1, 786/2, 788, 790 и 789 до тромеђе к.п.бр. 789, 791/1 и 4167, затим граница скреће у правцу запада и прати леву обалу уређеног тока Оџачке реке до пруге, затим граница прати десну обалу Оџачке реке (к.п.бр. 4149) у правцу југозапада и запада до тромеђе к.п.бр. 2275, 2274 и 4149, затим граница скреће у правцу југа и запада и прати источну и јужну границу к.п.бр. 2274, 2268/2, 2268/1 и 2268/3 до тромеђе к.п.бр. 2268/3, 2267/2 и 4151, затим граница скреће у правцу северозапада, пресеца к.п.бр. 4151 и прати јужну границу к.п.бр. 2229, 2231/2 и 2231/1 до границе КО Чаири и Оџаци, затим граница скреће у правцу севера, североистока западном и северном границом КО Оџаци до почетне тачке;

- **део КО Осаоница**, и то: од тромеђе к.п.бр. 415/1 и 479/5 КО Осаоница и к.п.бр. 3312 КО Трстеник граница иде у правцу југозапада и прати источну, југоисточну границу к.п.бр. 415/1, 464 и 463 до вишеструке међе к.п.бр. 1009/1, 454, 453 и 415/1, затим скреће у правцу истока пресеца к.п.бр. 1009/1 у правцу тромеђе к.п.бр. 917, 918 и 1009/1, затим скреће у правцу истока и прати северну границу к.п.бр. 918 и 919 до тромеђе к.п.бр. 919, 917 и 879/1, затим скреће у правцу севера и прати западну, северозападну границу к.п.бр. 879/1, 906, 903, 897

и 898 до границе са КО Трстеник, затим граница скреће у правцу запада и прати део јужне границе КО Трстеник до почетне тачке.

Граница Плана је приказана на свим графичким прилозима, а у случају неподударности описа и графике, меродавна је ситуација са графичког прилога: *Лист бр. 1.1.: Граница плана на катастарској подлози.*

8. ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Приликом израде Плана коришћене су дигиталне геореференциране геодетске подлоге „ДКП са Ортофотом“ за целу катастарску општину Трстеник и делове КО Чаири, КО Оџаци, КО Осаоница, КО Грабовац, КО Прњавор и КО Богдање, добијене званично од Републичког геодетског завода у Београду фебруара 2023. године.

9. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА

9.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ И ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

Општина Трстеник се налази у Централној Србији у области Западног Поморавља и припада Расинском управном округу. Граничи се са општином Рековац на северу, општином Варварин на североистоку, градом Крушевац на истоку, општином Александровац на југу и југоистоку, општином Врњачка Бања на југозападу и градом Краљево на западу.

Општина Трстеник смештена је у долини реке Западне Мораве, на обронцима Гоча и Гледићких планина. Насељено место Трстеник лоцирано је на десној обали Западне Мораве на просечној надморској висини од 172м.

У општини Трстеник према подацима из пописа становништва 2022. године живи 36.138 становника са просечном густином насељености 110 ст/км².

Градско насеље Трстеник је административни, културни и привредни центар општине који са деловима приградских насеља: Грабовац, Прњавор, Богдање, Оџаци, Чаири и Осаоница представља урбанизовано подручје у оквиру Плана генералне регулације Трстеник.

Трстеник је удаљен 10 км од Врњачке Бање и око 30 км од Краљева и Крушевца. Удаљеност Трстеника од већих градова је: 60 км од Чачка, 74 км од Крагујевца, 115 км од Ниша, 119 км од Ужица, 205 км од Београда и 287 км од Новог Сада.

Саобраћајна повезаност Трстеника је одлична јер се налази на чворишту или у близини важних саобраћајних коридора. Трстеник је на траси Моравског коридора (аутопут Појате – Прељина) у изградњи и који представља везу Коридора 10 (у ширем смислу веза Србије са Аустријом, Мађарском, Словенијом, Хрватском, Бугарском, Македонијом и Грчком) и Коридора 11 (аутопут Београд - Јужни Јадран: веза Србије и Црне Горе а у ширем смислу повезује Румунију, Србију, Црну Гору и Италију). Кроз општину Трстеник пролази једноколосечна железничка пруга Сталаћ – Краљево и повезује два важна железничка правца Београд - Солун и Београд – Бар. У непосредној близини насељеног места Трстеника је туристичко - спортски аеродром „Трстеник“.

ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Према геолошкој грађи, морфолошким карактеристикама и педолошком саставу тла, у општини Трстеник се издвајају три јасно изражене морфолошке целине: планинска област, област неогених коса и побрђа и непосредна долина Западне Мораве.

Планински део територије општине обухвата јужне огранке Гледићких планина и крајње североисточне обронке Гоча, који се узајамно сучељавају на западном делу чинећи трстеничку клисуру, односно, сутеску. Највиши планински врх Љуктен (1216м н. в.) је на Гочу, а Самар (922м н.в.) на Гледићким планинама. Област се карактерише пространим заравнима на развођима између сливова и дубоко усеченим речним долинама.

Област неогених коса и побрђа захвата југозападни део дна и обода крушевачке котлине. Нижи делови, до 300 м н.в., изграђени су од неогених конгломерата, пешчара, пескова глине, и чине централну језерску раван. Низом речних токова она је рашчлањена у више пространих коса. Виши делови побрђа су изграђени од серпентина и кристалистих шкриљаца. Педолошки покривач наниже побрђу чине смоница, гајњача и оподзољена гајњача, док је на вишем скелетоидно земљиште.

Долина Западне Мораве је дуга 21 км у општини Трстеник. Њен најужи део је у трстеничкој сутесци, где су јој и стране најстрмије, а даље низводно долина се шири и стране јој постају све блажих нагиба. Пространа алувијална раван, широка 1-3 км, створена је наносима Западне Мораве и њених бројних притока које при ушћима формирају простране плавине. За савремени развитак рељефа значајна је појава ерозије тла која је повезана са бујичним режимом потока и река.

Према досадашњим испитивањима општина Трстеник располаже рудама метала, али без економског значаја. У општини се богатство у неметалима, кречу и кварцном камену користи у насељеним местима Брезовица и Стублице за производњу креча. Квалитетан камен пешчар је основ за каменорезачку делатност у Дубљеу и Попини. Вађење песка и шљунка који су важан грађевински материјал је распрострањено у непосредној близини западне Мораве.

Клима у општини Трстеник је типично умерено континентална у равничарском делу до субпланинске климе изнад 800 м надморске висине. Најхладнији месец у години је јануар са -1°C , док је најтоплији месец јул са средњом месечном температуром од 21°C . Просечна годишња количина падавина креће се око 700 мм. Током зимских месеци, снежни покривач има просечну дужину трајања око 20 дана. На већим надморским висинама у планинском делу општине честина снежних падавина је већа и у току године заступљена је са око 50 дана. Дебљина снежног покривача највећа је у јануару и износи око 30 см.

Пољопривредно земљиште чине оранице и баште, ливаде и пашњаци, воћњаци и остало. Преовлађујући педолошки типови земљишта су смоница, гајњача, оподзољена гајњача, алувијална смоница и алувијална земљишта бонитета од 1. до 8. класе, а највише III и IV класе. Контрола плодности пољопривредног земљишта показује да доминирају земљишта киселе и слабокиселе реакције, слабо карбонатна са ниским садржајем лако приступачног фосфора и обезбеђена оптималним и високим садржајем лако приступачног калијума који потиче од минералних ђубрива.

Површине шумског земљишта обрасле су листопадним и четинарским шумама. Шумама газдују приватни власници и ЈП „Србија шуме“ ШГ „Расина“ Крушевац, ШУ Трстеник. Шуме су мешовитог типа и у њима расту лишћари: буква, храст, цер, граб, багрем и јасика, а од четинарских врста заступљени су црни и бели бор, смрча, док жбуње чине леска, дрен, глог и зова.

СТАНОВНИШТВО¹.

Неповољни демографски токови на територији целе државе (негативна стопа раста становништва), одразили су се и на територију општине Трстеник, нарочито у периоду стагнирања привредног развоја (са престанком рада индустријског комплекса „Прва петолетка“). Препозната су демографска кретања из рубних делова општинског подручја према градском средишту и другим регионалним центрима Србије, што се одразило и на број становника у периоду између два пописа становништва.

Према резултатима пописа становништва из 2011. године на територији општине Трстеник живело је 42966 становника док је према прелиминарним резултатима пописа из 2022. године, укупан број становника је 36138. На смањење броја становништва у периоду између два пописа поред демографских кретања утицала је и негативна стопа природног прираштаја од -12,8 на 1000 становника за процењен број становника од 36055 у 2022. години.

¹ Јавно доступна база Републичког завода за статистику

Пројектован број становника за период од 2011. до 2041. године, према јавно доступним подацима из базе Републичког завода за статистику за општину Трстеник је: 35066 становника за средњу варијанту до 2041.године и 33823 становника за варијанту нултог миграционог салда до 2041.године

9.2. Подела на урбанистичке зоне

Ради зонирања намена, дефинисања правила грађења, израде биланса површина и одређивања метода спровођења Плана извршена је техничка подела подручја Плана на урбанистичке зоне. Примењен је принцип поштовања граница катастарских општина, физичких подела (железничка пруга) и природних фактора (Љубостињска река и Цигански поток).

Табела биланса урбанистичких зона

Ознака урб. зоне	Урбанистичка зона	Површина зоне у Плану (ха)	% у обухвату Плана	% у оквиру КО
	КО Трстеник	1.008,47	58,04%	100,00%
01-Т-ц	Трстеник Центар	245,88	14,15%	24,38%
02-Т-ј	Трстеник Југ	200,85	11,56%	19,92%
03-Т-з	Трстеник Запад	205,01	11,80%	20,33%
04-Т-сз	Трстеник Северозапад	240,43	13,84%	23,84%
05-Т-си	Трстеник Североисток	116,30	6,69%	11,53%
	КО Чаири	162,74	9,37%	100,00%
06-Ч-си	Чаири Североисток	84,59	4,87%	51,98%
07-Ч-ји	Чаири Југоисток	71,47	4,11%	43,92%
08-Ч-з	Чаири Запад	6,68	0,38%	4,10%
	КО Ошаци	350,12	20,14%	100,00%
09-ОЦ-с	Ошаци Север	241,22	13,88%	68,89%
10-ОЦ-ј	Ошаци Југ	108,90	6,27%	31,11%
11-ОС	КО Осаоница	6,44	0,38%	100,00%
12-ГР	КО Грабовац	59,32	3,41%	100,00%
13-БО	КО Богдање	150,34	8,65%	100,00%
14-ПР	КО Прњавор	0,13	0,01%	100,00%
	Површина Плана	1.737,56	100,00%	

Подела на урбанистичке зоне приказана је на графичком прилогу: *Лист бр. 1.2.: Подела на урбанистичке зоне.*

9.3.Постојеће стање коришћења простора

УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ

Подела на 14 урбанистичких зона обухвата 5 зона на територији катастарске општине Трстеник, 3 зоне на територији катастарске општине Чаири, 2 зоне на територији катастарске општине Оаци и по једну зону на територијама катастарских општина Осаоница, Грабовац, Богдање и Прњавор.

Урбанистичка зона 01-Т-ц Трстеник Центар

Представља зону северно од железничке пруге, јужно од реке Западна Морава, западно од аеродрома и источно од Циганског потока. Површина урбанистичке зоне 01-Т-ц износи 245,88 ха, што представља 14,15 % подручја Плана.

Ова зона представља центар Трстеника, изграђену зону са највећом концентрацијом јавних функција: Основна школа „Живадин Апостоловић“ Трстеник; Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“, Трстеник; Средња школа „Ушће“; Гимназија „Вук Караџић“; Техничка школа; Висока техничка машинска школа - Академија струковних студија Шумадија, одсек у Трстенику; Музичка школа „Корнелије Станковић“; Дом ученика средњих школа; Факултет за пословне студије и право; Вртић „Бисери 1“; Вртић „Бисери 2“; Вртић „Бисери 3“; Центар за социјални рад Трстеник; Дом пензионера; Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник; Хитна помоћ; Фонд здравственог осигурања; Дом културе; Народни универзитет; Градски музеј; Народна библиотека „Јефимија“; Хала спортова; Спортски центар; Градски базен; Скупштина општине Трстеник; Основни суд у Трстенику; Полиција; Пореска управа; РГЗ - Служба за катастар непокретности Трстеник; Шумска управа; Зелена пијаца; Електродистрибуција; Гробља: Старо гробље Трстеник, Ново гробље Трстеник; Аутобуска станица; Железничка станица и Црква - Храм Свете тројице.

Урбанистичка зона 02-Т-ј Трстеник Југ

Представља зону јужно од железничке пруге, западно од КО Чаири и источно од Циганског потока. Површина урбанистичке зоне 02-Т-ј износи 200,85 ха, што представља 11,56 % подручја Плана.

Ова зона представља јужни део Трстеника, изграђену зону са доминантном индустријом и следећим јавним функцијама: Основна школа „Свети Сава“ Трстеник; Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник, Амбуланта Трстеник II-Пејовац; Спортски терен северно од школе „Свети Сава“; Стрелиште; Гробље Трстеник Југ и Ватрогасна станица.

Урбанистичка зона 03-Т-з Трстеник запад

Представља зону западно од Циганског потока, пешачког моста на Западној Морави и комплекса „Прве петолетке“, линеарно уз реку Западна Морава до западне границе плана. Површина урбанистичке зоне 03-Т-з износи 205,01 ха, што представља 11,80 % подручја Плана.

Представља зону индивидуалног становање приградског типа дела Трстеника и насеља Осаоница, пољопривредна намена је доминантна уз реку, без јавних функција.

Урбанистичка зона 04-Т-сз Трстеник Северозапад

Представља зону западно од Љубостињске реке, северно од тока реке Западна Морава јужно од границе КО Грабовац. Површина урбанистичке зоне 04-Т-сз износи 240,43 ха, што представља 13,84 % подручја Плана.

Зона представља део насеља Грабовац који је интегрисан у градско насеље Трстеник, обухвата зону изворишта водоснабдевања, старо корито Западне Мораве са рибњацима, представља претежно неизграђено подручје, пољопривреда је доминантна, индивидуално становање приградског типа, постоји мала привреда, фудбалски терен у центру насеља Грабовац а и следеће образовне функције: Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“, Грабовац.

Урбанистичка зона 05-Т-си Трстеник Североисток

Представља зону источно од Љубостињске реке, северно од реке Западна Морава и јужно од КО Прњавор. Површина урбанистичке зоне 05-Т-си износи 116,30 ха, што представља 6,69 % подручја Плана.

Зона представља део насеља Грабовац и Прњавор који су интегрисани у градско насеље на севеној страни тока реке Западна Морава и претежно је неизграђено подручје. Пољопривреда је доминантна а индивидуално становање приградског типа заступљено је у делу насеља Грабовац, на јужној страни обала Западне Мораве. Има и следеће јавне функције: Ветеринарска станица и Гробље Грабовац.

Урбанистичка зона 06-Ч-си Чаири Североисток

Представља зону северно од железничке пруге између КО Трстеник на западу, КО Богдање на северу и КО Оџаци на истоку. Површина урбанистичке зоне 06-Ч-си износи 84,59 ха, што представља 4,87 % подручја Плана.

Представља зону претежно неизграђеног подручја, присутно индивидуално становање приградског типа које постоји у јужном делу зоне, пољопривредна намена је доминантна, у централном делу зоне налази се западни део комплекса аеродрома, без јавних функција.

Урбанистичка зона 07-Ч-ји Чаири Југоисток

Представља зону јужно од железничке пруге између КО Трстеник на западу и КО Оџаци на истоку. Површина урбанистичке зоне 07-Ч-ји износи 71,47 ха, што представља 4,11 % подручја Плана.

Зона обухвата део насеља Чаири, претежно неизграђено пољопривредно подручје, присутно је индивидуално становање руралног и приградског типа, без јавних функција.

Урбанистичка зона 08-Ч-з Чаири Запад

Представља зону која обухвата две мале засебне зоне индивидуалног становања приградског типа југозападно од комплекса „Прве петолетке“ и обилазне саобраћајнице, без јавних функција. Површина урбанистичке зоне 08-Ч-з износи укупно 6,68 ха, што представља 0,38 % подручја Плана. Нема присутних функција осим становања.

Урбанистичка зона 09-ОЦ-с Оџаци Север

Представља зону северно од железничке пруге и источно од КО Чаири. Површина урбанистичке зоне 09-ОЦ-с износи 241,22 ха, што представља 13,88% подручја Плана.

Зона обухвата северни део насеља Оџаци, у питању је претежно неизграђено пољопривредно подручје са присутним индивидуалним становањем приградског типа, у централном делу зоне налази се источни део комплекса аеродрома, без јавних функција.

Урбанистичка зона 10-ОЦ-ј Оџаци Југ

Представља зону јужно од железничке пруге и источно од КО Чаири. Површина урбанистичке зоне 10-ОЦ-ј износи 108,90 ха, што представља 6,27 % подручја Плана.

Зона обухвата јужни део насеља Оџаци, присутно је индивидуално становање приградског и руралног типа, у зони постоји Црква Вазнесења Христовог, гробље насеља Оџаци 1 и 2 и четвороразредна основна школа – истурено одељење ОШ “Свети Сава“.

Урбанистичка зона 11-ОС КО Осаоница

Представља малу зону југозападно од КО Трстаник. Површина ове зоне 11-ОС износи 6,44 ха, што представља 0,38 % подручја Плана.

Зона представља мали део насеља Осаоница у којој је индивидуално становање руралног типа, налази се унутар шумског комплекса уз Осаоничку реку, без јавних функција.

Урбанистичка зона 12-ГР КО Грабовац

Представља зону северно од КО Трстеник. Површина урбанистичке зоне 12-ГР износи 59,32 ха, што представља 3,41 % подручја Плана.

Зона представља северни део насеља Грабовац, присутно је индивидуално становање руралног и приградског типа, шумовити обронци Гледићке планине, без јавних функција.

Урбанистичка зона 13-БО КО Богдање

Представља зону јужно од уређеног корита реке Западне Мораве, северно од КО Чаири и КО Озаци. Површина урбанистичке зоне 13-БО износи 150,34 ха, што представља 8,65 % подручја Плана.

Зона представља потпуно неизграђено подручје, пољопривреда је доминантна, без становања и јавних функција.

Урбанистичка зона 14-ПР КО Прњавор

Представља зону која обухвата две мале засебне зоне северно од КО Трстеник. Површина урбанистичке зоне 14-ПР износи 0,13 ха, што представља 0,01 % подручја Плана.

Први део зоне представља наставак постојећег гробља села Грабовац а други део зоне наставак индивидуалног становања руралног типа.

ПОСТОЈЕЋЕ ФУНКЦИЈЕ на подручју Плана:

ОБРАЗОВАЊЕ

- Основна школа „Живадин Апостоловић“ Трстеник (зона 01-Т-ц);
- Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“ Трстеник + Грабовац + Осаоница (зона 01-Т-ц) (зона 04-Т-сз) (зона 03-Т-з);
- Основна школа „Свети Сава“ Трстеник, југоисток (зона 02-Т-ј и зона 10-ОЦ-ј);
- Средња школа „Ушће“ (зона 01-Т-ц);
- Гимназија „Вук Караџић“ (зона 01-Т-ц);
- Техничка школа (зона 01-Т-ц);
- Висока техничка машинска школа - Академија струковних студија
- Шумадија, одсек у Трстенику (зона 01-Т-ц)
- Музичка школа „Корнелије Станковић“ (зона 01-Т-ц)
- Дом ученика средњих школа, западно од старог гробља (зона 01-Т-ц)
- Факултет за пословне студије и право (зона 01-Т-ц)

СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА

- Вртић „Бисери 1“ (зона 01-Т-ц)
- Вртић „Бисери 2“ (зона 01-Т-ц)
- Вртић „Бисери 3“ (зона 01-Т-ц)
- Центар за социјални рад Трстеник, северно у ул. Св. Саве (зона 01-Т-ц)
- Дом пензионера, западно од вртића „Бисери 2“ (зона 01-Т-ц)

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

- Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник (зона 01-Т-ц)
- Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник, Амбуланта Трстеник II - Пејовац (зона 02-Т-ј)
- Хитна помоћ, код вртића „Бисери 1“ (зона 01-Т-ц)
- Фонд здравственог осигурања, код вртића „Бисери 1“ (зона 01-Т-ц)

КУЛТУРА

- Дом културе, улица Вука Караџића (зона 01-Т-ц)
- Народни универзитет (зона 01-Т-ц)
- Градски музеј, улица Браће Југовића (зона 01-Т-ц)
- Народна библиотека „Јефимија“ (зона 01-Т-ц)

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

- Хала спортова (зона 01-Т-ц)
- Спортски центар (зона 01-Т-ц)
- Градски базен (зона 01-Т-ц)
- Спортски терен (зона 02-Т-ј)
- Фудбалски терен (зона 04-Т-сз)
- Стрелиште (зона 02-Т-ј)

УПРАВА И ДРЖАВНИ ОРГАНИ

- Скупштина општине Трстеник (зона 01-Т-ц)
- Основни суд у Трстенику (зона 01-Т-ц)
- Полиција (зона 01-Т-ц)
- Пореска управа (зона 01-Т-ц)
- РГЗ - Служба за катастар непокретности Трстеник (зона 01-Т-ц)
- Шумска управа, западно од вртића „Бисери 2“ (зона 01-Т-ц)

ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

- Ватрогасна станица, уз јужну обилазницу (зона 02-Т-ј)
- Зелена пијаца (зона 01-Т-ц)
- Електродистрибуција (зона 01-Т-ц)
- Трафостаница (зона 02-Т-ј)
- Комплекс изворишта водоснабдевања (зона 04-Т-сз)
- Пошта (зона 01-Т-ц)
- Гробља: Старо гробље Трстеник, Ново гробље Трстеник (зона 01-Т-ц), Гробље код Стрелишта (зона 02-Т-ј), Гробље „Оаци 1“ и „Оаци 2“ (зона 10-ОЦ-ј), Грабовац (зона 05-Т-си и зона 14-ПР), Гробље Стражба (зона 03-Т-з и зона 11-ОС)
- Ветеринарска станица (зона 05-Т-си)
- Топлана (зона 02-Т-ј)
- Гасна станица - ГМРС И МРС (зона 01-Т-ц)
- Сточна пијаца (зона 01-Т-ц)

САОБРАЋАЈНИЦЕ И ТЕРМИНАЛИ

- Аутобуска станица (зона 01-Т-ц)
- Железничка станица (зона 01-Т-ц)
- Аеродром (зона 06-Ч-си) (зона 09-ОЦ-с)

ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

- Црква - Храм Свете тројице, улица Вука Караџиће (зона 01-Т-ц)
- Црква Вазнесења Христовог, Оаци код гробља (зона 10-ОЦ-ј)

9.4.Биланс постојећих површина

Намена површина	Површина (ха)	Површина (%)
ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	1737.56	100.00
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	828.20	47.66
ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	909.36	52.34
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	828.20	47.66
ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	228.36	13.14
ОБРАЗОВАЊЕ	9.73	0.56
Основно образовање	8.00	0.46
Средње школско образовање	1.47	0.08
Висока техничка машинска школа		
Факултет за пословне студије и право		
Музичка школа		
Дом ученика средњих школа	0.26	0.01
СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	1.69	0.10
Социјална заштита	0.10	0.01
Дечија заштита - обданишта	1.44	0.08

Дом пензионера	0.15	0.01
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	1.21	0.07
Дом здравља	1.21	0.07
Хитна помоћ		
Фонд здравственог осигурања		
КУЛТУРА	0.85	0.05
Дом културе	0.67	0.04
Народни универзитет		
Народна библиотека „Јефимија“		
Градски музеј	0.18	0.01
СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	8.95	0.52
Хала спортова	1.04	0.06
Спортски центар	6.34	0.36
Градски базен		
Спортски терен		
Фудбалски терен		
Аеро клуб		
Стрелиште	1.57	0.09
УПРАВА И ДРЖАВНИ ОРГАНИ	1.16	0.07
Скупштина општине Трстеник	0.65	0.04
Полицијска управа		
РГЗ - служба за катастар непокретности		
Основни суд у Трстенику	0.38	0.02
Пореска управа		
Завод за запошљавање	0.06	0.00
Шумска управа	0.07	0.00
ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	34.92	2.01
Ватрогасна станица	0.17	0.01
Пошта	*	*
Зелена пијаца	1.08	0.06
Ветеринарска станица	0.36	0.02
Сточна пијаца	1.58	0.09
Гробља	11.51	0.66
Комплекс изворишта водоснабдевања	14.60	0.84
Објекти водоснабдевања - црпна станица		
Топлана	1.65	0.09
Електродистрибуција - ЕПС	2.36	0.14
Трафостаница	1.61	0.09
САОБРАЋАЈНИЦЕ И ТЕРМИНАЛИ	169.73	9.77
Појас железнице	18.98	1.09
Железничка станица		
Јавне саобраћајне површине (улице, пешчки коридори и тргови)	90.40	5.20
Аутобуска станица	0.57	0.03
Аеродром	59.78	3.44
ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ	0.12	0.01
Парковско зеленило	0.12	0.01

ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	599.84	34.52
СТАНОВАЊЕ	315.98	18.18
Вишепородично становање	40.37	2.32
Индивидуално становање умерених густина	117.88	6.78
Индивидуално становање у рубним зонама	151.59	8.72
Становање са пословањем	6.14	0.35
ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ	97.10	5.59
Радна зона - пословање, индустрија и складиште	66.71	3.84
Комерцијалне и централне функције (пословање)	28.38	1.63
Бензинска пумпа	2.01	0.12
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	1.07	0.06
Храм Свете тројице, Трстеник	0.58	0.03
Црква Вазнесења Христовог, Озаци	0.49	0.03
ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО	98.56	5.67
Заштитно зеленило водотокова	98.56	5.67
ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	87.13	5.01
Водотокови (реке, потоци, канали)	63.61	3.66
Заштитни бедем	23.52	1.35
ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	909.36	52.34
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	765.19	44.04
ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	144.17	8.30

9.5.Саобраћајна мрежа

На подручју обухваћеном Планом налазе се важни коридори и садржаји у области друмског, железничког и ваздушног саобраћаја.

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ:

Државни пут IB реда: IB-23, правац пружања је исток - запад.

Државни пут има следећу трасу: Појате - Крушевац - Краљево - Прељина - Чачак - Пожега - Ужице - Чајетина - Нова Варош - Пријепоље - државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Гостун), укупна дужина је 269 км. Дужина Државног пута IB реда IB-23 кроз подручје Плана генералне регулације Трстеник износи 7,32 км.

Државни пут IIА реда: IIА-187, правац пружања је исток - запад.

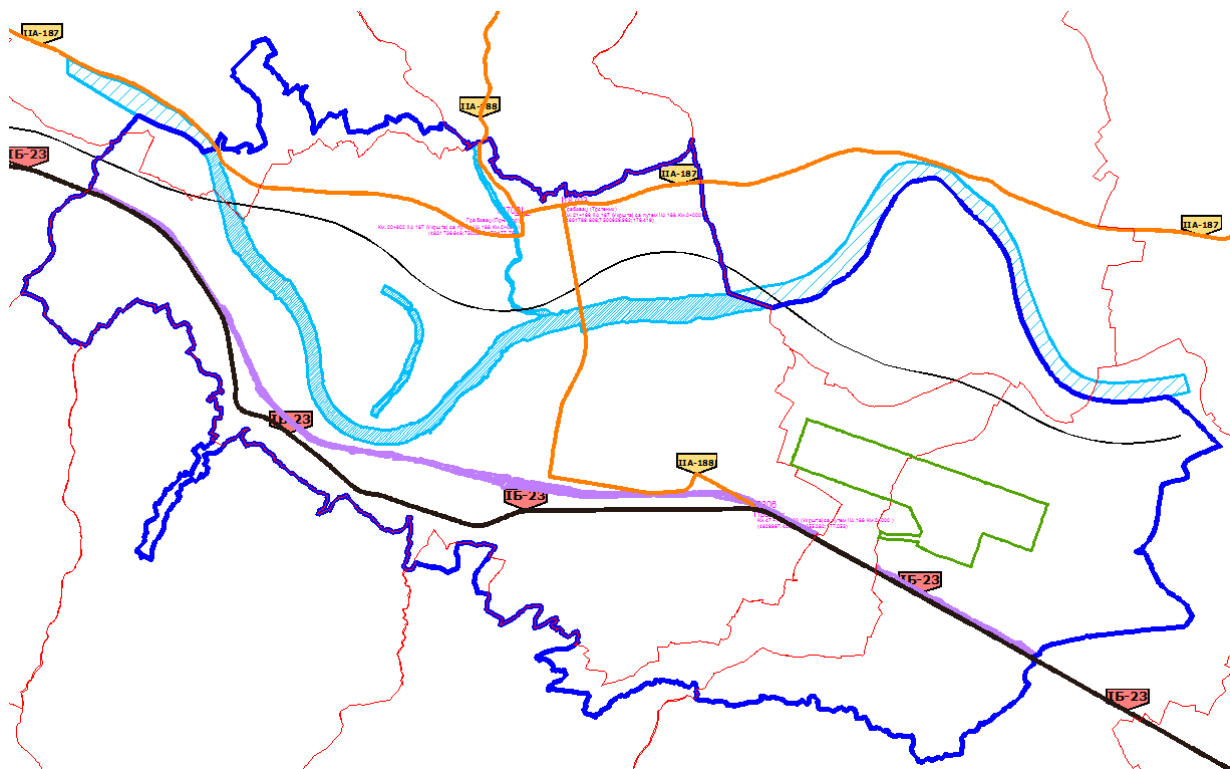
Државни пут има следећу трасу: Витановац - Угљарево - Велика Дренова - Јасика - Варварин - Мијатовац, укупна дужина је 94 км. Дужина Државног пут IIА реда кроз подручје Плана генералне регулације Трстеник износи 3,39 км.

Државни пут IIА реда: IIА-188, правац пружања је север - југ.

Државни пут има следећу трасу: Рековац - Превешт - Грабовац - Трстеник, укупна дужина је 40 км. Дужина Државног пут IIА реда кроз подручје Плана генералне регулације Трстеник износи 3,78 км.

Аутопут Е-761 у изградњи, правац пружања је исток - запад, деоница Појате - Прељина.

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате - Прељина донела је Влада Републике Србије 17. јануара 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 10/2020). На подручју Плана аутопут ће пролазити кроз: К.О. Грабовац, К.О. Трстеник, К.О. Богдање, К.О. Чаири и К.О. Озаци.

Дужина аутопута кроз подручје Плана генералне регулације Трстеник износи 7,64 км. Ширина путног појаса износи око 65–80 м. На траси аутопута планирана је петља / денивелисана раскрсница Трстеник, стационажа км 47+546, $L=9,861\text{м}$, уз одбрамбени насип непосредно пре новог моста којим аутопут прелази Западну Мораву, тако да се изливна трака пружа и преко моста. Повезивање деонице аутопута са уличном мрежом (општински пут), у наставку са државним путевима IIА реда број 188 и IB реда број 23, односно IIА реда број 187, самим Трстеником и насељима у непосредној близини. Веза према Трстенику се остварује преко постојеће саобраћајнице која пролази кроз индустријску зону и затим се посредно прикључује на државни пут IB реда 23. Денивелисана раскрсница аутопута прелази подвожњаком дужине 22 м.

Локалне улице, путеви и атарски путеви:

На подручју Плана постоји развијена мрежа градских саобраћајница са савременим коловозним застором и тротоарима, реализована у потпуности у урбаном делу подручја. Ван урбаног дела стање је неуједначено, присутне су улице са тротоарима, улице без тротоара, неасфалтиране улице, а у пољопривредним зонама функционишу атарски путеви. У центру Трстеника постоји пешачка зона, преко реке Западне Мораве постоји пешачки мост. Бициклистичке стазе постоје у оквиру појединих градских улица.

ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ:

Кроз подручје Плана пролази регионална неелектрифицирана једноколосечна железничка пруга Сталаћ - Краљево - Чачак – Пожега (Уредба о категоризацији железничких пруга, „Службени гласник РС“, бр. 92/2020, 29/2021, 33/2022 и 63/2023), правацем пружања је исток – запад, на којој је организован путнички и теретни железнички саобраћај. Дужина регионалне железничке пруге кроз подручје Плана износи 7,10 км, од км 38+985 до км 46+095. У централној зони подручја налази се железничка станица Трстеник, на км 42+455, која представља међустаницу на деоници Сталаћ - Краљево. У обухвату Плана је железничко стајалиште Трстенички Озаци на км 38+900 и путни прелази на км 39+511, км 40+966, км 41+715, км 43+017, км 43+256 и км 44+639 осигурани саобраћајним знацима на путу и зоном потребне прегледности или осигурани полубраницима са светлосним знацима на путу.

ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ:

У источном делу подручја Плана налази се туристичко - спортски аеродром Трстеник - LYTR, на територији катастарских општина Чаири и Озаци. Дужина писте износи 1,57 км, правац писте је исток - запад. Са туристичко - спортског аеродрома Трстеник се од стране Аеро клуба „Трстеник“ организују панорамски летови „Пајпер“ авионима, разгледање Врњачке Бање и њене шире околине, Трстеника, Краљева, Матарушке Бање, манастира Велуће, Љубостиња, Жича, Света Петка и других. Површина комплекса аеродрома износи 60,25 ха.

9.6.Мреже јавне и комуналне инфраструктуре

ЕНЕРГЕТИКА

У границама обухвата Плана има објекта који су у власништву Електромрежа Србије АД и то далековод 110 kV напонског нивоа и припадајуће трафостанице преко којих се напајају постојећи и нови купци електричне енергије. Општина Трстеник напаја се преко далековода 110 kV и то: бр. 109/3 ТС Врњачка Бања – ТС Трстеник и бр. 109/4 ТС Трстеник – ТС Крушевац 1, а из припадајућих трафостаница ТС 110/35/10 kV „Трстеник“ инсталисане снаге 2x31,5 MVA, преко ТС 35/10 kV „Трстеник 1“ инсталисане снаге 16 MVA и РП 10(20) kV „Трстеник 2“, инсталисане снаге 8 MVA.

У границама обухвата Плана постоје изграђени електроенергетски водови и објекти који су власништво надлежног огранка „Електродистрибуција“ Крушевац, напонског нивоа 35 kV и 10 kV.

У планском обухвату постоји мрежа дистрибутивног система за грејање коју обезбеђује ЈКП „Енергетика“ Трстеник. Систем је децентрализован и уместо котларнице на једном месту са мазутом као енергентом, 2015.године постављене су четири котларнице са природним гасом као енергентом. Урађена је и реконструкција топловодног система и тиме су постигнуте велике уштеде. У колективном становању за загревање се користи углавном топлотна енергија са СДГ, а у породичним кућама и приградским насељима фосилна горива. За производне процесе, као енергенти се користе фосилна горива и електрична енергија.

Коришћење обновљивих извора енергије у општини Трстеник су реалне, али се не користе. Тренутно се од обновљивих извора користи огревно дрво из локалних шума, док се сунце користи за загревање пластеника и појединачних случајева соларних панела, а за загревање малог броја јавних објеката, подземна вода уз примену топлотних пумпи (МНРО - Удружење за помоћ ментално недовољно развијеним особама општине Трстеник и Предшколска установа „Бисери“).

ВОДОСНАБДЕВАЊЕ

Трстеник и приградска насељена места (Чаири, Осаоница, Грабовац, Прњавор и Бељици) снабдевају се пијаћом водом са изворишта „Старо корито“ и „Прњавор“. Извориште „Старо корито“ лоцирано је непосредно уз градски део у алувиону реке Западне Мораве, оивичено са источне и јужне стране реком Западном Моравом, западна граница је постојеће извориште Звездан, док се на северу терен издиже ка насељу Грабовац. Простор Старог корита није насељен, представља део алувијалне равни Западне Мораве са дебљином наноса од 5 – 8 м, наталоженог преко кречњака кредне старости и представља главни извор водоснабдевања Трстеника и приградских насеља. Пројектована количина воде која се може обезбедити са изворишта „Старо корито“ је 70 - 100 l/s, док је максимална забележена производња око 80 l/s. Извориште „Прњавор“ се налази у алувиону Љубостињске реке, удаљено око 5 км од Трстеника. Просечна годишња експлоатација воде са изворишта „Прњавор“ је од 30 – 40 l/s, а до сада максимално експлоатисана количина износила је 62 l/s.

Водоводном мрежом покривена је цела КО Трстеник, насељени део КО Чаири, КО Осаоница, КО Грабовац који је у обухвату Плана. У Ко Богдање водоводна мрежа је у надлежности МЗ Богдање. У КО Оџаци у току је реализација пројекта водоснабдевања (изведени су примарни радови на постављању дистрибутивне мреже и потисног цевовода, пројектом се још предвиђа изградња резервоара и бустер станице).

КАНАЛИСАЊЕ

Канализационом мрежом покривен је већи део КО Трстеник осим источне радне зоне (ул. Шумадијска, ул. Радоја Раке Љутовца, Катића улица), део КО на левој обали реке Западна Морава (у обухвату насеља Грабовац и део насеља Прњавор), део насеља Осаоница (уз Стари млин, Стражба, Краљевачка улице од основне школе гледано према Краљеву). Изведена канализациона мрежа у оквиру КО Трстеник обухваћена је програмом реконструкције и изградње канализационих колектора до новог ППОВ. У КО Чаири канализациона мрежа изведена је у насељеном делу уз ДП ИБ реда бр. 23. У КО Оџаци, КО Осаоница, КО Грабовац, КО Богдање канализациона мрежа не постоји.

Општина Трстеник нема решено питање пречишћавања отпадних вода, али је досадашњим плановима предвиђено да постројење буде на десној обали Западне Мораве, низводно од града.

Санитарна депонија комуналног чврстог отпада за општину Трстеник се налази на подручју насеља Осаоница, на око 3 км удаљености од центра Трстеника.

ГАСИФИКАЦИЈА

У обухвату Плана изведени су гасни објекти: дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних цеви максималног радног притиска (МОП) 16 бара и дистрибутивна гасоводна мреже од полиетилнских цеви МОП 4 бара.

ХИДРОЛОГИЈА

Хидрографију општине Трстеник чине подземне воде, извори и речни токови од којих је најзначајнија река Западна Морава (водоток I реда). Западна Морава протиче територијом општине Трстеник у дужини од 21 км, са карактеристикама равничарских река (широко кривудава речно корито са бројним меандрима и адама) која је често пута мењала своје корито услед речене ерозије. У Западну Мораву, на подручју Плана, уливају се Мала река, Љубостињска река, Дубоки поток, Попинска река, Осаоничка река, Џамски поток, Цигански поток, Чаирски поток, Оџачка река, безимени потоци, канали и јаруге.

Општина Трстеник је богата бројним површинским токовима, тако да свако насељено место има свој поток или реку и потенцијални ризик за поплаву. Поплаве из 2014. године и надаље па и оне из јануара и јуна 2023. године, индикатор су на недовољни протицајни профил постојећих изведених регулација у планском подручју (на реци Западна Морава), као и недовољни протицајни профил неуређених или мањим делом регулисани водотокови II реда (Мала река, Љубостињска река, Дубоки поток, Попинска река, Осаоничка река, Џамски поток, Цигански поток, Чаирски поток, Оџачка река, безимени потоци, канали и јаруге).

Коте постојећег одбрамбеног насипа на десној обали Западне Мораве су испод нивоа стогодишње велике воде који ће се реконструисати у склопу изградње аутопута Појате Прељина са надвишењем круне насипа због заштите аутопута.

9.7.Привреда и становање

ПРИВРЕДА

Привредни развој Трстеника ослања се на пољопривреду, шумарство, металну индустрију и малу привреду. Трстеник је традиционално град хидраулике и пнеуматике у пољу

индустрије и лозно-садног материјала и пластеничке производње у пољу пољопривреде. Карактеришу га вишевековна традиција и култура, као и позиција индустријског центра у Србији и потенцијали за индустријски и пољопривредни развој.

Носилац привредног развоја Трстеника била је индустрија хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ у оквиру које је као посебна целина оформљена фабрика за производњу наоружања и војне опреме (данас „ППТ Наменска“). Услед економских и политичких дешавања, у задњих педесет година, ово привредно предузеће претрпело је више реорганизација али и данас послује као приватно предузеће ППТ – Петолетка које развија, производи, продаје и пружа услуге сервисирања хидрауличких, пнеуматских и електро уређаја и система за уградњу у привредна возила и возила пољопривредне, грађевинске механизације, процесне индустрије и остале области примене. Данас, поред ових фабрика, у општини Трстеник послује око 1800 привредних субјеката и предузетника у разним привредним делатностима. Предузеће са већинским државним капиталом је и предузеће за технолошко - металуршку обраду ППТ - ТМО ад. Основне индустријске гране су металопрерађивачка и прехрамбена индустрија. Предузетници се баве производњом и сектором услуга.

Плодно земљиште, повољна клима и дуга традиција у пољопривредној производњи учинили су да пољопривреда представља значајан сегмент укупне привредне активности општине Трстеник. Депопулација по рубним подручјима општине утиче да се обрадиво земљиште полако претвара у шумско, али у долини Западне Мораве је интензивна повртарска производња и производња цвећа на отвореном и у бројним пластеницима, а по брдовитим теренима су виногради, лозни калемаи, нови засади купина и боровница и плантаже воћа.

Грађевинарство је било доста интензивно последњих година. Реконструисали су се бројни објекти у јавној својини, градиле нове зграде и привредни објекти приватних инвеститора.

СТАНОВАЊЕ

Градско стамбено језгро оивичено је улицама Светог Саве, Кнегиње Милице и Цара Душана и чине га блокови индивидуалног и колективног становања са комерцијалним и централним функцијама. Колективно становање заступљено је на појединачним локацијама које належу на градско стамбено језгро и позиционирана су у близини централних функција. У осталим зонама заступљено је индивидуално становање са различитим типовима градње (слободностојећи, двојни, нивои) у комбинацији са становањем рубног (руралног) карактера.

9.8.Основна просторна ограничења

Факторима ограничења могу се сматрати: заштитни појасеви коридора државних путева и железнице; заштитни појас коридора постојећег далековода; железнички саобраћај није превише актуелан последњих година, а стање пруге је у доста лошем стању; недовољна количина и неодговарајући квалитет воде за пиће; неизграђена канализација у приградском подручју и нераздвојена фекална и кишна канализација у граду; застарела и дотрајала комунална инфраструктура; нерешено питање пречишћавања отпадних вода; непокривеност једног дела општине организованим прикупљањем комуналног отпада и ниска примарна селекција отпада; велики број индивидуалних ложишта што утиче негативно на квалитет ваздуха.

Према Плану развоја Општине Трстеник 2021-2027., кроз SWOT анализу идентификоване су „Слабости“ и „Претње“.

„Слабости“:

- Природни ресурси: Плодно земљиште склоно плављењу.
- Становништво: Негативне демографске карактеристике (смањење броја, негативан природни прираштај, старост становништва, миграције, смањена густина насељености); Лоша квалификациона структура радно способног становништва; Ниска мобилност радне снаге; Велики број незапослених са вишим или високим образовањем.

- Привреда: Просечна зарада на територији општине је испод просека; Недовољна структурна усклађеност образовног система и потреба привреде; Непостајање инвестиционих локација (гринфилд и браунфилд) у власништву локалне самоуправе; Неповољна старосна структура сеоских домаћинстава.

- Пољопривреда: Недовољно развијена рурална инфраструктура; Уситњени поседи; Застарела механизација, недовољан трансфер знања и нових технологија у пољопривреди; низак ниво еколошке свести пољопривредних произвођача.

- Туризам: Недовољно искоришћени и промовисани туристички потенцијали; Непостојање довољних капацитета у туризму (смештајних капацитета); Недовољна валоризација природних ресурса и културно - историјских споменика; Недефинисан туристички производ.

- Инфраструктура и јавне услуге: Недовољно развијена комунална и (лоша) путна инфраструктура на територији општине; Неадекватно одлагање отпадних вода (стање и доступност мреже, непостојање постројења за третман отпадних вода); Недовољно развијена свест становништва о заштити и очувању животне средине; Непостојање адекватних услова за рад и функционисање и нерешено питање локације установа културе (смештене у објектима који нису у власништву локалне самоуправе).

„Претње“: Смањење броја становника; Миграције становништва; Преоријентација на индустријска занимања.

ПЛАНСКИ ДЕО ПЛАНА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1.Основна концепција развоја и планска решења

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора засниваће се на следећим циљевима и принципима:

- успостављање усклађеног и правилног система развијености насеља и повећања стандарда становања, јавних функција, привреде, саобраћаја, инфраструктуре и зеленила;
- одрживи просторни развој, коришћење еколошки прихватљивих извора енергије, постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- активирање даљег развоја привреде;
- подстицање даљег развоја туризма;
- смањивања штетног утицаја на животну средину - унапређењем и очувањем квалитета животне средине применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину;
- примена европских и домаћих стандарда и добре праксе планирања и изградње;
- постизање еколошке поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности;
- формирање зона стамбене намене, пословања, привреде и дефинисање површина јавне намене;
- подела простора на посебне целине, дефинисање правила и уређења грађења по целинама и зонама;
- дефинисање зелених и слободних отворених простора, који повезују стамбене, јавне и пословне садржаје;
- усклађивање положаја намена, саобраћаја, постојећих и планираних инфраструктурних система и њихових заштитних појасева;
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора саобраћајница и инфраструктуре кроз грађевинско подручје насеља, пољопривредно и шумско земљиште.

Основни задатак у изради Плана генералне регулације је: разрада планских решења на основу којих се раде планови детаљне регулације, урбанистички пројекти и могу издати локацијски услови кроз директно спровођење; утврђивање смерница и основа за измену и допуну важећих и израду нових планских документа, утврђивање смерница плана за директно спровођење као и даљу разраду на нивоу техничке документације.

1.2.Концепција развоја, планирана претежна намена површина и режими коришћења простора

Концепција развоја и уређења подручја Плана произилази из планског основа и општих циљева израде плана, који принципијелно подразумевају следеће: унапређење постојећег начина организације и коришћења простора, уз активирање неискоришћених просторних ресурса и потенцијала; усклађивање урбаног развоја и уређења подручја Плана са одредбама и елементима Закона о планирању и изградњи; одређивања површина јавне намене; кординирација и усклађивање интересе приватног и јавног сектора; стварање услова за решавање правно имовинских односа; остваривање максималних урбанистичких параметара за планиране намене у складу са значајем локација чиме се постиже рационално коришћење простора постојећег грађевинског земљишта са аспекта урбане економије; подизање квалитета локација, изградњом недостајућих саобраћајница инфраструктурних система; омогућавање развоја малих и средњих предузећа; усмеравање урбаног развоја у складу са савременим стандардима заштите околине и квалитета живота; остваривање просторних и техничких мера за унапређење простора кроз његову заштиту (заштита животне средине,

природе и др.); дефинисање основних коридора инфраструктурних система и инфраструктурно опремање насеља термоенергетском инфраструктуром, уважавајући принципе енергетске ефикасности кроз реализацију плански установљених циљева из домена термоенергетске инфраструктуре.

Пошто је дугорочно просторно ширење Трстеника ограничено на северу и западу реком Западном Моравом, на југу железничком пругом и индустријском зоном, а на истоку аеродромом планским решењима се постиже боље коришћење постојећег градског ткива и подизање стандарда становања у рубним зонама. Најзначајнији простор за ширење насеља је правац северно ка Западној Морави, чиме Трстеник више излази на реку.

Основна промена и разлика у односу на досадашњу вишегодишњу важећу планску концепцију заснована је на актуелној реализацији аутопута Е-761 који на подручју Плана генералне регулације Трстеник пролази кроз К.О. Грабовац, К.О. Трстеник, К.О. Богдање, К.О. Чаири и К.О. Оаци. Дужина аутопута кроз подручје Плана генералне регулације Трстеник износи 7,64 км, а на траси аутопута планирана је петља / денивелисана раскрсница Трстеник, уз одбрамбени насип непосредно пре новог моста којим аутопут прелази Западну Мораву.

Пролазак аутопута трасом која је коригована у односу на претходне важеће урбанистичке планове проузрокује нову концепцију повезивања деонице аутопута са уличном мрежом Трстеника, као и повезивање са државним путевима ИБ реда број 23, ПА реда број 188 и ПА реда број 187, самим Трстеником и насељима у непосредној близини, која ће се остваривати преко нове саобраћајнице која пролази кроз пословну и индустријску зону. Наплатна рампа представља нову, потенцијално важну фреквентну тачку која ће као атрактивно и прометно средиште проузроковати уклапање градских намена, функција, саобраћајница и инфраструктурних система у систем коридора аутопута.

Истовремено нова коригована траса аутопута изискује ново планско сагледавање локације градског постројења за пречишћавање отпадних вода - ППОВ, која је у зони старе планиране на јужној обали реке Западне Мораве, низводно од насељеног подручја Трстеник. Постројење ће се градити у две фазе, а на планираном постројењу потребно је остварити степен пречишћавања употребљених домаћих и индустријских вода који задовољава стандарде за ефлуент на основу директиве Европског савета.

Планиране су претежне намене становања - индивидуалног, вишепородичног, мешовитог, у рубним зонама (досадашњег руралног), које су комплементарне са комерцијалним, услужним и привредним делатностима које не утичу неповољно на животну средину, све праћено одговарајућим саобраћајем и комуналном инфраструктуром, рекреативним површинама и зонама заштитног зеленила. Предвиђено је погушћавање стамбеног ткива уз поштовање прописаних правила грађења, претходно саобраћајно и инфраструктурно опремање, као и реконструкција постојећег стамбеног фонда. Планира се комплетирање и изградња саобраћајне мреже коју чине терцијалне саобраћајнице, са циљем стварања услова за приступ постојећим и планираним катастарским парцелама, као и обезбеђивање појаса регулације за постављање инфраструктурних водова.

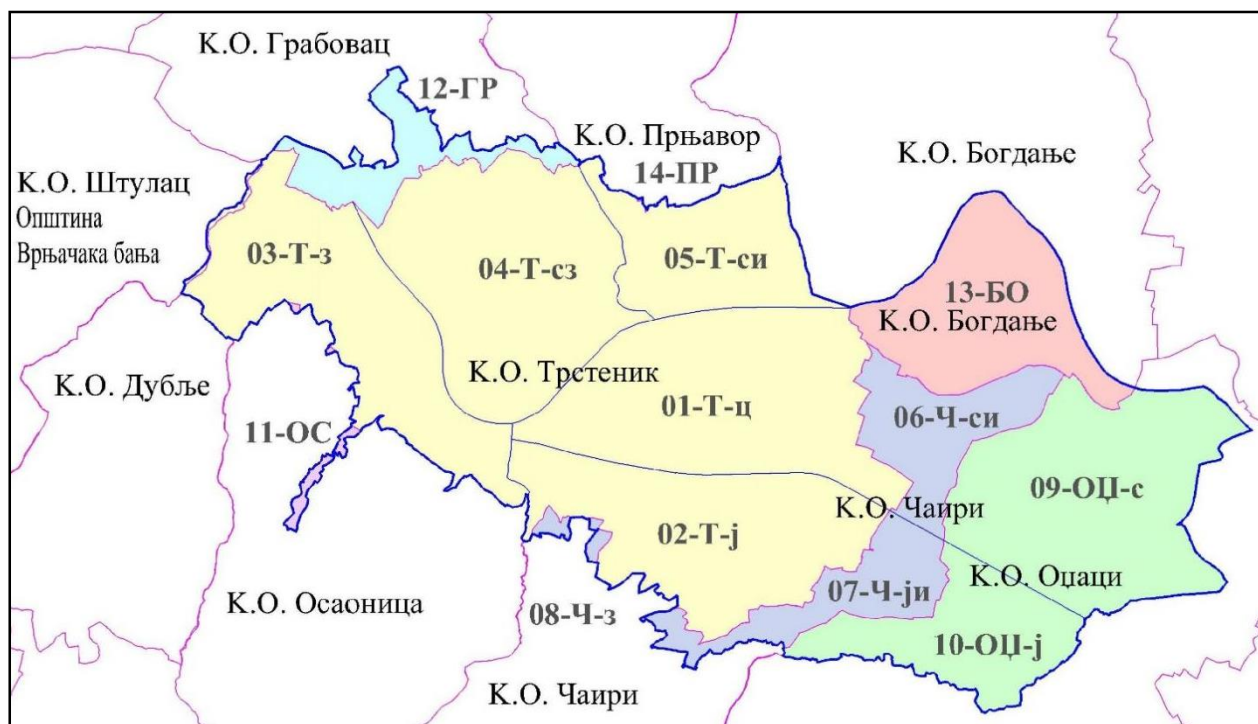
1.3. Подела на урбанистичке зоне

Подела на урбанистичке зоне представља техничку илустрацију усмерену на приказ планских територијалних специфичних подручја за сагледавање зонирања намена, дефинисања правила грађења, израде биланса површина и одређивања метода спровођења Плана. Дефинисање 14 урбанистичких зона засновано је на принципу поштовања граница катастарских општина, физичких подела (железничка пруга) и природних фактора (Љубостињска река и Цигански поток).

Подела на урбанистичке зоне приказана је на графичком прилогу: *Лист бр. 1.2.: Подела на урбанистичке зоне.*

Табела биланса урбанистичких зона

Ознака урб. зоне	Урбанистичка зона	Површина зоне у Плану (ха)	% у обухвату Плана	% у оквиру КО
	КО Трстеник	1.008,47	58,04%	100,00%
01-Т-ц	Трстеник Центар	245,88	14,15%	24,38%
02-Т-ј	Трстеник Југ	200,85	11,56%	19,92%
03-Т-з	Трстеник Запад	205,01	11,80%	20,33%
04-Т-сз	Трстеник Северозапад	240,43	13,84%	23,84%
05-Т-си	Трстеник Североисток	116,30	6,69%	11,53%
	КО Чаири	162,74	9,37%	100,00%
06-Ч-си	Чаири Североисток	84,59	4,87%	51,98%
07-Ч-ји	Чаири Југоисток	71,47	4,11%	43,92%
08-Ч-з	Чаири Запад	6,68	0,38%	4,10%
	КО Опаци	350,12	20,14%	100,00%
09-ОЦ-с	Опаци Север	241,22	13,88%	68,89%
10-ОЦ-ј	Опаци Југ	108,90	6,27%	31,11%
11-ОС	КО Осаоница	6,44	0,38%	100,00%
12-ГР	КО Грабовац	59,32	3,41%	100,00%
13-БО	КО Богдање	150,34	8,65%	100,00%
14-ПР	КО Прњавор	0,13	0,01%	100,00%
	Укупна површина Плана	1.737,56	100,00%	

Урбанистичка зона 01-Т-ц Трстеник Центар

Зона Трстеник Центар (01-Т-ц) налази се северно од железничке пруге, јужно од реке Западна Морава, западно од аеродрома и источно од Циганског потока. Површина урбанистичке зоне 01-Т-ц износи 245,88 ха, што представља 14,15 % подручја Плана.

Ова зона представља центар Трстеника, изграђену зону са највећом концентрацијом постојећих централних функција: Основна школа „Живадин Апостоловић“ Трстеник; Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“, Трстеник; Средња школа „Ушће“; Гимназија

„Вук Караџић“; Техничка школа; Висока техничка машинска школа - Академија струковних студија Шумадија, одсек у Трстенику; Музичка школа „Корнелије Станковић“; Дом ученика средњих школа; Факултет за пословне студије и право; Вртић „Бисери 1“; Вртић „Бисери 2“; Вртић „Бисери 3“; Центар за социјални рад Трстеник; Дом пензионера; Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник; Хитна помоћ; Фонд здравственог осигурања; Дом културе; Народни универзитет; Градски музеј; Народна библиотека „Јефимија“; Хала спортова; Спортски центар; Градски базен; Скупштина општине Трстеник; Основни суд у Трстенику; Полиција; Пореска управа; РГЗ - Служба за катастар непокретности Трстеник; Шумска управа; Зелена пијаца; Електродистрибуција; Гробља: Старо гробље Трстеник, Ново гробље Трстеник; Аутобуска станица; Железничка станица и Црква - Храм Свете тројице.

У централној зони заступљено је становање породичног и вишепородичног становања различитог бонитета и структуре градње са пратећим комерцијалним и пословним функцијама. У планском периоду тежити трансформацији стамбеног ткива у вишепородичне блокове нарочито на потесу између улица Светог Саве и Кнегиње Милице.

Северни и источни део зоне је опредељен за проширење стамбеног фонда и развој комерцијалних и производних зона уз Радничку улицу која представља везу са аутопутем.

Урбанистичка зона 02-Т-ј Трстеник Југ

Зона Трстеник Југ (02-Т-ј) налази се јужно од железничке пруге, западно од КО Чаири и источно од Циганског потока. Површина урбанистичке зоне 02-Т-ј износи 200,85 ха, што представља 11,56 % подручја Плана.

Ова зона представља јужни део Трстеника, изграђену зону са доминантном индустријом и комерцијалним делатностима уз државни пут IB реда број 23. Постојеће јавне функције су: Основна школа „Свети Сава“ Трстеник; амбуланта Трстеник II-Пејовац; спортски терен северно од школе „Свети Сава“; стрелиште; гробље Трстеник Југ, топлана, ватрогасна станица, комплекс постојећих трафостаница напонског нивоа 110 kV и 35 kV. Уз комплекс основне школе опредељен је простор за реализацију функција из области социјалне заштите одраслих.

Становање је заступљено у јужном делу зоне и то највећим процентом као индивидуално осим подручја уз основну школу где је заступљено колективно становање.

Преостале површине представљају заштитно зеленило уз саобраћајнице, на трасама далековаода напонског нивоа 110 kV и 35 kV и површине које се користе као пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 03-Т-з Трстеник запад

Трстеник запад (03-Т-з) налази се западно од Циганског потока, пешачког моста на Западној Морави и комплекса „Прве петолетке“, линеарно уз реку Западна Морава до западне границе Плана. Површина урбанистичке зоне 03-Т-з износи 205,01 ха, што представља 11,80 % подручја Плана.

Постојеће јавне функције су: истурено одељење Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“, гробље у Осаоници. Највећи проценат површине зоне представља индивидуално становање приградског типа дела Трстеника и насеља Осаоница. Уз државни пут опредељена су подручја за становање са допунским функцијама услужних делатности и пословања.

Преостале површине представљају заштитно зеленило: уз реку Западну Мораву, уз трасу аутопута и рубни делови уз становање, које се користи као пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 04-Т-сз Трстеник Северозапад

Трстеник Северозапад (04-Т-сз) налази се западно од Љубостињске реке, северно од тока реке Западна Морава јужно од границе КО Грабовац. Површина урбанистичке зоне 04-Т-сз износи 240,43 ха, што представља 13,84 % подручја Плана.

Постојеће јавне функција су: истурена одељења Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“ са спортско рекреативним теренима.

Зона представља део насеља Грабовац који је интегрисан у градско насеље Трстеник, обухвата зону изворишта водоснабдевања, старо корито Западне Мораве са рибањацима и средином зоне пролази коридор аутопута.

Највећи део изграђене површине представља индивидуално становање приградског типа а заступљене су и комерцијалне делатности у подручју између школе и Љубостињске реке.

Преостале површине представљају заштитно зеленило: уз реку Западну Мораву, уз зону изворишта водоснабдевања, уз трасу аутопута и рубни делови уз становање, које се користи као пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 05-Т-си Трстеник Североисток

Трстеник Северозапад (05-Т-си) налази се источно од Љубостињске реке, северно од реке Западна Морава и јужно од КО Прњавор. Површина урбанистичке зоне 05-Т-си износи 116,30 ха, што представља 6,69 % подручја Плана.

Постојеће јавне функције су: ветеринарска станица и гробље насеља Грабовац. Кроз зону пролази коридор аутопута и државни пут IIА реда 187, који формирају подручје са индивидуалним становањем и допунским услужним и пословним функцијама.

Зона представља претежно неизграђено подручје, које је опредељено за индивидуално становање северно од државног пута IIА реда 187.

Преостале површине представљају заштитно зеленило: уз реку Западну Мораву, уз трасу аутопута и рубни делови уз становање, које се користи као пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 06-Ч-си Чаири Североисток

Чаири Североисток (06-Ч-си) налази се северно од железничке пруге између КО Трстеник на западу, КО Богдање на северу и КО Оџаци на истоку. Површина урбанистичке зоне 06-Ч-си износи 84,59 ха, што представља 4,87 % подручја Плана.

Представља зону претежно неизграђеног подручја. У склопу зоне је наплатна рампа за петљу Трстеник која представља везу градског подручја са аутопутем. Јавне функције нису заступљене.

Уз наплатну рампу опредељене су површине за индустрију и комерцијалне делатности, а централни део зоне представља западни део комплекса аеродрома.

У јужном делу зоне присутно је индивидуално становање приградског типа.

Преостале површине су заштитно зеленило уз комплекс аеродрома и наплатене рампе које се користе као пољопривредне површине и пољопривредно земљиште уз појас аутопута.

Урбанистичка зона 07-Ч-ји Чаири Југоисток

Чаири Југоисток (07-Ч-ји) налази се јужно од железничке пруге између КО Трстеник на западу и КО Оџаци на истоку. Површина урбанистичке зоне 07-Ч-ји износи 71,47 ха, што представља 4,11 % подручја Плана.

Зона обухвата део насеља Чаири, које је претежно неизграђено пољопривредно подручје.

У оквиру ове зоне нису заступљене јавне функције.

Површине се у највећим делом опредељене за индивидуално становање у рубним зонама. Северни део зоне уз државни пут IIБ реда 23 опредељене су за индустрију.

Преостале површине чине пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 08-Ч-з Чаири Запад

Чаири Запад (08-Ч-з) обухвата две мале засебне зоне југозападно од комплекса „Прве петолетке“ и обилазне саобраћајнице. Површина урбанистичке зоне 08-Ч-з износи укупно 6,68 ха, што представља 0,38 % подручја Плана.

У оквиру ове зоне нису заступљене јавне функције.

Површине су опредељене за индивидуално становања приградског типа и индивидуално становање у рубним зонама.

У западном делу зоне уз стрелеиште је шумско земљиште.

Урбанистичка зона 09-ОЦ-с Оџаци Север

Оџаци Север (09-О-с) налази се северно од железничке пруге и источно од КО Чаири. Површина урбанистичке зоне 09-ОЦ-с износи 241,22 ха, што представља 13,88% подручја Плана.

У оквиру ове зоне нису заступљене јавне функције.

Зона обухвата северни део насеља Оџаци, са претежно неизграђеним пољопривредним подручјем. Централни део зоне представља источни део комплекса аеродрома. Северним делом зоне пролази коридор аутопута.

У јужном делу зоне, уз железничку пругу, заступљено је индивидуално становање у рубним зонама. Уз коридор аутопута, површине су опредељене за индустрију.

Преостале површине зоне чини заштитно зеленило уз комплекс аеродрома и пољопривредно земљиште.

Урбанистичка зона 10-ОЦ-ј Оџаци Југ

Оџаци Југ (10-О-ј) налази се јужно од железничке пруге и источно од КО Чаири. Површина урбанистичке зоне 10-ОЦ-ј износи 108,90 ха, што представља 6,27 % подручја Плана.

Зона обухвата јужни део насеља Оџаци, у којем су заступљене јавне функције: дом културе, гробље насеља Оџаци 1 и 2, Црква Вазнесења Христовог, и четвороразредна основна школа – истурено одељење ОШ “Свети Сава”.

Највећи део зоне опредељен је за индивидуално становање у рубним зонама. У северозападном делу зоне, на државни пут наслања се подручје опредељено за индустрију.

Преостале површине зоне чине пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 11-ОС КО Осаоница

КО Осаоница (11-ОС) представља малу зону југозападно од КО Трстаник. Површина ове зоне 11-ОС износи 6,44 ха, што представља 0,38 % подручја Плана.

У оквиру зоне од јавних функција садржан је само део комплекса гробља.

Зона представља мали део насеља Осаоница у којој је индивидуално становање у рубним зонама смештено уз Осаоничку реку.

Урбанистичка зона 12-ГР КО Грабовац

Представља зону северно од КО Трстеник. Површина урбанистичке зоне 12-ГР износи 59,32 ха, што представља 3,41 % подручја Плана.

Зона представља северни део насеља Грабовац у оквиру које нису заступљене јавне функције.

Површине су опредељене за индивидуално становање у рубним зонама сконцентрисано уз Малу реку и државни пут IIА реда 187, док је уз ул. Малу реку сконцентрисано индивидуално становање приградског типа. У северозападном делу зоне, уз државни пут IIА реда 187 су комерцијалне делатности.

Преостале површине користе се као пољопривредно и шумско земљиште.

Урбанистичка зона 13-БО КО Богдање

КО Боогдање (13-БО) налази се јужно од уређеног корита реке Западне Мораве, северно од КО Чаири и КО Оџаци. Површина урбанистичке зоне 13-БО износи 150,34 ха, што представља 8,65 % подручја Плана.

Зона представља потпуно неизграђено подручје осим површине опредељене за постројење за пречишћавање отпадних вода у оквиру којег је и рециклажно двориште.

Северни део зоне пресеца коридор аутопута у оквиру којег је и петља Трстеник која представља везу градског насеља са аутопутем.

Преостале површине су пољопривредно земљиште.

Урбанистичка зона 14-ПР КО Прњавор

КО Прњавор (14-ПР) представља зону која обухвата две мале засебне зоне северно од КО Трстеник. Површина урбанистичке зоне 14-ПР износи 0,13 ха, што представља 0,01 % подручја Плана.

Део зоне представља наставак постојећег гробља села Грабовац а други део зоне наставак индивидуалног становања руралног типа.

1.4.Планирана претежна намена уз могућност јавног коришћења

Површине у обухвату Плана припадају грађевинском земљишту а изван тог подручја површине су дефинисане за пољопривредно, шумско и водно земљиште.

Границом грађевинског подручја је обухваћено већ изграђено земљиште, као и неизграђено земљиште, на коме је планирана изградња, уређење или заштита у планском периоду.

Грађевинско подручје чине:

- површине јавне намене: саобраћајне површине за друмски, железнички и ваздушни саобраћај, објекти јавне намене и јавне површине.

- површине за остале намене: становање, привредне делатности и верски објекти.

На графичком прилогу приказана је основна подела намена на „Јавно грађевинско земљиште“ и „Остало грађевинско земљиште“.

У оквиру намена сагледане као „јавне“ могућа је приватна иницијатива и власништво, што се планом дефинише као могућност, а не као обавеза, а све у складу са законским одредбама о јавно-приватном партнерству и концесији.

Као „Јавно грађевинско земљиште“ дефинисане су намене: САОБРАЋАЈНИЦЕ И ТЕРМИНАЛИ (Аутопут, Наплатна рампа аутопута, Државни пут ІБ реда: ІБ-23, Државни пут ІА реда ІА-187 и ІА-188, Јавне саобраћајнице; Пешачке површине, Јавни трг, Јавни паркинг, Аутобуска станица, Железничка пруга, Железничка станица; Аеродром); ОБРАЗОВАЊЕ (Основно образовање; Средњешколско образовање; Висока техничка машинска школа; Факултет за пословне студије и право; Музичка школа; Дом ученика средњих школа); СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА (Социјална заштита - Установе социјалне заштите; Дечија заштита - обданишта; Дом пензионера); ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА (Дом здравља; Хитна помоћ; Фонд здравственог осигурања); КУЛТУРА (Дом културе; Народни универзитет; Градски музеј, Народна библиотека „Јефимија“); СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА (Хала спортова; Спортски центар; Градски базен; Спортски терен; Фудбалски терен; Аеро клуб; Стрелиште); УПРАВА И ДРЖАВНИ ОРГАНИ (Скупштина општине Трстеник; Основни суд у Трстенику; Полиција; Пореска управа; Завод за запошљавање; РГЗ - Служба за катастар непокретности; Шумска управа); ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА (Ватрогасна станица; Зелена пијаца; Електродистрибуција - ЕПС; Трафостаница; Комплекс изворишта водоснабдевања - резервоари воде, бунари, црпне станице); Пречишћивач отпадних вода; Пошта; Гробља; Ветеринарска станица; Топлана; Гасна станица (ГМРС и МРС), Рециклажно двориште; Сточна пијаца, Остали комунални објекти); ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ (рекреативне површине, парковске површине, јавно заштитно зеленило, заштитно зеленило водотокова).

Као изричито „Остало грађевинско земљиште“ дефинисане су намене: СТАНОВАЊЕ (Индивидуално становање - умерене густине; Вишепородично становање; Индивидуално становање у рубним зонама; Индивидуално и вишепородично становање - комбиновано;

Становање са пословањем); ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ (Радна зона - пословање, индустрија и складиште; Комерцијалне и централне функције - пословање; Бензинске пумпе); ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ (Храм Свете тројице, Трстеник; Црква Вазнесења Христовог, Оџаци).

1.3. Биланс планираних површина

Намена површина	Површина (ха)	Површина (%)
ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	1737.56	100.00
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	1472.65	84.75
ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	264.91	15.25
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	1472.65	84.75
ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	363.17	20.90
ОБРАЗОВАЊЕ	9.73	0.56
Основно образовање	8.00	0.46
Средње школско образовање	1.47	0.08
Висока техничка машинска школа		
Факултет за пословне студије и право		
Музичка школа		
Дом ученика средњих школа	0.26	0.01
СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	3.14	0.18
Социјална заштита	1.69	0.10
Дечија заштита - обданишта	1.45	0.08
Дом пензионера*	0.00	0.00
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	1.21	0.07
Дом здравља	1.21	0.07
Хитна помоћ		
Фонд здравственог осигурања		
КУЛТУРА	0.88	0.05
Дом културе	0.67	0.04
Народни универзитет		
Народна библиотека „Јефимија“		
Градски музеј	0.21	0.01
СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	9.50	0.55
Хала спортова	1.04	0.06
Спортски центар	6.89	0.40
Градски базен		
Спортски терен		
Фудбалски терен		
Аеро клуб		
Стрелиште	1.57	0.09
УПРАВА И ДРЖАВНИ ОРГАНИ	1.09	0.06
Скупштина општине Трстеник	0.65	0.04
Полицијска управа		
РГЗ - служба за катастар непокретности		
Основни суд у Трстенику	0.38	0.02
Пореска управа		

Завод за запошљавање	0.06	0.00
Шумска управа*	0.00	0.00
ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	61.35	3.53
Ватрогасна станица	0.54	0.03
Зелена пијаца	1.08	0.06
Ветеринарска станица	0.36	0.02
Сточна пијаца	1.58	0.09
Остали комунални објекти		
Гробља	18.25	1.05
Комплекс изворишта водоснабдевања	18.72	1.08
Објекти водоснабдевања - црпна станица		
Постројење за пречишћавање отпадних вода	15.03	0.87
Рециклажно двориште		
Топлана	1.65	0.09
Гасна станица	0.18	0.01
Електродистрибуција - ЕПС	2.36	0.14
Трафостаница	1.60	0.09
САОБРАЋАЈНИЦЕ И ТЕРМИНАЛИ	152.05	8.75
Аутопут - земљишни појас	57.10	3.29
Наплатна рампа аутопута	1.91	0.11
Појас железнице	17.03	0.98
Железничка станица		
Јавне саобраћајнице	12.63	0.73
Пешачке површине	0.36	0.02
Јавни трг	0.67	0.04
Јавни паркинг	1.97	0.11
Аутобуска станица	0.60	0.03
Аеродром	59.78	3.44
ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ	39.62	2.28
Рекреативна површина	2.72	0.16
Парковско зеленило	0.12	0.01
Јавно заштитно зеленило	2.93	0.17
Заштитно зеленило водотокова	33.85	3.12
ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	84.60	4.87
Водотокови (реке, потоци, канали)	65.33	3.76
Заштитни бедем	19.27	1.11
ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	1109.48	63.85
СТАНОВАЊЕ	543.70	31.29
Вишепородично становање	38.63	2.22
Индивидуално становање умерених густина	224.35	12.91
Индивидуално становање у рубним зонама	166.93	9.61
Становање са пословањем	113.79	6.55
ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ	200.93	11.56
Радна зона - пословање, индустрија и складиште	170.22	9.80
Комерцијалне и централне функције (пословање)	28.52	1.64
Бензинска пумпа	2.19	0.13

ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	1.07	0.06
Храм Свете тројице, Трстеник	0.58	0.03
Црква Вазнесења Христовог, Озаци	0.49	0.03
ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО	279.18	16.07
Заштитно зеленило (остало земљиште)	279.18	16.07
ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	264.91	15.25
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	199.97	11.51
ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	64.94	3.74

1.5. Грађевинско подручје

Грађевинско подручје дефинисано је границом обухвата које чине: површине за јавно и остало грађевинско земљиште. Делови водотокова у планском обухвату су регулисани или опредељени за регулисање са заштитним зеленилом и заштитним бедемима и налазе се у оквиру граница грађевинског подручја. Граница грађевинског подручја обухвата целу КО Трстеник и делове КО Чаири, КО Озаци, КО Осаоница, КО Грабовница, КО Богдање и КО Прњавор у површини од **1472.65ха**.

Граница грађевинског подручја приказана је на свим графичким прилозима. Опис обухвата грађевинског подручја и попис парцела које су у обухвату грађевинског подручја дат је у оквиру аналитичко геодетског дела: *Прилог 1. Опис и попис парцела грађевинског подручја.*

1.5.1. Грађевинско земљиште јавне намене

Грађевинско земљиште јавне намене обухвата земљиште планирано за све категорије саобраћајница и саобраћајних површина, објекте јавне намене и јавне површине.

Објекти и површине јавне намене, сходно одредбама Закона о планирању и изградње намењени су за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини (на основу посебних закона) као што су линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа и локалне самоуправе и објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине као што су објекти здравства, социјалне и дечије заштите, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и друго.

Линијски инфраструктурни објекти одређени су регулационим линијама по постојећим катастарским парцелама и према новопланираној регулационој линији у свему према графичком прилогу: *Лист бр.3. Саобраћајно решење са регулационим линијама.*

Површине резервисане за коридор аутопута Е761, деоница Појате-Прељина одређене су земљишним појасом аутопута и линијама експропријације у свему према графичком прилогу: *Лист бр.3. Саобраћајно решење са регулационим линијама.*

1.5.2. Саобраћајне површине

Саобраћајне површине представљају објекте и површине за друмски, железнички и ваздушни саобраћај са припадајућим заштитним зонама и појасевима.

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Планом су дефинисани инфраструктурни коридор (са појасом експропријације) за аутопут Е761, деоница Појате-Прељина; регулациони појасеви државних путева и јавних градских саобраћајних површина које су потребне за обезбеђивање приступа до грађевинских парцела / комплекса, уз омогућавање ефикасног и безбедног одвијања саобраћаја и спровођења адекватне имовинске припреме. Поред саобраћајница за колски и аутобуски саобраћај, предвиђене су пешачке и бициклистичке стазе, трим стазе, као и јавне линијске зелене површине и дрвореди у регулацији саобраћајница.

Регулациони појасеви саобраћајница одређени су постојећом регулацијом (границама катастарских парцела) и планираном регулацијом која је одређена координатама тачака датим у оквиру аналитичко геодетског дела: *Прилог 3. Координате тачака регулационог појаса.*

Попис парцела за саобраћајне површине дат је у оквиру аналитичко геодетског дела: *Прилог 4. Попис парцела за саобраћајне површине.*

Државни путеви

У обухвату Плана налазе се државни путеви из надлежности ЈП Путеви Србије (исходовани услови за израду планског документа од ЈП Путеви Србије бр.953-8281/23-1 од 12.05.2023. године) и то:

- **Државни пут IA реда број A5** Појате – Крушевац – Краљево – Прељина, траса аутопута Е – 761, деоница 5 (од км 41+528,24 до км 56+073,87): Медвеђа – Врњачка Бања, и то: од км 45+170 до км 48+057 и од км 48+524 до км 52+814;
- **Државни пут IB реда број 23** Појате – Крушевац – Краљево – Прељина – Чачак – Пожега – Ужице – Чајетина – Нова Варош – Пријеполје – државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Гостун) од км 45+144 до км 52+469;
- **Државни пут IIА реда број 187** Витановац – Угљарево – Велика Дренова – Јасика – Варварин – Мијатовац од км 18+670 до км 22+068;
- **Државни пут IIА реда број 188** Рековац – Превешт – Грабовац – Трстеник од км 36+622 до км 40+658.

У обухвату Плана правцем северозапад-југоисток пружа се државни пут IB реда број 23, правцем исток-запад пружа се државни пут IIА реда бр. 187, правцем север-југ пружа се државни пут IIА реда бр. 188. Државни путеви IIА реда бр. 187 и 188 преклапају се од саобраћајног чвора 18702 Грабовац (Прњавор) до саобраћајног чвора 18703 Грабовац (Трстеник).

Регулација саобраћајница усклађена је са Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (“Службени гласник РС”, бр.22/2015). Саобраћајно решење и саобраћајна матрица усклађени су са катастарским стањем и поштована је геометрија катастарских парцела предвиђених са саобраћајнице.

Сви елементи јавног пута планирани су у складу са прописима, а радијуси лепеза у зони раскрсница утврђени су тако да обезбеђују неометани пролаз меродавних возила.

У границама обухвата Плана сачувати коридор за реконструкцију, односно двострано проширење коловоза државног пута IB реда ширине 7,70м (без издигнутих ивичњака), односно 7,00м (са издигнутим ивичњацима) и коловоза државног пута II реда (постојећа и планирана траса) ширине 7,10м (без издигнутих ивичњака), односно 6,50м (са издигнутим ивичњацима), односно у складу са важећом законском и подзаконском регулативом и предвидети заштитни појас и појас контролисане градње, на основу члана 34. и 36. Закона о путевима, према рангу државног пута.

Државни пут IA реда број A5 Појате – Крушевац – Краљево – Прељина, траса аутопута Е – 761, деоница 5 (од км 41+528,24 до км 56+073,87): Медвеђа – Врњачка Бања. Део предметне деонице пролази кроз обухват Плана и то: од км 45+170 до км 48+057 и од км 48+524 до км 52+814. У оквиру обухвата предметног Плана налази се петља Трстеник са наплатном рампом и везом аутопута са Трстеником преко улице Радничка.

Планско решење усклађено је са Пројектом за грађевинску дозволу аутопута Е – 761 Појате – Прељина, деоница 5: Медвеђа – Врњачка Бања, од км 41+528,24 до км 56+073,87, са збирним извештајем Техничке контроле број 019/-22-ЗИ од 23.5.2022. године у којем стоји следеће:

– Пројектним решењем пројектована је денивелисана раскрсница „Трстеник“ која надпутњакном прелази изнад аутопута и уливно-изливним тракама се везује за аутопут Е – 761. Денивелисана раскрсница „Трстеник“ се преко саобраћајнице (у пројекту Главна оса

денivelисанe раскрснице) прикључује на државни пут ПА реда број 188 Трстеник – Грабовац између чворова 18703 и 2306, док је на удаљености од око 400м веза поменутог државног пута и Државног пута IB реда број 23 Стопања – Трстеник. Денивелисана раскрсница „Трстеник“ почиње на површинској раскрсници са локланом саобраћајницом - Улица Радничка у Трстенику, која се реконструише и постаје део главне осе којом се долази до наплатне станице. У зонама где траса аутопута прелази преко Западне Мораве, пројектована су три моста на км 43+182,00, км 48+115.00 и на км 51+928,89.

На км 49+509.00 аутопут се мостом укршта са постојећим државним путем ПА реда 188 Грабовац – Трстеник.

На км 49+913.42 пројектован је мост распона 20м преко регулисаног корита Љубостињске реке.

Државни пут IB реда број 23 у обухвату Плана креће од станице Км 45+144 до станице Км 52+469.

Задржавају се постојећи прикључци, раскрснице, кружне раскрснице на постојећој траси државног пута IB реда број 23:

Постојећи прикључци, раскрснице, кружне раскрснице:

Км.45+276,35	раскрсница
Км.45+835,92	прикључак улице са јужне стране
Км.46+534,43	прикључак улице са јужне стране
Км.46+946,16	прикључак улице са јужне стране
Км.47+158,39	раскрсница примарни саобраћајни чвор 2306 Трстеник – веза ДП ПА бр. 188 и ДП IB реда број 23
Км.47+301,05	прикључак - искључење за бензинску пумпу
Км.47+409,89	прикључак – укључење са бензинске пумпе
Км.47+527,02	прикључак улице са јужне стране
Км.48+028,12	кружна раскрсница
Км.48+937,21	прикључак улице са јужне стране (искључиво десна скретања)
Км.49+753,00	кружна раскрсница
Км.49+896,76	прикључак улице са северне стране
Км.50+314,77	прикључак улице са јужне стране
Км.50+576,24	прикључак улице са јужне стране
Км.51+199,28	прикључак улице са североисточне стране

Нови прикључци и укрштаји на ДП IB реда број 23:

Км.46+049,71	укрштај ван нивоа;
Км.48+811,43	прикључак улице са јужне стране – радна зона
Км.50+859,61	прикључак улице сервисне саобраћајнице на ДП

Државни пут ПА реда број 187 у обухвату Плана креће од станице Км 18+670, а завршава се на стационожи Км 22+068.

Задржавају се постојећи прикључци, раскрснице, кружне раскрснице на постојећој траси државног пута ПА реда број 187:

Постојећи прикључци и раскрснице на ДП ПА реда број 187:

Км.18+701,71	прикључак улице са источне стране – искључење за радну зону
Км.19+045,10	прикључак улице са северне стране
Км.19+193,29	прикључак улице са северне стране
Км.19+756,56	прикључак улице са северне стране
Км.20+250,76	прикључак – раскрсница у нивоу – приступне саобраћајнице са северне и јужне стране
Км.20+526,48	прикључак – раскрсница у нивоу – приступне саобраћајнице са северне и јужне стране
Км.20+686,67	прикључак улице са јужне стране и прилаз радној зони са северне стране

- Км.20+902,21 раскрсница примарни саобраћајни чвор 18702 Грабовац (Прњавор) – веза ДП ПА бр. 187 и ДП ПА бр. 188 (преклоп)
- Км.21+166,00 раскрсница примарни саобраћајни чвор 18703 Грабовац (Трстеник) – веза ДП ПА бр. 187 и ДП ПА бр. 188 (преклоп)

Нови прикључци на ДП ПА реда број 187:

- Км.19+420,09 нови прикључак улице са северне стране.

Државни пут ПА реда број 188 у обухвату Плана креће од стационаже Км 36+622, а завршава се на стационажи Км 40+658.

Задржавају се постојећи прикључци, раскрснице, кружне раскрснице на постојећој траси државног пута ПА реда број 188:

Постојећи прикључци и раскрснице на ДП ПА реда број 188:

- Км.37+040,22 прикључак улице са источне стране – пут за гробље
- Км.37+177,00 раскрсница примарни саобраћајни чвор 18702 Грабовац (Прњавор) – веза ДП ПА бр. 188 и ДП ПА бр. 187 (преклоп)
- Км.37+441,00 раскрсница примарни саобраћајни чвор 18703 Грабовац (Прњавор) – веза ДП ПА бр. 188 и ДП ПА бр. 187 (преклоп)
- Км.38+457,30 прикључак улице са источне стране
- Км.38+625,94 прикључак улице са северозападне стране
- Км.38+751,21 раскрсница улице Кнегиње Милице и улице Сретена Ацића (ДП ПА 188)
- Км.38+897,90 прикључак улице Бошка Савића са западне стране на улицу Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.38+983,99 раскрсница улице Радоја Крстића и улице Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.39+097,02 прикључак улице Дојчина Савића на улицу Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.39+112,69 прикључак улице Владислава Рибникара на улицу Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.39+146,87 прикључак безимене следеће улице на улицу Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.39+221,33 раскрсница улице Светог Саве и улице Милана Рајчевића (ДП ПА 188)
- Км.39+308,65 прикључак улице Бранке Бркић на улицу Светог Саве (ДП ПА 188)
- Км.39+417,57 прикључак улице Борислава Стефановића Вулета на улицу Светог Саве ДП ПА 188)
- Км.39+526,23 прикључак улице Дамњана Максића на улицу Светог Саве (ДП ПА 188)
- Км.39+664,65 прикључак улице Доситејева на улицу Светог Саве (ДП ПА 188)
- Км.39+798,58 прикључак улице 7.јула на улицу Светог Саве (ДП ПА 188)
- Км.40+156,51 прикључак улице Радмиле Раде Ћосић на улицу Светог саве (ДП ПА 188)
- Км.40+294,44 прикључак за паркинг на улицу Кнегиње Милице (ДП ПА 188)
- Км.40+389,83 прикључак улице Аеродромске на улицу Кнегиње Милице (ДП ПА 188)
- Км.40+658,00 раскрсница примарни саобраћајни чвор 2306 Трстеник – веза ДП ПА бр. 23 Км.47+158

Нови прикључци на ДП ПА реда број 188:

- Км.36+903,69 прикључак са југозападне стране
- Км.40+213,42 кружна раскрсница улица Кнегиње Милице, Светог Саве (ДП ПА 188) и Радничке (веза са ауто путем Е-761 Појате – Прељина, део деонице 5)

Уређење и изградња аутопута и државних путева

Планско подручје преклапа се са подручјем обухваћеног Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина. Граница просторног плана обухвата садржаје, намене и делове инфраструктурних система у ширем окружењу аутопута са технолошким и функционалним везама овог инфраструктурног коридора са непосредним окружењем.

За потребе функционисања аутопута **Е-761, државни пут ПА реда број А5 Појате – Крушевац – Краљево – Прељина**, а на основу Закона о путевима, издвајају се следеће зоне:

1) земљишни појас аутопутског коридора резервисан за потребе изградње и функционисања пута који је дефинисан за изградњу пута и функционисање саобраћаја на њему. Изградња објеката у земљишном појасу подразумева објекте пута и објекте у функцији саобраћаја на њему, као и објекте инфраструктурних система који се укрштају или паралелно воде у коридору пута. Ширина путног појаса износи око 75–80 м;

2) Заштитни појас који је дефинисан као зона за обезбеђење заштите од штетног утицаја путног коридора на окружење. Изградња објеката у заштитном појасу није дозвољена осим за објекте који су у функцији пута и саобраћаја на њему. Ширина заштитног појаса произилази из законске регулативе и мери се од земљишног појаса у дужини од 40,0 м;

3) Појас контролисане изградње који је у функцији путног коридора и његовог несметаног функционисања у простору. Изградња објеката у овом појасу је дозвољена по селективном принципу уз израду одговарајуће планске документације. Ширина појаса контролисане изградње директно произилази из законске регулативе и износи 40,0 м од заштитног појаса.

Аутопутеви и државни путеви утврђени су као јавни путеви и морају се пројектовати по прописима за јавне путеве и уз примену одговарајућих стандарда на основу Закона о путевима. Процедуре израде и усвајања пројеката, као и само грађење саобраћајне инфраструктуре, мора се спроводити у свему према важећој законској регулативи. Процедуре и активности на пројектовању и грађењу саобраћајне инфраструктуре, инсталација техничке инфраструктуре морају се обједињавати.

Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре вршиће се у складу са прописима:

- Поред путева (изван урбанизованог подручја) у насељима или ван насеља не могу се градити објекти, постављати постројења, уређаји и инсталације на одређеној удаљености од тих путева тј. у делу пута који се зове заштитни појас, а према важећем Закону о путевима. У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

- Ширина заштитног појаса јавног пута представља зону у којој не могу да се граде стамбене, пословне, помоћне и сличне зграде, копају бунари, резервоари, септичке јаме и слично.

- Ограде, дрвеће и засади поред путева подижу се тако да не ометају прегледност пута и не угрожавају безбедност саобраћаја. Ограде, дрвеће и засади поред путева се морају уклонити уколико се, приликом реконструкције или рехабилитације пута, дође до закључка да негативно утичу на прегледност пута и безбедност саобраћаја.

- Дуж свих путева потребно је обезбедити инфраструктуру за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата на државним путевима који залазе у заштитне зоне водоизворишта.

Изградња аутопута третира се према правилима која су дефинисана у просторном плану и односе се на правила изградње аутопута са свим објектима на траси, као и пратећим садржајима:

1) У изради техничке документације за потребе изградње путних објеката неопходно је придржавати се прописа и норматива, који се односе на утицаје објеката на окружење.

2) Поред путева, (изван урбанизованог подручја) у насељима или ван насеља не могу се градити објекти, постављати постројења, уређаји и инсталације на одређеној удаљености од тих путева тј. у делу пута који се зове заштитни појас, а према важећем Закону о путевима. У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља забрањена је изградња грађевинских или других објеката, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута.

3) Ширина заштитног појаса јавног пута представља зону у којој не могу да се граде стамбене, пословне, помоћне и сличне зграде, копају бунари, резервоари, септичке јаме и сл.

4) Парцеле које излазе на државни пут I реда не могу, свака за себе појединачно, да имају директан излаз на пут већ се приступ таквих парцела мора остварити преко сервисне саобраћајнице, а што се у сваком случају решава прибављањем сагласности управљача пута.

5) У заштитном појасу са директним приступом на јавни пут дозвољено је градити станице за снабдевање моторних возила горивом, аутосервисе, објекте за привремени смештај онеспособљених возила, аутобазе за пружање помоћи и информација учесницима у саобраћају. Пратећи објекти морају да задовољавају хигијенско-техничке захтеве и др.

6) Прикључивање прилазног на јавни пут врши се првенствено његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а на подручјима на којима ово није могуће прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут и то првенствено на пут нижег реда.

7) Ограде, дрвеће и засади поред путева подижу се тако да не ометају прегледност пута и не угрожавају безбедност саобраћаја. Ограде, дрвеће и засади поред путева се морају уклонити уколико се, приликом реконструкције или рехабилитације пута, дође до закључка да негативно утичу на прегледност пута и безбедност саобраћаја.

8) Дуж свих путева потребно је обезбедити инфраструктуру за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата на државним путевима који залазе у заштитне зоне водоизворишта.

9) Рекламне табле и панои, ознаке којима се обележавају туристички објекти, натписи којима се обележавају културно-историјски споменици и спомен обележја и други слични објекти, могу се постављати поред државних путева, на удаљености од 7 м од ивице коловоза, односно поред општинског пута на удаљености од 5 м од ивице коловоза.

10) Излетничке стазе потребно је изградити, са високим хладовитим зеленилом, надстрешницама, са уређеним ватриштима и седиштима у чијој изградњи треба да се користе природни материјали (дрво, камен и сл.).

11) Подлоге стаза и паркиралишта могу бити макадамске, асфалтне, разне врсте поплочања (камен, бехатон плоче, бетон-трава плоче, итд.) у складу са наменом простора где се граде.

Поред услова дефинисаних просторним планом за аутопут, прописују се и **следећи услови дефинисани условима за израду Плана од ЈП Пuteви Србије бр.953-8281/23-1 од 12.05.2023. године:**

– Нису дозвољене никакве интервенције у заштитном појасу аутопута Е-761. Заштитни појас аутопута се третира искључиво према Правилима уређења и грађења, датим Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е – 761, деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 10/20).

– Приликом изградње деонице јавног пута, односно објекта са додатним елементима (шири коловоз, тротоар, раскрснице, простори за паркирање, јавна расвета, бициклистичке и пешачке стазе и сл.) објекти и опрема која одговара потребама насеља, не сме се нарушити континуитет трасе државних путева

– Ширина фронта грађевинске парцеле према државном путу мора бити усаглашена са растојањем суседних прикључака. Уколико је недовољна ширина фронта обавеза је формирати сервисне саобраћајнице којима се прикупљају појединачни прикључци грађевинских парцела и преко јединственог прикључка повезују на државни пут.

– Директан приступ на јавну саобраћајну површину која је државни пут се остварује преко саобраћајној прикључка, осим за стамбене објекте до три стамбене јединице. На основу члана 2. став 1. тачка 44. Закона о путевима приступ са грађевинске парцеле се врши преко саобраћајног прикључка, који представља уређену површину, део јавног пута, на којој се међусобно повезују јавни, некатегорисани и прилазни путеви на начин прописан овим законом.

– За стамбене објекте до три стамбене јединице може се формирати један колски прилаз са државног пута ширине до 3м у складу са чл. 2. став 1. тачка 4. Правилника о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа, као и врсти објеката који се граде, односно врсти радова који се изводе, на основу решења о одобрењу за извођење радова, као и обиму и садржају и контроли техничке документације која се прилаже уз заштев и поступку који надлежни орган спроводи („Сл. гл. РС“ број 102/20, 16/21 и 87/21).

– На основу горе наведеног за објекте као што су аутоперионице, технички преглед возила и слични објекти у функцији одржавања возила, зграде за вишепородично становање (више од три стана), трговински објекти који захтевају паркирање и сл. обавеза је предвидети начин повезивања на јавни пут.

– На основу члана 41. Закона о путевима саобраћајни прикључак на јавни пут гради се у складу са законом којим се уређује планирање и изградња на основу издатих услова и решења из члана 17. став 1. тачка 1) овог закона.

– Уколико се у зони изграђеног саобраћајног прикључка на државни пут, за чију изградњу је прибављено решење о испуњености услова управљача пута, промене саобраћајни захтеви (оптерећење, структура, врста и режим тока) врши се реконструкција саобраћајног прикључка тако да се елементи саобраћајног прикључка прилагоде новонасталим саобраћајним захтевима.

– Одлуку о прилагођавању саобраћајног прикључка потребама одвијања саобраћаја на јавном путу доноси управљач тог пута.

– Елементе пута и раскрсница, као и решење постојећег и перспективног пешачког, стационарног, бициклическог и јавног градског саобраћаја предвиђа се са максималном елиминацијом конфликта истих са државним путем, у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/2011) и осталим важећим стандардима и прописима.

– Кружне раскрснице на државном путу пројектовати у складу са законском регулативом у овој области, на основу рачунске брзине и провере проходности меродавног возила (крива трагова), са прописаном дужином прегледности имајући у виду просторне и урбанистичке карактеристике окружења у складу са чланом 38. Закона о путевима, уз пуно уважавање просторних и урбанистичких карактеристика ширег окружења те локације и у свему у складу са тачком 4. Кружне раскрснице у Правилнику о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гл. РС“, број 50/2011).

– Аутобуска стајалишта планирати према захтевима будућих корисника простора у складу са саобраћајно-безбедносним карактеристикама и просторним потребама, ван коловоза јавног пута.

– Бициклическе и пешачке стазе поред државног пута планирати са адекватном – стандардима утврђеном грађевинском конструкцијом, у складу са Законом о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гл. РС“, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 – одлука УС, 55/2014, 96/2015 – др. закон, 9/2016 – одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 – др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 – др. закон)

– Стационарни саобраћај (паркиралиште) планирати изван регулације државног пута. Не дозвољава се паркирање директно са државног пута.

– Сходно члану 37. Закона о путевима, оградe и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Општи услови за постављање инсталација:

– Попречни профил државног пута дефинисати у складу са важећом планском документацијом.

– Уколико планском документацијом није дефинисан профил државних путева потребно је исти дефинисати у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

– Траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева.

Услови за укрштање инсталација са државним путем:

– Да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут у прописаној заштитној цеви.

– Заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила државног пута (изузетно спољна ивица реконструисаног коловоза), увећана за по 3,00 м са сваке стране, односно 3,00 м од ограде аутопута.

– Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 м, односно минимум 1,50 м за аутопут.

– Минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног), од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 м.

Услови за паралелно подземно вођење инсталација поред државног пута:

– Инсталације морају бити постављене минимално 3,00 м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање) у зависности од конфигурације терена и пречника инсталација, односно 3,00 м од ограде аутопута.

– Не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу иницијалне за отварање клизишта.

– Испод колских прилаза и саобраћајних прикључака планирати постављање инсталација кроз заштитну цев.

– Инсталације планирати тако да не угрожавају постојећу саобраћајну сигнализацију, опрему пута, одводњавање и одржавње државног пута.

Услови за вођење надземних инсталација у односу на државни пут:

– Стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (40,00 м, 20,00 м односно 10,00 м мерено од границе путног земљишта државног пута), а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта.

– Обезбеди сигурносну висину од 7,00 м мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Општински путеви

У обухвату Плана налазе се општински путеви и њихови делови одређени Одлуком о категоризацији општинских путева и улица („Службени лист општине Трстеник“, број 9/2019) који су сврстани у примарну уличну мрежу:

– **ОП „133-12“:** од раскрснице на путу кп 1909/1 КО Чаири - Улица Александра - Аце Лукића до ДП ИБ 23 у Оџацима (Пристаниште);

– **ОП „133-12“:** од ДП ИБ 23 у Оџацима према засеоку „Салаши“;

Мрежа градских саобраћајница

Саобраћајна мрежа формирана је на основу постојеће уличне мреже и уклапања у систем повезивања са аутопутем, узимајући у обзир постојећу изграђеност простора а све у циљу

формирања грађевинских парцела планираног уређења простора у оквиру грађевинског подручја.

Систем градске саобраћајне мреже диференциран је на примарну, секундарну и терцијарну уличну мрежу. Уколико постоје неусаглашености између описа уличних мрежа и графичких прилога, меродавна је ситуација на графичком прилогу: *3. Саобраћајно решење са регулационим линијама.*

Све градске саобраћајнице одређене су координатама и радијусима приказаним на графичким прилозима и датим у аналитичко геодетском делу плана и то:

- елементи хоризонталних кривина осовина и радијуси коловоза саобраћајница дати на графичком прилогу: *3. Саобраћајно решење са регулационим линијама.*

- координате пресечних тачака осовине саобраћајнице дате на *Прилог 2. Координате осовинских тачака саобраћајница*

- координате тачака планирне регулације дате на *Прилог 3. Координате тачака регулационог појаса.*

Примарна улична мрежа

Примарну уличну мрежу у обухвату Плана, поред државних и општинских путева, чине и сабирне саобраћајнице чија је регулациона ширина прилагођена расположивом простору. Поједине саобраћајнице у оквиру примарне уличне мреже, изграђене су са ширином коловоза мањом од прописане за одвијање двосмерног саобраћаја па је неопходно проширење коловоза како би се несметано одвијао двосмерни саобраћај.

Минимална ширина коловоза сабирних саобраћајница планирана је за двосмерни саобраћај и износи 6,50 м. Садржина карактеристичног попречног профила за сабирне саобраћајнице, изузев минималне ширине коловоза није обавезујућа, већ је условљена постојећом изграђеношћу простора (постојање и минималне ширине тротоара, бициклистичких и пешачких стаза, линијске зелене површине и дрвореди). Ова одредница не односи се на делове траса улица Моравска, Часлава Анђелковића, Љубостињска, Сретена Ацића, Милана Рајчевића, Светог Саве, Кнегиње Милице, Крушевачке, Крсте Босанца, Краљевачке које се налазе на траси државних путева у насељу и за које је обавеза израде обостраних тротоара минималне ширине 1,5м. Укрштаји саобраћајница решени су површинским раскрсницама (изузев планираног укрштаја на стационажи железничке пруге км 39+709) са одговарајућом хоризонталном и вертикалном сигнализацијом.

Примарну уличну мрежу чине:

1. „Улица Сретена Ацића“ – улица која почиње од раскрснице улица Часлава Анђелковића и Сретена Ацића, у правцу југа дуж целих и делова к.п.бр. 615/1, 616/2, 5378/2, 2088/1, 2089/4, 2086/2, 2087/1, 2082/2, 5364/1, 2141/1, 2531/2, 2532/1, 2533/1, 25341, 2554/1, 2530/1, 2529/2, 5404/3, 2522/8, 2519/2, 2520, 5365/1, 2749/1 и 5408/2 све КО Трстеник, до раскрснице улица Кнегиње Милице, Милана Рајчевића и Сретена Ацића.

Напомена: улица је истовремено правац државног пута ПА 188 у градском насељу.

2. „Улица Милана Рајчевића“ – улица која почиње од раскрснице улица Кнегиње Милице и Сретена Ацића, у правцу југа дуж целих и делова к.п.бр. 5408/2, 3953, 5411, 4003 и 5412 све КО Трстеник, до раскрснице улица Милана Рајчевића и Светог Саве.

Напомена: улица је истовремено правац државног пута ПА 188 у градском насељу.

3. „део улице Светог Саве“ – улица која почиње од раскрснице улица Милана Рајчевића и Светог Саве па у правцу истока паралелно са железничком пругом до раскрснице улица Кнегиње Милице, Светог Саве и Радничке; правац дела улице обухвата целе и делове к.п.бр. 5412, 4419/2, 4420/3, 5369/5, 4449/4 и 5408/2 све КО Трстеник.

Напомена: улица је истовремено правац државног пута ПА 188 у градском насељу.

4. „део улице Кнегиње Милице“ – улица која почиње од раскрснице улица Кнегиње Милице, Светог Саве и Радничке у правцу југоистока и истока дуж целих и делова к.п.бр.

5408/2, 5369/1 и 5416/1 све КО Трстеник, до раскрснице улица Кнегиње Милице, Крсте Босанца и Крушевачке.

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ПА 188 у градском насељу.

5. „Улица Краљевачка“ – улица која почиње од раскрснице улице Цара Душана, Крсте Босанца и Правдићеве, у правцу северозапада и запада дуж целих и делова к.п.бр. 5410, 5366, 5389 и 5421 све КО Трстеник, до границе КО Трстеник и КО Штулац - мост на Попинској реци.

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ИБ 23 у градском насељу.

6. „улица Крсте Босанца“ – улица која почиње од раскрснице улица Цара Душана, Краљевачке и Правдићеве, у правцу истока дуж целих и делова к.п.бр. 5410, 5367 и 5416/1 све КО Трстеник, раскрснице улица Кнегиње Милице, Крсте Босанца и Крушевачке

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ИБ 23 у градском насељу.

7. „Улица Крушевачка“ – улица која почиње од раскрснице улица Кнегиње Милице, Крсте Босанца и Крушевачке (наспрам к.п.бр. 4615 КО Трстеник) у правцу југоистока дуж дела к.п.бр. 5416/1 КО Трстеник, до границе планског документа на к.п.бр. 4156 КО Оџаци (наспрам к.п.бр. 1685 КО Оџаци).

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ИБ 23 у градском насељу.

8. „део Љубостињске улице“ – улица која почиње од челичног моста на реци Западна Морава у правцу северозапада и севера дуж целе к.п.бр. 5381 КО Трстеник, до раскрснице улица Моравске и Љубостињске а надаље у правцу истока и севера до раскрснице са улицом Часлава Анђелковића (укрштај ДП ПА 187 и 188)

Напомена: део улице, од раскрснице пута к.п.бр. 5381 и 5380 КО Трстеник у правцу истока и севера до раскрснице са улицом Часлава Анђелковића, је истовремено правац државних путева ПА 187 и 188 у градском насељу.

9. „Моравска улица“ – улица која почиње од раскрснице пута к.п.бр. 5381 и 5380 КО Трстеник, наспрам к.п.бр. 665 и 690 КО Трстеник, код самоуслуге „Грабовац“, у правцу запада и северозапада дуж целих и делова к.п.бр. 5380 КО Трстеник и к.п.бр. 1956 КО Грабовац, до границе планског документа (наспрам 581/26 КО Грабовац).

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ПА 187 у градском насељу.

10. „део улице Часлава Анђелковића“ – улица која почиње од раскрснице путева к.п.бр. 5373 и 5375 КО Трстеник (између к.п.бр. 412, 619, 621 640 и 624/2 КО Трстеник) у правцу истока дуж делова к.п.бр. 5375 КО Трстеник, до границе КО Трстеник и КО Богдање (потес Дубоки поток).

Напомена: улица је истоворемно правац државног пута ПА 188 у градском насељу.

11. И остале новопланиране улице према графичком прилогу са саобраћајним решењем:

- „део улице Радничке“ – од наплатне рампе према западу и југу до раскрснице са улицом Кнегиње Милице, Светог Саве и Радничком, дуж делова к.п.бр. 59, 55/2, 55/3, 55/4, 54, 51, 50, 49/1, 48/1 КО Чаири и делова к.п.бр. 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2314/2, 2314/1, 5402/1, 2317, 2316, 2323, 2324, 5403/2, 5365/1, 4205/1 КО Трстеник;

- „новопројектована улица“ – од раскрснице на улици Крсте Босанца, на к.п.бр. 4879 КО Трстеник (код ватрогасне станице) у правцу истока, јужним ободом радних зона у КО Трстеник и КО Чаири до денивелисаног укрштаја са железничком пругом у правцу севера до комплекса аеродрома на к.п.бр. 4197/2 КО Оџаци и на даље према западу преко к.п.бр. 4197/1 КО Оџаци и к.п.бр. 1931/1 до кружне раскрснице на улици Радничкој и

- „новопројектована улица“ – од кружне раскрснице Радничке улице са улицом од наплатне рампе, између к.п.бр. 2437 и 2326/1 КО Трстеник, према западу до раскрснице са улицом Сретена Аџића између к.п.бр. 2522/4 и 2522/9 КО Трстеник.

Секундарна улична мрежа

Секундарну уличну мрежу у обухвату Плана чине приступне улице предвиђене за двосмерни саобраћај са коловозом минималне ширине 6,00 м и тротоарима променљиве ширине. Осим минималне ширине коловоза која је обавезујућа, садржина карактеристичног

попречног профила, уколико постоје просторене могућности, садржи према потребама и захтевима тротоаре, бицикличке и пешачке стазе, линијске зелене површине и дрвореде. Ширина коловоза мања од 6,00 м је у изграђеним деловима насеља где би свако проширење профила захтевало рушење изграђених објеката.

Услед постојеће изграђености простора, где би приступне улице ширине коловоза од 5,50м изазвале рушење постојећих објеката, планирани су колски и приватни пролази променљиве регулационе ширине.

Секундарну уличну мрежу чине:

1. Улица Цара Душана“ – улица која почиње од раскрснице улица Цара Душана и Обилићеве (наспрам к.п.бр. 2913 КО Трстеник), у правцу југозапада дуж целих и делова к.п.бр. 5408/1, 5369/1, 3645, 5367 и 3771 све КО Трстеник, до раскрснице са улицама Краљевачка, Крсте Босанца и Правдићева.

2. „Улица Браће Југовића“ – улица која почиње од раскрснице са улицом Радомира Милуновића – Муре (наспрам к.п.бр. 2583 и 2706 КО Трстеник), у правцу истока дуж целих и делова к.п.бр. 2578/2, 5406, 2738/2, 2561, 2743/2, 2744/2, 2745/3, 2748/3 и 2750/5 све КО Трстеник, до раскрснице са улицом Сретена Аџића.

3. „део улице Кнегиње Милице“ – улица која почиње од раскрснице улице са улицом Вука Караџића, наспрам к.п.бр. 2725 и 2775 КО Трстеник, у правцу истока дуж дела к.п.бр. 5408/2 КО Трстеник, до раскрснице са улицама Светог Саве и Радничке

4. „Улица Доситејева“ – улица која почиње од раскрснице улице са улицом Светог Саве (наспрам к.п.бр.4413 и 4414 КО Трстеник), у правцу југа са дуж целих и делова к.п.бр. 4420/1, 5369/1, 4807/6, 5413/1, 4734/2, 4770/2, 4775, 4770/1, 4782/2, 4778, 4777/2, 4780, 5125, 5124/2, 5418/1 и 5187/1 све КО Трстеник, до раскрснице са улицом Чаирском (између к.п.бр. 5312 и 5160/2 КО Трстеник)

5. „Улица Милана Радивојевића“ – улица која почиње од раскрснице улице са улицом Крсте Босанца (наспрам к.п.бр. 4637 КО Трстеник) у правцу југа дуж дела к.п.бр. 5417/1 КО Трстеник, до раскрснице улице са улицом Карађорђевој (између к.п.бр. 4685, 4684/1 и 4677 КО Трстеник)

6. „Улица Чаирска“ – улица која почиње од раскрснице на улици Крсте Босанца и пута к.п.бр. 5419 КО Трстеник (Између к.п.бр. 4891 и 4888 КО Трстеник), у правцу југа и југоистока дуж целих и делова к.п.бр. 5419, 5368, 540 све КО Трстеник, до границе КО Трстеник и КО Чаири (између к.п.бр. 1253 и 6/1 све КО Трстеник)

7. „Улица Стари млин“ – улица која почиње од вишеструке раскрснице на улици Краљевачка (између к.п.бр. 3247 и 1570 КО Трстеник), у правцу истока, севера и северозапада дуж целих и делова к.п.бр. 5389, 5369/2 и 5388 КО Трстеник, до границе к.п.бр. 5388 и 5369/2, између к.п.бр. 1253 и 6/1 све КО Трстеник

8. „Улица Стражба“ – улица која почиње од раскрснице са улицом Краљевачком на к.п.бр. 3267 КО Трстеник (наспрам к.п.бр. 3213 КО Трстеник) у правцу севера до к.п.бр. 1571 КО Трстеник па правцем запада и северозапада дуж целе к.п.бр. 5391 КО Трстеник, до к.п.бр. 1301 КО Трстеник па према југозападу до к.п.бр. 1312 и 1315 КО Трстеник, на даље скрећући према југу до границе КО Трстеник и КО Дубље

9. „Јефимијина улица“ - улица која почиње од раскрснице Моравске улице и пута к.п.бр. 5382, између 662/1 и 5362/1 КО Трстеник, у правцу севера поред комплекса основне школе, дуж и преко к.п.бр. 655/2, 658, 657, 641 у 366 КО Трстеник, до границе КО Трстеник и Прњавор, између к.п.бр. 1367 и 365 КО Трстеник

10. „део улице Јована Дучића“ – улица која почиње од раскрснице са улицом Петловачка (између 343/2 и 320/2 КО Трстеник), у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 5372/1, Трстеник, до Моравске улице, између парцела 818/2 и 779/2 КО Трстеник

11. „Хајдук Вељкова улица“ – улица која почиње од раскрснице улица Петловачка, и Хајдук Вељкове (између 271 и 855 КО Трстеник), у правцу запада и југа, дуж и преко к.п.бр. 5371 КО Трстеник, до Моравске улице, између к.п.бр. 885 и 888 КО Трстеник, у правцу запада дуж и

преко к.п.бр. 5370 КО Трстеник до улице Деспота Стевана, између к.п.бр. 241 и 236 КО Трстеник

12. „Улица Деспота Стевана“ – улица која почиње од раскрснице Хајдук Вељкове улице и пута к.п.бр. 5370, између 203 и 232 КО Трстеник, у правцу запада дуж и преко к.п.бр. 5370 КО Трстеник, до улице Мала река, између к.п.бр. 147/1 и 142 КО Трстеник

13. „Део улице Мала река“ – улица која почиње од границе КО Трстеник и Грабовац (између к.п.бр. 142 КО Трстеник и к.п.бр. 1264/1 КО Грабовац) у правцу југа дуж и преко дела к.п.бр. 5370 КО Трстеник, до Моравске улице, између к.п.бр. 131 и 135 КО Трстеник

14. „део Петловачке улице“ – улица која почиње од раскрснице Јефимијине улице и пута к.п.бр. 5372/1 КО Трстеник, у правцу запада и северозапада дуж и преко к.п.бр. 5372/1 и 5371 КО Трстеник, до раскрснице улице Хајдук Вељкове, између к.п.бр. 855 и 283 КО Трстеник

15. И остале новопланиране улице према графичком прилогу са саобраћајним решењем:
- „део улице Светог Саве“ – од раскрснице са улицом Цара Душана између к.п.бр. 3636 и 3641 КО Трстеник, према истоку дуж к.п.бр. 3639, 3850, 3857 КО Трстеник до раскрснице улице Светог Саве са улицом Милана Рајчевића.

Терцијарна улична мрежа

Терцијарну уличну мрежу чине:

1. „Улица Миодрага Чајетинца – Чајке“ – улица која почиње од центра Трстеника, у правцу југа до железничке пруге, дуж целих и делова к.п.бр. 2807, 5411, 3855 и 3854/1 све КО Трстеник.

2. „Улица др Радомира Милуновића – Муре“ – улица која почиње од центра Трстеника, у правцу севера и североистока према челичном мосту на Западној Морави, дуж целих и делова к.п.бр. 5407 и 2584/1 све КО Трстеник.

3. „Улица Радоја Крстића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Цара Душана (између к.п.бр. 2890 и 3590), у правцу истока дуж целе к.п.бр. 5411 КО Трстеник, до раскрснице са улицом Дамњана Максића (између к.п.бр. 4074 и 4107/1 КО Трстеник).

4. „Улица Живадина Апостоловића“ – улица која почиње од објекта „Базен“, у правцу југа дуж целих и делова к.п.бр. 5406, 5411 и 3904 све КО Трстеник, до раскрснице са улицом Светог Саве.

5. „Улица Дамњана Максића“ – улица која почиње од раскрснице улице Кнегиње Милице и Војислава Танкосића (између објеката на к.п.бр. 4127 и 4284 КО Трстеник) у правцу југа дуж целе к.п.бр. 5413 КО Трстеник до раскрснице са улицом Светог Саве.

6. „Улица Војислава Танкосића“ – улица која почиње од раскрснице улице Кнегиње Милице и Дамњана Максића (између објеката на к.п.бр. 4152 и 4172 КО Трстеник), у правцу севера и истока дуж к.п.бр. 4156 КО Трстеник, до границе к.п.бр. 4156 и 4194, између објеката на к.п.бр. 4170 и 4193 све КО Трстеник.

7. „Улица Михајла Пупина“ – улица која почиње од раскрснице на улици Војислава Танкосића (између објекат на к.п.бр. 4155 и 4158 КО Трстеник), у правцу севера до одбрамбеног насипа, дуж и преко к.п.бр. 4156, 5365/1, 2465/2 и 5404/1 све КО Трстеник.

8. „Радничка улица“ – улица која почиње од раскрснице улице Кнегиње Милице и Светог Саве (између к.п.бр. 4203 и 4455/1 КО Трстеник), у правцу севера дуж и преко к.п.бр. 4205/1, 5365/1, 5403/2 и 2435 КО Трстеник, до границе к.п.бр. 2435 и 2433 (између к.п.бр. 2443 и 2434 све КО Трстеник).

9. „Обилићева улица“ – улица која почиње од раскрснице на улици Цара Душана (између к.п.бр. 2913 и 2828 КО Трстеник) у правцу југа дуж к.п.бр. 2877 КО Трстеник, до улице Радоја Крстића.

10. „Улица Косовска“ – улица која почиње од раскрснице на улици Цара Душана (између к.п.бр. 2660/4 и 2660/5 КО Трстеник), у правцу севера, североистока и истока дуж и преко к.п.бр. 2660/6, 2640, 5407 и 2711/1 све КО Трстеник, до краја паркинга према згради општине, наспрам к.п.бр. 2691 КО Трстеник.

11. „Улица Мирослава Милошевића“ – улица која почиње од раскрснице на Обилићевој улици (између к.п.бр. 2828 и 2850 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 2829, 2807 и 2791/1 КО Трстеник, до улице Вука Караџића.
12. „Улица Вука Караџића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Браће Југовића (између к.п.бр. 2714 и 2716 КО Трстеник), у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 2715, 5408/1, 2779, 5411 и 3870 КО Трстеник, до улице Светог Саве.
13. „Улица Бошка Савића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Живадина Апостоловића (између објеката на к.п.бр. 3909 и 3966 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 3918 КО Трстеник, до улице Милана Рајчевића.
14. „Улица Дочина Савића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Живадина Апостоловића (између објеката на к.п.бр. 3986 и 4035 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 4023 КО Трстеник, до улице Милана Рајчевића.
15. „Улица Бранка Радичевића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Миодрaга Чајетинца – Чајке (између к.п.бр. 3821 и 3811/1 КО Трстеник), у правцу запада према комплексу школе Миодрaга Чајетинац-Чајка, дуж и преко к.п.бр. 3791 КО Трстеник, до краја комплекса школе, наспрам к.п.бр. 2796/2 КО Трстеник.
16. „Улица Александра Стојановића – Кокана“ – улица која почиње од раскрснице на улици Цара Душана између к.п.бр. 3631/1 и 3633 КО Трстеник, у правцу истока, североистока и севера, дуж и преко к.п.бр. 3609 и 3613 КО Трстеник, до границе к.п.бр. 3609 и 3598 КО Трстеник.
17. „Улица Радослава Бркића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Светог Саве (између к.п.бр. 3790 и 3846 КО Трстеник), у правцу севера и истока дуж и преко к.п.бр. 3845, 3821 и 3823 КО Трстеник, до улице Миодрaга Чајетинца – Чајке.
18. „Улица Цара Лазара“ – улица која почиње од раскрснице на улици Кнегиње Милице (између к.п.бр. 3935 и 4095 КО Трстеник) у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 4094 КО Трстеник, до улице Радоја Крстића.
19. „Улица Бранке Бркић“ – улица која почиње од раскрснице на улици Радоја Крстића (између к.п.бр. 4007/1 и 4082 КО Трстеник), у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 4060 КО Трстеник, до улице Светог Саве.
20. „Улице Борисава Стефановића – Вулета“ – улица која почиње од раскрснице на улици Радоја Крстића (између к.п.бр. 4076 и 4074 КО Трстеник) у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 4075/7 КО Трстеник, до улице Светог Саве.
21. „Улица Обрена Брене – Антића“ – улица која почиње од вишепородичних стамбених објеката у централном делу блока „Ново насеље“ (наспрам к.п.бр. 4134 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 4107/1, 5413 и 5414 КО Трстеник, до улице Александра Бабовића (граница к.п.бр. 5414 и 4252 КО Трстеник).
22. „Улица Пана Ђукића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Дамњана Максића (између к.п.бр. 4285/1 и 4370 КО Трстеник), у правцу југоистока дуж и преко к.п.бр. 5415 и 4449/1 КО Трстеник, до улице Радмиле-Раде Ћосић.
23. „Улица Леке Здравковића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Дамњана Максића (између к.п.бр. 4370 и 4383 КО Трстеник), у правцу југоистока дуж и преко к.п.бр. 4382 КО Трстеник, до границе парцела 4832 и 4421, између к.п.бр. 4343/1 и 4405 КО Трстеник.
24. „Улица 7. јули“ – улица која почиње од раскрснице на улици Светог Саве (између к.п.бр. 4406 и 4422 КО Трстеник) у правцу севера и североистока дуж и преко к.п.бр. 4421, 5415 и 4321 КО Трстеник, до улице Обрена Брене – Антића.
25. „Улица Александра Бабовића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Пана Ђукића (између к.п.бр. 4335 и 4243 КО Трстеник) у правцу севера дуж и преко к.п.бр. 4252 КО Трстеник, до улице Кнегиње Милице.
26. „Улица Бранислава Томића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Александра Бабовића (између к.п.бр. 4304 и 4314 КО Трстеник), у правцу севера дуж и преко к.п.бр. 4305, 5414, 4274, 5408/2 и 4184 КО Трстеник, до улице Војислава Танкосића.

27. „Улица Радмиле – Раде Ћосић“ – улица која почиње од раскрснице на улици Александра Бабовића (између к.п.бр. 4220 и 54251 КО Трстеник) у правцу југоистока дуж и преко к.п.бр. 4229 КО Трстеник, до улице Светог Саве.

28. „Улица Владислава Рибникара“ – улица која почиње од раскрснице на улици Милана Рајчевића (између к.п.бр. 4022/2 и 4053 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 4059 КО Трстеник, до улице Бранке Бркић.

29. „Улица Браће Спасојевића“ – улица која почиње од раскрснице на Доситејевој улици (између к.п.бр. 5187/176 и 5187/183 КО Трстеник), у правцу истока дуж и преко дела к.п.бр. 5187/1 КО Трстеник, до улице Милана Радивојевића.

30. „Улица Стубалских бораца“ – улица која почиње од раскрснице на улици Браће Спасојевића (између к.п.бр. 5187/204 и 5187/183 КО Трстеник), у правцу југоистока и истока дуж и преко дела к.п.бр. 5187/1 КО Трстеник, до раскрснице улица Браће Спасојевића и Милана Радивојевића.

31. „Улица Миодрага Луковића“ – улица која почиње од раскрснице на Доситејевој улици (између к.п.бр. 5135 и 5165 КО Трстеник) у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 5187/1, 5261 и 5260 КО Трстеник, до улице Радета Додића, граница између к.п.бр. 5260 и 5417/4 КО Трстеник.

32. „Улица Радета Додића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Карађорђевој (између к.п.бр. 4672/1 и 5219/9 КО Трстеник), у правцу југа дуж целе и делова к.п.бр. 5227/2, 5233/1, 5221/2, 5417/2, 5417/3 и 5417/5 КО Трстеник, до улице Александра – Аце Лукића (граница КО Трстеник и Чаири) између к.п.бр. 5253 КО Трстеник и к.п.бр. 814/2 КО Чаири.

33. „Улица Карађорђева“ – улица која почиње од границе к.п.бр. 4671/3, 4672 и 4587/1 (граница насеља „Трстеник II“) у правцу запада дуж и преко к.п.бр. 4671/3, 4672, 4674, 4675, 4676, 4677, 5417/1, 5187/1 и 4687/1 КО Трстеник, до источне границе комплекса ОШ „Свети Сава“, затим скреће на југ дуж источне границе комплекса школе до улице Браће Спасојевића.

34. „Улица Партизанских курира“ – улица која почиње од раскрснице на улици Радета Додића (између к.п.бр. 5219/4 и 5224/3 КО Трстеник), у правцу запада дуж и преко к.п.бр. 5227/3 КО Трстеник, до улице Милана Радивојевића.

35. „Улица Живадина Трифуновића“ – улица која почиње од раскрснице на улици Радета Додића (између к.п.бр. 5224/5 и 5222/5 КО Трстеник) у правцу запада дуж и преко к.п.бр. 5227/1, 5417/1, 5207 и 5187/1 КО Трстеник, до источне границе комплекса ОШ „Свети Сава“, к.п.бр. 5187/169 КО Трстеник.

36. „Пејовачка улица“ – улица која почиње од раскрснице улица Доситејева и Браће Спасојевића, између к.п.бр. 5138/1 и 5128/3 КО Трстеник, у правцу запада дуж и преко к.п.бр. 5418/1, 5138/2, 5137, 5111/4, 5142/11, 5142/12, 5142/6 и 5106/1 КО Трстеник, до раскрснице са улицом Чаирском, између к.п.бр. 5094/4 и 5094/1 КО Трстеник.

37. „Улица Александра – Аце Лукића“ – улица која почиње од краја улице Чаирске (граница КО Трстеник и Чаири) између к.п.бр. 5351 и 5349 КО Трстеник, у правцу југа, истока и севера дуж и преко к.п.бр. 1909/1 и 1909/3 КО Чаири, до границе КО Чаири и Трстеник (улица Миодрага Луковића) између к.п.бр. 831/3 и 817/1 КО Чаири.

38. „Шумарска улица“ – улица која почиње од раскрснице на Правдићевој (између к.п.бр. 4913 и 3492/1 КО Трстеник) у правцу југа и југозапада, пут према депонији, дуж и преко к.п.бр. 3492/2 и 4913 КО Трстеник и к.п.бр. 1041/1, 1057, 1042/2 и 1061 КО Осаоница, до границе КО Осаоница и Чаири.

39. „Правдићева улица“ – улица која почиње од раскрснице улица Цара Душана, Краљевачке и Крсте Босанца (између к.п.бр. 4913 и 3494/1 КО Трстеник), у правцу запада и северозапада дуж и преко к.п.бр. 3493/1 КО Трстеник, до улице Краљевачке, између к.п.бр. 3464 и 3499/1 КО Трстеник.

40. „део улице Осаонички поток“ – улица која почиње од раскрснице улице Краљевачке и пута к.п.бр. 3313 КО Трстеник (опасна кривина), између к.п.бр. 3294 и 3314/4 КО Трстеник, у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 3313, 3314/5 и 5366 КО Трстеник, до границе КО Трстеник и Осаоница, наспрам к.п.бр. 5366 и 3311 КО Трстеник.

41. „Улица Вулетихев сокак“ – улица која почиње од раскрснице улице Цара Душана и пута к.п.бр. 3534 КО Трстеник, између к.п.бр. 3523 и 3701 КО Трстеник, у правцу севера и североистока дуж и преко к.п.бр. 3534, 3687/2, 3687/3 и 5369/1 КО Трстеник, и завршава се на граници к.п.бр. 5369/1 и 5367 КО Трстеник.

42. „Улица Висећи мост“ – улица која почиње од раскрснице улице Цара Душана и пута к.п.бр. 3551, између к.п.бр. 3558 и 3550/11 КО Трстеник, у правцу северозапада и запада дуж и преко к.п.бр. 3551 и 3550/12 КО Трстеник, и завршава се на граници к.п.бр. 3551 и 3542 КО Трстеника.

43. „Аеродромска улица“ – улица која почиње од раскрснице улице Кнегиње Милице и пута к.п.бр. 5405, између к.п.бр. 5369/1 и 4455/2 КО Трстеник, у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 5405 КО и к.п.бр. 1933/1 КО Чаири, до комплекса спортског аеродрома, граница к.п.бр. 1933/1 и 40 КО Чаири.

44. „Омладинска улица“ – улица која почиње од Аеродромске улице и пута дуж пруге, наспрам к.п.бр. 4605 КО Трстеник, у правцу југоистока дуж и преко дела к.п.бр. 5369/1 КО Трстеник, до границе КО Трстеник и Чаири, наспрам к.п.бр. 4558 КО Трстеник.

45. „Улица Радоја Раке Љутовца“ – улица која почиње од раскрснице улице Сретена Адића и пута к.п.бр. 5404/2 КО Трстеник, код бензинске станице, између к.п.бр. 2529/2 и 2522/5 КО Трстеник, у правцу истока дуж и преко к.п.бр. 5404/2 КО Трстеник, до улице Михајла Пупина између к.п.бр. 2474 и 2412/2 КО Трстеник.

46. Део улице Шумадијска“ – улица која почиње од раскрснице улице Сретена Адића и пута преко к.п.бр. 2522/4 КО Трстеник, код бензинске станице, наспрам к.п.бр. 2522/10 КО Трстеник, у правцу југа дуж и преко к.п.бр. 2519/2 КО Трстеник, затим скреће на исток, дуж и преко к.п.бр. 5365/1 КО Трстеник, до улице Радничка између к.п.бр. 2438/2 и 4203 КО Трстеник.

47. и све остале постојеће и новопланиране улице које повезују претходне саобраћајнице и комплетирају саобраћајну мрежу, према графичком прилогу са саобраћајним решењем.

Бициклическе стазе

Бициклически саобраћај одвија се у оквиру регулационог појаса саобраћајница и то: на издвојеним бициклическим стазама или у оквиру коловоза на површинама за одвијање моторног саобраћаја (услед просторних ограничења и постојеће изграђености).

Пешачке стазе и пешачке површине

Пешачки саобраћај одвија се у оквиру пешачких стаза и колско-пешачких улица, на тротоарима у оквиру регулационог појаса саобраћајница. Као засебни пешачки коридори јављају се пешачке улице у централном делу насеља, уз јавни трг и то делови ул. Цара Душана (од улице Обилићеве до улице Милорада Чајетинца Чајке и Радомира Милуновића Муре) и Кнегиње Милице (од улице Милорада Чајетинца Чајке и Радомира Милуновића Муре до улице Вука Караџића).

Јавни трг – Урбанистичка целина ЈТ

Јавни трг позициониран је у центру насељеног места испред Скупштине општине Трстеник и оивичен ул. Кнегиње Милице, ул. Вука Караџића и ул. Радомира Милуновића Муре, на кп 2669 и делу 2711/1 КО Трстеник (зона 01-Т-ц). Површина представља поплочани плато као наставак на део ул. Кнегиње Милице која функционише као интегрисана улица.

Површина трга је организована као јавни отворен простор, урбанистички обликован и опремљен неопходним урбаним мобилијарима са пешачким стазама и зеленим површинама.

На простору трга смештена је статуа кнегиње Милице, фонтана и део са дечијим мобилијаром а зелене површине оплемене су цветним засадама и високим растињем.

Јавни паркинг – Урбанистичка целина ПГ

Мирујући саобраћај решаваће се паркиралиштима у оквиру уличног профила, као самостални паркинг простори на отвореном или у гаражама.

Проблем паркирања евидентан је на површини обухвата Плана, нарочито у централним зонама, услед тенденције пораста броја путничких возила и недостатка места за паркирање. У оквиру обухвата Плана, недостатак паркинг места, делимично је решен у оквиру јавних паркиралишта на неколико локација:

- уз спортски центар, на делу кп 2537/1 КО Трстеник (зона 01-Т-ц);
- на углу улице Цара Душана и Косовске, на делу кп 2660/5 КО Трстеник (зона 01-Т-ц);
- потес између железничке пруге и ул. Светог Саве, наспрам Основне школе „Миодраг Чајетинац Чајка“, на кп 3789 КО Трстеник (зона 01-Т-ц);
- уз Карађорђеву улицу између Основне школе „Свети Сава“ и блока вишепородичног становања, на кп 4687/3-17 и на деловима кп 5187/1, 4764, 4687/1, 4687/2 (зона 01-Т-ј);
- између радних зона смештених у појасу између државног пута ДП IА и новопроектване саобраћајнице (наставак Карађорђевог улице) на делу кп 4587/6 КО Трстеник (зона 01-Т-ј).

Димензије паркинг места - просторног габарита су полазни геометријски стандарди у планирању и пројектовању паркиралишта и у зависности су од врсте возила и положаја у односу на приступну саобраћајницу (паралелно, управно и под углом).

Јавна паркиралишта реализовати у свему према параметрима и техничким нормативима за јавне паркинге. Јавне гараже могу бити вишеетажни надземни и подземни објекти и могу се организовати испод јавних површина (тргова, пијаца, раскрсница,...).

Аутобуска станица – Урбанистичка целина АС

Аутобуска станица лоцирана је у појасу између железничке пруге и улице Светог Саве, на к.п. 4047 и 4048 К.О. Трстеник (зона 01-Т-ц). На предметној локацији изведени су станични објекти и манипулативни простор. Дозвољено је само спровести радове на одржавању, адаптацији и санацији.

Могућа је изградња новог објекта на истој локацији са повећањем броја терминала и могућност пружања савремене услуге корисницима превоза. Прикључак аутобуске станице на јавну саобраћајницу је преко улице Светог Саве.

Наплатна рампа – Урбанистичка целина НР

Наплатна рампа је у оквиру денивелисане петље Трстеник (зона 06-Ч-си), на кп 59 и на деловима 61/1, 55/1, 55/2, 55/3, 55/4, 54, 53, 57/2, 56, 58, 65/1, 65/2, 66, 67, 64, 60, 18, 16, 1903/1, КО Трстеник и део кп 4138 КО Богдане. Представља везу система градских саобраћајница са системом јавних путева – аутопута Е761 Појате – Прељина.

Положај наплатне рампе дефинисан је просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора Е761, деоница Појате-Прељина и реализација се спроводи према одредницама тог плана.

ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

У обухвату предметног плана налази се, а према Уредби о категоризацији железничких пруга које припадају јавној железничкој инфраструктури („Службени гласник РС“, број 92/2020):

- регионална једноколосечна железничка пруга Сталаћ – Краљево – Пожега, у дужини од око 3,65 км, од км 38+807 до км 42+455, на деоници од Сталаћа до Краљева, која је још увек неелектрифицирана, а на којој је организован јавни путнички и теретни железнички саобраћај.

На предметној деоници налази се службено место: железничка станица Трстеник у км 42+455. Станична зграда се налази с десне стране пруге (северне). Индустијски колосек „Прва петолетка“ се одваја са главног пролазног колосека.

Путни прелази осигурани саобраћајним знацима на путу и зонама потребне прегледности налазе се: у км 39+511 и км 41+715.

Путни прелази осигурани полубраницима са светлосним знацима на путу налазе се: у км 40+966 и км 43+017.

Укида се путни прелаз на км 43+256.

Планиран је нови путни денивелисани прелаз у км 39+709.

Сви постојећи и планирани укрштаји са железничком пругом реализоваће се као денивелисани кроз даљу планску разраду.

Планови развоја железнице на простору предметног плана:

1. Просторним планом Републике Србије „Службени гласник РС“, број 88/10) предвиђена је реконструкција и модернизација железничке пруге Сталаћ – Краљево – Пожега. Израђен је Генерални пројекат и Претходна студија оправданости реконструкције и модернизације железничке пруге Сталаћ – Краљево – Рудница финансиран средствима Европске уније (Инвестициони оквир за Западни Балкан – ИПФ5), а који је 2020. године добио позитиван извештај Комисије за стручни преглед техничке документације надлежног министарства. Израђен је пројектни задатак за израду Идејног пројекта, Студије оправданости и Студије о процени утицаја на животну средину реконструкције и модернизације железничке пруге Сталаћ – Краљево – Рудница марта 2023. године. У току је израда Идејног пројекта реконструкције и модернизације железничке пруге Сталаћ – Краљево – Рудница. У складу са постојећом ситуацијом на терену очекује се повећање полупречника кривина услед повећања брзине возова, што за последицу може имати измену трасе пруге. Према до сада израђеној документацији, на посматраном подручју се задржава постојећа траса пруге, а предвиђена брзина је до 120 km/h.

2. У току је израда Просторног плана подручја инфраструктурног коридора железничке пруге Краљево- Рудница, са Стратешком проценом утицаја Просторног плана на животну средину.

3. Влада Републике Србије је донела Закључак 05 број 340-7035/2023 од 02.08.2023. године којим се препознаје да је пројекат реконструкције и модернизације пруге Сталаћ – Краљево и Краљево – Рашка пројекат од посебног значаја за Републику Србију.

Железничка инфраструктура усклађена је са Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (Службени гласник РС, број 88/10), Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10- УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о железници („Службени гласник РС“ број 41/2018 и 62/23), Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС“, број 41/18), Законом о интероперабилности железничког саобраћаја („Службени гласник РС“, број 62/23).

1. Одређење појмова и израза за железничку инфраструктуру:

а) железничко подручје је земљишни простор на коме се налазе железничка пруга, објекти, посторјења и уређаји који непосредно служе за вршење железничког саобраћаја, простор испод мостова и вијадуката, као и простор изнад трасе тунела;

б) јавна железничка инфраструктура обухвата целокупну железничку инфраструктуру која чини мрежу којом управља управљач инфраструктуре, искључујући пруге и споредне колосеке (индустријске пруге и колосеке), који су прикључени на мрежу.

в) пружни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 8м, у насељеном месту 6м, мерено управно на осу крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14м. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станица, стајалишта, распутница, путних прелаза и слично) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута.

г) инфраструктурни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25м, мерено управно на осу крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре.

д) заштитни пружни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 100м, мерено управно на осу крајњих колосека.

ђ) развој железничке инфраструктуре обухвата планирање мреже, финансијско и инвестиционо планирање, као и изградњу и модернизацију инфраструктуре;

е) путни прелаз је место укрштања железничке пруге која припада јавној железничкој инфраструктури, индустријској железници или индустријском колосеку и пута у истом нивоу, који обухвата и укрштање тих колосека са пешаком или бициклистичком стазом, у ширини од 3м мерено од осе колосека, укључујући и простор између колосека када се на путном прелазу налази више колосека;

Посебни услови

1. Железничко земљиште мора остати као јавно грађевинско земљиште са постојећом наменом за јавни железнички саобраћај. У складу са тим, све парцеле на предметном подручју, на којима је уписана пруга као објекат или железница као корисник, не могу бити предмет решавања имовинско-правних односа или предмет парцелације и препарцелације. То се посебно односи на катастарске парцеле број 5369/1, 5369/ КО Трстеник, 1901/1 КО Чаири и 4150, 4154 КО Оцаи.

2. Простор означен као појас железнице је резервисан простор за реализацију развојних пројеката железнице и то за реконструкцију и модернизацију постојеће деонице пруге.

3. Могуће је планирати изградњу друмских саобраћајница паралелно са железничком пругом, а ван граница земљишта које користи железница, али тако да размак између железничке пруге и пута буде толики да се између њих могу поставити сви уређаји и постројења потребни за обављање саобраћаја на прузи и путу, с тим да износи најмање 8м рачунајући управно на осовину најближег колосека до најближе ивице пута.

4. У обухвату плана налазе се путни прелази коју су осигурани саобраћајним знацима на путу и зоном потребне прегледности. С обзиром на ниво осигурања путних прелаза, забрањена је свака градња или подизање постројења, уређаја и засада, или било која активност која омета прегледност на путном прелазу. Управљач пута има обавезу и право да од власника или непосредног држаоца захтева да се уклоне сви објекти и засади који угрожавају прегледност.

5. Не планирати нове укрштаје друмских саобраћајница у нивоу са постојећом јавном железничком инфраструктуром, с обзиром да је чланом 61. Закона о железници прописано да размак између два укрштања железничке инфраструктуре и пута не може бити мањи од 2000м, осим у изузетним случајевима које прописује Министар.

6. У случају планирања станице за снабдевање горивом моторних возила уз коридор друмске саобраћајнице, паралелне са железничком пругом, потребно је испоштовати одредбе Правилника о изменама и допунама Правилника о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија станица за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спотрских ваздухоплова („Сл. гласник РС“, број 54/2017 и 34/2019). Станица мора бити изграђена тако да њени извори опасности буду удаљени:

- 1) Најмање 5,0м од границе парцеле;
- 2) Најмање 3,0м од границе парцеле јавне намене (саобраћајнице, зелене површине, парка, водотока и сл. површина на којима ије дозвољена градња);
- 3) Најмање 20,0м од колосека за дизел или електричну вучу (мерено од спољне ивица пружног појаса);

Удаљеност се мери од окна улазног отвора подземног резервоара, окна у коме су смештени прикључци за пуњење, прикључног уређаја на станици на месту за претакање

течног нафтног гаса из аутоцистерне у резерваор станице, габарита пумпе и компресора за претакање течног нафтног гаса и габарита уређаја на точење горива.

7. Приликом израде предметног плана, пословне, стамбене и комерцијалне објекте је могуће планирати ван инфраструктурног појаса предметне железничке пруге. У инфраструктурном појасу, осим у зони пружног појаса, изузетно се могу планирати објекти који нису у функцији железничког саобраћаја, а на основу издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења и уколико је изградња тих објеката предвиђена урбанистичким планом локалне самоуправе која прописује њихову заштиту и о свом трошку спроводи прописане мере заштите тих објеката. Уколико је због просторних ограничења предвиђено задржавање већ изграђених објеката на растојању мањем од 25м, изузетно се, изван насељеног места, а ради омогућавања приступа железничкој инфраструктури, може планирати задржавање следећих објеката:

- Ако се железничка пруга налази у нивоу терена, може се планирати задржавање објеката на удаљености од најмање 13 метара од осе најближег колосека.
- Ако се железничка пруга налази на насипу, може се планирати задржавање објеката на удаљености не мањој од 6 метара од ножице насипа, али не мање од 13 метара од осе најближег колосека.
- Објекте планирати ван граница земљишта који је корисник железница.

8. Инвеститори, односно корисници предметних објеката, не могу утицати на редовитост и уредност (ред вожње) одвијања железничког саобраћаја, нити ограничити могућност коришћења звуковних и светлосних сигнала на железници.

9. Објекти као што су: рудници, каменоломи, кречане, циглане, индустријске зграде, постројења и други слични објекти не могу се градити у заштитном пружном појасу ближе од 50 метара рачунајући управно на осу крајњег колосека.

10. Сви планирани објекти не смеју својом изградњом нити експлоатацијом угрозити безбедност одвијања железничког саобраћаја, као ни безбедност постојећих објеката јавне железничке инфраструктуре (тунела, мостова, пропуста...).

11. Могуће је планирати уређење зелених површина у коридору пруге, при чему треба водити рачуна да високо растиње мора би ти на растојању већем од 10 метара у односу на спољну ивицу пружног појаса. У зони према железничкој прузи је потребно планирати зелене површине.

12. У инфраструктурном појасу не планирати формирање депонија отпадних материјала, као ни трасе инсталација за одвођење површинских и отпадних вода тако да воде ка трупу железничке пруге и индустријских колосека. Одводњавање површинских вода са објеката и слободних површина предметног поростора мора бити контролисано и водити на супротну страну од трупа постојеће железничке пруге.

13. У инфраструктурном појасу не планирати постављање знакова, извора јаке светлости или било којих предмета и справа које бојом, обликом или светлошћу могу смањити видљивост железничких сигнала или који могу довести у забуну раднике у вези значења сигналних знакова.

14. Укрштај водова, канализације, продуктовода и других цевовода са железничком пругом и индустријским колосеком је могуће планирати под углом од 90°, а изузетно се може планирати под углом не мањим од 60°. Дубина укопавања испод пруге мора износити минимум 1,80 метара, мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви цевовода (продуктовода) односно минимум 1,2м од најниже коте терена ван трупа пруге до горњих ивица заштитних цеви. Заштитине челичне цеви у укрштају са железничком пругом морају се поставити испод трупа пруге у континуитету испод колосека.

15. На основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. као ималац јавних овлашћења, има обавезу утврђивања услова за изградњу објеката, односно издавање

локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе, услова за прикључење на инфраструктурну мрежу, као и за упис права својине на изграђеном објекту. У складу са тим, сви остали елементи за планирање и изградњу инфраструктуре на предметном простору (улица водовода, канализације, продуктовода, објакта) ће бити дефинисани у оквиру посебних техничких услова „Инфраструктура железнице Србије“ а.д.

Железничка станица – Урбанистичка целина ЖС

Железничка станица лоцирана је на делу кп 5369/1 КО Трстеник (зона 01-Т-ц), у непосредној близини аутобуске станице. Приступ железничкој станици је преко колско – пешачког прилаза (на кп 3854/1 КО Трстеник) који има везу са ул. Светог Саве.

Станична зграда је старијег датума изградње и налази се са северне стране пруге. На постојећем објекту дозвољено је само спровести радове инвестиционог одржавања, адаптације и санације.

Могућа је изградња новог објекта у циљу стварања могућности пружања савремене услуге корисницима превоза, обзиром да је у току израда планске и техничке документације за реконструкцију и модернизацију железничке пруге.

ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ

У источном делу обухвата Плана, на територији катастарских општина Чаири и Озаци, налази се спортски аеродром Трстеник (зона 06-Ч-си и зона 09-ОЦ-с). Дужина писте износи 1,57 км, правац писте је исток - запад.

Површина за аеродром обухвата подручје које укључује све објекте, инсталације и опрему, за слетање, полетање и кретање ваздухоплова. Сва аеродромска инфраструктура (физичка, логичка, технолошка и информационо-комуникациона структура) која обухвата маневарске површине, платформе, саобраћајнице, објекте, инсталације, системе и опрему, реализује се у складу са законским одредбама Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 72/2010, 57/2011, 93/2012, 45/2013, 66/2015-др.закон, 83/2018, 9/2020 и 62/2023) и подзаконским актима који регулишу ову област.

У подручју око аеродрома дефинише се ваздушни простор који је одређен апсолутним висинама утврђеним за захтевану заштиту операције ваздухоплова, захтевано надвишење препрека и заштиту ради спречавања неправилности у емитовању и пријему сигнала радио уређаја који се користе за пружање услуга у ваздушној пловидби.

У ваздушном простору дефинишу се и површи за ограничење препрека које представљају границе до којих се објекти могу пружати у ваздушном простору. Препреке се дефинишу Правилником о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/2021) и означавају све привремене или сталне и покретне објекте или њихове делове, који су смештени на површини намењеној за кретање ваздухоплова по тлу или надвишавају дефинисане површи намењене за заштиту ваздухоплова у лету или се налазе изван тих дефинисаних површи и који су оцењени као опасни за ваздушну пловидбу (у смислу овог правилника, под препреком се подразумева и дрвеће, грмље и друго растиње).

Правилник се примењује на све непокретне и покретне објекте, као и инсталације и уређаје који се уграђују у објекат или се постављају на њега, а чија се изградња или постављање планира изван подручја које је под контролом оператера аеродрома, односно хелидрома.

Критеријуми одређени овим правилником за утврђивање да ли објекат, инсталација или уређај представља препреку која може да утиче на безбедност ваздушног саобраћаја, као и за одређивање начина на које се препреке обележавају, примењују се како на поступак издавања сагласности за градњу и постављање објекта, инсталација и уређаја у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај, тако и на поступке који се спроводе у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Сходно члану 8. Правилника о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/2021) за објекте чија је висина већа од 30м изнад

околног терена који су у класи далековода и антенских стубова и планирају се изван подручја аеродрома и хелидорума, инвеститор је дужан да прибави сагласност Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Сходно члану 8. Правилника о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/2021) за објекте чија је висина већа од 45м изнад околног терена и планирају се изван подручја аеродрома и хелидорума, инвеститор је дужан да прибави сагласност Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије.

За изградњу и постављање објеката, уређаја и инсталација на подручју и изван подручја аеродрома који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја и на рад радио уређаја прибавља се сагласност Директората цивилног ваздухопловства према члановима 117. и 119. Закона о ваздушном саобраћају и одредбама Правилника о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/2021).

1.5.3.ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Грађевинско земљиште за објекте јавне намене обухвата површине и објекте у функцији: образовања, социјалне и дечије заштите, здравствене заштите, културе, спорта и рекреације, управе и државних органа, техничке и комуналне инфраструктуре, зелених и слободних површина. Објекте и површине за јавне намене могуће је реализовати кроз приватну иницијативу и власништво, што се Планом дефинише као могућност, а не као обавеза, а у свему према законским одредбама о јавно-приватном партнерству и концесији.

Образовање – Урбанистичка целина ОО, СР, ВТ, ФП, МШ, ДУ

На планском подручју из система образовања заступљено је основно, средње и високо образовање.

Основно образовање (Урбанистичка целина ОО) реализује се у оквиру три матичне школе са издвојеним одељењима у приградским насељима и у оквиру основне музичке школе:

- Основна школа „Живадин Апостоловић“ Трстеник, зона 01-Т-ц, на кп 2501 КО Трстеник;
- Основна школа „Миодраг Чајетинац Чајка“ Трстеник, зона 01-Т-ц, на кп 3790 КО Трстеник са издвојеним одељењима у Грабовцу, зона 04-Т-сз, на кп 658 КО Трстеник и у Осаоници, зона 03-Т-з, на кп 3325 КО Трстеник;
- Основна школа „Свети Сава“ Трстеник, зона 02-Т-ј, на кп 5187/169 КО Трстеник са издвојеним одељењем у Оџацима, зона 10-ОЦ-ј, на кп 1670/2 КО Оџаци;

У склопу основног образовања постоји и Основна музичка школа „Корнелије Станковић“ у Трстенику са четворогодишњим и шестогодишњим основним музичким образовањем на одсецима за: клавир, виолину, кларинет, саксофон, флауту, хармонику, гитару, соло певање и српско традиционално певање. Основна музичка школа налази се у зони 01-Т-ц, на кп 4127 КО Трстеник у оквиру стамбено пословне зграде.

Средње образовање (Урбанистичка целина СР, МШ) реализује се у оквиру две средње школе:

- Гимназија „Вук Караџић“, зона 01-Т-ц, на кп 2776/2 КО Трстеник, са смеровима: природно математички, друштвено језички смер и специјализовано одељење ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику - информатички смер;
- Техничка школа Трстеник, зона 01-Т-ц, на кп 2776/1 КО Трстеник, са смеровима: машински техничар за компјутерско конструисање, техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина, механичар моторних возила, оператер машинске обраде резањем, техничар мехатронике, електротехничар рачунара, економски техничар.

У Трстенику постоји и приватна средња школа „Ушће“, зона 01-Т-ц, на кп 4039 КО Трстеник са смеровима: економски техничар, правни техничар, техничар обезбеђења, финансијски администратор, туристички техничар, гимназија - општи тип, ИТ гимназија, медицинска сестра - техничар, физиотерапеутски техничар.

Високо образовање (Урбанистичка целина ВТ, ФП) реализује се у оквиру две установе за високо образовање:

- Академија струковних студија Шумадија, одсек у Трстенику - Висока техничка машинска школа, зона 01-Т-ц, на кп 2778 КО Трстеник;
- Универзитет „Унион - Никола Тесла“ - јединица ван седишта, Трстеник - Факултет за пословне студије и право и Факултет за информационе технологије и инжењерство, зона 01-Т-ц, на кп 4039 КО Трстеник.

Објекти за смештај ученика и студената (Урбанистичка целина ДУ)

У оквиру зоне 01-Т-ц, на кп 4269 КО Трстеник, организовано је становање за ученике и студенте у Дому ученика средњих школа, западно од старог гробља, између улица Кнегиње Милице и Обрена Антића.

У планском периоду задржавају се локације за образовање уз подизање нивоа квалитета постојећих објеката кроз реконструкцију, адаптацију, доградњу или надградњу.

Школски комплекси садрже школску зграду, школско двориште са слободним зеленим површинама, спортске терене на отвореном и/или затвореном и треба да задовоље две основне функције: санитарно-хигијенску и физкултурно-рекреативну.

Величина школског комплекса (за доградњу постојећих и изградњу нових) одређује се према нормативима: за основно образовања 25-35 м²/ученику а у густом градском ткиву површина по ученику може да буде 10 - 15 м²/ученику, али не мања од 6 м²/ученик; за средње образовање 30 м²/ученику; за ђачки дом 40 - 50 м²/ученику.

Површина школске зграде одређује се према нормативима: за основно образовање 6,0-8,0 м² БРГП/ученику; за средње образовање 10,0-12,0 м² БРГП/ученику; за високо образовање 14,0-18,0 м² БРГП/студенту; за ђачки дом 20-25 м²/ученику.

Површина учioniчког простора одређује се према нормативима: за основно образовање 1,8 м²/ученику; за средње образовање 2,0 м²/ученику.

Зелене површине треба да чине 40-50% школског комплекса. Пожељно је формирати их ободно, тако да имају заштитну функцију. Зелени тампон формирати од четинарског, листопадног дрвећа и шибља, тако да обезбедити повољне микроклиматске услове.

Зелене површине у оквиру школског комплекса чине травнате површине са цветним засадама и заштитно зеленило (ниско растиње и дрвеће). При избору биљних врста водити рачуна да нису отровне, да немају бодље и да одговарају условима станишта.

Ограђивање комплекса извршити транспарентном оградом висине до 1,40м (према уличном делу) а остали део школског комплекса могуће је оградити према условима окружења и другачијом оградом (максималне висине до 2,10м на делу игралишта и спортских терена).

Руководити се важећим нормативима за пројектовање објекта.

Према исказаним потребама у оквиру школских комплекса основног образовања могуће је организовати и предшколско образовање.

Дечија заштита – Урбанистичка целина ОБ

Дечија заштита реализује се кроз предшколско образовање у оквиру јаслица, вртића и припремно предшколског програма преко предшколске установе „Бисери” која има три објекта у централном делу насеља:

- Вртић „Бисери 1“, зона 01-Т-ц, на кп 3871 КО Трстеник;
- Вртић „Бисери 2“ и Вртић „Бисери 3“, зона 01-Т-ц, на кп 4074 КО Трстеник;
- Предшколска установа „Бисери”, зона 01-Т-ц, на кп 4269 КО Трстеник.

Предшколска установа „Бисери” одвија своју делатност кроз полудневни боравак у насељима Грабовац и Оцацима у оквиру основних школа.

Планирање изградње предшколских установа, реконструкција и доградња постојећих, врши се према следећим норматива: површина комплекса 15-25 м²/детету; површина објекта 6,0-8,0 м²/детету.

Мањак капацитета и преоптерећеност постојећих установа, могуће је надокнадити кроз приватне установе за ту намену организоване у прилагођеним и адекватно опремљеним просторијама за рад у оквиру стамбених и пословних просторија.

Предшколске установе могуће је органозовати у оквиру школских комплекса основног образовања.

Социјална заштита – Урбанистичка целина СЗ, ФЗ, ДП

Социјална заштита организована је за осетљиве групе становништва (групе са повећаним ризиком сиромаштва и социјалне искључености) као што су деца и стари, особе са ниским примањима (незапослени, старије особе без пензија), осетљиве етничке мањине (Роми), особе са инвалидитетом и др.

Социјална заштита спроводи се преко установа:

- Центар за социјални рад Трстеник, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СЗ и ФЗ, на кп 4044 и 4045 КО Трстеник у ул. Светог Саве;
- Дом пензионера, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ДП, на кп 4077, 4078, 4079 и 4080 КО Трстеник у ул. Радоја Крстића;
- Новопланирана локација, зона 02-Т-ј, урбанистичка целина СЗ, на делу кп 5187/1 КО Трстеник, западно уз комплекс Основне школе „Свети Сава”.

За изградњу старачког дома на новопланираној локацији придржавати се норматива: површина комплекса 40-50 м²/кориснику и површина објекта 20-25 м²/кориснику. За пунктове социјалне заштите придржавати се норматива: површина комплекса 5,0 м²/кориснику и површина објекта 3,0 м²/кориснику.

Комплекс уредити са слободним и поплочаним површинама уз обезбеђење простора за паркирање.

Демографска ситуација и евидентно повећање учешћа старијег становништва, узимајући у обзир и неповољне економске прилике, заштиту старих лица могуће је организовати у оквиру приватних домова за стара лица.

Становање уз стамбену подршку, као посебан вид социјалне подршке, реализује се за становање лица које из социјалних, економских или других разлога не могу сопственим средствима да реши стамбену потребу за себе и своје породично домаћинство.

Објекте за овај вид становања могуће је реализовати у свим зонама становања.

Здравствена заштита – Урбанистичка целина ДЗ, ХП, ФЗ

Здравствена заштита, на планском подручју, организована је на примарном нивоу коју спроводи и организује дом здравља који у свом саставу има и амбуланту у насељу Трстеник II. Здравствени комплекс налази се у блоку оивичен улицама Светог Саве на југу, Радоја Крстића на северу, Вука Караџића на западу и Живадина Апостоловића на истоку. Објекти у којима се спроводи здравствена заштита су:

- Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ДЗ, на кп 3895 и на делу кп 3901 КО Трстеник;
- Хитна помоћ, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ХП, на делу кп 3901 КО Трстеник;
- Фонд здравственог осигурања, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ФЗ, на делу кп 3901 КО Трстеник;
- Амбуланта Трстеник II - Пејовац, Дом здравља „Др Сава Станојевић“ Трстеник, зона 02-Т-ј, урбанистичка целина ДЗ, на кп 5187/203 у оквиру стамбено- пословног објекта.

Постојећи капацитети примарне заштите у планском периоду задовољавају потребе локалног становништва а уколико се укаже додатна потреба, могућа је доградња, надградња, адаптација и реконструкција постојећих објеката. Здравствену заштиту могуће је организовати и у приватној пракси према законским и подзаконским актима из тог делокруга рада.

У планском периоду тежити побољшању доступности и квалитета здравствених услуга, модернизацији опреме и услова рада.

Услед потребе за формирањем нових установа примарне здравствене заштите узети у обзир величину гравитационог подручја и стандарде за површине комплекса и површине објекта према броју становника. За дом здравља користити нормативе: површина комплекса 0,20 м²/становнику и површина објекта 0,11 м²/становнику.

Култура – Урбанистичка целина ДК, НУ, ГМ, НБ, ИА

Обављање делатности из домена културе и организовање културних, уметничких и образовних садржаја врши се преко установа културе:

- Народни универзитет, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина на кп 2775 КО Трстеник;
- Народна библиотека „Јефимија“, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина на кп 2775 КО Трстеник;
- Дом културе, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина на кп 2775 КО Трстеник;
- Градски музеј, зона 01-Т-ц, на кп 2738/1 и на делу 2738/2 КО Трстеник, улица Браће Југовића;
- Историјски архив Крушевац - одељење у Трстенику, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ИА, у оквиру објекта на кп 2723/1 КО Трстеник, уз улицу Живадина Апостоловића.

Народни универзитет је централна установа културе у Трстенику која своју делатност обавља кроз неколико организационих јединица: Центар за образовање, Центар за културу, Музејска збирка и Служба заједничких послова.

Народна библиотека „Јефимија“ данас функционише као самостална установа културе (до 1997. године функционисала је у оквиру Народног универзитета) и располаже књижевним фондом преко 100000 књига који је и дигитално евидентиран.

Постојећи капацитети објеката културе задовољавају тренутне потребе становника за плански период. Кроз модернизацију простора, адаптацију или реконструкцију постојећих капацитета обезбедити побољшање услова рада и савременог начина чувања и складиштења књижевног фонда. Уколико се јави потреба за новим или додатним просторима могућа је изградња, надградња, доградња и реконструкција до испуњења урбанистичких параметара или пренамена и адаптација објеката друге намене.

Као примарни циљеви издвајају се: решавање питање смештаја просторија Историјског архива Крушевац - одељење у Трстенику, повећање библиотечког фонда, повећање искоришћености постојећих капацитета (дом културе, биоскоп, и др.), боље организовање културних садржаја у приградским насељима.

У циљу унапређења културних садржаја у приградским насељима могуће је и на осталом земљишту организовати мултифункционалне објекте за одвијање културно образовних активности у оквиру којих се могу одвијати и активности из области јавне управе и пословања (трговине). У оквиру мултифункционалних објеката предвидети просторију у оквиру које је могуће организовање биоскопских пројекција, позоришних представа, музичких приредби и др.

Као непокретно културно добро евидентирана је кућа Катића, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СП, на кп 2726/1 КО Трстеник.

Спорт и рекреација – Урбанистичка целина ХС, СЦ, ГБ, СТ, ФТ, АК, СЕ

Спортско рекреативне активности одвијају се на отвореним и затвореним спортско рекреативним површинама у оквиру засебних целине или у оквиру других намена (објекти образовања). Спортско рекреативне површине, у обухвату Плана, заступљене се у оквиру:

- Спортско рекреативног центра, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СЦ, ГБ, ФТ, СТ, на целим и деловима кп 2550, 2561, 5365/1, 2520, 5404/3, 2530/1, 2544/1, 2534/1, 2533/1, 2532/1, 5406, 2537/1, 2537/2, 2538, 2539, 2540 све у КО Трстеник;
- Хале спортова, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СЦ, на кп 2506 КО Трстеник;

- Стрелиште, зона 02-Т-ј, урбанистичка целина СЕ, на кп 4927, 4929/1, 4926, 4928, 5440, 5442 у КО Трстеник;

- Спортски терени као самосталне површине: зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СТ, на кп 4343/1 КО Трстеник; у оквиру школских комплекса: зона 01-Т-ц - на кп 3790, 2776/1, 2501 КО Трстеник; зона 02-Т-ј - на кп 5187/169 КО Трстеник, зона 03-Т-з – на кп 3325 КО Трстеник, зона 04-Т-сз – на кп 658 КО Трстеник и у оквиру рекреативних површина: зона 01-Т-ц на кп 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4492, 4493, 4494, 4498/1 и део 4498/2 КО Трстеник;

Спортске активности одвијају се посредством Спортског савеза општине Трстеник са преко 60 различитих спортских друштава.

Спортско рекреативни центар лоциран је уз десну обалу Западне Мораве у оквиру којег је спортски центар, градски базен, фудбалски и спортски терени. Комплекс отворених базена садрже олимпијски базен и мањи базен за децу и трибине са 500 места опремљени тушевицама и сунцобранима са угоститељском баштом. У оквиру комплекса могуће је организовати смештајне капацитете (спортске депадансе и сл.) за кориснике спортско рекреативног центра.

Хала спортова опремљена је за одржавање бројних спортских, културних, забавних и манифестационих активности капацитета око 1800 седишта.

Спортски терени организовани су као отворени терени за спорт и рекреацију као самосталне површине, у оквиру школских комплекса и стамбених насеља, у оквиру спортских центара и затворених спортских објеката.

Спортско рекреативне површине и објекте са пратећим садржајима планирати у насељима, тако да се највећи број спортских активности може обавити у месту становања. У приградским насељима зоне спорта и рекреације ускладити са локалним потребама у погледу потреба за одеђеном врстом спорта и рекреације, капацитетом објеката и начином обраде терена.

Комплексе спорта и рекреација реализовати у складу са важећим нормативима и одредбама законских аката и подаката који регулишу ту област.

Спортско рекреативне активности као облик туризма имају велики потенцијал на територији општине Трстеник и самог планског подручја. Овај вид туризма манифестује се кроз разне облике активног одмора и базирају се на потенцијалу који има Западна Морава (сплаварење реком чамцима уз помоћ мотке), разноврсној понуди спортских терена, спортском аеродрому Трстеник и великом броју обележених планинарских стаза.

Планинарско смучарско друштво „Љуктен“, у оквиру излетничких активности, организује планинске успоне на околним планинама (Гоч, Гледићке планине, Жељин), брдски бициклизам, исхрану у природи, алпинизам, екологију, оријентацију у простору и др.

Повољан положај спортских терена и разноврсна понуди истих, обезбеђују одличне услове за организацију омладинских и дејчјих кампова и припрема спортиста. Комплекс отворених спортских терена се налази на десној обали Западне Мораве садржи базене, фудбалско игралиште са трибинама и помоћним теренима, терен за кошарку, три тениска терена, балон халу, мини-пич терен, терен за одбојку на песку, трим стазу и теретану на отвореном. Поред отворених спортских терена у планском подручју постоји спортска хала и стрелиште.

Управа и државни органи – Урбанистичка целина СО, ОС, ПЛ, ПУ, ЗЗ, КА, ШУ

Трстеник је административно седиште општине у оквиру којег су организовани објекти управе и администрације. Објекти су сконцентрисани у центру градског насеља и то:

- Скупштина општине Трстеник, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СО, на кп 2711/1 КО Трстеник;

- Основни суд у Трстенику, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ОС, на кп 2662, 2663 КО Трстеник;

- Пореска управа, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ПУ, на кп 2661/1 КО Трстеник;

- Полицијска управа, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ПЛ, на кп 2713 КО Трстеник;

- РГЗ - Служба за катастар непокретности Трстеник, урбанистичка целина КА, зона 01-Т-ц, 2711/3 КО Трстеник;

- Шумска управа, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ШУ, на кп 4076 КО Трстеник;

- Завод за запошљавање, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ЗЗ, на кп 2868 КО Трстеник.

Објекти управе и администрације се задржавају на постојећим локацијама. Дозвољена је адаптација и реконструкција постојећих објеката као и надградња и доградња у оквиру парцеле и дозвољених урбанистичких параметара.

У приградским насељима, развијати насељске центре у којима је поред услуга општинске управе могуће планирати и објекте из области социјалне заштите - дом за стара лица, истурено одељење дома здравља, апотеке, мењачнице, пошта, станица полиције и ватрогасци, истурена одељења школа са предшколским програмом, вртић за децу и остале централне функције.

Дозвољено је градити објекте по фазама, при чему свака фаза мора функционисати независно у односу на целину.

Слободне зелене површине или платои у оквиру центара и комплекса јавних служби, поред декоративне листопадне и четинарске вегетације, неопходно је да садрже пешачке комуникације.

Техничка и комунална инфраструктура - Урбанистичка целина ВС, ПО, ЗП, ВТ, СП, ГР, КИ, ЦС, ППОВ, РД, ТО, ГМРС, КО, ЕД, ТС

Техничка и комунална инфраструктура потребно је да обезбеди доступност и континуитет у пружању услуга и функционисању неопходних делатности ради остваривања животних потреба физичких и правних лица. Површине и објекти техничке и комуналне инфраструктуре у обухвату Плана су:

- Ватрогасна станица, зона 02-Т-ј, урбанистичка целина ВС, део кп 4833/2 КО Трстеник;

- Пошта, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ПО, на делу кп 2632 КО Трстеник;

- Зелена пијаца, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ЗП, кп 4142/1, 4142/2, 4143, 4144, 4145, 4146, 4147, 4148 КО Трстеник;

- Ветеринарска станица, зона 05-Т-си, урбанистичка целина ВТ, на кп 2090/1 КО Трстеник;

- Сточна пијаца, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина СП, на кп 2434 КО Трстеник;

- Гробља: *Старо гробље Трстеник* - зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ГР, на кп 4195, 4197, 4200, део 4194 и 4196 КО Трстеник; *Ново гробље Трстеник* - зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ГР, на кп од 4535 до 4552 КО Трстеник; *Гробље код Стрелишта* - зона 02-Т-ј, на кп 4925/2, део кп 4925/1 и 4891 КО Трстеник; *Гробље Стражба* – зона 03-Т-з и зона 11-ОС, урбанистичка целина ГР, на кп 1567, 1568/1, 3256, 3259, 3260, 3261, делови 3255, 1566/1 КО Трстеник и 584 КО Осаоница; *Гробље Грабовац* - зона 05-Т-си и зона 14-ПР, урбанистичка целина ГР, на кп 404/1, 404/2, 408, 409, 406, 407, 417, део 410 КО Трстеник и 583, 585/2 КО Прњавор; *Гробље Ојаци 1* - зона 10-ОЦ-ј, урбанистичка целина ГР, на кп 2202/6, 2203, 2204, 2205 и део кп 2198 КО Ојаци и *Гробље Ојаци 2* - зона 10-ОЦ-ј, на кп 1863, 1864, 1849, 2024, 2023, 2025/1, 2025/2, 2020, 2021/1, 2021/2, 2022/1, 2022/2, делови 4174, 4173 КО Ојаци.

- Комплекс изворишта водоснабдевања, зона 04-Т-сз, урбанистичка целина КИ, потес уз Западну Мораву

- Постројење за пречишћавање отпадних вода, зона 13-БО, урбанистичка целина ППОВ; на кп 4224/2, 4188/3, 4156/5, 4151/2, 4083, 3991, 3990, 3989, 3987, 3945, 3944, 3943, 3942, 3941, 3940, 3939, 3938/1, 3938/2, 3938/3, 3938/4, 3937/1, 3937/2, 3936/1, 3936/2, 3935, 3934, 3933, 3932, 3931/1, 3931/2, 3930, 3929, 3928/1, 3928/2, 3927, 3926, 3925, 3924, 3923, 3922/1, 3922/2, 3922/3, 3919, 3918, 3917, 3913, 3912, 3911, 3910, 3909, 3908, 3860, 3858, 3857, 3856/1, 3855, 3854, 3853, 3852, 3851, 3850, 3849, 3848, 3847, 3765/1, 3763, 3762, 3761, 3760/1, 3750/1, 3748/1, 3748/2, 3747/1, 3747/2, 3746, 3745/1, 3745/2, 3744/1, 3744/6, 3743/1, 3742/1, 3741/1, 3740, 3739, 3738, 3737/1, 3737/2, 3736/1, 3735, 3734/2, 3733/1, 3732, 3731/1, 3731/2, 3731/3, 3730/2, 3728/1, 3728/2, 3728/3, 3727/2, 3727/4, 3697, 4177/1, 4156/1, 4155/1, 4153/1, 4152/1, 4151/1, 4150/1,

4149/1, 4149/3, 4148, 4146/1, 4146/2, 4128, 4127/1, 4124, 4123/1, 4122, 4121, 4120/1, 4120/2, 4119, 4118, 4117/1, 4117/2, 4116, 4088, 4087/1, 4087/2, 4086, 4085, 4084/1, 4084/2, 4082, 4081, 3992, 3988, 3986, 3985, 3946, 3921, 3920, 3916, 3915, 3914/1, 3914/2, 3907, 3906/1, 3906/2, 3905/1, 3905/2, 3904, 3903, 3899, 3898, 3897, 3895, 3894, 3873/1, 3874, 3873/2, 3868, 3867, 3865, 3864, 3863, 3862/1, 3862/2, 3861, 3859, 3856/2, 3846, 3820/1, 3820/2, 3819/1, 3818/1, 3818/4, 3766/1, 3727/1, 3724/8, 4226/2, 4225, 4224/3, 4223/2, 4222/2, 4238 КО Богдање;

- Рециклажно двориште, зона 13-БО, урбанистичка целина РД, у оквиру комплекса постројења за пречишћавање отпадних вода;

- Топлана, зона 02-Т-ј, урбанистичка целина ТО, на кп 4809 и 4808 са припадајућим објектима у КО Трстеник;

- Гасна станица, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ГМРС, на кп 2275/2 КО Трстеник;

- Електродистрибуција, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ЕД, на кп 2467 КО Трстеник;

- Остале комуналне делатности, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ТС, на део кп 2326/2 КО Трстеник.

Ватрогасна станица - Урбанистичка целина ВС

Ватрогасна станица лоцирана је уз државни пут ІБ реда број 23. Комплекс ватрогасне станице задржава се у постојећим капацитетима уз активности на модернизацији опреме и услова рада. У оквиру овог комплекса могуће је организовати и функције полицијске управе.

Пошта - Урбанистичка целина ПО

Просторије поште смештене су у приземним етажама стамбено пословног објекта уз део улице Цара Душана која функционише као пешачка улица.

Зелена пијаца - Урбанистичка целина ЗП

Зелена пијаца лоцирана је у блоку између улица Кнегиње Милице и Шумадијске, уз комплекс основне школе „Живадин Апостоловић“. Постојећа локација пијаце задржава се уз редовно одржавање и могућу адаптацију и реорганизацију простора ради побољшања услова рада.

Простор пијаце могуће је организовати и као стално покривен простор са могућношћу отварања вертикалних – зидних елемената и тако стварати отворено-затворени простор у зависности од доба дана или временских услова. Могуће је и планирања изградње више везаних објеката чија би реализација била по фазама које чине целину. Овако планиран простор потребно је разрадити кроз урбанистички пројекат.

Ветеринарска станица - Урбанистичка целина ВТ

Делатност здравствене заштите животиња одвија се преко рада ветеринарске амбуланте и ветеринарске станице. У планском периоду треба радити на побољшању нивоа услуга тј. бољој опремљености установа. Здравствену заштиту животиња могуће је организовати и у приватној пракси према законским и подзаконским актима из тог делокруга рада.

Сточна пијаца - Урбанистичка целина СП

Сточна пијаца је организован простор за смештај стоке и промет робе опремљен објектима и опремом за несметано функционисање унутар комплекса. Задржава се постојећа локација уз побољшање нивоа услуга и опремљености простора.

Могуће је организовати и продају занатских производи везаних за садржај делокруга рада пијаце: ужарски производи, делови механизације, половне машине, алати, саднице и др. Дозвољено је постављање тржница у виду затворених делова пијаца, тезги, надстрешница, јавних wc-а, објеката управе, санитарне и ветеринарске заштите и сл.

Пијачни платои морају имати одговарајућу подлогу (бетон, асфалт) које омогућавају чишћење и прање површина уз адекватно решење одвођења отпадних вода (фекалних и атмосферских). На улазу/излазу у сточну пијаци предвидети дезинфекционе баријере.

Гробља - Урбанистичка целина ГР

Постојећа гробља се задржавају и/или проширују имајући у виду демографску слику и пројекцију броја становника на простору обавхвата Плана (старење становништва, повећање стопа морталитета). Поред проширења неопходно је и планско уређење и озелењавање као и формирање зелене оградe која ће представљати визуелну и звучну баријеру. Ширина зоне заштитног зеленила не сме бити мања од 3,0 м. Заштитно зеленило формирати густо структурирано, у три слоја – ниско, средње и високо растиње.

Комплекс гробља садржи површине за сахрањивање, капелу са пратећим садржајима, зелене и слободне површине и површине за паркирање. Унутар комплекса формирати колско-пешачке стазе и пешачке стазе, неопходан мобилијар, чесме са пијаћом водом, објекте неопходне за ову намену. Концепт организације и обликовања гробља као целине нагласити пејзажним уређењем зелених површина.

Јавна инфраструктура - Урбанистичка целина КИ, ЦС, ППОВ, РД, ТО, ГМРС, КО, ЕД, ТС

Планом инфраструктуре предвиђена је мрежа инфраструктурних објеката за хидротехничку, термотехничку, гасификациону, електроенергетску и телекомуникациону инфраструктуру: комплекс изворишта водоснабдевања, бунари, резервоари, црпне станице, постројење за пречишћавање отпадних вода, рециклажно двориште, топлана, гасне станице, електродистрибуција, трафостанице и др. Планирање и уређење простора и изградња објеката дефинисана је у одговарајућим поглављима инфраструктуре.

Зелене и слободне површине - Урбанистичка целина РП, ПЗ, ЗЗ, ЗВ

Зелене и слободне површине према намени дифеенциране су на рекреативне површине, парковско зеленило и заштитно зеленило уз инфраструктурне коридоре. У планирању нових зелених површина треба имати у виду карактеристике урбанистичке зоне (намена простора, услови локације), функцију зеленила, као и коришћење биљних врста које нису алергени, а прилагођени су за дате климатске услове.

Рекреативне површине (Урбанистичка целина РП) јављају се као засебне целине или у оквиру школских комплекса, спортских комплекса и уз друге јавне намене. Рекреативне површине могу се оформити и у оквиру стамбених, пословних, комерцијалних и производних комплекса.

Засебна целина рекреативних површина дефинисана је уз комплекс спортског аеродрома, првенствено погодне за картинг и сличне активности а све у складу са исказаним потребама и интересовањима. Могуће је формирати и површине за спортске активности и авантура паркове.

Зелене површине школских комплекса решавати тако да задовоље две основне функције: санитарно хигијенску и фискултурно рекреативну. Школско двориште треба да обухвата отворене површине за физичку културу, економско двориште, школски врт и слободне зелене површине. Зелене површине треба да чине 40-50% школског комплекса. Пожељно је формирати ободни заштитни појас од четинарског, листопадног дрвећа и шибља, тако да обезбедити повољне микроклиматске услове, смањити буку и задржава издувне гасове и прашину са околних саобраћајница.

Зелене површине у оквиру школског комплекса чине травнате површине са цветним засадама и заштитно зеленило (ниско растиње и дрвеће). При избору биљних врста водити рачуна да нису отровне, да немају бодље и да одговарају условима станишта.

Зеленило спортско рекреативних површина треба да чини мин. 40% од укупне површине комплекса. Спортско рекреативне површине треба да буду заштићене од ветра и добро повезане са осталим деловима насеља. Зеленило спортских површина треба да буде распоређено тако да створи сенку на јужним оријентацијама. Његова функција је заштитна и санитарно хигијенска. Постојеће спортско рекреативне површине у оквиру комплекса школа озеленити у складу са просторним могућностима.

Парковско зеленило (Урбанистичка целина ПЗ) заступљено је у центру насеља, као део јавног трг испред Скупштине општине Трстеник а у наставку је парк северно од верског комплекса Цркве Свете Тројице.

Планирање, уређење и опремање парковских површина спроводити тако да се задовоље потребе различитих категорија становника и да буду груписане тако да се избегне преклапање садржаја. Поред основне функције зеленила у склопу парка могуће је организовати низ садржаја намењених пасивној и активној рекреацији као што су мини игралишта за децу, пешачке и трим стазе којима су повезани сви делови парка и др. Комуникацију у парку остварити реализацијом пешачких стаза. Паркове опремити урбаним мобилијаром.

У планирању зелених површина треба бирати биљне врсте које нису алергени, а прилагођене су за дате климатске услове. Препоручене врсте дрвећа за паркове су: целтис (*Celtis occidentalis*, *Celtis australis*), липа (*Tilia* sp.), ситнолисна липа (*Tilia cordata*), крупнолисна липа (*Tilia grandifolia*), дивљи кестен (*Hippocastanum*, *aesculus* sp.), јавор (*Acer camestres*, *Acer platanoides*, *Acer globosum*, *Acer saccharinum*, *Acer tataricum*), софора (*Sophora japonica*), пауловнија (*Paulownia tomentosa*), каталпа (*Catalpa bignonioides* Walt), јудино дрво (*Cercis siliquastrum*), златна киша (*Laburnum anagyroides*), јапанска украсна трешња (*Carasus serrulata*), дрво тулипановац (*Liriodendron tulipifera*), бреза (*Betula* sp.), магнолија (*Magnolia* sp.), гинко (*Ginkgo biloba* L.), као и разне врсте украсних жбунова: форзиција (*Forsythia* sp., *Forsythia x intermedia*), јоргован (*Syringa vulgaris*), јапанска украсна дуња (*Chimonomeles japonica*), божиковина (*Ilex aquifolium*), удица (*Viburnum rhytidophyllum*, *Viburnum opulus*, *V.lantana*), снежна лопта (*Viburnum opulus roseum*), будлеја (*Buddleia davidii*), хибискус (*Hibiscus syriacus*), јапански украсни дрен (*Cornus kousa*), камелија, суручице (*spirea* sp., *spirea thunbergii*, *spirea x vanhouttei*, *spirea japonica*), јасмин (*Jasminum nudiflorum*, *Jasminum officinale*), ватрени грм (*Pyracantha coccinea*).

Извршити зонирање у оквиру парковских површина издвајањем зона миран одмор и шетњу и дечија игралишта за предшколски узраст.

У оквиру парковских површина забрањена је изградња објеката чија је функција супротна основној функцији парка, осим приземних објеката у виду надстрешница или вењаци за одржавање музичких концерата или уметничких изложби, инфраструктурни и санитарни објекти од општег интереса (чесме, осветљење стаза и др.), који могу да заузму максимално 5% површине.

Јавно заштитно зеленело (Урбанистичка целина ЗЗ и ЗВ) јавља се дуж инфраструктурних коридора као линијски и заштитни појасеви уз уличне и речне коридоре. Планом је дефинисано заштитно зеленило у делу новопланиране јужне обилазнице, на потесу иза индустријског комплекса „Прве Петолетке“ и уз корито реке Западне Мораве сходно просторним могућностима и ограничењима. Јавно заштитно зеленило јавља се и југозападно од новопланиране кружне раскрснице (укрштај улица Радничке, Кнегиње Милице и Светог Саве) уз улицу Светог Саве ради обезбеђења саобраћајне прегледности и безбедности.

Линеарно заштитно зеленило дуж уличних коридора је дисконтинуално па је потребно повезивање постојећих и планирање нових потеса где просторне могућности то дозвољавају. Основна функција зеленила је стварање повољних микроклиматских услова у циљу ублажавања доминантних ветрова, смањење индустријског загађења, негативног дејства саобраћаја и везивање земљишта и заштита од ерозије. Потребно је створити услове за сагледавање пејзажа у току кретања, при том водити рачуна о карактеру улице и правцу доминантног ветра. Цветњаке лоцирати у близини пешачких прелаза и на раскрсницама.

При избору врста за улично зеленило треба водити рачуна да сем декоративних својстава саднице буду прилагођене условима раста у уличним профилима и инфраструктурним коридорима. Предлог врста за улично зеленило: *Acer pseudoplatanus* (јавор), *Fraxinus excelsior* (јасен), *Betula alba* (бреза), *Ulmus pumila* (брест), *Picea abies*, *P. pungens* (смрче), *Abies alba* (јела), *Pinus nigra* (црни бор), *Cedrus atlantica*, *C. deodora* (кедар) и др.

Поред бициклических стаза потребно је формирати линијско зеленило у складу са ширином зелене траке.

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1,0 м.

Заштитно зеленило уз водоток реке Западне Мораве обухвата простор водног земљишта, између тока Западне Мораве и насипа, и плавног земљишта. На њему је забрањен сваки облик изградње. Реализација заштитних бедема (повећање висине круне насипа) је у току, у оквиру реализације коридора аутопута и његове заштите од поплаве. По изградњи заштитних бедема, простор користити као уређене зелене површине, као зона заштите и рекреације. Површине озеленити ниском травом и полеглим грмастим растињем ради стабилизације терена, али уз обавезу општинске управе да се исте редовно одржавају и не дозволи ширење корова и развоја негативних утицаја на околна насеља. У приобалном подручју формирати континуалне зелене површине у оквиру којих се могу планирати стазе за вожњу бицикла, стазе за ролере, трчање, пешачење и слично. Дуж ових рекреативних стаза могуће је поставити и урбани мобилијар (клубе за седење, корпе за отпатке, путоказе и обавештења).

Подела зелених површина према режиму коришћења и намени извршена је на:

1) Зелене површине јавног коришћења: паркови и парковске површине у оквиру јавног трга, рекреативни простори намењени јавном коришћењу и заштитно зеленило уз уличне и речне коридоре;

2) Зелене површине ограниченог коришћења: зелене површине у оквиру школских и предшколских установа, спортско-рекреативни садржаји, блоковско зеленило као и зелене површине у оквиру стамбених, пословних, комерцијалних и производних комплекса;

3) Зелене површине специјалне намене: зелене површине гробља и зелене површине у оквиру комплекса изворишта водоснабдевања, које се планирају, уређују и штите према одредбама датим за ове намене у оквиру посебних поглавља.

Посебна намена

Површине посебне намене представљају комплексе од интереса за одбрану земље и имају карактер поверљивих података. Око комплекса посебних намена формирају се заштитне зоне са правилима уређења и грађења:

- Зону забрањене изградње која подразумева забрану било какве градње.
- Зону ограничене градње која подразумева забрану изградње објеката чија висина прелази 12м. За изградњу објеката у овој зони неопходна је сагласност Министарства одбране.
- Зона контролисане изградње која подразумева забрану изградње објеката чија релативна висина прелази 150 м изнад аеродромске референтне тачке. За изградњу објеката у овој зони неопходна је сагласност Министарства одбране.

Водно земљиште

Водно земљиште обухвата више водотокова који протичу кроз планско подручје. Река Западна Морава сврстана је у водотоке I реда, протиче кроз средишњи део обухвата Плана делећи га на северни и јужни део. Притоке Западне Мораве, у обухвату Плана, су Мала река, Љубостињска река, Дубоки поток, Попинска река, Осаоничка река, Џамски поток, Цигански поток, Чаирски поток, Очајка река, безимени потоци, канали и јаруге и сврстани су у водотоке II реда и највећим делом су нерегулисани водотокови.

На водном земљишту дозвољава се изградња: објеката у функцији водопривреде за очување и одржавање отворених водотокова; купалишта, обнављање воденица; објеката инфраструктуре; објеката у функцији туризма и рекреације; пратеће инфраструктуре.

За све радова на водном земљишти је неопходно претходно прибавити водне услове.

Сви постојећи објекти на водном земљишту не могу се реконструисати и дограђивати без водних услова надлежног јавног водопривредног предузећа.

Забрањене активности на водном земљишту дате су у поглављима хидротехничке инфраструктуре у оквиру заштита од поплава и регулација водотокова.

1.5.4. Грађевинско земљиште остале намене

Грађевинско земљиште опредељено као „Остало грађевинско земљиште“ обухвата површине са претежном наменом за становање, пословне, радне зоне и верске објекте. Површине са претежном наменом становања комплементарне су са комерцијалним, услужним и привредним делатностима које не утичу неповољно на животну средину, све праћено одговарајућом саобраћајном и комуналном инфраструктуром, рекреативним површинама и зонама заштитног зеленила.

Становање - Урбанистичка целина ВС, ХО, ИС, РС, СП

Површине намењене становању најзаступљенију су у оквиру планског грађевинског подручја и то као вишепородично, индивидуално, становање у рубним зонама и становање са пословањем. Реконструкција постојећег стамбеног фонда извршена је кроз погушћавање стамбеног ткива уз поштовање прописаних правила грађења, претходно саобраћајно и инфраструктурно опремање.

Трансформација стамбеног фонда из индивидуалног у колективно, најзаступљенија је у централном делу насеља, на потесу између улица Светог Саве и Кнегиње Милице.

Новопланиране површине за становање са пословањем опредељене су на подручју између реке Западне Мораве и ДП ПА број 187 и Љубостињске реке и ДП ПА број 188, где ће се диференцијација зона и инфраструктурно планирање и опремање простора решити кроз детаљну разраду урбанистичким планом.

У оквиру површина за становање дозвољено је становање уз стамбену подршку (социјално становање). У стамбеним зонама планиране су делатности које прате функцију становања као што су: трговина, услуге, угоститељство, хотелијерство, занатство, спорт, школство, здравство, рекреација, производне делатности које не утичу на здравље људи и не загађују животну средину преко дозвољених граница.

Вишепородично становање заступљено је као вид становање у објектима са више од три стамбених јединица. Типологију вишепородичних објеката прилагодити постојећем типу изграђености у блоку. У зонама где је предвиђена трансформација из породичног у вишепородично становање типологија објеката кроз детаљнију урбанистичку израду.

У планском подручју, као затечено стање, задржава се постојећа стамбена кула као градски репер, спратности П+14, на кп 2806 КО Трстеник. Стамбена кула лоцирана је у централном делу насеља, на раскрсници улица Миодрага Чајетинца Чајке и Радомира Милутиновића Муре и пешачких зона у оквиру улица Цара Душана и Кнегиње Милице.

Индивидуално становање заступљено је као породично становање умерених густина у урбаним деловима насеља и као становање у рубним зонама као вид трансформације становања у приградским насељима.

Индивидуално становање умерених густина је вид становање у објектима са максимално три стамбене јединице у породичним објектима са окућницом.

Индивидуално становање у рубним зонама је вид становања са максимално две стамбене јединице са карактеристикама руралног становања па су у оквиру окућница могући и пратећи објекте за узгој и чување пољопривредних производа који буком, мирисима и осталим штетним еманицијама не утичу на околне објекте и животну средину.

Становање са пословањем је вид становања породичног и вишепородичног становања где је могућа примена комплементарних намена са 100% заступљености. Комплементарне намене дозвољене су у оквиру истог објекта или у другом засебном објекту на грађевинској парцели.

Пословне и радне зоне - Урбанистичка целина РЗ, КЦ, БП

Површине са претежном наменом за пословне и радне зоне обухватају: радне зоне (пословање, индустрија и складиште), комерцијалне и централне функције (пословање) и бензинске пумпе.

Радне зоне - Урбанистичка целина РЗ

У оквиру радних зона дозвољене су примарне и секундарне делатности: индустрија, грађевинарство, саобраћај, инфраструктурни објекти, складишта, производно занатство, пословање, као и базе грађевинских предузећа, слободне царинске зоне, робнотранспортни терминали, трговина на велико, трговачко комерцијални центри, и слично. Могуће делатности су производно технолошки комплекси, производња, пословање, складиштење и трговина. Планиране делатности не смеју које угрожавати здравље људи и животну средину.

На једној грађевинској парцели могућа је изградња већег броја објеката у границама дозвољених урбанистичких параметара. Реализација комплекса могућа је кроз више фаза при чему свака фаза мора бити независна просторно-функционална целина. Орагнизацију комплекса планирати тако да се административни, пословни и остали објекти којима приступају посетиоци позиционирају према јавној површини (предњи део парцеле), а производни објекти (хале, магацини, хладњаче, складишта и сл.) позиционирају у задњем делу парцеле. На парцелама је потребно предвидети просторе за зелене и слободне површине, саобраћајнице и манипулативне површине, паркинг за све потребне врсте возила.

Производне делатности према величини комплекса можемо груписати у:

– Мали комплекси, површине до 0,5ха, у оквиру којих су могуће делатности из области трговине, услуга и угоститељства као што су: мале фирме, пекарска и посластичарска производња, електромеханичарске радионице, мања складишта грађевинског материјала, прерада пластике, угоститељство, административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, сервисне услуге, сервиси, мањи магацински простори и сл.;

– Средњи комплекси, површине од 0,5 ха до 3,0 ха, у оквиру којих су могуће делатности из области производње, складиштења и трговинске делатности као што су: мале и средње фирме, тржни центри, већа складишта, хладњаче, изложбено сајамски простори, комерцијалне услуге, радионице за различито занатство, полигони за обуку возача, станице за снабдевање горивом, магацински простори, отворени тржни центри, паркинзи и гараже за теретна возила и аутобусе, прехранбена индустрија, текстилна индустрија и сл.

– Велики комплекси, површине од 3,0ха, који представљају производно-технолошке комплексе. То су индустријски погони са сложеним процесним операцијама и технологијама рада. Ови комплекси могу се формирати само у оквиру радних зона.

Као пратеће путне садржаји планирају се станице за снабдевање горивом и сервиси за путничка и теретна возила и аутобусе. Приликом изградња ове врсте објеката потребно је посебну пажњу обратити на заштиту земљишта, површинских и подземних вода. Мере заштите ближе се утврђују према важећој законској регулативи.

За сва индустријска постројења потребно је обезбедити постројења за пречишћавање отпадних вода и/или Акционих планова за достизање прописаних параметара у складу са важећом законском регулативом.

Бензинска пумпа (Урбанистичка целина БЗ) - Станице за снабдевање горивом задржавају се на постојећим локацијама, а нове се могу реализовати у привредним зонама и насељским центрима где се укаже потреба или заинтересованост потенцијалних корисника у складу са урбанистичком документацијом и важећом законском регулативом у области заштите животне средине.

Сервис за путничка и теретна возила - Локације сервиса за путничка и теретна возила потребно је разрађивати урбанистичком документацијом уз услов да се не дозвољава да овакви садржаји имају директан прикључак на државне путеве I реда. Сервиси за путничка возила и аутобусе могу се реализовати у свим привредним зонама и насељским центрима где се за то укаже потреба, што ће се разрађивати урбанистичким плановима нижег реда.

У оквиру радних зона није дозвољена изградња стамбених објеката, а евентуално постојећу стамбену изградњу трансформисати у неку од привредних делатности.

Развој привредних и радних зона планирати кроз модернизацију и ревитализацију постојећих производних постројења и власничку трансформацију, прилагођавањем величине и структуре индустријских комплекса стварним потребама технологије и економичније коришћење постојећих површина привредне зоне.

Комерцијалне и централне функције - Урбанистичка целина РЗ

Комерцијалне делатности највећим делом сконцентрисане су у централном делу насеља и линијски дуж улице Кнегиње Милице, Цара Душана, Живадина Апостоловића и Радомира Милутиновића Муре. Изван централног дела насеља комерцијалне делатности постоје и у насељу Грабовница уз Моравску и Љубостињску улицу.

Комерцијалне и централне функције подразумевају: пословање, трговину, услуге, угоститељство, хотелијерство, банкарство и слично у комбинацији са становањем или као самостални објекти. У оквиру комерцијалних делатности могуће је формирати мање и средње производне комплексе који својим радом и производњом не угрожавају околне намене, не утичу на безбедност и здравље људи и немају негативне последице на животну средину.

Секундарни центри са комерцијалним и централним функцијама нису просторно одређени већ ће се развијати у оквиру стамбених четврти као независни објекти или у оквиру стамбених објеката, према исказаним потребама корисника простора.

Верски објекат - Урбанистичка целина ЦТ, ЦО

У обухвату Плана постоје две локације са верским објектима:

- Црква - Храм Свете Тројице, зона 01-Т-ц, урбанистичка целина ЦТ, на кп 2722/1 и 2722/2 КО Трстеник у улици Вука Караџића;
- Црква Вазнесења Христовог у Оџацима, зона 10-ОЦ-ј, урбанистичка целина ЦО, на кп 2028 КО Оџаци код гробља.

У оквиру верских комплекса могућа је планирати парохијски дом, комерцијалне услуге у виду малих продајних објеката, површине за одмор, седење и рекреацију усклађен са наменом простора.

Остало заштитно зеленило

Остало заштитно зеленило су подручја неизграђених и постојећих пољопривредних и шумских површина у на осталом земљишту а налазе се у оквиру грађевинског подручја. Остало заштитно зеленило су површине за које није утврђен јавни интерес.

Заштитно зеленило на осталом земљишту чине неизграђене и слободне површине у КО Трстеник, заштитне зоне инфраструктурних коридора и посебних намена као и заштитно зеленило уз водоток реке Западне Мораве, површине између линијских инфраструктурних коридора и тока реке Западне Морава и слободне просторе уз рубне зоне становања и на њему није могућа изградња.

Уколико су површине под заштитним зеленилом на већим површинама пожељно је да буду пошумљене ако је земљиште деградирано или су то ерозивни предели и сл. Такође уколико је земљиште испод VI катастарске класе вршити засаде аутохтоним врстама лишћара и одговарајућим врстама четинара. Сви планирани видови вегетације у оквиру заштитног зеленила на осталом земљишту, а посебно дрвенаста вегетација у форми шуме и заштитних шумских и зелених појасева, значајно ће допринети успостављању зелене инфраструктуре града.

1.5.5. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште обухвата све површине које су намењене производњи биљних и сточних производа. На основу Закона о пољопривредном земљишту под примарном биљном производњом сматра се: ратарска, воћарско-виноградарска, повртарска и расадничка производња, производња лековитог, украсног и ароматичног биља, производња гљива и производња ђубрива.

Пољопривредне површине планиране су изван грађевинског подручја.

Приликом спровођења активности на пољопривредном земљишту обавеза је поштовања одредби Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/2006, 65/2008 – др.закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018) које се односе на заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта и то:

– Пољопривредно земљиште користи се за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом.

– Забрањено је коришћење обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе.

– Обрадиво пољопривредно земљиште може да се користи у непољопривредне сврхе у случајевима и на начин дефинисан овим законом.

– Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара.

– Обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара.

На пољопривредном земљишту није дозвољена изградња објеката који нису у функцији пољопривредне производње (стакленици, објекти за производњу гљива, глиста, пужева и сл., складишта сточне хране, стаје, фарме, узгајалишта, рибњаци и сл.). Уколико се граде фарме или објекти за прераду сточне хране морају се поштовати санитарни прописи о удаљености од стамбених објеката, бунара, водоизворишта.

1.5.6. Шуме и шумско земљиште

Шуме се јављају само ободом планског подручја и чине мањи део неизграђеног простора, зато је њихово очување веома важно. Шуме између насељених потеса у Чаирима и Оцацима планиране су као градске шуме, простор за шетњу и рекреацију. Сваки облик изградње у њима је забрањен. Сеча шуме дозвољена је само у циљу њеног одржавања.

Површине шумског земљишта обрасле су листопадним и четинарским шумама. Шумама газдују приватни власници и ЈП „Србија шуме“ ШГ „Расина“ Крушевац, ШУ Трстеник. Шуме су мешовитог типа и у њима расту лишћари: буква, храст, цер, граб, багрем и јасика, а од четинарских врста заступљени су црни и бели бор, смрча, док жбуње чине леска, дрен, глог и зова.

Приликом спровођења активности на шумском земљишту обавеза је поштовања Закона о шумама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018–др.закон) а нарочито следећих одредби:

– Заштита општег интереса обезбеђује се забраном трајног смањивања површина под шумама и повећањем укупног шумског фонда, као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама с посебном наменом

– Ради очувања шума, осим када је овим законом другачије прописано, забрањено је: пустошење и крчење шума, чиста сеча шума која није планирана као редован вид обнављања шума, сеча која није у складу с плановима газдовања шумама, сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа, подбељивање стабала, паша, брст стоке, као и жирење у шуми, сакупљање осталих шумских производа (гљива, плодова, лековитог биља, пужева и другог, сеча семенских састојина и семенских стабала која није предвиђена плановима газдовања шумама, коришћење камена, шљунка, песка, хумуса, земље и тресета, осим за

изградњу инфраструктурних објеката за газдовање шумама, самовољно заузимање шума, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама, одлагање смећа и штетних и опасних материја и отпадака, као и загађивање шума на било који начин, предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожава функција шуме.

– Чиста сеча шума може да се врши ради изградње објеката који служе газдовању шумама, у складу с плановима газдовања шумама. Изузетно, чиста сеча шума која није предвиђена плановима газдовања шумама може да се врши уз сагласност министарства надлежног за послове шумарства ради: 1) Просецања пролаза за извршење геодетских радова, геолошких истраживања, научноистраживачких огледа, постављања цевовода ПТТ, електро и других водова и сличних радова, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме; 2) отварања противпожарних линија при гашењу високог шумског пожара, сузбијања биљних болести и штеточина, спровођења активности у циљу спречавања појаве и отклањања последица еколошких акцидената, поновног коришћења копова и одлагалишта пепела на површинама које су пошумљене по пројектима рекултивације, као и када је услед других природних појава угрожена већина шумског дрвећа, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме утврђене плановима газдовања шумама.

– Пренамена шума и шумског земљишта могућа је у складу са одредбама овог закона, са прибављањем неопходних сагласности за одређене случајеве.

– Прописује се обавеза плаћања накнаде за промену намене шума и шумског земљишта сходно одредбама Закона о шумама и Закона о накнадама за коришћење јавних добара.

1.5.7. Техничка и комунална инфраструктура

У оквиру саобраћајних површина заступљена и планирана је јавна инфраструктура, за адекватно енергетско и комунално опремање планираног грађевинског подручја.

Коридори, трасе и правци јавних инфраструктурних мрежа урађени су на основу података из катастра водова и према подацима које су доставили управљачи инфраструктуре као носиоци јавних овлашћења. Већина података имаоца јавних овлашћења који управљају инфраструктурним објектима је непотпуна (информативног карактера) или је обрађивачу била доступна у аналогном облику па су могућа одступања од фактичког стања.

Приликом реализације инфраструктурних мрежа, могуће је доћи до одступања у односу на планиране коридоре дате овим Планом. Сва одступања у оквиру регулационог појаса не сматрају се изменом Плана. У случају неслагања постојећих коридора инфраструктуре са фактичким стањем или ако се врши измештање делова траса, заштитне зоне се успостављају на верификовано постојеће или изведено стање.

Измештање делова траса изван дефинисаних регулационих појасева потребно је спровести изразом урбанистичког плана нижег реда.

Приликом изградње на целом планском подручју потребно је у току израде пројектно техничке документације прибавити услове за пројектовање и прикључење а приликом извођења радова извршити провере и пробне ископе („шлицовања“) за подземну инфраструктуру ради утврђивања тачног положаја.

Електроенергетска мрежа

У границама обухвата Плана и обавезе усклађивања са планским документима ширег подручја: Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате - Прељина, постоје изграђени електроенергетски водови и објекти који су власништво надлежног огранка „Електродистрибуција“ Крушевац. У обухвату Плана постоје 35 kV и 10 kV електроенергетски објекти и водови који су уцртани на графичком прилогу.

У границама обухвата Плана има објекта који су у власништву Електромрежа Србије АД и то далеководи 110 kV напонског нивоа и припадајућих трафостаница преко којих се напајају постојећи и нови купци електричне енергије.

Општина Трстеник напаја се преко далековода 110 kV и то: бр. 109/3 ТС Врњачка Бања – ТС Трстеник и бр. 109/4 ТС Трстеник – ТС Крушевац 1, а из припадајућих трафостаница ТС 110/35/10 kV „Трстеник“ инсталисане снаге 2x31,5 MVA, преко ТС 35/10 kV „Трстеник 1“ инсталисане снаге 16 MVA и РП 10(20) kV „Трстеник 2“, инсталисане снаге 8 MVA.

Према плану развоја преносног система и Плану инвестиција у границама обухвата Плана планирана је изградња прикључног вода за ТС 110/10 kV „Трстеник 2“, чије је прикључење планирано радијалним ДВ 110 kV на ТС

На 35 kV напонском нивоу имамо следеће објекте:

- Кабловски вод 35 kV ТС 110/35/10 kV „Трстеник“ - ТС 35/10 kV „Трстеник“
- Кабловски вод 35 kV ТС 110/35/10 kV „Трстеник“ - портал Медвеђа
- Кабловски вод 35 kV ТС 110/35/10 kV „Трстеник“ - РП 10(20) kV „Трстеник“

Електроенергетски објекти на 10 kV напонском нивоу су следеће трафостанице:

- ТС 10/0,4 kV „Чаири 1,2,3“
- ТС 10/0,4 kV „Стрелиште“
- ТС 10/0,4 kV „Осаоница 1,2,3,4,5,6,7“
- ТС 10/0,4 kV „Мост“
- ТС 10/0,4 kV „Звезда“
- ТС 10/0,4 kV „Трикотажа“
- ТС 10/0,4 kV „Грабовац 1,2,3,4,5,6“
- ТС 10/0,4 kV „Прњавор 1,2,3“
- ТС 10/0,4 kV „Колонија 1,2,3,4,5,6,7“
- ТС 10/0,4 kV „Расадник“
- ТС 10/0,4 kV „Југопетрол“
- ТС 10/0,4 kV „Економија“
- ТС 10/0,4 kV „Бељици 1,2,3,4,5,6,7“
- ТС 10/0,4 kV „Аеродорм“
- ТС 10/0,4 kV „Др. Милутиновић“
- ТС 10/0,4 kV „Бошко Савић 1,2“
- ТС 10/0,4 kV „Рајчевићева 1,2“
- ТС 10/0,4 kV „Бисери“
- ТС 10/0,4 kV „Кула“
- ТС 10/0,4 kV „Порта“
- ТС 10/0,4 kV „Каблар“
- ТС 10/0,4 kV „Базен 1,2“
- ТС 10/0,4 kV „Нови мост“
- ТС 10/0,4 kV „Банка“
- ТС 10/0,4 kV „Обилићева 9“
- ТС 10/0,4 kV „Медицина рада“
- ТС 10/0,4 kV „Школски центар“
- ТС 10/0,4 kV „Солитер 1,2“
- ТС 10/0,4 kV „Чајка 1,2,3“
- ТС 10/0,4 kV „Аца Стојановић“
- ТС 10/0,4 kV „Шумска секција 1,2,3,4“
- ТС 10/0,4 kV „7. Јули“
- ТС 10/0,4 kV „Шпиц“
- ТС 10/0,4 kV „Асфалтна база“
- ТС 10/0,4 kV „Свети Сава“

- ТС 10/0,4 kV „Пејовац 2,4,4а,5,7,8,9,10“
- ТС 10/0,4 kV „Оџаци 1,2,3,4“

као и припадајуће везе израђених од кабловских и надземних 10 kV водова између трафостаница а који су приказани на графичком прилогу. Постојећа средњенапонска 10 kV и нисконапонска 0,4 kV мрежа у границама обухвата Плана израђена је као надземна и подземна. Уколико постојећи електроенергетски водови буду угрожени изградњом нових саобраћајница и објекта испланирати трасе за њихово измештање. Изградњом инфраструктурног коридора аутопута Е-761 је потребно изместити надземне 10 kV водове обележене на графичком прилогу, а везе између трафостаница који се на овај начин укидају израдити 10 kV кабловима који су положени на новопланираном коридору од новопланираног ВН стуба па даље испод подвожњака и око нове стамбене зоне са пословањем до новопланираног ВН стуба у траси далековода који се измешта.

Према плану развоја преносног система у границама обухвата Плана планирана је изградња енергетске инфраструктуре која би била у власништву „Електродистрибуције Србије“ огранак Електродистрибуција Крушевац. У плану су следећи 10 kV водови и објекти:

- Кабловски вод 10 kV ТС 10/0,4 kV „Брисал“ - ТС 10/0,4 kV „Нови мост“
- Кабловски вод 10 kV ТС 10/0,4 kV „Колонија 7“ - ТС 10/0,4 kV „Петља Трстеник“
- Кабловски вод 10 kV ТС 10/0,4 kV „Петља Трстеник“ - ТС 10/0,4 kV „Асфалтна база“
- Кабловски вод 10 kV ТС 10/0,4 kV „Петља Трстеник“ - ТС 10/0,4 kV „ППОВ Трстеник“
- Новопланиране трафостанице ТС 10/0,4 kV „Петља Трстеник“
- ТС 10/0,4 kV „ППОВ Трстеник“
- Остале новопланиране трафостанице ТС 10/0,4 kV.

У случају да постојећи електроенергетски објекти не могу задовољити енергетске потребе будућих корисника електричне енергије (непланирано повећање снаге), потребно је предвидети изградњу одговарајућег броја трафостаница ТС 35/10 kV потребне инсталисане снаге са одговарајућим бројем изводних ћелија 10 kV за напајање будућих ТС 10/0,4 kV.

Планирање потреба за електричном енергијом извршено је према техничким препорукама бр. 14 (Пословна заједница Електродистрибуције Србије).

На основу ових прорачуна за потребе снабдевања старијих и нових потрошача, препоручује се следећи тип ТС-а.

- слободностојећа монтажна бетонска трафостаница за снагу до 1х1000 (2х1000) kVA
- или за потребе мањег капацитета као бетонска стубна трафостаница МБТС до снаге 250 kVA.

Трафостанице могу се градити и у објекту уколико се ТС користи искључиво за напајање објекта. Начин повезивања (техничко решење) трафостаница биће условљено редоследом градње и условима надлежне Електродистрибуције. Потребно је израдити нове 10 kV водове по новопланираним трасама, као и по већ постојећим трасама и ова мрежа у будућности где год је могуће и економски исплативо мора бити подземна. Изградњом нове и реконструкцијом постојећих ТС-а извршиће се растерећење постојеће ТС-а и побољшање напонских прилика и смањење губитака. Инсталисану снагу у трафостаници дефинисати локацијском дозволом, према конкретној намени објекта, по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, као и потребне снаге за исте. Локација ТС се одређује поред улице (на приступном месту) и што ближе центру потрошње електричне енергије. Свака градња условљена је „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400 kV, као и правилником о границама излагања о нејонизујућим зрачењима.

Мрежу 0,4 kV задржати у постојећој концепцији подземна или надземна са СКС одговарајућег пресека на бетонским сгубовима, типом и пресеком кабла дефинисаним главним пројектом.

Инсталације осветљења саобраћајница извести у простору тротоара а избор врсте и висине стубова и типова светилки према постојећој концепцији.

Обновљиви извори електричне енергије

Подручје Плана спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

У границама обухвата Плана планирана је изградња фотонапонских електрана и 10 kV и 0,4 kV вода са новопланираним трафостаницама ТС 10/0,4 kV. Планирање потреба за електричном енергијом извршено је према техничким препорукама бр. 14, 16 (Пословна заједница Електродистрибуције Србије) и закона о коришћењу обновљивих извора енергије.

Коришћење енергије из обновљивих извора обухвата мере и активности које се предузимају ради обезбеђења стабилности тржишта електричне енергије, смањења употреба фосилних горива у циљу заштите животне средине, дугорочног смањења зависности од увоза енергента, дигитализације, једноставности, економичности и ефикасности поступка у области обновљивих извора енергије.

Новопланиране електране су електроенергетски објекти за производњу електричне енергије планиране снаге до 1 MW односно 999 kW. Овде није дозвољен острвски рад електране већ се користи за мрежни рад „on-grid“ тј. паралелно са електроенергетским системом.

Производња електричне енергије се остварује фотонапонском конверзијом сунчеве енергије у електричну једносмерног напона (DC) који се генерише у фотонапонским панелима. Фотонапонске панеле треба бирати од брендираних произвођача који се постављају на алуминијумској подконструкцији на тлу. Алуминијумску конструкцију треба механички осигурати од утицаја ветра, кише и снега, клизања земљишта.

На нисконапонском делу електране 0,4 kV обезбедити системску заштиту електране где предвидети напонске, фреквентне, струјне заштите употребом мултифункционалних заштитних релеја.

Комплекс се повезује са ДСЕЕ преко једног трофазног вода који се димензионише и изводи према називном напону мреже и планираној снази комплекса.

Мерни уређај за обрачунско мерење примопредаје електричне енергије између инсталација комплекса и ДСЕЕ се смешта у орман мерног места и евентуално повезује са мерним трансформаторима. Смештај ормана може бити и на зиду унутар новопланиране трафостанице.

Телекомуникациона мрежа

У границама обухвата Плана и обавезе усклађивања са планским документом ширег подручја: Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина, постоји изграђена ТК инфраструктура. Састоји се од :

- Комутационог центра РДЛУ Трстеник и приступног уређаја ОЛТ Трстеник
- Фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети). Кабловска мрежа је највећим делом подземна, а претплатници су преко спољашњих односно унутрашњих извода повезани са дистрибутивном мрежом.

- Бежичне мреже (базне станице) Телеком Србија у систему мобилне телефоније које су омогућене преко следећих станица (КС03, КСУ03, КСЛ03, КСО03, КСЈ03 Трстеник, КС108, КСУ108, КСЛ108, КСО108 Трстеник - СПЦ Свете Тројице и КС110, КСУ110, КСЛ110 и КСО110 Трстеник - Исток.

Дистрибутивна мрежа је мешовитог типа бакарна дистрибутивна и разводна кабловска ТК мрежа, као и дистрибутивна и разводна оптичка ТК мрежа која решава потребе за телекомуникационим услугама на овом подручју.

ТК мрежа је крутог облика, звездасте структуре и реализована кабловима са оптичким и бакарним проводницима. Дистрибутивна ТК мрежа је делом подземна као и разводна ТК

мрежа је подземна а делом и надземна где су каблови положени на стубовима. У границама обухвата Плана такође постоји изграђена кабловска ТК канализација.

Планиране потребе за будуће претплатнике се крећу по постојећим коридорима дуж саобраћајница. Планирана телекомуникациона инфраструктура, ормани и привод биће условљене према конкретној намени објекта по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, а према издатим условима надлежног предузећа Телекома Србије. Првенствени циљ у наредном периоду је ширење мреже оптичких каблова како би се постигла 100% дигитализација телекомуникационе мреже и обезбедила могућност пружања широкопојасних сервиса корисницима. Планира се уградња нове, проширење или замена постојеће опреме у постојећим или новоизграђеним објектима.

Ова концепција подразумева фрагментацију подручја са кратком претплатничком петљом која треба да омогући широкопојасни приступ (100 Мб/сек) што већем броју корисника за будуће пословне или стамбене објекте у зони аутопута Е-761, деоница Појате - Прељина. Окосницу нове мреже чине мултисервисни чворови међусобно повезани оптичким или бакарним приводним кабловима и агрегационим свичевима велике брзине. Оптичким или бакарним кабловима се на ТК мрежу повезују: MSAN и miniIPAN чворови; велики бизнис корисници; интернет провајдери; медијски оператори.

На подручју обухвата Плана постоји могућност широкопојасног приступа.

Планирана локација мултиплексног чвора (miniIPAN) уређај, MSAN зависи од намене површина које ће дефинисати ППР који је у изради. За трасе нових каблова приступне мреже користиће се трасе постојећих каблова и јавне површине.

Изградња станица мобилне телефоније се планира у насељеним местима као и ван насељених места, на узвишеним котама територије. Позиције планираних станица мобилне телефоније нису фиксне на подручју обухвата Плана, није унапред дефинисана, већ ће то бити предмет накнадних услова, дефинисаних у току пројектовања и изградње која још није започета а зависи од могућности закупа. При одређивању макро и микро локације базних станица узима се у обзир просторни распоред мобилних корисника и конкретне потребе. Тенденција развоја су поред ширења покривености и повећање капацитета на већ покривеној територији. Планирати изградњу базних станица и у ванграђевинској зони које често нису уз рангиране саобраћајнице, па је потребно узети у обзир и изградњу оптичких приводних каблова до њихових локација.

За полагање оптичких и бакарних каблова у ров полагати полиетиленске цеви пречника 40 мм, које ће послужити као заштита или резерва за касније „удување“ кабла. Наведени телекомуникациони објекти спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова. Ово је могуће за издавање решења за истурене комутационе степене и за деонице каблова који нису дати на графичком прилогу, ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену законом.

Приликом планирања обухватити обезбеђивање постојеће ТК структуре и планирати нове објекте које их неће угрозити. У фази припреме за почетак радова обезбедити присуство представника Телекома. Приликом реконструкције улица вршити и реконструкцију постојеће или изградње нове ТК мреже, а преласком преко улице обезбедити РЕНД цеви Ø110мм за прелазак на другу страну улице. Обавезна је израда синхрон плана коридора ТК мреже са коридорима осталих инсталација да би се обезбедила могућност несметаних постављања свих инсталација.

Циљ планирања изградње оваквог типа приступне мреже нове генерације НГН мрежа треба да обезбеди дигиталне линије различитих протока, брзи приступ интернету, интегрисани пренос гласа, података и видео сигнала, бежичне приступне мреже, једноставно одржавање и експлоатацију, компактност и поузданост.

Водоснабдевање

Подручје у обухвату Плана снабдева се водом из локалних подземних изворишта „Старо корито“ и „Прњавор“, преко пумпних станица, резервоара и дистрибутивне мреже што све заједно чини систем градског водоснабдевања.

Перспективни развој водоводног система подразумева:

- стриктно поштовање режима заштите изворишта;
- очување локалних изворишта, чак и оних мањег капацитета, и након повезивања појединих насеља са вишим системима (регионални и општински водоводни систем), ради обезбеђивања виталних функција система у кризним хаваријским ситуацијама;
- постепено повезивање свих парцијалних водовода насеља у јединствен интеркомунални (општински) систем, а шире регионални водоводни систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контролисан квалитет воде;
- смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње и смањивања употребе воде за пиће за заливање и наводњавање вртова, башти и пољопривредних култура;
- управљачко-информационо осавремењавање водоводних система увођењем мерног - мониторинг система, који ће омогућавати праћење динамике потрошње у свим важнијим гранама мреже, као и брзу дијагностику поремећаја и кварова током функционисања система;
- вода за технолошке потребе у индустрији која не захтева воду квалитета воде за пиће, не може се захватати из водовода насеља, већ се потрошачи технолошке воде упућују на властите захвате површинских и подземних вода нижег квалитета (подземне воде у индустријској зони, која се не захвата за водоводе насеља) и на мере рецикулације и планске рационализације потрошње;
- реконструкција и модернизација постојећих система чија дотрајалост и запуштеност не омогућавају поуздано водоснабдевање.

Извориште

Извориште „Старо корито“ формирано је у алувијону реке Западне Мораве и снабдева водом градски део Трстеника и околна насељена места. Извориштем управља ЈКСП „Комстан“ Трстеник. Експлоатација подземне воде врши се преко девет копаних бунара и дренажног система „Јужни дренаж“. Прихрањивање изворишта врши се природно од стране реке и вештачки од стране два инфилтрациона језера повезана са таложним језером, које се снабдева водом из Западне Мораве. Данас се захватање подземних вода из изворишта „Старо корито“ доминантно врши преко „Јужног дренажа“, док се бунари (усвојених ознака Б-1, Б-2, Б-3, Б-4, Б-5, Б-6, Б-7, Б-8 и Б-9) укључују само у ситуацијама када дренаж не може да обезбеди довољне количине у летњим месецима, што је у пракси веома ретко.

На изворишту се налази 16 (шеснаест) пијезометара у непосредној близини инфилтрационих базена и дуж „Јужног дренажа“ који омогућавају праћење нивоа воде у подземљу.

Експлоатација воде на изворишту „Старо корито“ врши се центрифугалним пумпама које цевоводима одводе захваћену воду до сабирног резервоара односно до постројења за хлорисање, а затим се преко црпне станице даље дистрибуира корисницима.

Укупни капацитет изворишта варира од 65,6 l/s до 41,4 l/s, а у просеку је 49,3 l/s. У периоду режимских осматрања максимални дневни захват био је 6325 м³ (73,2 l/s), а минимални захват забележен је у количини од 2.977 м³ (34,45 l/s).

На основу свих изведених истражних радова, обраде података и приказаних резултата у Елаборату о резервама на изворишту „Старо корито“ код Трстеника утврђене су количине од 65,6 l/s у „Ц1“ категорију, што су количине одређене на основу режимских осматрања и тестова црпења.

У циљу заштите изворишта од случајног или намерног загађења урађен је Елаборат о зонама санитарне заштите на основу кога је донето Решење о одређивању зона санитарне

заштите изворишта „Старо корито“ од стране Министарства здравља РС, бр.530-01-47/2023-10 (4.4.2023.год). Успостављене су три зоне санитарне заштите, дефинисане координатама преломних тачака полигона представљених на графичком прилогу

Зона непосредне санитарне заштите (Зона I) која је изједначена са зоном уже санитарне заштите (Зона II) и Зона шире санитарне заштите (Зона III).

Цело извориште „Старо корито“ налази се у ограђеном простору који је проглашен зоном непосредне санитарне заштите и налази се под сталним надзором редарске службе и приступ је дозвољен само овлашћеним лицима.

Имајући у виду да је на ободу шире зоне санитарне заштите предвиђена изградња аутопута E761 том смислу потребно је предузети следеће мере:

1. У зони где планирани аутопут E761 пролази у близини шире зоне санитарне заштите формирати осматрачку мрежу пијезометара на међусобном растојању од 200 м један од другог и пре почетка радова на аутопуту утврдити „нулто стање“ квалитета подземних вода и земљишта сходно Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/2018).

2. Периодично два пута годишње вршити узорковање подземне воде из пијезометара дуж аутопута. Такође вршити узорковање земљишта са дубине од 0,5 м и 1,0 м дубине једном годишње. Растојање између сонди за узорковање земљишта је 250 м дуж целе трасе аутопута који пролази у близини шире зону санитарне заштите. Израду хемијских анализа воде и земљишта урадити сходно Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/2018). Резултате анализа достављати надлежном предузећу које управља предметним извориштем.

3. У случају неког акцидента у оквиру зона II и III санитарне заштите, потребно је правовремено реаговати, у зависности од догађаја, и пратити евентуалне промене квалитативних особина издани и земљишта чешћим узорковањем са проширеним обимом параметара.

Друго постојеће извориште „Прњавор“ налази се у алувиону Љубостињске реке, на око 5км узводно од Трстеника и ушћа у Западну Мораву, ван планског обухвата. Састоји се од седам (од Б-1 до Б-7) копаних бунара и бунара Б-9 и Б-9а који су ван експлоатације, сабирног ценовода, резервоара где се обавља хлорисање и затим гравитационо испоручује корисницима. Издан се доминантно прихрањује дотицајем воде из Љубостињске реке након падавина и топљења снега.

Захватање подземне воде из водоносне средине збијеног типа издани дебљине око 1,1-4,3м коју чине шљунак, шљунак песковит и песак шљунковит са слободним до субартеским нивоом, обавља се преко седам копаних бунара дубине 4-5м са ознакама Б-1 и Б-5 лоцираних на десној обали реке и Б-2, Б-3, Б-4, Б-6 и Б-7 на левој обали. На изворишту се налазе и бунари Б-9 и Б-9а који су ван експлоатације. Бунари су изведени као типски и углавном се састоје од четири бетонска прстена пречника 1800/1600 (1400/1200)мм, од којих је први (најдубље постављен) перфориран, док неки од бунара поседују и хоризонталне дренаже дужине 1м. На изворишту изведени су радови за побољшање услова прихрањивања изворишта формирањем водонепропусног екрана непосредно низводно од изворишта који има улогу да задржи/успори отицање подземне воде кроз алувион у периоду ниских водостаја на реци.

За извориште „Прњавор“ утврђене су и оверене резерве подземних вода у количини од 28,61 l/s (Решење Министарства рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство, број: 310-02-00581/2020-02 од 11.08.2020.године).

За извориште „Прњавор“ одређене су зоне санитарне заштите Решењем Министарства здравља број: 530-01-48/2023-10 од 04.04.2023.године.

Квалитет воде овог изворишта је добар и према свим биохемијским анализама одговарају потпуности условима које вода за пиће мора да задовољи.

Обзиром на геолошки састав локације овог изворишта и малу насељеност слива, квалитет воде са „Прњавора“ неће бити угрожен и неће се много мењати у будућем планском периоду.

Међутим, неопходно је извориште санитарно заштитити од отпадних вода насеља Прњавор, пре свега, изградњом канализационе мреже за отпадне воде.

Ово извориште, са својим садашњим капацитетом, остаје у функцији за наредни плански период, а евентуална могућност повећања капацитета могла би се наћи у изградњи малих акумулација узводно од изворишта.

Регионална изворишта водоснабдевања

Трстеник је према Водопривредној основи Србије предвиђен за снабдевање водом из локалних изворишта и ибарско-шумадијског регионалног водоводног система са акумулације на реци Лопатници и Студеници, алтернативно са расинско-поморавског регионалног система са постојеће акумулације „Ћелије“.

Регионални водоводни системи „Лопатница“ и „Ћелије“ су одредбама Закона о искоришћавању и заштити изворишта водоснабдевања СР Србије из 1977. године и изменама и допунама тог Закона из 1988. године, дефинисан као извориште за снабдевање водом града Трстеника.

За сада се водом из система „Ћелије“ снабдевају: Крушевац, Александровац, Ћијевац, Варварин и неколико насеља општине Трстеник, а предвиђено је и снабдевање Параћина, Ћуприје и Јагодине. Према елаборату „Идејно решење снабдевања водом Крушевца, Трстеника, Александровца, Ћијеваца и Варварина“ (1987. година), за потребе Трстеника из система „Ћелије“ намењено је 350 l/s. Доводни цевовод од акумулације „Ћелије“ до Трстеника има две деонице: Ø750 мм – L=10,0 км и Ø700 мм - L=22,0 км. Вода се доводи до планираног резервоара „Чаири“ са котом пијезометра 230,0 м.п.м.

Из система „Лопатница“ предвиђено је снабдевање: Краљева, Крагујевца, Врњачке Бање и Трстеника. Урађен је Идејни пројект регионалног система за водоснабдевање „Лопатница“ (Институт „Јарослав Черни“ и „Енергопројект“ - 2006.год.). Према овом пројекту за Општину Трстеник предвиђено је 150 l/s као средњи дневни протицај.

С обзиром на нове трендове сагледавања потреба за водом у смислу третирања воде као ограниченог ресурса тако да се вода високог квалитета користи за водоснабдевање становништва и индустрије која захтева овакав квалитет, што узрокује мању специфичну потрошњу у прорачунима, поставља се питање оправданости повезивања на велике регионалне системе. Осим тога негативан прираштај становника и мањи број запослених у некадашњем гиганту „Прва петолетка“ иду у прилог преиспитивању досадашњих опредељења за коначан систем водоснабдевања.

Резервоари

Постојећи резервоари налазе се на коти 226 м.н.м. и то: на локацији „Чаири“, на кп бр. 4933 КО Трстеник, 1979. године изграђен резервоар запремине $V=500 \text{ м}^3$, који није у функцији због великих губитака воде на потисном цевоводу и великог пада пијезометарског притиска, узрокованог недовољним пречником потисног цевовода (извор ГП Трстеника) и „Грабовац“, на кп бр. 786/2 КО Грабовац, запремине $V=250 \text{ м}^3$, са котом прелива на 230 м.п.м за снабдевање водом дела насеља на левој обали Западне Мораве. На самом изворишту изграђен је сабирни резервоар „Звездан“ на кп бр. 2923 КО Трстеник, запремине $V=2 \times 500 = 1000 \text{ м}^3$, са котом дна на 164 м.н.м. и котом прелива на 168 м.н.м.

Ван планског обухвата изграђен је резервоар за II висинску зону дела насеља Чаири, запремине $V=60 \text{ м}^3$, на кп бр.1273/1 КО Чаири, на коти дна 278,70 м.н.м и котом прелива на 281,68 м.н.м.

Генералним планом Трстеника који је базиран на прогнози од 32500 становника за 2021. годину, као и специфичној потрошњи од 610l/st/dan, што је са садашњег аспекта нереално, планиран је нови резервоарски простор од 12500 м^3 . Претпоставимо ли, оптимистично, да до краја планског периода имамо позитиван прираштај становника који ће на крају износити 36200 становника, колико по последњем попису има цела општина Трстеник, и специфичну

потрошњу од 250l/st/dan, потребно је укупно око 3500м³ резервоарског простора. На основу свега наведеног, овим Планом предвиђа се нови резервоарски простор на локацији „Чаир II“ од 3000 м³ и у насељу Осаоница од 100 м³, што са постојећим капацитетима превазилази потребне капацитете. Локације су представљене оријентационо симболом на графичком прилогу. Тачна локација као и запремина, дефинисаће се другом урбанистичко техничком документацијом. Омогућава се фазна изградња зависно од тренутних потреба уз услов да појединачна фаза представља функционалну целину.

Око свих резервоарских простора успоставља се зона заштите која износи минимално 10 м од ивице објекта. Приступ је дозвољен само лицима запосленим у водоводу која су под здравственим надзором. Овај простор се ограда и може се користити као сенокос али без употребе ђубрива, пестицида и хербицида чија употреба може загадити воду. Прилаз резервоарском простору мора се обезбедити са јавне површине.

Црпне станице

Све постојеће црпне станице задржавају се и у планском периоду, уз адекватно одржавање. У случају потребе за новим локацијама исте ће се решавати изградом урбанистичко техничке документације. Повећање постојећих капацитета, у случају потребе, решити техничком документацијом у оквиру постојећих локација.

Водоводна мрежа

Водоводном мрежом покривен је целокупан насељени део у оквиру Плана осим у катастарској општини Озаци у којој је у току реализација пројекта водоснабдевања (изведени су радови на дистрибутивној мрежи и потисном цевоводу а треба изградити још резервоар и бустер станицу). Укупна дужина изграђене мреже износи 64,2 км, од тога је дужина цевовода сирове воде 1370 м, примарне мреже 10,67 км и дистрибутивне мреже 52,15 км. Нова дистрибутивна мрежа планирана је кроз све новопланиране саобраћајнице у оквиру регулационог појаса. Примарна мрежа будућих регионалних система преузета је из ППО Трстеник и прилагођена новопланираном саобраћајном решењу.

Са сваке стране примарног цевовода који није у регулационом појасу саобраћајнице, постојећег и планираног, у ширини од по 2,5 м, успоставља се појас заштите у коме није дозвољена изградња објеката или вршење било каквих радова који могу угрозити стабилност цевовода. У овом простору (појасу заштите) дозвољава се изградња саобраћајница и инфраструктурних мрежа уз поштовање међусобних одстојања као и објеката у функцији водоснабдевања (муљни испусти, прекидна комора, ваздушни вентили, водомерни шахт, стабилизациони прагови и др.).

У циљу квалитетног снабдевања водом свих становника на подручју Плана, уз поштовање рационализације потрошње висококвалитетне воде, неопходно је:

- постојећу мрежу мањег профила од Ø100мм заменити изградњом нове мреже адекватног профила;
- реконструисати мрежу према „Студији процене стања и приоритета за реконструкцију водоводне мреже општине Трстеник“ (SETEC E&C d.o.o, Београд, 2019. година);
- изградити јавну мрежу дуж свих саобраћајница на подручју Плана;
- повезати мрежу тако да се формира прстенаст тип мреже где год је то могуће;
- хидранте поставити према Правилнику о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара;
- пројектовати независне инсталације за санитарну и хидрантску мрежу у пословним и вишепородичним објектима;
- свака функционална целина мора имати посебан водомер за санитарну воду.

Изградњу и реконструкцију јавне водоводне мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих.

Промена положаја трасе цевовода у односу на графички приказ, а односи се на промену у оквиру регулационог појаса саобраћајнице, неће се сматрати изменом плана у случају када се приликом израде техничке документације покаже да је неопходно услед теренских или других техничких услова. Минимална дебљина надслоја земље изнад горње ивице цеви не сме бити мања од 1,0 м. Планирану водоводну мрежу у зони водотокова изводити у мостовској конструкцији са адекватном заштитом.

Правила уређења и грађења у зонама санитарне заштите изворишта

По утврђивању зона санитарне заштите изворишта забрањује се изградња према Правилнику о утврђивању зона санитарне заштите („Службени гласник РС“, бр. 92/2008).

У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- 2) производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- 3) комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
- 4) испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- 5) изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- 6) експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- 7) неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- 8) неконтролисано крчење шума;
- 9) изградња и коришћење ваздушне луке;
- 10) површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- 11) одржавање ауто и мото трка.

У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности које су наведене за зону III;
- 2) стамбена изградња;
- 3) употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;
- 4) употреба пестицида, хербицида и инсектицида;
- 5) узгајање, кретање и испаша стоке;
- 6) камповање, вашари и друга окупљања људи;
- 7) изградња и коришћење спортских објеката;
- 8) изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
- 9) продубљивање корита и вађење шљунка и песка;
- 10) формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих.

У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности које су наведене за зону II и I;

2) постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности који нису у функцији водоснабдевања;

3) кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;

4) напајање стоке;

5) узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

Каналисање

Изградња градске канализације у Трстенику започета је 1956. године и то према општем систему каналисања, за подручје омеђено железничком пругом, мелиорационим каналом и Западном Моравом, за тадашњих 10.000 становника. Све пројекте је радио пројектни биро „Србија пројект“. Количина употребљених вода срачуната је тада на бази норме одвођења од 100 (l/st/dan), а количине кишних вода на основу интензитета једногодишње кише у трајању од 15 минута ($I=100$ (l/s/ha), $Y=0,50$).

Мрежом нису покривене улице Шумадијска, Радоја Раке Љутовца, Катићева, комплетан део КО Трстеник на левој обали Западне Мораве (насеља Грабовац и део насеља Прњавор), део насеља Осаоница (улице Стари млин, Стражба, Краљевачка). У КО Чаири канализационим мрежом покривен је једино насељени део поред државног пута IB реда бр.23, Краљево-Појате. У осталим катастарским општинама у оквиру границе Плана канализациона мрежа не постоји, што је посебан проблем са аспекта заштите изворишта водоснабдевања „Старо корито“ првенствено од насеља Грабовац.

Постојећа мрежа комплетно је преузета из катастра водова и Генералног плана као и следећи опис мреже: „Почетни шахт главног колектора је у улици Цара Душана пред кривином код „Прве петолетке“. Овде се прихвата део канализационих вода из фабричког круга и бетонским колектором Ø500 мм евакуише до угла са улицом Радоја Крстића. Одавде се главни колектор води улицом Радоја Крстића и дуж трасе колектора у овој улици прихватају се и евакуишу воде из канализационе мреже општег система из северног и јужног дела припадајућег слива. Од раскрснице са улицом Цара Душана до раскрснице са улицом Вука Караџића, канализационе воде се евакуишу бетонским колектором јајастог профила, 60/110 см, који повећава димензије на 110/150 см до раскрснице са улицом Рајчиновићевом. Одатле до улице Дамјана Максића главни колекторима профил 120/180 см. Падови су на свим деоницама нешто мањи од 2,0 %. На углу улица Радоја Крстића и Дамјана Максића главном колектору се прикључује колектор 100/150 см, из улице Дамјана Максића, који прикупља воде из фабричког круга „Прве петолетке“ као и воде из источног дела града (колектор Ø500 у ул. Пана Ђукића). На раскрсници улица Радоја Крстића и Дамјана Максића главни колектор димензија 120/180 см, скреће у улицу Дамјана Максића ка мелиорационом каналу. Непосредно пре сифона за пролаз колектора испод мелиорационог канала је последње прикључење канализационих вода општег система из правца улице Каналске. Од сифона низводно, мрежа треба да буде по сепарационом систему. Сифонски пролаз колектора испод мелиорационог канала решен је са две кружне цеви димензија Ø1000 мм и једном цеву димензија Ø400 мм. По преласку испод сифона колектор опет узима првобитне димензије 120/180 см и са падом од $I=1,82$ % у дужини од 670 м, прикупља и евакуише све воде до излива у Западну Мораву.“

По сепарационом типу канализациона мрежа је изграђена на подручју званом Пејовац и источном делу насеља Чаири. Остала насеља немају канализациону мрежу.

Будући систем каналисања задржава постојећи општи систем у градском језгру, а сепарациони систем је предвиђен у свим насељима која немају канализацију.

Постројење за пречишћавање отпадних вода се налази у залеђу деснообалног насипау з Западну Мораву – касета „Трстеник“, на потезу од км 51+000 до км 53+000 (стационаже реке

Западне Мораве). У току је израда ПДР комплекса ППОВ у Трстенику, тако да су локација постројења и планирани колектори до постројења преузети из нацрта наведеног документа. Постројење је Генералним планом планирано за 50000 ЕС. Планирано је за пречишћавање отпадних вода Трстеника са насељима Чаири, Грабовац, Богдање, Осаница, Озаци и Горњи Рибник. Техничком документацијом дефинисаће се фазна изградња према потребама, уз услов да појединачна фаза представља функционалну целину.

Јавна канализациона мрежа за употребљене воде планирана је дуж свих саобраћајница. Минимални пречник јавне уличне канализације је Ø200 мм и пројектовати тако да се сви објекти могу гравитационо прикључити на исту, осим специфичних случајева који могу бити прикључени преко индивидуалних постројења за препумпавање. Реализацију канализационе мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих, као и са планираним колекторима. Траса канализације је предвиђена у осовини, с тим да уколико услови дозвољавају, може бити и у тротоару саобраћајнице. Минимална дубина укопавања је 1,5 м.

На делу подручја које није могуће одвести колектором (канализационом мрежом) планираним у саобраћајној површини, планиран је инфраструктурни коридор. Инфраструктурни коридор је ширине 5,0 м, по 2,5 м обострано у односу на планирани колектор. У коридору није дозвољена изградња објеката супраструктуре као ни садња дрвећа дубоког корена.

До изградње канализационог система, као прелазно решење, дозвољена је изградња појединачних или групних водонепропусних септичких јама потребног капацитета према потрошњи воде и времену трајања процеса, са организованим пражњењем и одвозом садржаја до најближег ППОВ од стране правних лица регистрованих и овлашћених за ту делатност.

Изградњу водонепропусних септичких јама вршити према следећим условима:

- да су приступачне за возило - аутоцистерну које ће их празнити;
- да су коморе изграђене од водонепропусних материјала;
- да су удаљене од свих објеката и међа према суседима најмање 5,0 м;
- да се лако могу преоријентисати на јавну канализациону мрежу након њене изградње;
- да буду удаљене од бунара најмање 20 м.

Уколико у будућим објектима има технолошких поступака у којима има продукције технолошких отпадних вода, оне се морају адекватно третирати у индивидуалним уређајима за пречишћавање и тек након тога прикључити на јавну мрежу за одвођење употребљених отпадних вода.

Забрањено је испуштање у јавну канализацију свих отпадних вода које садрже хазардне супстанце изнад прописаних вредности, које могу штетно деловати на могућност пречишћавања вода из канализације, које могу оштетити канализациони систем и постројење за пречишћавање отпадних вода.

Атмосферске воде

Одводњу атмосферских вода вршити, према природном начину отицања, применом децентрализованих локалних система управљања кишним отицајем који укључују системе за задржавање воде на сливу, инфилтрацију, поновно коришћење кишнице, а само вишкови се испуштати у животну средину, под условима који неће угрозити водопријемник. У том смислу сви будући пословни комплекси морају решити сакупљање атмосферских вода у оквиру своје парцеле, изградњом ретензионих базена који ће прихватити и задржати падавине и постепено их упуштати у подземље и јавну канализацију за атмосферске воде или их користити за одржавање зелених површина.

Атмосферске воде са кровних и условно чистих површина испуштаће се на околне зелене површине.

Све постојеће ободне канале треба задржати уз проверу протицајног профила који треба да пропусти стогодишње велике воде.

Димензионисање нових и реконструкцију постојећих ободних канала треба вршити према киши стогодишњег повратног периода.

Положај планиране јавне атмосферске канализационе мреже је у осовини коловозне траке са стране супротне положају водовodne мреже. Изградњу канализационе мреже атмосферских вода ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих, као и са изградњом канализационе мреже употребљених вода. Нову мрежу усмерити на постојећу канализацију атмосферских вода, где год је могуће, односно у најближи водоток, зависно од слива коме гравитира. Ради растерећења мреже општег система, на деоницама које немају довољан капацитет, у градском језгру Трстеника, треба предвидети растеретне кишне канале са превезивањем постојећих и нових сливника на ту нову мрежу, што ће се дефинисати инвестиционо техничком документацијом.

Обавезно је пречишћавање сакупљених атмосферских вода са свих паркинга и манипулативних површина као и вода употребљених за прање ових површина пре упуштања у јавну мрежу. Потребна је уградња сепаратора уља на свим бензинским станицама на подручју плана. Положај планираних сепаратора уља дефинисаће се изразом техничке документације. Техничким решењем омогућити пречишћавање загађеног дела атмосферских вода пре испуста у водоток. Профил и капацитет мреже пројектоваће се у складу са сливним површинама и утврђеним плувиметријским фактором.

Квалитет вода које се упуштају у водотокове, морају бити у складу са Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр.74/2011), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр.24/2014) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр.50/12).

Црпне станице

Све постојеће црпне станице задржавају се и у планском периоду уз адекватно одржавање. На местима где није могуће гравитационо одвођење отпадних вода предвиђене су нове црпне станице (из Генералног плана су преузете четири планиране). Локације су представљене оријентационо симболом на графичком прилогу. Тачна локација као и капацитет, дефинисаће се другом урбанистичко техничком документацијом. У случају потребе за новим локацијама исте ће се решавати изразом урбанистичко техничке документације.

Заштита од поплава и регулација водотокова

У обухвату Плана налази се више водотока: река Западна Морава је сврстана у водотоке I реда, протиче кроз средишњи део плана делећи га на северни и јужни део и притоке Мала река, Љубостињска река, Дубоки поток, Попинска река, Осаоничка река, Џамски поток, Цигански поток, Чаирски поток, Оџачка река, безимени потоци, канали и јаруге, спадају у водотоке II реда, малим делом су регулисани односно највећим делом нерегулисани водотокови.

Река Западна Морава на локацији хидролошке станице Трстеник бележи следеће протицаје:

- стогодишња велика вода $Q_{1\%}=1\,828\text{ м}^3/\text{с}$;
- педесетогодишња велика вода $Q_{2\%}=1\,602\text{ м}^3/\text{с}$;
- средња велика вода $Q_{\text{ср}}=106,50\text{ м}^3/\text{с}$;
- мале воде $Q_{95\%}=11,25\text{ м}^3/\text{с}$.

Низ поплавних догађаја након 2014 год. Затим и поплаве из јануара и јуна 2023. год. указују на недовољан протицајни профил постојећих изведених регулација у подручју Плана (река Западна Морава) као и недовољан протицајни профил неуређених водотокова на подручју

Плана (Мала река, Љубостињска река, Дубоки поток, Попинска река, Осаоничка река, Цамски поток, Цигански поток, Чаирски поток, Очајка река, безимени потоци, канали и јаруге).

Коте постојећег одбрамбеног насипа на десној обали Западне Мораве су испод нивоа стогодишње велике воде. Уз планирану изградњу ауто пута Прељина – Појате, Секција 5 (км 41+528,24 - км 56+073,87), од Медвеђе до Врњачке Бање на речној поддеоници 5 (км 46+ 150 - км 62+400), намерава се реконструкција постојећег насипа на десној обали Западне Мораве и левообалног насипа Црнишавске реке код Трстеника (касета „Трстеник“ - брањено подручје од ушћа Црнишавске реке (км 42+750) до гвозденог моста у Трстенику (км 55+320)) са надвишењем круне насипа због заштите аутопута до коте круне 1,0 м изнад нивоа меродавне стогодишње велике воде ($Z(Q1\%) + I_m$). Укупна дужина насипа је око 10.200 м.

Пројектовани насип је трапезног попречног профила са ширином у круни 4,0 м и нагибом косина 1:2. Реконструкција се врши према брањеној страни насипа са потребним заузећем простора од постојеће ножице насипа. Уз брањену ножицу насипа предвиђен је сервисни пут ширине 3,0 м. У градској зони дуж насипа од бетонског моста до гвозденог моста, услед недовољно широког појаса за реконструкцију насипа у нагибу косина 1:2, планирана је изградња АБ зида са брањене стране насипа.

Појас регулације за Западну Мораву обухвата брањену ножицу десног насипа односно конструкцију потпорног зида са проширењем од минимум 3,0 м за потребе прилаза, одржавања и израде насипа и потпорног зида и регулације водотока.

За све остале водотокове на графичком прилогу приказан је оријентациони појас регулације који износи минимум 20 м (по 10 м обострано у односу на осовину природног корита). Приликом израде урбанистичко техничке документације тачно ће се дефинисати појас регулације који обухвата потребан протицајни профил са простором за заштитне водне објекте (обалоутврде, насипе, ...) са сервисним саобраћајницама од минимум 3,0 до 5,0 м обострано од постојећих односно пројектованих обала водотока (за потребе приступа, одржавања, изградње), изузев ако је уз обалу водотока планирана саобраћајница.

Изградња објеката није дозвољена у појасу од најмање 5 м од границе појаса регулације.

Активности у области заштите од вода треба да омогуће, са одговарајућим нивоом прихватљивог ризика, безбедност насеља и других друштвених и привредних објеката, земљишта, других добара и зона од посебног значаја у историјском, археолошком, биолошком или геолошком погледу, од штетног дејства вода.

Заштиту од поплава и уређење водотока, спроводити комбинацијом пасивних и активних мера заштите с једне стране и превентивних мера заштите (мере ограничења) с друге стране.

Код свих радова на заштити од вода и уређењу водотока очувати склад између природе и техничких радова и мера уз побољшање естетског изгледа водотока и непосредне околине.

Уређење корита треба спроводити тако да буде уклопљено у природни амбијент што подразумева употребу природних материјала као што су земља, камен, зелени појасеви зелене вегетације и сл.

Детаљно чишћење корита свих водотокова од наноса и осталог материјала на делу изведене регулације и дуж целог природног, нерегулисаног корита у насељу представља приоритет и основу за уредно одвођење вода.

Забрањено је:

- градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита;
- одлагати чврсти отпад и опасан и штетан материјал;
- складиштити дрво и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода;
- садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10 м од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони супротно издатим водним условима;
- прати возила и друге машине.

За све радове на водном земљишту је неопходно претходно прибавити водне услове.

Гасификација и топлификација

Снабдевање природним гасом насељених места у општини Трстеник вршиће се из изграђеног регионалног транспортног гасовода РГ - 09 - 04 (Крушевац - Трстеник- Врњачка Бања).

Изграђени транспортни гасовод, РГ - 09 - 04, је челични гасовод високог притиска ($p=50$ бар) пречника $\varnothing 273$ мм. Део изграђеног гасовода пролази кроз подручје обухваћено Планом. Транспортни гасовод се полаже подземно. Заштитни појас транспортног гасовода износи 200 м са обе стране гасовода. Заштитни појас насељених зграда у близини овог гасовода износи 30 м.

Природни гас из овог гасовода користиће се као енергент у широкој потрошњи и привреди. Непосредно снабдевање природним гасом насеља у општини Трстеник вршиће се преко изграђене главно мерно регулациона станица ГМРС „Трстеник“ која је прикључена на транспортни гасовод РГ - 09 - 04. ГМРС „Трстеник“ представља тачку у којој ће се вршити предаја природног гаса из транспортног гасовода у дистрибутивне гасоводе за насеља у општини Трстеник.

Изграђена ГМРС „Трстеник“ налази се у североисточном делу подручја обухваћеног Планом, у близини бетонског моста преко реке Западне Мораве. Капацитет изграђене ГМРС „Трстеник“ износи $18.000 \text{ Sm}^3/\text{h}$ природног гаса. Расположиви капацитет ГМРС-а за снабдевање дистрибутивне гасоводне мреже широке потрошње природним гасом је $12.000 \text{ Sm}^3/\text{h}$, док је $6.000 \text{ Sm}^3/\text{h}$ предвиђено за снабдевање индустријских потрошача природним гасом.

Планирано је да се на излазне челичне гасоводе из ГМРС „Трстеник“ прикључе мерно регулационе станице на које ће се прикључити полиетиленски гасоводи за дистрибуцију гаса до крајњих потрошача. Планом и програмом гасификације насеља у општини Трстеник („Службени лист општине Трстеник“ од 15.10.2018.), а на основу процењене потрошње гаса, је предвиђена изградња шест мерно регулационих станица следећих капацитета :

1. МРС Трстеник	$3000 \text{ Sm}^3/\text{h}$
2. МРС Грабовац	$1000 \text{ Sm}^3/\text{h}$
3. МРС Медвеђа	$1500 \text{ Sm}^3/\text{h}$
4. МРС Велика Дренова	$1500 \text{ Sm}^3/\text{h}$
5. МРС Почекovina	$1500 \text{ Sm}^3/\text{h}$
6. МРС Стопања	$1500 \text{ Sm}^3/\text{h}$

Гасоводна мрежа од челичних цеви (МОП16)

На подручју Плана изграђене су две гране гасовода од челичних цеви (МОП 16 бар).

За довод природног гаса из ГМРС „Трстеник“ до ових мерно регулационих станица изграђена су два гране гасовода од челичних цеви (МОП 16 бар):

1. Северни грана - за довод гаса од ГМРС „Трстеник“ до мерно регулационих станице за насеља на северној страни од реке Западне Мораве (Грабовац и насеља ван обухвата Плана - Медвеђа и Велика Дренова).
2. Јужна грана - за довод гаса од ГМРС „Трстеник“ до мерно регулационих станице за насеља на јужној страни од реке Западне Мораве (Трстеник и насеља ван обухвата Плана - Почекovina и Стопања).

Радни притисак природног гаса у овим цевоводима износиће од 6 бар-а у I фази, до 12 бар-а у II фази. Изграђени гасоводи од челичних цеви су положени подземно.

Заштитна појас за челичних гасовода износи 3 м са обе стране, мерено од осе гасовода.

У склопу северне гране гасовода од челичних цеви, за снабдевање насеља у захвату Плана, планирана је изградња једне мерно регулационе станице, МРС „Грабовац“, капацитета $1000 \text{ Sm}^3/\text{h}$ за снабдевање дистрибутивне гасоводне мреже у насељеним местима у северном делу захвата Плана.

Дистрибутивна гасоводна мреже (ДГМ) од полиетиленских цеви (МОП 4) за широку потрошњу

Планом и програмом гасификације насеља у општини Трстеник процењена је следећа потрошња природног гаса за подручја која ће бити снабдевана гасом из мерно регулационе станице МРС „Трстеник“ и мерно регулационе станице МРС „Грабовац“

Р. бр.	Трстеник	Р. бр.	Грабовац
1	Трстеник 2000 Sm ³ /h	10	Грабовац 30 Sm ³ /h
2	Чаири 80 Sm ³ /h	11	Лозна 60 Sm ³ /h
3	Озаци 60 Sm ³ /h	12	Угљарево 80 Sm ³ /h
4	Осаоница 10 Sm ³ /h	13	Богдање 170 Sm ³ /h
5	Попина 60 Sm ³ /h	14	Прњавор 60 Sm ³ /h
6	Дубље 70 Sm ³ /h	15	Планиница 40 Sm ³ /h
7	Брезовица 40 Sm ³ /h	16	Рајинац 40 Sm ³ /h
8	Стублице 20 Sm ³ /h	17	Лободер 10 Sm ³ /h
9	Привреда 660 Sm ³ /h	18	Доњи Дубич 40 Sm ³ /h
		19	Горњи Дубич 20 Sm ³ /h
		20	Привреда 450 Sm ³ /h

Дистрибутивним гасоводом од полиетиленских цеви (гасоводна мрежа широке потрошње) снабдеваће природним гасом квартовске мерно регулационе станице и крајњи потрошаче гаса.

У склопу дистрибутивног гасовода на подручју Трстеника изграђене су мерно регулационе станице:

- Мерно-регулациона станица МРС „Трстеник“ на к.п. бр. 5187/1 К.О. Трстеник;
- Мерно-регулациона станица МРС „Југ“ на к.п. бр. 5187/1 К.О. Трстеник;
- Мерно-регулациона станица МРС „Север“ на к.п. бр. 2506 К.О. Трстеник;
- Мерно-регулациона станица МРС „Запад“ на к.п. бр. 3853 К.О. Трстеник.

Дистрибутивним гасоводом од полиетиленских цеви (гасоводна мрежа широке потрошње) снабдеваће природним гасом већи број мањих потрошача гаса као што су: домаћинства, стамбени, јавни и мањи пословни и привредни објекти. Гасоводна мрежа (ДГМ) од полиетиленских цеви обухвата дистрибутивне гасоводе радног притиска до 4 бар-а (МОП4) од полиетиленских (ПЕ) цеви за гас.

Планирана дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских цеви конфигурисана је као комбинација прстенасте и рачвасте мреже. Конфигурација дистрибутивне гасоводне мреже од полиетиленских цеви за гас одређена је према густини и намени објеката у подручју кроз које се простире. Планирана концепција дистрибутивне гасоводне мреже за широку потрошњу таква ја да омогућује фазну изградњу.

У обухвату Плана постоје изграђени делови дистрибутивне гасоводна мрежа мреже изграђени према смерницама из Плана и програма гасификације насеља у општини Трстеник („Службени лист Општине Трстеник“ од 15.10.2018.)

Дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских цеви за гас обухвата и прикључне гасоводе на дистрибутивну мрежу (кућни гасни прикључци) са припадајућим индивидуалним мерно регулационим станицама за крајње потрошаче гаса.

У обухвату Плана, на приложеном графичком прилогу су дати само главни правци простирања дистрибутивне гасоводне мреже. Положај мреже прикључних гасовода на уцртану планирану дистрибутивну гасоводну мрежу у границама обухвату Плана биће одређен динамиком прикључења потрошача гаса на планирани гасоводни систем.

Дистрибутивна гасоводна мрежа полаже се подземно. Изводи се од полиетиленских цеви за гас у складу са функционалним захтевима за дистрибуцију природног гаса полиетиленским гасоводима а дефинисаних у СРПС ЕН 12007-2.

Траса планиране дистрибутивне гасоводне мреже налази се унутар регулације постојећих и планираних саобраћајница, у земљишту јавне намене и приказана је у графичком прилогу. За полагање дистрибутивне гасоводне мреже, увек где је то било могуће, коришћене су тротоари поред саобраћајница.

Дубина полагања дистрибутивне гасоводне мрежа ван саобраћајница износи претежно 1,0 м од које терена до горње ивице цеви. Минимална дубина полагања у зеленим површинама износи 0,8 м. Дубина полагања у саобраћајницама се одређује зависно од саобраћајног оптерећења.

Дистрибутивна гасоводна мрежа се води заједно са осталим инфраструктурним мрежама. Положај дистрибутивне гасоводне мреже у односу на друге инфраструктурне мреже у регулационом појасу саобраћајница је дефинисан прописаним растојањем дистрибутивне гасоводне мреже од других инфраструктурних мрежа и значајних објеката на траси.

Дистрибутивна гасоводна мрежа се води претежно паралелно са осталим инфраструктурним мрежама. На местима укрштања са саобраћајницама дистрибутивна гасоводна мрежа се по правилу води кроз заштитне цеви. Дубина полагања гасовода на овим местима је одређена попречним профилем саобраћајнице и саобраћајним оптерећењем.

Заштитна појас за дистрибутивну гасоводну мрежу износи 1 м са обе стране, мерено од осе гасовода.

Промена положаја планиране дистрибутивне гасоводне мреже у регулационом профилу саобраћајнице се дозвољава у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, и не сматра се изменом Плана. Промену положаја вршити уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова.

Како дистрибутивна гасоводна мрежа, уколико се планира у оквиру регулације улица, спада у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, могуће је издавање решења и за деонице које нису дате на графичком прилогу уколико за то буде било потребе под условом да инвеститор обезбеди документацију предвиђену Законом.

Могуће је полагање дистрибутивне гасоводне мреже кроз остало грађевинско земљиште у сврху прикључења објеката, а уз сагласност корисника земљишта.

Сви прикључци објеката на дистрибутивну гасоводну мрежу ниског притиска спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола и решавање се у складу са Законом.

Индустријски гасовод за течни нафтни гас (ТНГ)

На подручју у обухвату Плана изгрђен је индустријски челични гасовод за течни нафтни гас који снабдева течним гасом део фабрика у комплексу „Прве Петолетке“ у Трстенику.

Топлификација

Снабдевање топлотном енергијом у оквиру планског подручја је пројектовано као децентрализован систем топлотних извора који као енергент користе природни гас. Дистрибутивном мрежом обухваћени су скоро сви објекти колективног становања и индивидуално становање у значајном броју, као и објекти јавних и пословних функција.

У планском периоду постојећи производни капацитети повећавање се у складу са исказаним потребама корисника.

Задржава се постојећа јавна мрежа децентрализованог система даљинског грејања (као основни носилац производње топлотне енергије), а за индивидуалне и друге кориснике који немају могућност повезивања на систем даљинског грејања планира се повезивање на дистрибутивни гасоводни систем или на коришћење обновљивих извора енергије за потребе грејања, припреме топле воде и мањих технолошких потреба.

Могуће је прожимање система топлификације и гасификације на истим просторима, према интересима корисника, у складу са техничким могућностима а све у циљу рационалније и економичније експлоатације.

1.5.8.Обновљиви извори енергије

Подручје Плана спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

Потребно је урадити техноекономске анализе и мерења која ће показати исплативост великих инвестиција у производњу електричне енергије из енергије сунчевог зрачења на територији Плана као и за то погодне локације.

Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима је један од начина једноставног и ефикасног коришћења сунчеве енергије. У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика употребом соларних колектора.

Соларни системи за сопствене потребе и комерцијалну производњу могу се постављати на: постојећим и планираним објектима (на кровним површинама и фасадама објеката), где просторно технички услови то дозвољавају и на површинама јавне намене - на стубовима јавне и декоративне расвете и за потребе видео-надзора, за осветљење рекламних панова и билборда, за саобраћајне знакове и сигнализацију, на елементима урбаног мобилијара (надстрешнице за клупе, аутобуска стајалишта и сл.), на слободним неискоришћеним површинама унутар комплекса, на стубовима у оквиру гробних поља.

Биомаса представља биоразградив део производа и остатака у пољопривреди (биљне и животињске супстанце), отпада и остатака у шумарству, као и биоразградиви део градског и индустријског отпада. Подразумева се да ови отпаци не садрже штетне и опасне материје у себи. Због трошкова транспорта биомасу на овом простору треба користити углавном у непосредној близини настанка ових сировина ради задовољавања енергетских потреба објеката пољопривредне производње. Поред овога, прерађена биомаса у виду брикета и пелета или сечке може се ефикасно користити у котларницама као замена за друге врсте енергената.

Системи са топлотним пумпама који користе (хидро) геотермалну енергију могу се постављати у сврху загревања и хлађења објеката. У случају ископа потребно је прибавити сагласност надлежног органа.

Могућа је и примена постројења и система која користе депонијски гас у циљу добијања електричне енергије, топлотне и расхладне енергије кроз адекватне процесе и технологије.

1.5.9.Систем прикупљања и евакуације отпада

Процес управљања отпадом на нивоу општине Трстеник спроводи се према Локалном плану управљања отпадом. Локални план управљања отпадом општине Трстеник за период 2023-2032 године заснива се на успостављању концепта интегралног управљања отпадом, имплементацији одрживог система који ће имати минимални штетни утицај на животну средину и здравље људи уз рационално коришћење ресурса из отпада.

Управљање комуналним чврстим отпадом на територији општине Трстеник поверено је ЈКСП „Комстан“ у складу са општинском Одлуком о управљању комуналним отпадом и одржавању чистоће на површинама јавне намене на територији општине Трстеник.

ЈКСП „Комстан“ врши сакупљање, транспортовање и одлагање чврстог комуналног отпада са целокупне територије општине на постојећу локалну депонију на локацији „Црвена Бара“ и “Јасичка коса”, која је изван обухвата Плана (на кп 1568/28 и 1568/53 КО Чаири и 1041/2 и 1042/2 КО Осаоница. Санитарна депонија комуналног чврстог отпада за општину Трстеник се налази на подручју насеља Осаоница, на око 3 км удаљености од центра Трстеника. Депонија заузима површину од 7,5 ha а процењена количина отпада која се депонује на градској депонији око 10.000 тона годишње.

Депонија је изграђена по пројектној документацији и тада важећој регулативи и испуњавала је захтеве у погледу основне инфраструктуре и пуштена је у рад 1991.године.

Међутим, нови стандарди захтевали су санацију и рекултивацију депоније. У септембру 2019.год. урађен је идејни пројекат санације, ремедијације и затварања депоније на који је прибављена сагласност надлежног министарства.

Депонија је у изузетно повољном географском окружењу, ограђена је, има приступни асфалтирани пут, рампу за истресање и одговарајућу механизацију за одржавање. Отпад се разастире и прекрива грађевинским шупом и земљом дебљине 25–30см. На депонији постоје биотрнови за одвођење ослобођених гасова и систем за одвођење процедних вода. Мерење количине отпада обавља се четри пута годишње када се изводе сезонске анализе отпада.

Пројектом санације из 2019. године предвиђено је да се депонија користи у наредних 5 година, након чега би се вршило прекривање геотекстилом и прешло у Регионални центар за управљање отпадом у Краљеву. Тренутно је санирано и рекултивисано 65% депонијског простора и формирана је санитарна касета која ће бити у употреби до отварања регионалне депоније.

На локалној депонији је инсталирано постројење модуларног типа чија је намена коришћење депонијског гаса у циљу добијања електричне енергије за пречишћавање процедних вода путем реверзне осмозе које је пуштено у рад 2022. године.

Евакуација и прикупљање отпада

На територији општини Трстеник не постоји потпуно, системско и организовано издвајање рециклираних компонената из комуналног отпада, већ се највећи део организовано прикупљеног комуналног отпада одлаже на градску депонију без примарне селекције и било каквог третмана отпада. Отпад који се сакупља има потенцијал за поновну употребу и издвајањем биоразградивог отпада би се смањио притисак на локалну депонију, а касније би се мања количина отпада возила у регионални центар за управљање отпадом. Једино организовано сакупљање је отпада од ПЕТ амбалаже у жичаним контејнерима распоређеним на појединачним локацијама уз контејнере за комунални отпад.

ЈКСП „Комстан“ поред прикупљања комуналног отпада од домаћинстава, врши сакупљање и од око 900 комерцијалних корисника међу којима су заступљене категорије продавница, кафића и ресторана. Затворени пословни круг, подразумева ограђену пословну површину са службом обезбеђења у којој се легитимишу лица која улазе у пословни круг. Корисници из категорије затворени круг су: ППТ Заптивни елементи д.о.о., ЈКП “Енергетика”, Привредно друштво ППТ Петолетка д.о.о., ППТ Наменска а.д., ППТ ТМО а.д., МГ Мивела д.о.о., Arphenol automotive technology d.o.o. Корисницима услуга у затвореном кругу услуга се пружа на писани захтев или телефонски позив. У затворени круг радници улазе искључиво по захтеву или позиву.

Врсте отпада које су предмет делатности одлагања је комунални отпад из домаћинства, комерцијалних установа и затворених система, кабаста отпад, грађевински отпад и отпад са јавних површина. Од укупне количине отпада која се сакупи и одвози на депонију годишње, око 50% представља рециклабилну фракцију (папир и картон, стакло, ПЕТ амбалажа, други пластични амбалажни отпад, пластичне кесе, композитни материјали, текстил, фини елементи).

Комунални отпад

Технологија прикупљања и евакуације комуналног отпада заснива се на примени контејнера, канти и кеса успостављањем мреже судова и организованим пражљењем са одвозом на депонију.

За пословне просторе, трговине, радне зоне, колективно становање примењују се жичани контејнери запремине 1,1 м³ за одвојено прикупљање секундарних сировина (ПЕТ амбалажа), контејнери запремине 5м³ за одлагање комуналног и кабастог отпада.

За стамбене објекте колективног становања дозвољено је да се планирају отворени платои - површине. Контејнере поставити на ограђеним бетонираним или асфалтираним

платоима визуелно скриваним зеленилом или на други начин, са падом мах 2,0%, без степеника ради несметаног кретања контејнера приликом пражњења.

За индивидуална домаћинства користе се канте за смеће запремине 80 или 120 литара, које је потребно типизирати. Канте за смеће поставити ван јавних површина, на својој парцели, у посебно изграђеним просторијама или на површинама за депоновање смећа.

За све просторе или површине за депоновање отпада потребно је обезбедити директан и несметан приступ возила која врше евакуацију отпада.

Опасан отпад, индустријски отпад и биохазардни отпад

Организовано прикупљање опасног отпада и његово безбедно одлагање из домаћинства не постоји а привредни субјекти који стварају опасан отпад делимично испуњавају услове и свој опасан отпад предају овлашћеним оператерима, док се опасан отпад из домаћинства меша са комуналним отпадом и одлаже на градску депонију.

Потребно је у оквиру рециклажног центра предвидети простор на коме ће грађани моћи да доносе свој опасан отпад из домаћинства, да се он привремено безбедно складишти и да га овлашћени оператери одвозе на третман и безбедно одлагање.

Облици управљања опасним отпадом у општини Трстеник постоје за: електричне и електронске (грађани предају трговинама лично или преко неформалних сакупљача и за њих добијају ваучере за умањење рачуна при куповини нових уређаја), истрошене акумулаторе за моторна возила (предају трговинама при куповини нових акумулатора) и моторна возила која се одвозе на отпад и ту је једини третман растурање аутомобила на компоненте и продаја.

Индустријски отпад јавља се у оквиру металопрерађивачке индустрије која је заступљена у „Првој петолетки“ и у бројним приватним предузећима и услужним радњама. Отпад који се јавља у овим процесима је сличан само су количине различите: челични, алуминијумски, бронзани и месингани шпон, запрљана хидраулична, моторна, редукторска, компресорска, трафо уља, остаци гуме и пластике, запрљане крпе, хемикалије из технолошких процеса и њихова амбалажа. Општина Трстеник води евиденцију за предузећа која су обавезна да достављају податке за Локални катастар загађивача, али за мале фирме која стварају индустријски опасан отпад нема податке о количинама и врсти отпада.

Медицински и фармацеутски отпад

У Дому здравља ствара се медицински отпад (опасни отпад) и комунални отпад. Према Закону о управљању отпадом, идентификација а затим и правилна класификација је обавеза произвођача отпада. Разврставање отпада је процес раздвајања различитих врста отпада у дефинисане групе, које се називају токови отпада. За паковање медицинског отпада користи се одговарајућа амбалажа која је предвиђена за то и која одговара намени. Кесе и контејнери постављени су на место настанка отпада. Једном затворене кесе и контејнери не смеју се поново отварати.

Прикупљен и обележен инфективни отпад, транспортује се у привремено складиште Дома здравља. Одговорност произвођача отпада је да се постара да контејнери и кесе буду правилно обележени пре сакупљања. Привремено складиште је смештено у подземној гаражи, у кругу Дома здравља. Предвиђено је само за ту намену и заштићено је од неконтролисаног уласка неовлашћених лица. Транспорт отпада врши се у време када су уобичајене здравствене активности сведене на минимум. У саставу ДЗ Трстеник су и четири здравствене станице које поседују просторије за привремено одлагање опасног медицинског отпада. Ове просторије су правилно обележене одвојене и безбедне за привремено складиштење пре транспорта у Привремено складиште Дома здравља. Третман медицинског отпада који настаје у Дому здравља Трстеник врши се у Општој болници Крушевац, у складу са прописима којима с уређује управљање овим отпадом.

Фармацеутски отпад подразумева отпад из производње медикамената, лекове којима је прошао рок трајања, као и лекове који се из различитих разлога више не користе у сврхе

лечења. Под фармацеутским отпадом се подразумева и амбалажа у коју се лек пакује и продаје и средства којима се дозира и примењује.

Апотеке и здравствене установе дужне су да неупотребљиве лекове врате произвођачу, увознику или дистрибутеру ради безбедног третмана кад год је то могуће, нарочито цитостатике и наркотике. Лекови који грађанима остају неупотребљени, овај отпад треба да доставе апотекама које су дужне да их преузму.

1.5.10. Инжењерско геолошке карактеристике терена са геотехничким условима и препорукама²

Рељеф

Планско подручје смештено је у неогеном долиномском појасу Западне Мораве у сужењу између Крушевачке и Краљевачке котлине. Северни делови терена припадају обронцима Гледићких планина (највиша кота 252 мнв.), а јужни долиномски обронци побрђу Гоча (највиша кота 319 м.). Побрђе је дисецирано некадашњим речним терасама и бујичним токовима. На најнижој речној тераси смештено је и данашње насеље. Висински распон планског подручја је од 160 мнв. - 391 мнв. Преко 90% укупне територије лежи у долиномском појасу до 200 мнв. Долиномском побрђу припада око 10% укупне територије. Разлике између ова два појаса се огледају у микроклими и педолошком покривачу. Долиномско побрђе има нешто повећане количине падавина, око 20 мм, нижу температуру око 1°C и др. Долиномско побрђе чине скелетодна земљишта и смолнице, а долиномски појас алувијум. Рељеф подручја Плана је већим делом са малим нагибом или без нагиба. Са аспекта повољности за изградњу и карактеристике рељефа искористиво је око 80% укупне територије.

Ерозивни процеси на подручју територије Плана, манифестују се највише кроз флувијалну ерозију Западне Мораве и њених бујичних притока. Постојећим и планираним пројектима заштите обалног појаса Западне Мораве регулисаће се њен протикај као и регулацијом њених притока. У планском подручју, Западна Морава је равничарска река која често мења корито и плави околне терене. Сама регулација Западне Мораве не би била довољна, већ је потребно регулисати корито свих бујичарских притока: Мале реке, Љубостињског потока, Дубоки поток, Попинска река, Жељкичка река, Џански поток, Цигански поток и Црквени поток. Парцијално су рађене регулације, али су потребне детаљније анализе, и пројекти заштитних објеката и њихова реализација. Површинска ерозија (изузев бујичних зона) је доста слаба и припада IV и V категорији. Потребно је и даље задржати тај степен ерозије и имати то у виду у процесу планирања на долиномском побрђу. Не треба дозволити огољавање површина сечом малих шума и неправилном обрадом тла као и непланском изградњом.

Општа геолошка грађа терена

Ободни део терена, у оквиру Плана изграђен је од флиша (Доња креда). Највиши делови флишне јединице, која одговара апту и албу, изграђени су од алевролита и финозрних пешчара и лапораца у нижим деловима. У вишим деловима преовлађују пешчари и конгломерати. Неогени седименти леже дискордантно преко старијих стена. Пакет слојева од хелвета до панона са елементима слатководних фација (хелвет-тортон-доњи сармат), која одговара доњим делом средњем сармату. Овај геолошки састав уочен је у југоисточном делу територије Плана (Чаири). Квартарне творевине представљене су алувијалним, делувијалним и полувијалним генетским типовима са одговарајућим морфолошким формама: речним терасама, плавинским косама, средишњи и ободни део територије Плана). У области Динарида запажа се подручје титонско-доњекредног флиша, где је доминантна синклинала која тоне ка северо-северозападу. Међу флишним седиментима горње јурске и доњокредне старости

² извор Генерални план Трстеника

проблем је тачније извлачење граница, те су могућа мања померања (прилог основна геолошка карта). Доња креда представљена је искључиво седиментима флиша (глинци, лапорци, пешчари, конгломерати), са свим прелазним типовима ових седимената. Највећи део стуба формације флиша на испитиваном терену СЗ (Грабовац) и ЈЗ (источно од Попинске реке) део Плана изграђен је од творевина барем апатског флиша.

На основу литолошких и седиментних разлика могуће је уочити два типа седимената који одговарају вишем и нижем делу серије. Нижи део флишне серије састоји се од слабо метаморфисаних пешчара типа субгрувака који се смењују са алевролитима и преко којих у секвенцама леже лапорци или глинци. Слабо метаморфисани пешчари садрже у себи кварц, фелдспат, одломке дијабаза и хлоритско-серцитских шкриљаца. Повећан проценат серцита даје пешчарима често свиласт изглед. У овом делу серије чести су слојеви испресецани калцитским жицама. Алевролитска компонента има исти састав као и пешчари са којима се смењује. Виши делови доњег дела флишне серије представљени су жућкастим пешчарима крупнозрне или ситнозрне грауваке истог састава. По правилу су вапновити. Ови пешчари не представљају типичан флиш већ једну недовољно развијену фазу турбидитне седиментације. Минерални тешке фракције показују асоцијацију у којој преовлађују металични минерали, турмалин и циркон. Други тип седиментације везан је за више делове барем апатског флиша карактерише се малим учешћем пешчара типа граувака, а повећаним учешћем алевролита и глинаца без знака метаморфисања, али им је састав сличан. Седиментне текстуре су им безначајне. Садржај вапновите структуре варира. Горњи део серије показује ламинантни карактер. Минерали тешке фракције приказани су кроз циркон. Дебљина барем-апатског дела флишне формације износила би око 450 м. У крајњој СИ зони (део Прњавора) територије Плана леже отрив-баремски седименти са преовлађујућим грубозрним пешчарима и ситнозрним конгломератима уз спорадичну појаву глинаца (нетипични флишни карактер). Најзаступљеније стене су микроконгломерати у којима преовлађују крупна зрна кварцитних стена. Анализа тешких минерала показала је две групе седимената: једна у којој доминирају гранити и друга у којој доминира хромит. Запажа се још циркон, ритил, турмалин и хлорит. Од металичних минерала запажа се магнетит и илименит. Апт-Албски флиш пружа се у зони око Љубостињске реке у коме се издвајају два дела: доњи - у коме преовлађују лапорци и пешчари, и горњи - са грубозрним пешчарима и ситнозрним конгломератима. Доњи део јединице изграђен је од алевролита и веома финозрних пешчара и лапораца. Најзаступљенији минерал је циркон а има и гранита. Од металичних минерала постоје и илименит, магнетит, пирит, хематит и лимонит. Горњи део јединице у коме преовлађују пешчари и конгломерати у чијем су саставу комади рожнаца и кристаластих шкриљаца, ретко серпентинита. Конгломерати се обично смењују са крупнозрним и нешто ситнозрнијим пешчарима који се на површини брзо распадају дајући црвенкасто трошне продукте. Запажају се и слабије појаве песковитих лапораца и алевролита. Хелвет је утврђен у ободним деловима Крушевачког неогеног басена у јужним деловима територије Плана Трстеник (Чаири). Наведени седименти леже трансгресивно преко кристаластих шкриљаца, јурско-доњокредног и сезонског флиша и највероватније преко доњег миоцена. Представљени су конгломератима, пешчарима, ређе песковитим лапорцима са карактеристикама континенталних и језерских фација у условима појачаног спирања са доста стрмих падина основног горја.

Приобална језерска фација констатована је између Трстеника и Горње Грнишаве, одликује се добром слојевитошћу и заобљеношћу састојака. Цементна маса је глиновита. Међу минералима тешке фракције преовлађује хематит - лимонит - рутилска асоцијација. Тортоноско-доњесарматски и слатководни седименти налазе се у југоисточном делу територије Плана Трстеника (Чаири). У лито-фацијалном погледу издвајају се две јединице: пешчари, конгломерати и глине, лапорци, глине и пескови. Пешчари, конгломерати и глине леже конкордантно преко хелветских творевина. Основне карактеристике су ритмичко смењивање седимената. Слојевитост је добро изражена. Пешчари су средњезрни и ситнозрни са високим садржајем кварца (има фелдспата и лискуна са мало хлорита). Конгломерати одговарају

микроконгломератима. Представљени су ортокласом (у распадању) и плогиокласом (очуван). Везивна материја је силицијско-серицитска са примесам гвожђа. Глине преовлађују у вишим деловима јединице. Лапорци, глине, пескови и туфови откривени су ЈЗ од Трстеника. Представљени су алевролитским песковима и пешчарима у доњем делу и млађим лапорцима у смени са глинама. Делимична варирања састава зависе од садржаја калцијума карбоната (12-36%) глиновите материје и силиције. Детритус је у лапорцима представљен зрнима кварца, кристалима фелдспата и љуспицама мусковита. За све примерке карактеристично је присуство органске, претежно угљевите материје. Глине које смеђују лапорце припадају фино до грубозрним варијететима. Сортирање је слабо. Материјал указује на лагану седиментацију. Врло је висока Ph (око 7,5). Изразито алкална средина знатног салинитета (утицај сарматске трансгресије). Туфови и туфогени пешчари јављају се у виду танких сочива или прослојака дебљине 0,2 до 1 м распоређени у 2-3 нивоа. Различитог су састава (у основи су изграђени од пирокластичних материјала). Туфови су секундарно мењани и јако силификовани. Квартарне творевине придају плеистоцену и холоцену. Холоцен је заступљенији. На долињским странама Западне Мораве и других јачих токова запајају се 4 старосна нивоа (ниска 15 м.р.в., средње 25 м.р.в., високе 45 м.р.в. и највише око 65 м.р.в.). Просечна дебљина је око 10 м (изузев за највише терасе где је до 20 м). Високе терасе су чешће на јужном ободу З. Моравске долине, а има их и око Љубостињске реке. Изграђене су од шљункова дебелих 2-4 м преко којих лежи лесолики супескови и суглине (до 8 м) без карбоната.

Планско подручје лежи 75% на терасним седиментима (претежно нижим). Пролувијум је мало заступљен (код Џонског потока). Широка алувијална равница З. Мораве изграђена је од песка, шљунка, суглина. Профил З. Мораве у целости пролази кроз стадијум зрелости најмлађег геолошког циклуса.

Тектоника терена - (Западноморавски ров)

Седименти овог рова леже благо нагнути или скоро хоризонтални. Ров је настао крајем палеогена или почетком неогена захваљујући формирању и дужој активности низа гравитационих расадника. Ове структуре образовале су се по ободу и средишњим деловима градећи паркетну структуру. Подручје динарица око Трстеника исказано је кроз титанско - доњокредне флишне области око Трстеника. Време убирања (више синклинала и антиклинала) одговара између доње креде и ценомана. За ово подручје интересантан је и ров Велике Дренове (Крушевачки неогени басен) јер делимично улази у територију Плана (СИ део). Овај ров спуштен је по разломима између Гледићких планина на западу и хорста Латин - баре на истоку. Спуштање је само између доњег миоцена и миоплиоцена износило око 120 м. Манифестација кретања на разлому огледају се у локалној убраности, вертикалном положају неогених слојева и појавама минералних вода. На западном делу рова спуштање је обављено по систему разлома Липак-Трстеник-Црнишава. Поред паралелних гравитационих разлома запажени су попречни раседи, (Трстеник-Грабовица), који су довели до размицања блокова.

Инжењерско-геолошке карактеристике терена

Основни геолошки састав, рељеф, хидрографске карактеристике, као и утицај човека на простор (изграђеност) утичу на инжењерско-геолошке карактеристике терена.

У централној зони Плана на алувијалној равни Западне Мораве уочавају се следећи састав: иловача, прелазни слој, песковити шљунак, кредни флиш. Ниво подземне воде је од 1,5 - 5 м. $Q_{доз.} = 0,92-4,66 \text{ kP/cm}^2$. Слегање мало. Фундирање је потребно на шљунковитом слоју, који се налази до 6,5 м дубине. Зона Новог насеља (Чаири - југоисточно побрђе) показује следећи састав: пешчар лапорац, глина, прашинаста иловача, прашинаста глина, платинаста иловача, песак, шљунак, флиш. Водопропусност је од 10-3 -10-7, $Q_{доз.} = 0,91-1,44 \text{ kP/cm}^2$. Слегање од 2-4 см. Фундирање је потребно на 3-4 м (са дренажом на шљунку). Флишна зона северног побрђа и већи део јужног побрђа састављена је од кредног флиша (иловача,

прашинасте глине, прашинасте глине са лапорцем и пешчарем). Ниво подземних вода је већи од 10 м. Слегање је мало $Q_{\text{доз.}}=1,5 \text{ kP/cm}^2$.

У целини терени су стабилни и добро носиви (изузев зона са насипима и око бујичних корита). Ваљало би избегавати и терене са нагибом преко 30% јер су радови знатно отежани и скупи, већ треба искористити добре терене где су трошкови улагања мањи. За терене на којима се осећа утицај подземних и површинских вода потребно је извршити каналисање, подизање насипа и др.

Хидрографске карактеристике

Хидрографске карактеристике терена имају посебан значај за живот и рад становништва (пољопривреду, привредне делатности и др.). Хидрографске одлике показују нормалну хидрографију (подземне воде, извори, речни токови). Подземне воде представљене су углавном фреатском издани. У алувијалној равни и нижим деловима долине Западне Мораве ниво фреатске издани лежи на дубини од 3-6 м. У Трстенику критична дубина се креће од 2-5 м. Местимично и у појединим зонама подземне воде могу се јавити и на знатно мањој дубини, а у влажном периоду године јављају се и на површини (вода се излива из бунара у алувијалној зони). Годишње колебање нивоа издани је око 1м. Постоје и артешке издани у више водоносних хоризоната (у делу дна Крушевачког терцијарног басена). Извори се јављају на делу контакта алувијалних равни (богате изданима) и долиноског побрђа (јужно и северно). Зоне непосредно око корита З. Мораве северна и јужна страна (низводно од града) угрожене су поплавама. Хидрографску мрежу чини део тока З. Мораве и њене леве и десне притоке. Од левих притока најзначајнија је Љубостињска река изразито планинска река са густом речном мрежом са знатним падовима. Од десних притока значајне су Попинска река, Жељкичка река и низ потока (Џонски, Цигански, Црквенац, Појатски поток, Дубочки поток и П. малу реку и др.). Слив Попинске реке усечен је у падине Гоча (по својим хидрографским карактеристикама је сличан Љубостињској реци).

Основне карактеристике притока З. Мораве јесте неујединачен хидролошки режим са наглим колебањем протицаја (бујични режим). У основи он је условљен релативно малим сливним површинама у обешумљеношћу и рељефом. На бујични карактер режима притока З. Мораве указују плавине сталожене на њиховим ушћима. Део тока З. Мораве који протиче кроз Трстеник најважнији је хидрографски објекат. Усецајући своју долину у дно крушевачког терцијарног басена овај део З. Мораве добио је обележје равничарске реке која меандрира преко широке алувијалне равни и ствара бројне меандре и аде (остатак некадашњег тока је мртваја на северној страни велике кривине).

Хидрогеолошке карактеристике терена

Основни геолошки састав, рељеф, хидролошке карактеристике терена уско су везане са хидрогеолошким карактеристикама терена у оквиру Плана. Највећи део терена око 80% лежи у алувијалној равни З. Мораве са високом и обилном издани у нивоу мање од 1 м - 4,5 м и делимично је угрожено поплавним водама. Флишно долиноско побрђе одликује се ретком и оскудном издани (терен је махом водонепропустан) ниво издани је на 10 и више метара. На контакту флишне зоне са алувијумом јављају се извори а бројне бујичне притоке сливају се са ниског побрђа ка З. Морави. Са аспекта планирања овог простора мора се заштитити непосредна зона око З. Мораве и да се регулишу бујични токови, те изврши каналисање за одвођење површинских вода. Постојеће стање указује да на угроженим површинама постоје ограничења са различитим степеном угрожености (терени угрожени поплавом и бујицом, високе подземне воде и високе површинске воде, заштита изворишта водоснабдевања) и др.

Експозиција терена

Око 80% територије Плана је са малим нагибом или потпуно равничарским тереном. Такав терен (долински део) има повољну (односно условно повољну експозицију).

Ограничења на основу ових физичких карактеристика терена не представљају већу препреку за изградњу. Терени са неповољном експозицијом лоцирани су на јужном деолинском побрђу те их треба избегавати за изградњу објеката који захтевају директну дневну светлост (Осаоница - Чаири). Северно долиноско побрђе има изузетно повољну (најбољу) експозицију (Грабовац) али се ту налазе други ограничавајући фактори (нагиби и др.). Условно повољну експозицију имају поједине површине махом јужног долиноског побрђа.

1.5.11. Подаци о одобреним истражним пољима, овереним резервама и позајмиштима материјала

У обухват планског подручја, сходно издатим условима Министарства рударства и енергетике, број : 350-01-50/2023-06 од 26.05.2023.године, Сектор за геологију и рударство је одобрило следеће:

Истражна поља							
Број поља	Назив предузећа	Општина	Локалитет	Тип воде	Период трајања	Y коорд.	X коорд.
V-1482	Bechtel ENKA UK Limited Ogranak Beograd doo	Трстеник	Извориште насеља Богдање	Питка вода	23.5.2022-23.10.2023.	7.502.650,00	4.830.530,00
						7.502.210,00	4.831.150,00
						7.502.470,00	4.831.350,00
						7.502.730,00	4.831.800,00
						7.503.010,00	4.831.950,00
						7.503.400,00	4.831.530,00
						7.503.520,00	4.831.100,00

Оверене резерве						
Назив објекта	Назив предузећа	Локалитет	Извориште	Y коорд.	X коорд.	Дубина (м)
Б-1	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499412	4830509	6,0
Б-2	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499443	4830560	5,5
Б-3	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499480	4830605	6,0
Б-4	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499524	4830648	6,6
Б-5	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499563	4830689	7,1
Б-6	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499594	4830753	7,2
Б-7	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499609	4830789	7,0
Б-8	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499674	4830687	7,3
Б-9	ЈКСП „Комстан“ Трстеник	Трстеник	Старо корито	7499640	4830644	7,0

Разврстане резерве подземних вода на изворишту „Старо корито“, утврђују се и оверавају на основу Решења Министарства рударства и енергетике број 310-02-01188/2020-02 од 20.05.2021.године са стањем на дан 12.12.2017. године и то експлоатациони објекти на изворишту „Старо корито“: бунари Б-1 до Б-9 и дренажа „Јужни дренаж“ и резерве:

Категорија	Извориште „Старо корито“	Q (l/s)	Резерве (l/s)
Ц ₁	Бунари Б-1 до Б-9 и дренажа „Јужни дрен“	65,6	65,6
Укупно			65,6

1.5.12. Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности

Омогућити неометано и континуално кретање лица са посебним потребама у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградњу објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник Републике Србије“, бр. 22/2015).

У складу са стандардима приступачности осигурати услове за несметано кретање и приступ особама за инвалидитетом на следећн начин:

- на свим прелазима висинску разлику између тротоара и коловоза неутралисати обарањем ивичњака;
- минималне ширине рампи за приступ објектима морају бити 90 см, а нагиб од 1:20 (5%) до 1:12 (8%);
- избегавати различите нивое пешачких простора, а када је промена неизбежна, савладавати је и рампом поред степеништа.

1.5.13. Посебни захтеви, услови и прописи које је потребно испунити за издавање одобрења за изградњу

Осим општих принципа и параметара Законом, Правилником и Планом дефинисаних приликом спровођења кроз „Информацију о локацији“ и „Локацијски услови“, одређују се следећи додатни критеријуми:

- Реализација објеката високоградње је дозвољено да се одвија по фазама.
- Реализација објеката инфраструктуре и саобраћајница је могуће да се одвија по фазама.

1.5.14. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта

Комунално опремање грађевинског земљишта подразумева изградњу објеката саобраћајне и комуналне инфраструктуре и изградњу и уређење површина јавне намене. Обавезу комуналног опремање простора и изградњу недостајуће инфраструктуре могуће је да преузме инвеститор.

Планом се прописују минимални захтеви у погледу комуналне опремљености према издвојеним урбанистичким зонама:

– Индивидуално становање умерених густина и индивидуално становање у рубним зонама: излаз на јавну саобраћајну површину и прикључење на електромережу; могућа је примена водонепропусних септичких јама до изградње канализационе мреже и могућност коришћења бунара до изградње водоводне мреже.

– Вишепородично становање: излаз на јавну саобраћајну површину прикључак на водоводну, канализациону, електро и телекомуникациону мрежу, а у складу са могућностима и гасовод, топловод и ТВ кабловску мрежу.

– Јавне службе, објекти и комплекси: излаз на јавну саобраћајну површину; прикључак на водоводну, канализациону, електро и телекомуникациону мрежу, као и обезбеђено грејање објекта.

– Пословне и радне зоне: излаз на јавну саобраћану површину; прикључак на водоводну, електро и телекомуникациону мрежу, уз систем за одвођење фекалних вода и њихово пречишћавање у складу са захтевима конкретне намене, као и на све остале системе потребне за обављање делатности што ће утврђивати надлежни орган за сваки појединачни случај. За

објекте у оквиру радних зона мора се обезбедити противпожарни пут који не може бити ужи од 3,5 м за једносмерну комуникацију, односно 6,0 м за двосмерно кретање возила.

– За остале врсте изградње: Осим обезбеђивања прикључка на јавну саобраћајну површину, неопходан је и прикључак на све инфраструктурне мреже, док производне и комерцијалне делатности захтевају и уређење манипулативног простора, паркинга за различите врсте возила и посебне просторије или ограђене просторе са посудама за прикупљање отпада.

1.5.15. Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи

У овом Плану заштита и унапређење животне средине спроводи се применом сета мера у домену:

- смањења притисака на животну средину (санације утицаја историјских загађења, заштите ваздуха, вода, земљишта, вегетације заштите од буке, јонизујућег и нејонизујућег зрачења и сл.)
- заштите и унапређења стања (ваздуха, вода, земљишта, биодиверзитета и др.)
- смањења негативних ефеката на животну средину
- осталих пратећих активности (израде и функционисања регистра вредних простора, катастра загађивања и мониторинга животне средине на основу усвојених индикатора и др).

Мере санације утицаја историјских загађења

Мере санације утицаја историјских загађења (загађења која су настала у ранијим периодима а чије последице нису до данас саниране односно елиминисане) обухватају различите активности које ће утицати на смањење притисака на животну средину, а последично и унапређење стања квалитета животне средине:

- рашишћавање терена, уклањање нефункционалних и санирање постојећих објеката који се уклапају у планиране намене;
- у комплексима привредних и других делатности у којима се региструју загађења земљишта извршити санацију и ремедијацију терена, што подразумева уклањање површинског слоја контаминираног земљишта у зони утицаја емитера загађења. Детаљне методе и обим санације треба да буду дефинисани кроз Стратешке процене утицаја на животну средину за Планове детаљне регулације, односно Студије о процени утицаја и Пројекте санације и ремедијације за Техничку документацију, у складу са законом;
- уклањање комуналног отпада са површине земљишта на дивљим депонијама
- на старим депонијама треба спровести дегазацију у циљу завршетка процеса декомпозиције комуналног отпада са консолидацијом прекривке, тј. површинског слоја земљишта.

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха остварује се предузимањем мера систематског праћења квалитета ваздуха на ширем подручју, смањењем загађивања ваздуха загађујућим материјама испод прописаних граничних вредности нивоа загађујућих материја, предузимањем потребних мера за смањење емисије, као и праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи, природна добра и животну средину. Потребно је предузети следеће мере заштите ваздуха:

- унапређењ саобраћајне мреже (модернизација локалних саобраћајница и обезбеђивање потребних профила - проширивање и асфалтирање улица, и изналажење и реализација архитектонских, грађевинских и хортикултурних решења – успостављање зелених појасева са травнатом и жбунастом вегетацијом и обезбеђење што већег одстојања између саобраћајница и околних објеката где год је то могуће) утицаће на минимизирање загађености ваздуха пореклом од саобраћаја;
- санација и рекултивација свих простора који су се користили за депоновање материјала у току изградње.

- уградња филтерских система високог нивоа пречишћавања у свим будућим привредним и комерцијалним објектима (у случају њихове изградње),
- развој гасификационих система на ширем подручју чиме ће се смањити број домаћинстава који користе чврста горива за огрев у зимском периоду године,
- одржавање котларница објеката јавних служби и других објеката у исправном стању (уз обавезну уградњу филтера за пречишћавање отпадних гасова),
- санирање локалних сметлишта која се налазе у близини стамбених објеката.
- формирање линеарног зеленила уз постојеће и планиране саобраћајнице које ће имати позитиван утицај на смањени утицај аерозагађења као последица одвијања саобраћајних активности.
- редовно комунално одржавање улица ради смањења њихове запрашености, као и уклањање отпада са сточних фарми и пољопривредних газдинстава ради смањења непријатних мириса.
- приликом изградње нових објеката, неопходно је да исти буду енергетски ефикасни, где ће се минимизацијом утрошака енергије за загревање просторија позитивно утицати на смањену потрошњу фосилних горива и очување квалитета ваздуха.
- у циљу смањења емисија штетних гасова и унапређењу квалитета ваздуха, даљи развој и модернизација индустријских и других постројења треба да се заснива на примени најбоље доступних (БАТ) технологија. Са нормативног аспекта, обавезно је спровођење одредби нове законске регулативе из области заштите ваздуха, уз доследну примену прописаних казних одредби у случају непоштовања законске основе.
- успостављањем система мониторинга квалитета ваздуха у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијентног ваздуха (96/62/EC)³. и обезбеђењем доступности резултата мерења и информисањем јавности у складу са Законом;
- унапређењем квалитета ваздуха даљим развојем заснованим на рационалнијој употреби енергије и повећању енергетске ефикасности, увођењу економски оправданих нових и обновљивих извора енергије и др.
- спречавањем градње објеката који могу угрозити околину, односно који у процесу производње производе опасне материје, буку, непријатне мирисе и сл.
- реконструкцијом и изградњом нових саобраћајница која мора бити заснована на строгим еколошким принципима према европским стандардима

Мере за заштиту вода и заштиту од вода

У складу са проширењем саобраћајне мреже и очекиваним развојем подручја Трстеника, а тиме и повећаним обимом количине отпадних вода, неопходно је спровести превентивне и санационе мере ради очувања квалитета површинских и подземних вода, како на предметном подручју, тако и у ближејем окружењу. У том смислу спроводиће се следеће опште мере:

- обавезно је спречавање загађења тла и подземних вода отпадним водама;
- строго је забрањено свако смањење еколошког квалитета водотока ка којима гравитирају површинске и подземне воде из зоне Трстеника и околине;
- обавезна је изградња канализационог система за санитарне воде који ће се повезати на планирано постројење за пречишћавање изван Планског подручја – до реализације овог система и повезивања свих објеката на њега, могу се користити санитарно прописне водонепропусне септичке јаме;
- обавезно је очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом квалитета, у складу са законским прописима - обезбедити несметано гравитационо отицање површинских вода и потпун и контролисан прихват зауљених атмосферских вода са саобраћајних површина, њихов третман у сепаратору масти и уља и контролисано одвођење

³ Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996

у канализациони систем; таложник и сепаратор масти и уља димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина;

- спровођење потпуне контроле испуштања, пречишћавања и упуштања отпадних вода у канализациони систем и водоток, односно праћење нивоа њиховог загађења, односно пречишћености (од стране Јавног комуналног предузећа и Водопривредне инспекције);

- забрана изградње водопропусних септичких јама - дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;

- обавезно је претходно опремање канализационом инфраструктуром простора на којима је планирано успостављање нових привредних, комерцијалних, стамбених и др. комплекса, укључујући и изградњу локалног постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) за одговарајући број еквивалент становника, у случају да није могуће прикључење истих на постојећи локални ППОВ;

- сакупљање и евакуацију отпадних вода вршити преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације), уз њихов обавезан предтретман/третман на уређајима за сепарацију/пречишћавање до нивоа квалитета ефлуента који задовољава критеријуме прописане Уредбом о граничним вредно-стима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник Републике Србије“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазар-дних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/24) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);

- за сва постојећа насеља која немају адекватну канализацију предвидети приоритетну изградњу локалног канализационог система за прикупљање и одвођење отпадних вода, укључивање ове канализације у градски систем са централним ППОВ или изградњу локалног постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) за одговарајући број еквивалент становника (ЕС); при одређивању ЕС у обзир узели и планирано повећање броја корисника простора;

- непропусне септичке јаме за прикупљање санитарних отпадних вода планирати искључиво у деловима у којима изградња локалног система за пречишћавање није економична или могућа, водећи рачуна о геоповредивости простора и потенцијалном ризику у случају удесних ситуација (истицање садржаја из септичке јаме);

- избор материјала за изградњу канализације извршити у складу са обавезом да се спречи свака могућност неконтролисаног изливања отпадних вода у околни простор, што подразумева адекватну отпорност цевовода и прикључака на све механичке и хемијске утицаје, укључујући и компоненту обезбеђења одговарајуће флексибилности, а због могуће геотехничке повредљивости геолошке средине у подлози цевовода;

- предвидети прикупљање/поновну употребу условно чистих вода (кишнице) са: кровних површина и фасада објеката и њено искоришћавање као техничке воде (у водокотлићима и сл), као и са слободних површина, платоа и пешачких комуникација, ради формирања мањих акумулационих базена, а у циљу одржавања растиња и уштеде воде,

- предвидети прикупљање/поновну употребу отпадних вода пречишћених на мањим системима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) и њихово искоришћавање као техничке воде или ради формирања мањих акумулационих базена, а у циљу одржавања растиња и уштеде воде. изградњу саобраћајних површина вршити са водонепропусним материјалима отпорним на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима ће се спречити одливање воде са саобраћајаних површина на околну земљиште приликом њиховог одржавања или за време падавина;

- пројектовање и изградња канала и ригола којима ће се саобраћајница и паркинга потенцијално зауљене отпадне воде и воде од одржавања одводити у таложник-сепаратор уља и масти, пре упуштања у канализационе колекторе и касније у водотоке;

– У случају изливања штетних материја у тло и водотоке, потребно је извршити одговарајуће анализе и предузети мере за заштиту живог света;

– забрањено је одлагање вишка материјала у и уз водотоке, повремене токове;

– строго се забрањује одлагање свих врста чврстог комуналног, као и осталог неопасног и опасног отпада у речне токове на планском подручју;

– неопходна је едукација становништва и потрошача ради смањења примарног загађења.

Остале посебне мере су:

– реализација планском документацијом планираних активности за изградњу система за евакуацију и пречишћавање отпадних вода Трстеника;

– наставити са изградњом недостајућих објеката канализације за одвођење свих канализационих вода са простора до коначног решења - централног система на третман отпадних вода;

– за мања насеља, или делатности која нису прикључена на неки од наведених система, треба предвидети локалне системе са биолошким пречишћавањем отпадних вода;

– на периферним подручјима без градске канализације, са малом густином становања, предвидети да се прикупљање и евакуација отпадних вода врши вишекоморним, водонепропусним септичким јамама, до изградње канализационог система и уређаја за пречишћавање отпадних вода;

– у насељима на периферној зони (приградска насеља), где не постоји могућност брзог прикључења на градску канализацију, планирати и реализовати локална постројења за пречишћавање после којих је могуће испуштања у реципијент, ова постројења би се уклонила након изградње капиталних објеката канализације;

– обавеза пречишћавања индустријских отпадних вода пре упуштања у реципијент, по принципу отклањања загађења на извору настанка, подразумева техничко-технолошке мере које захтевају да привредни, индустријски објекти и комплекси морају имати уређаје за пречишћавање отпадних вода који обезбеђују да неће бити нарушен квалитет реципијента;

– у поступку спровођења плана до коначног решења, обезбедити ревитализацију и стављање у функцију свих постојећих уређаја за пречишћавање отпадних вода;

– обезбедити адекватан третман, поновну употребу или одлагање муља са уређаја за пречишћавање;

– при пројектовању и изградњи саобраћајница обавезно извести канале и риголе којима ће се са саобраћајних површина обилазнице и локалних саобраћајница, потенцијално зауљене отпадне воде и воде од одржавања одводити у таложник-сепаратор уља и масти, пре упуштања у канализационе колекторе, како би се спречило директно изливање штетних материја са коловоза;

– приликом пројектовања система одвођења отпадних вода са коловозне површине посебну пажњу обратити на места укрштања пута са водотоковима, ради спречавања директног изливања штетних материја у реципијенте;

– неопходно је обезбедити заштиту подземних вода од загађивања кроз обезбеђивање потпуне изолације попречног профила пута од подлоге, што је нарочито важно у зонама које су под посебним режимима заштите изворишта водоснабдевања;

– у непосредној близини водотокова и канала се мора избећи просипање било каквих опасних супстанци, како током уређења терена и изградње објеката, тако и током њихове експлоатације / коришћења;

– на подручјима са високим нивоом подземних вода као и у подручјима са водопрпусном литологијом, треба обратити пажњу на могућност продирања течности које угрожавају воду у току фазе извођења. Морају се узети у обзир напредна планирања хитних процедура у случају просипања опасних материја, као и пажљив избор локације градилишта.

– у оквиру посебних мера смањења притиска на површинске и подземне воде су и мере заштите изворишта водоснабдевања које подразумевају безусловна поштовање свих

законских прописа који уређују ову област, а односе се на забрану градње или употребе објеката и постројења, коришћење земљиште или вршење друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту у складу са регулативом дефинисаним мерама.

Неопходно је и:

– утврдити обавезу и рок за уклањање објеката изграђених у зонама заштите водоизворишта, а чија намена и начин коришћења није у складу са одредбама Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС" број 92/08);

– обезбедити санацију и ревитализацију каптажних грађевина на природним извориштима, уређење простора, контролу и заштиту залеђа природних сливова ради заштите и побољшања квалитета вода;

– обезбедити заштиту резерви подземних вода формирањем зона и појасева санитарне заштите, односно дефинисањем услова и мера заштите; По утврђивању зона санитарне заштите изворишта забрањује се изградња према Правилнику о утврђивању зона санитарне заштите („Службени гласник РС“, бр. 92/2008).

У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- 2) производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- 3) комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
- 4) испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- 5) изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- 6) експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- 7) неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- 8) неконтролисано крчење шума;
- 9) изградња и коришћење ваздушне луке;
- 10) површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- 11) одржавање ауто и мото трка.

У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности које су наведене за зону III;
- 2) стамбена изградња;
- 3) употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;
- 4) употреба пестицида, хербицида и инсектицида;
- 5) узгајање, кретање и испаша стоке;
- 6) камповање, вашари и друга окупљања људи;
- 7) изградња и коришћење спортских објеката;
- 8) изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
- 9) продубљивање корита и вађење шљунка и песка;
- 10) формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих.

У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- 1) изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности које су наведене за зону II и I;
- 2) постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности који нису у функцији водоснабдевања;
- 3) кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;
- 4) напајање стоке;
- 5) узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

Мере за заштиту земљишта и флоре и фауне и управљање отпадом

Заштита пољопривредног, шумског, грађевинског и осталог неплодног земљишта и вегетације ће се постићи спровођењем следећих мера:

- законским регулисањем и заустављањем процеса градње објеката на површинама које нису планиране за изградњу, како би се спречила деградација пољопривредног и шумског земљишта;
- стриктним спровођењем планских решења изградње објеката и уређења и опремања терена постићи ће се максимална заштита шумског и пољопривредног земљишта;
- очувати економску и екосистемску функцију земљишта спровођењем техничких и биолошких радова и мера заштите на евидентираним ерозионим теренима, како на Планском подручју, тако и његовом окружењу;
- у зонама активних нестабилности, као у зонама где нема видљивих трагова активних инжењерско-геолошких процеса али постоје геолошке предиспозиције, поготово при антропогеним захватима, неопходно је детаљно инжењерско-геолошко истраживање целе површине, утврђивање потенцијалних генератора нестабилности и могућност њихове контроле и санације;
- забрањено је испуштање и одлагање опасних и штетних материја у земљиште,
- користити шумом обрасло земљиште у туристичко-спортско-рекреативне и друге сврхе које доприносе пунијој економској валоризацији природних и створених потенцијала простора, уз обавезу максималног очувања шумске и друге вегетације,
- изградњом планираних објеката за прикупљање и евакуацију отпадних и атмосферских вода на предметном простору смањиће се опасност од потенцијалног загађивања тла и подземних вода;
- регулацијом саобраћаја смањиће се аерозагађење, као и таложње чврстих материја из ваздуха на тле;
- забраном одлагања грађевинског и осталог чврстог отпада на за то непредвиђеним површинама и локацијама;
- ако при извођењу радова дође до удеса на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;
- обавезно је управљање комуналним отпадом на основу плана управљања отпадом и локалних нормативних аката и у складу са важећом законском регулативом.
- спровођењем мера заштите фауне и флоре у складу са прописима и планско, студијском и техничком документацијом израђеном за све намене и функције у приобаљу и на водотоцима;

У циљу ефикасног управљања отпадом на подручју Плана утврђују се следеће мере:

– Обавезно је обезбеђивање услова за санитарно депоновање отпада и његово одвожење на постојећу санитарну депонију у атару Осаонице, на око 3 км од Трстеника, а све до момента изградње новог регионалног центра за управљање отпадом на територији Краљева (у складу са Програмом управљања отпадом у Републици Србији 2022-2031.године – “Сл. гласник РС” бр. 30/18);

– Обавезно је обезбеђивање највишег **ниво комуналне хигијене спречавањем неадекватног депоновања отпада и формирања дивљих депонија**,

– Потенцирање и стимулисање разврставања комуналног отпада од стране локалног становништва на месту одлагања;

За *сакупљање отпада* на предметном подручју препоручује се постављање судова за смеће за појединачна домаћинства или посебних контејнера за смеће, запремине 1,1м³. Судове за сепаратно одлагање отпада могуће је поставити дуж главних саобраћајница, при чему ће њихов распоред бити ближе дефинисан Локалним планом управљања отпадом. Локације нових судова за смеће уз новопланиране објекте утврдити кроз израду урбанистичко-техничких услова, а на основу санитарно-хигијенских прописа, и заштитити их од атмосферских падавина и ветра, тако што ће бити смештени у нишама ограђеним зеленилом. На слободним зеленим површинама за сакупљање отпадака предвидети корпе у складу са типом корпи које се користе у Трстенику.

Приступ судовима за смеће мора бити неометан, тако да подлога за гурање контејнера мора бити од чврстог материјала без иједног степеника и са највећим нагибом до 2%. Максимално удаљење контејнера од улаза у припадајући не сме бити веће од 25,0м, а минимално 5,0м, при чему је максимално ручно гурање 15,0м.

У случају генерисања опасних и штетних отпадних материја, забрањује се да се исте одлажу у посуде и контејнере за одлагање комуналног и осталог инертног отпада. Складиштење опасног отпада организовати у оквиру радних површина постојећих и новопланираних привредних објеката (у посебним магацинским просторима, изолованим од радног особља, у херметички затвореним бурадима), а њихов даљи транспорт ће вршити искључиво правна и физичка лица овлашћена за поступање са овим врстом отпада (у складу са одредбама Правилника о начину поступања са отпацима који имају својство опасних материја (“Сл. гласник РС”, бр. 12/95).

Грађевински отпад који може да настане приликом реализације инфраструктурних инсталација, саобраћајница и осталих објеката, обавезно је уредно прикупити на локацији, разврстати и класирати по карактеру и пореклу, до момента преузимања од стране Јавног комуналног предузећа.

Мере заштите од буке и вибрација

Законски нормативи у вези заштите становништва од штетног дејства буке доносе се у облику максимално дозвољеног нивоа меродавног параметра или параметара који представљају полазну обавезу испуњења услова везаних за проблематику буке.

На простору обхваћаном ППР-ом Трстеника мора се обезбедити ненарушавање животне средине буком, у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), у табели која следи даје се приказ прописаних граничних вредности индикатора буке у животној средини. Граничне вредности се односе на укупну буку која потиче из свих извора буке на посматраној локацији. При процени буке водити рачуна о синергијском деловању са осталим околним изворима буке.

Табела 5: Граничне вредности индикатора буке* на отвореном простору, према намени простора

Намена простора	дан dB(A)	ноћ dB(A)
одмор, рекреација, болничке зоне, велики паркови, опоравилишта, култ-истор. споменици	50	40

туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
чисто стамбена подручја	55	45
дечја игралишта, пословно-стамбена и трговачко - стамбена подручја	60	50
градски центар, занатска, административно-управна и трговачка зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи	

* индикатор буке је акустичка величина којом се описује бука у животној средини и изражава се у dB(A)

Због смањења загађивања буком могуће је спровести следећу заштиту:

- на самом извору буке: техничко - технолошким решењима на уређајима који производе буку, као и учесталом строгом техничком контролом рада моторних возила и применом важећих прописа;

- на путу од извора буке до пријемника: подизањем заштитних зидова типа екрана око извора буке;

- на месту пријема звука: ефикасним архитектонским и грађевинским решењима (правилном локацијом извора буке, добрим избором грађевинских материјала слабе звучне проводљивости као и оних који имају повећану апсорпцију звука; при пројектовању објеката спровести одређивање правилног распореда просторија, као и увођење боље звучне изолације при пројектовању и градњи стамбених објеката).

Емитовање буке из других објеката не сме прекорачити законске норме дефинисане „Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини“ („Сл. гласник РС“, бр. 75/10). Такође, Правилима уређења овог Плана дефинисана је заузетост сваке парцеле под зеленим површинама, што такође доприноси смањивању евентуално негативних утицаја повишеног нивоа буке у животној средини. Посебно се истиче обавеза формирања зеленог заштитног појаса дуж дуж саобраћајница.

Заштита од притиска који бука врши на животну средину и људе подразумева опште и посебне мере, чијом применом се доприноси унапређењу стања у окружењу.

Опште мере:

- при планирању простора водити рачуна о правилном међусобном просторном распореду постојећих и планираних стамбених, индустријских и других зона, саобраћајне и комуналне инфраструктуре;

- применити одговарајуће грађевинске и техничке мера за заштиту од буке (у погледу избора материјала, система и конструкција са антизвучном заштитом), при пројектовању, односно изградњи/реконструкцији објеката, којима се обезбеђује да бука коју емитују уређаји и опрема из техничких просторија планираних објеката (систем за вентилацију и климатизацију, ДЕА, трафостаница, машинске инсталације и др) не прекорачује прописане граничне вредности у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21) и Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);

- применити одговарајуће грађевинске и техничке мере звучне заштите којима ће се бука у објектима, а нарочито оним који су планирани у зони утицаја Аутопута и железничке пруге, свести на дозвољени ниво, а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у грађевинарству) СРПС У.Ј6.201:1990;

Посебне мере:

- перспективно у јавни саобраћај увести возила која стварају минималну буку (тзв. бешумна возила);

- у стамбеним зонама ограничити кретање теретних возила;

- при изради техничке документације обезбедити да се за изградњу коловозног застора користи материјал који ће смањити ниво буке и вибрација.
- приликом изградње саобраћајница користити материјале који апсорбују буку;
- на саобраћајницама у стамбеним зонама и у близини болница, школа и дечијих установа одговарајућим пројектовањем саобраћајница успорити кретања возила;
- дуж магистралних саобраћајница на деоницама поред зона становања, јавних објеката и рекреативних површина предвидети звучне баријере (природне или вештачке);
- при пројектовању, односно изградњи објеката намењених становању, а нарочито ако је део објекта намењен пословању, односно делатностима, као и објеката или њихових делова у зони утицаја магистралних и других фреквентних саобраћајница, обавезна је примена техничких услова и мера звучне заштите помоћу којих ће се бука у стамбеним просторијама свести на дозвољени ниво, а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990;
- при одређивању могућих намена објеката у зонама становања, или у контакту са објектима дечијих установа, школа, болница и сл, водити рачуна о нивоу буке које исти могу да генеришу;
- сви инфраструктурни и други објекти који се могу бити генератори буке, морају се извести према стандардима који обезбеђују да се бука не чује изван датог објекта;
- начине заштите и објекте за заштиту од буке и вибрација уз објекте, а поготово уз саобраћајнице, одређивати још у фази пројектовања, при чему водити рачуна да растиње и шибље не смеју угрозити подземне инсталације;
- предузимати и остале мере из домена организације и регулисања саобраћаја које се предлажу за смањење притиска на квалитет ваздуха, с обзиром да те мере имају позитивне ефекте и на емисију буке.

У складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр.75/2010), у табели која следи даје се приказ прописаних граничних вредности индикатора буке у животној средини.

Граничне вредности се односе на укупну буку која потиче из свих извора буке на посматраној локацији. При процени буке водити рачуна о синергијском деловању са осталим околним изворима буке.

Мере заштите од зрачења

Заштита од зрачења спроводиће се уз примену законских и подзаконских мера заштите којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејства зрачења која потичу од јонизујућих и нејонизујућих извора и отклањају последица емисија које извори зрачења емитују или могу да емитују.

Заштита од јонизујућег зрачења

Главна мера заштите је смањење броја извора јонизујућег зрачења на планском подручју.

Истовремено је потребно предузети следеће посебне мере:

- заменити радиоактивне јављаче пожара у предузећима нејонизујућим;
- уклонити преостале радиоактивне громобране са објеката.

Заштита од нејонизујућег зрачења

Електроенергетски водови и објекти

За објекте трафостаница и преносне мреже који представљају изворе нејонизујућег зрачења нискофреквентног електромагнетног поља од посебног интереса, као и изворе високофреквентног електромагнетног поља треба обезбедити да у зонама повећане осетљивости буду испоштована базична ограничења изложености становништва, електричним, магнетским и електромагнетским пољима, према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09), а нарочито:

– у заштитном појасу надземних далековада (који износи 30 м са обе стране вода од крајњег фазног проводника за далеководе 220 kV и више, 25 м са обе стране вода од крајњег фазног проводника за далеководе 110 kV и 15 м са обе стране вода од крајњег фазног проводника за далеководе 35 kV), имајући у виду негативан утицај електромагнетног поља далековада на здравље људи и околину, није дозвољена изградња објеката намењених становању, слободним зеленим површинама са дечијим игралиштима уз становање, јавним установама дечије, социјалне и здравствене заштите и њихових припадајућих слободних и зелених површина, објеката намењених образовању са припадајућим слободним површинама, спорту и рекреацији, као и објеката намењених обављању делатности које подразумевају дужи боравак људи; у заштитном појасу далековада се могу планирати магацини, паркинг површине, постројења/уређаји за пречишћавање отпадних вода, зелене површине које нису намењене одмору и спонтаној рекреацији и сл;

– задржавање објеката намењених становању и објеката намењених обављању делатности које подразумевају дужи боравак људи, у зонама повећане осетљивости, а који су изграђени у заштитном појасу далековада, са становишта заштите животне средине и здравља људи, прихватљиво је у следећим случајевима:

– каблирањем далековада,

– применом додатних мера заштите на самом извору нејонизујућег зрачења (најповољни редослед фаза, појачана електрична и механичка изолација вода и др) којима се обезбеђује да исти не представља извор од посебног интереса, како је то дефинисано Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 104/09), а у вези са Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09),

– предузимање мера заштите на објектима (екранизација и др), које спроводе власници објеката изграђених у заштитном појасу далековада који је извор од посебног интереса,

– ако пак, ништа од наведеног није могуће предлаже се пренамена наведених објеката у прихватљивију намену попут складишта и других објеката који не подразумевају дужи боравак људи;

– **трафостанице** намењене електронапајању система планирати и изградити у складу са важећим нормама и стандардима прописаним за ту врсту објеката, а нарочито:

– одговарајућим техничким и оперативним мерама обезбедити да нивои излагања нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, у складу са Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09) и то: вредност јачине електричног поља (E) не прелази 2 kV/м, а вредност густине магнетског флуksа (B) не прелази 40 μ T;

– одредити се за трансформаторе који као изолацију користе епоксидне смоле или SF6 трансформаторе,

– у случају да је планирана уградња уљних трансформатора, исти не смеју садржати полихлороване бифениле (PCB); за уљне трансформаторе мора се обезбедити одговарајућа заштита подземних вода и земљишта постављањем непропусне танкване за прихват опасних материја из трансформатора трафостаница; капацитет танкване одредити у складу са укупном количином трансформаторског уља садржаног у трансформатору,

– након изградње трафостаница извршити: (1) прво испитивање, односно мерење: нивоа електричног поља и густине магнетског флуksа, односно мерење нивоа буке у околини трафостаница, пре издавања употребне дозволе за исте, (2) периодична испитивања у складу са законом и (3) достављање података и документације о извршеним испитивањима нејонизујућег зрачења и мерењима нивоа буке надлежном органу у року од 15 дана од дана извршеног мерења,

– трафостанице у оквиру објеката не планирати уз стамбени простор (дечије, спаваће, дневне собе и сл), односно канцеларијски простор намењен дужем боравку људи, већ уз техничке просторије, оставе и слично.

Чињеница је да је јачина електромагнетног поља обрнуто сразмерна квадрату растојања од извора поља, тако да је најбоља мера заштите обезбеђење одговарајућег удаљења од извора зрачења. Приликом постављања објеката трафо станица и уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније, поштовати прописана удаљења.

Мера заштите од нејонизујућег зрачења је да се приликом планирања и реализације обезбеде прописане сигурносне висине, удаљења и остали елементи дефинисани „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV” („Службени лист СФРЈ”, број 65/88 „Службени лист СРЈ”, број 18/92)” и стандардима и техничким прописима из ове области, а у складу са условима надлежних институција, у склопу техничке документације утицај далековода у зонама укрштања и паралелног вођења утврдити кроз посебан елаборат.

Унутар заштитне зоне није дозвољено планирање и изградња објеката за дужи боравак људи, тј. не планирати намене попут становања, спорта, рекреације, јавних установа социјалне и здравствене заштите и сличних делатности које подразумевају дужи боравак људи.

Припрема за изградњу, постављање и употребу нових извора нејонизујућег зрачења, односно реконструкцију постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

– прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;

– процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања грађевинске дозволе за нову изградњу, односно постављање и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Антенски системи базних станица мобилне телефоније

Ради заштите од нејонизујућег зрачења није дозвољено планирање и постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима:

- предшколских установа,
- школа
- простора дечијих игралишта

Минимална потребна удаљеност базних станица мобилне телефоније од објеката болница, породилишта, предшколских установа, школа и простора дечијих игралишта, односно ивице парцеле предшколске установе и дечијих игралишта, не може бити мања од 50,0м.

Антенски системи базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости, могу се постављати на стамбеним и другим објектима на антенским стубовима под условом да:

- висинска разлика између базе антене и тла износи најмање 15,0м;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу износи најмање 30,0м;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбених објеката у окружењу може бити мања од 30,0м, искључиво када је висинска разлика између базне антене и кровне површине објекта у окружењу износи најмање 10,0м.

При избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:

– могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператера, грађевинама попут димњака привредних предузеће - топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и сл.;

– неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и слично;

– избор дизајна и боје антенских система у односу на објекат или окружење на ком се врши његова инсталација, те потребу/неопходност маскирања базне станице.

Инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу за заштиту животне средине који ће утврдити потребу израде Студије о процени утицаја.

Припрема за изградњу, постављање и употребу нових извора нејонизујућег зрачења, односно реконструкцију постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

– прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;

– процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања грађевинске дозволе за нову изградњу, односно постављање и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу за заштиту животне средине који ће утврдити потребу израде Студије о процени утицаја

Зелена инфраструктура и климатске промене – принципи, услови и мере заштите

У оквиру планског подручја, кроз спровођење Плана (било директном применом, било кроз израду планова детаљне регулације, урбанистичких пројеката и техничке документације):

1) планирати повећање учешћа зелених површина у функцији јавног коришћења формирањем нових јавних зелених површина, зелених површина у оквиру површина јавних намена, али и зелених површина у оквиру површина осталих намена;

2) сва планска решења ускладити са предложеним режимима заштите природних ресурса и добара (у првом реду: зона изворишта за водоснабдевање), мерама заштите прописаним регулативом из области заштите природних вредности, као и међународним обавезама преузетим у циљу заштите биолошке разноврсности и предела, сагласно посебним условима које издају надлежне институције;

3) планирати очување постојећих и подизање нових шума и шумског земљишта, заштитних зелених појасева, влажних станишта, зелених површина у насељима

Мере адаптације на климатске промене:

–зелену инфраструктуру одредити као приоритетну меру адаптације на климатске промене и у појмовнику дефинисати као мрежу природних и природи блиских простора (шуме, паркови, баште, зелени коридори, дрвореди, зелене површине у приобаљу водотокова) који штите и помажу одржавању услуга екосистема, односно који омогућавају еколошке, економске, културне и друге користи за побољшање квалитета живота у Трстенику и околини;

–приликом пројектовања пејзажног уређења предност дати употреби пропусних материјала, светлих боја који повећавају рефлексију, тј. одбијају сунчево зрачење, а у циљу смањивања загревања приземног слоја ваздуха;

–користити обновљиве изворе енергије (пре свега соларне) за осветљење бициклистичких и пешачких стаза, пуњаче мобилних телефона на јавним местима, пуњење малих електричних возила (тротинета и бицикала) и сл;

–обезбедити испуњење прописаних захтева у погледу енергетске ефикасности планираних и постојећих објеката, при њиховом пројектовању, изградњи / реконструкцији, коришћењу, инвестиционом и другом одржавању, у складу са Законом о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС“, бр. 25/13 и 40/21-др.закон), кроз коришћење ефикасних система грејања, вентилације, климатизације, припреме топле воде и расвете, укључујући и коришћење обновљивих извора енергије;

–приликом утврђивања спратности, габарита и удаљености грађевинске линије планираних објеката, узети у обзир обавезу да се новом изградњом/доградњом не погоршају еколошки услови становања постојећих објеката који се задржавају (у смислу смањења/одсуства осунчаности и осветљености); нови објекти не могу заклањати директно осунчање постојећим објектима више од половине трајања директног осунчања, а у складу са одредбама Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, број 22/15);

1.5.16. Услови и мере заштите природе

Природне вредности огледају се највећим делом у постојећим зеленим површинама у оквиру граница Планског подручја у целини (шумски засади око насеља и у њему), а нарочито зелене, махом пољопривредне површине на подручју изворишта за водоснабдевање и зона санитарне заштите, као и дуж водотока Западне Мораве. У урбаној средини уочљив је недостатак уређених површина у функцији јавног зеленила, поготово дуж саобраћајница.

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-1342/02 од 10.05.2023. године на територији ППР-а Трстеник нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора еколошке мреже Републике Србије. Услови заштите природе прописани у предметном решењу су кроз израду планских решења у оквиру овог ППР-а испоштовани и спроведени а у процедури спровођења Просторног плана ће се спроводити посебне мере заштите природе:

1. Планиране намене површина усклађене су са наменама дефинисаним у одређеним планом вишег реда (Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, бр. 10/2020) и Генерални план Трстеника до 2030. године (, Службени лист општине Трстеник“, бр. 7/2009)), што је потребно и даље спроводити при изради планске документације нижег реда и техничке документације;

2. Коришћење простора планирано је на основу утврђених граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом. Изградњу комуналне инфраструктуре урадити на основу услова надлежних комуналних организација;

3. Не планирати изградњу објеката који могу угрозити животну средину - буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно за које нису предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења;

4. Предвидети инфраструктурно опремање по високим еколошким стандардима. Непропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже, треба да буду прописане као стандард за све објекте. Изградњу комуналне инфраструктуре урадити на основу услова надлежних комуналних организација;

5. Обезбедити заштиту и коришћење вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количина;

6. Евакуацију и пречишћавање отпадних вода планирати преко канализационог система са колектором за пречишћавање отпадних вода;

7. Очувати токове, приобаље и живи свет свих површинских водотокова на територији Трстеника уређењем и ревитализацијом континуираног појаса приобалног заштитног зеленила обезбедити појас аутохтоне вегетације дуж водотокова;

8. Очувати пољопривредно земљиште наменским коришћењем, успостављањем ефикасних механизма контроле спровођења одговарајућих урбанистичких и просторно - планских мера и водећи рачуна о његовом потенцијалу и производној вредности;

9. Очувати пумско земљиште – високо зеленило и вредније примерке дендрофлоре (појединачна стабла), пумске екосистеме и комплексе, ливаде и пашњаке, као и природне целине које су повезане са вегетацијом поред путева и сл.;

10. Прибавити сагласност надлежних институција за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру;

11. Предвидети коришћење еколошки прихватљивог грађевинског материјала, који утиче на побољшање укупног квалитета живота и животне средине, као и могућност коришћења техника и система који су енергетски ефикасни (Правилник о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС”, бр. 61/2011));

12. Максимално сачувати и заштитити високо зеленило;

13. Приликом реализације планских решења (израде планско - техничке документације) извршити вредновање постојећих зелених површина како би се сачувале потенцијалне природне вредности;

14. Ако се због изградње уништи постојеће јавно зеленило, оно се мора надокнадити под посебним условима и на начин на који одређује јединица локалне самоуправе (Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука ус, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон));

15. Планирати формирање и уређење нових зелених површина, дрвореда и заштитног зеленила у циљу повећања процентуалне заступљености постојећег зеленила и његове функционалности;

16. Приликом озелењавања простора, предност дати аутохтоним врстама биљака, отпорним на аерозагађење, које имају густу и добро развијену крошњу, а као декоративне врсте могу се користити и врсте егзота које се могу прилагодити локалним условима, а да при том нису инвазивне и алергене (тополе и сл.). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и др.

17. Обавеза је Инвеститора да прибави сагласност надлежних институција за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру;

18. Обезбедити примарно сакупљање комуналног и индустријског отпада спречити неадекватно одлагање отпада и формирање сметлишта, затворити и санирати постојећа сметлишта комуналног отпада, подстицати рециклажу и поновно искоришћење отпада ради очувања природних ресурса и животне средине;

19. Обавезно спроводити санацију односно ремедијацију деградираних површина и деградиране животне средине (Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука ус, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон);

20. Уколико се током радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералошко петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 — исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021), извођач радова је дужан да у року од осам дана обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица

1.5.17. Услови и мере заштите непокретних културних добара и амбијенталних целина и визура

На простору у обухвату Плана налазе се објекти и локалитети који су проглашени споменицима културе и они које је потребно евидентирати и валоризовати. Потребно је извршити претходна истраживања и формирати евиденцију за све врсте наслеђа и извршити валоризацију наслеђа како би се адекватно уградила у развојне, просторне и урбанистичке планове и омогућила очување амбијента и појединачних историјских објеката кроз планирање адекватне намене простора, спратности објекта и остали урбанистички параметри.

На планском подручју, према документацији Генералног плана Трстеника 2030. („Службени лист општине Трстеник“, бр. 7/2009), Просторног плана општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2011) и услова из других планова и урбанистичких аката и одлука општине, постоје:

1) Проглашени споменик културе од великог значаја:

Стара кућа у Трстенику у ул. Кнегиње Милице 1, власништво породице Катић, на кп 2726/1 КО Трстеник. У службеном гласнику НРС бр. 54/IV донето је решење на основу предлога Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС од 10.3.1950.г. бр. 249/50 са регистарским бројем 313.

Зграда је из половине 19. века у основи тип моравске куће са турско-источњачким примесима, које Катићевој кући на спрат дају два раскошна симетрична и нешто истурена доксата, што показује углед и моћ њеног власника Петра Катића, једног од најпознатијих трговаца Трстеника и утицајне политичке личности Србије. У приземним собама биле су углавном пословне просторије трговине, на спрату су биле собе породице и гостинске. Ова кућа није мењала свој

првобитни изглед и носи све одлике грађанске архитектуре из прве половине 19. века. Како су се овакве грађевине сачувале у ограниченом броју до наших дана предложено је да се она стави под заштиту државе.

2) Евидентирани објекти са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима

– Кућа др Драгомира Недељковића (трговца М.Мирића) у ул. Цара Душана - градска архитектура са почетка 20. века, на кп 3619 КО Трстеник. Пројекат је наручен у Пешти, изграђена је у периоду 1848-1851 године а градитељи су били Благоје и Радојица Градиштанац. Уз кућу је осмишљена и капија. Основа приземне куће је правоугаона са истуреним бочним фасадама. Кров је сложен, покривен меридијан црепом (првобитно је био бибер цреп) Високи сокл је фугован тако да ствара илузију правилно сложених камених квадрара. Улична фасада је рашчлањена угаоним и средишњим низом не великих компартимената на два правоугаона поља, са по три лучна прозора и медаљонима изнад њих. Профилисани венац одваја приземни од таванског дела куће.

– Кућа Звонка Вукушића, на кп 2893 КО Трстеник. Изграђена је 1928. године и спада у куће са савременим грађевинским материјалима, правоугаоне основе и четвороводног крова. Присутно је понављање класицистичких украса на фасади у виду компартимената, истакнутог абакуса лажног капитета, шембрана, подеоног венца, допрозорника и водоравних канелура. Карактеристична је по тераси на врху крова.

– Кућа Ђорђа Градиштанца, на кп 3574 КО Трстеник. Саградио је Ђорђе Градиштанац 1909. године по пројекту нарученом у Пешти. Објекат је приземан, правоугаоне основе са улазним дрвеним тремом на источној страни и сложеним четвороводним кровом. Осим

укрштених летви трема, кућа има уобичајене декоративне апликације шембрана и компартиментна, са наглашеним угаоним поделама имитације каменних блокова на фасади.

– Кућа Стаке Градиштанца, на кп 3572 КО Трстеник. Изграђена је 1938. године по пројекту Десе Јовановић-Градиштанца, прве жене инжењера у Трстенику. Објекат је великих димензија, правоугаоне основе и степенстих равних кровова који се спуштају од улице ка унутрашњости дворишта. Кубичним формама су супротстављени кружни окулуси и хоризонталне линије профилисаних кордонских и кровних венаца, допрозорници и надпрозорници који ограничавају велике прозоре, типичне за модерну. Објекат је данас запуштен и зарастао у вегетацију а потребно га је сачувати као најбољи стилски пример модерне у Трстенику.

- Кућа Радојке Лазовић, на кп 2732 КО Трстеник,
- Стамбена зграда у ул. Цара Душана (КП 14,8 ари) 5 соба, кухиња, антре, остава, купатило, гаража и подрум. Власник Мукиновић Милица и Дарина не противе се предлогу.
- Стамбена зграда у ул. Др Милутиновића, народна архитектура.
- Кућа Д. Петровића
- Кућа В.Милинковића
- Економска школа у Трстенику, сада зграда ДПО.
- Зграда Скупштине општине, на кп 2711/1 КО Трстеник
- Црква С. Тројице саграђена крајем 19.в. на кп 2722/2 КО Трстеник,
- Урбана целина у Трстенику-стара чаршија ул. Цара Душана и Др Милутиновића.

3) Споменици из НОБ-а:

На подручју ГП-а Трстеник евидентирана су: споменик борцима из НОР-а, спомен плоча на школи и 2 спомен бисте:

– Споменик је подигнут борцима Среза трстеничког, приликом прославе 10.г. НОБ- а. Налази се у парку код моста на десној обали Западне Мораве на изласку из Трстеника. Споменик је постављен на постаменту и приказује борца у покрету.

– Спомен плоча палим борцима НОР-а и жртвама из старог Трстеника налази се на згради осмогодишње школе.

– Спомен биста народног хероја Миодрага Чајетинца - Чајке налази се у осмогодишњој школи у Трстенику која носи његово име.

– Спомен биста Живадина Апостоловића, учитеља и борца НОР-а од 1941-1943.г. налази се у основној школи која носи његово име.

Поред ових споменика на територији општине налазе се 4 споменика у другим насељима, 12 спомен плоча и 8 спомен чесми.

4) Остали евидентирани споменици и амбијенталне целине

У обухвату Плана евидентиране су четири амбијенталне целине, дефинисане границом по постојећим катастарским парцелама и приказане су на графичком прилогу: *Лист бр.2 Планирана претежна намена површина*, у оквиру којих је потребно поштовати и додатно афирмисати карактеристике објеката са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима, заштити од деградације и уништавања а изградњу околних простора планирати уз потребне мере заштите, амбијенталног уклапања и визуелне афирмације постојећих вредности.

Амбијентална целина 1 представља простор уз улицу Цара Душана у оквиру којег су објекти са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима: кућа др Драгомира Недељковића (трговца М. Мирића), Кућа Звонка Вукушића, Кућа Ђорђа Градиштанца и Кућа Стаке Градиштанца. Обухвата подручје између улице Цара Душана и тока реке Западне Мораве од кп 3572 до 2917 КО Трстеник и од кп 3635 до 3590 КО Трстеник са западне стране улице Цара Душана, блок оивичен улицом Радоја Крстића, Цара Душана и Обилићевом улицом.

Амбијентална целина 2 представља простор који је био део старе чаршије уз улицу Цара Душана. Обухвата блок оивичен улицом Мирослава Милошевића, Цара Душана и

Миодрага Чајетинца Чајке. У оквиру ове амбијенталне целине препознат је низ објеката оријентисаних на улицу Цара Душана са угоститељским и трговинским садржајима.

Амбијентална целина 3 представља простор који је био део старе чаршије, са обе стране улице Радомира Милутиновића Муре, са леве стране од улице Косовске до кп 2585 КО Трстеник до тока реке Западне Мораве и са десне стране од кп 2689 до улице Браће Југовића. Обухвата блок оивичен улицом Мирослава Милошевића, Цара Душана и Миодрага Чајетинца Чајке. У оквиру ове амбијенталне целине препознат је низ објеката оријентисаних на улицу Цара Душана са угоститељским и трговинским садржајима.

Амбијентална целина 4 представља простор у оквиру којег је проглашени споменик културе од великог значаја – кућа Катића и објекат са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима – кућа Радојке Лазића као и градски музеј. Обухвата блок оивичен улицама Кнегиње Милице, Сретена Ацића, Браће Југовића и Живадина Апостоловића.

Мере заштите и дозвољен степен интервенције на објектима са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима

На објектима са архитектонским, урбанистичким и амбијенталним вредностима не може се вршити раскопавање, рушење, поправљање и други радови који могу да наруше својства објекта без претходно утврђених посебних услова за предузимање мера техничке заштите.

Носиоци права обавеза и одговорности у погледу коришћења, управљања и располагања добрима дужни су да са изузетном пажњом чувају и одржавају наведена добра, као и да неодложно обавештавају Завод за заштиту споменика културе о свим правним и физичким променама насталим у току коришћења.

Могуће је изводити радове у циљу санације, адаптације и рестаурације на основу посебно утврђених услова од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Планирања изградња у непосредном окружењу ових објеката не сме да угрози њихова споменичка својства.

Закључак и смернице и услови заштите

Споменици културе-непокретна културна добра као појединачни објекти и амбијенталне целине груписани су на локацији Старог Трстеника (првобитно насеље) и на ужем градском подручју у улици Цара Душана и Радомира Милутиновића Муре.

На основу података добијених од Завода за заштиту споменика културе из Краљева (ГП Трстеника 2030) могу се уочити следећи проблеми:

- Амбијентална целина центра „старе чаршије“ тражи детаљнију анализу и усклађивање са предлогом за заштиту и доношења заједничких ставова од стране носиоца планирања, стручног тима Завода за заштиту споменика културе, пре приступања реконструкцији овог дела насеља.

- У оквиру овог простора налазе се површине атрактивне за малу привреду и што је у периоду скромних инвестиционих захвата (до 1990.год.) потенцијал, који треба довести одговарајућом комуналном опремљеношћу у квалитетно стање. Реконструкција и ревитализација овог простора била би урађена кроз урбанистички пројекат.

- Предлоге за заштиту појединачних објеката народне и градске архитектуре треба активирати и убрзати њихово проглашење, ради уклапања у мере заштите приликом реконструкције ових објеката. Уколико до овога не дође евидентирани објекти за заштиту могли би да измене свој првобитни изглед, па би било безпредметно њихово регистровање.

Практични оквир услова, односно мере заштите за наведене објекте и зоне, у конкретној примени поступка конзервације и обнове дефинисаће детаљни програми, посебни урбанистички планови, пратећи правилници о уређењу и понашању у простору и одређени конзерваторски пројекти.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете (добра која уживају претходну заштиту законом) за које се претпоставља да могу имати својства културног добра, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да се до доласка овлашћеног лица предузме мере да налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и положају у коме је откривен.

Уколико се на основу закона утврди да је односна непокретност или ствар културно добро, даље извођење грађевинских радова и промене облика терена могу се дозволити након претходно обезбеђених археолошких истраживања, уз адекватну презентацију налаза и услове о сагласност службе заштите.

Инвеститор објекта дужан је да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

За локалитете са археолошким садржајима и случајне археолошке налазе и за радове било које врсте на тим локалитетима надлежан је Завод за заштиту споменика културе Краљево.

Забрањује се неовлашћено копање на археолошким локалитетима, одношење камена и земље као и прикупљање археолошког материјала са локалитета.

Забрањује се просипање и одлагање отпадних и штетних материјала, складиштење материјала и стварање дивљих депонија.

Извођење грађевинских радова и промене облика терена, дозвољавају се само након обезбеђења археолошких истраживања, уз адекватну презентацију налаза.

Забрањује се одношење надгробних споменика и прекопавање гробова на некрополама, као и било које врсте измештања споменика без услова и сагласности службе заштите.

Заштита амбијенталних целина и визура

У циљу очувања идентитета града важно је препознати просторе који чине суштину града, идентификовати потезе, зоне, осовине, чворишта и сл. и нагласити њихов значај као урбани елемент који кроз који се на различит начин испољава дух града, односно који га чине памтљивим, препознатљивим и привлачним.

Улична мрежа

Трстеник има започету мрежу улица карактеристичну за градове у долини. Овај принцип треба задржати и при планирању мреже улица у новим насељима.

Пешачку улицу, односно зону уредити и опремити квалитетним урбаним мобилијаром (клупе, светиљке, чесме и сл.) и зеленилом.

Треба сачувати регулационе карактеристике улица у центру града. Приликом нове изградње треба поштовати правила и карактеристике изграђивања простора на одређеном месту тј. делу града.

Потребно је посветити посебну пажњу дрвореду и усмеравати је плански и то не само дуж путних праваца него и у осталим улицама нарочито новим, где у планираној регулацији обавезно треба предвидети дрворед.

Чворишне тачке

Уобличити трг испред Дома културе у центру града. Потребно је уклонити постојеће привремене објекте на градском тргу како би се простор функционално, просторно-естетски и урбанистички повезао са зеленим сквером-градским парком и Црквом Св.Тројице. Предлажемо да се наведени привремени објекти, односно трговачко услужни садржаји преместе у приземља објеката у пешачкој зони чији капацитети нису довољно искоришћени.

Градски парк испред зграде Скупштине општине и Цркве Св.Тројице, односно зелени сквер, уредити као репрезентативни потез у зеленилу.

Новопланирани граски парк на крају пешачке улице, иза чесме, на месту садашњег спорског игралишта пројектовати и изградити као интегрални део и завршетак пешачког потеза. Нарочито обратити пажњу на везу парак са реком.

Градска пијаца - потребно је реконструисати и, уколико је могуће, хигијенски уредити и архитектонско-урбанистички је уобличити.

Аутобуска и железничка станица - потребно је архитектонско и урбанистичко уобличавање овог простора.

Амбијентални потези и визуре

Обале реке Западна Морава. Уредити десну обалу реке у градском делу града, односно потез од инфраструктурног моста (мост за водоводне цеви од изворишта до града) до планираног моста аутопута.

Афирмисати и заштити визуре уз реку, а Западну Мораву очувати као доминантан градски мотив који условљава посебне градске панораме.

При даљој планској разради посебно треба обратити пажњу на визуре:

- потез урбаних вила између улице Цара Душана и реке
- доминантна вертикала - стамбено-пословни солитер са хотелом у центру представља снажно обележје и пандан црквеном торњу.

1.5.18. Услови и мере заштите од елементарних и других већих непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава

У разматраном простору постоји ризик од удеса који могу настати у фази изградње, као последица појаве природних непогода поплава, земљотреса, пожара и експлозија, ризик од удеса при транспорту опасних материја, ризик од удеса који води порекло од удесних ситуација у индустријским постројењима и др..

Реализацијом планских решења, угроженост простора од дејства елементарних непогода смањив се даљим одржавањем насипа и њиховом даљом изградњом и регулацијом корита и уређењем сливова како Западне Мораве, тако и њених притока које угрожавају делове планског подручја (Мала река, Љубостињска река, Дубоки оток, Попинска река, Осаничка река, Џамски поток, чаирски поток, Овачка река и други безимени потоци, канали, јаруге...), ради спречавања могућих појава поплава, реконструкцијом система за одводњавање (чишћење и комплетирање каналске мреже, поштовањем примене асеизмичког пројектовања објеката, изработом Плана заштите од удеса у објектима јавних служби, организовањем система противградне одбране, мобилности ватрогасних јединица у случају евентуалне појаве пожара у комерцијалним објектима и слично. Отклањање опасности од индустријских удеса спроводити добро организованим, опремљеним и оспособљеним системима заштите и спасавања. Спровођењем превентивних мера и дефинисањем садржаја Планова заштите од удеса предузимају се све активности за отклањање могућности настанка удеса, чиме се ризик на предметном подручју своди на прихватљив ниво.

Ризик од удеса у фази извођења радова односи се на ситуације које доводе до нежељених и несрећних случајева из домена ризика по здравље радника на градилишту, односно удесног загађивања животне средине током изградње и из грађевинске механизације.

Заштита од елементарних непогода

Од савремених појава, на Планском подручју највеће последице могу изазвати поплаве, и земљотреси и друге природне појаве, пожари, хемисјки удеси и друге техничко-технолошке несреће.

Мере за заштиту од поплава

Изливањем реке, бујичне поплаве или подизањем нивоа подземне воде је карактеристично за алувијалне делове терена дуж водотокова и ниске терене као што су терени ДУЖ Западне Мораве и њених притока .

С обзиром да је основна мера заштите терена, поготово алувијалних, спровођење радова у сливовима река, заштита од високих вода у великој мери зависи од ових акција на подручју Србије које представљају сливно подручје западне Мораве. Неопходно је у циљу заштите од поплава извршити интегрално уређења бујичних сливова на ширем простору, који обухвата пројектовање и изградњу техничких (преграде, прагови, регулације, микро-акумулације, ретензије, обалоутврде), биотехничких (санација јаруга; заштита површина на нагибима) и биолошких објеката (пошумљавање голети; мелиорације деградираних шума, ливада и пашњака, успостављање воћњака на терасама). Такође, неопходни су и радови на одржавању постојећих система за заштиту од бујица ерозије и поплава (чишћење корита од наноса, вегетације и смећа, поправка оштећених објеката и уређење обалоутврда).

Конкретно на Планском подручју, изливање реке или подизање нивоа подземне воде које је карактеристично за алувијалне делове терена дуж водотокова, решава се насипањем и уређењем обала изградом обалоутврда и кејова чиме се могућност плављења своди на минималну могућност (катастрофални водостај).

На планским површинама Измена и допуна Плана генералне регулације насеља Трстеникпотребно је применити следеће смернице:

1/ Положај објеката у простору у обухвату Измена и допуна Плана генералне регулације насеља Трстеникпредвидети тако да се на водном земљишту не погоршава водни режим, дозвољава се градња објеката у функцији водопривреде и којима се спроводи успешна одбране од поплава;

2/ Уколико водотоци нису регулисани предвидети појас за регулацију са приступним путем за одржавање. Планирану саобраћајну инфраструктуру предвидети у функцији заштите од поплава;

3/ Положајем објекта у простору не смеју се угрозити евентуалне зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања;

4/ Атмосферске воде са коловоза могу се упустити у реципијент ако су претходно третиране на таложнику и сепаратору, ради уклањања агрегата, масти и уља и других пливајућих материја. Квалитет атмосферских вода мора бити у складу са Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода („Сл.гласник РС“, бр.74/2011).

Правилно и по прописима планирати и изводити инфраструктуру (водовод, канализацију) да оне не би биле узрочник појаве подземне воде.

Изградњу пословно-производних објеката и објеката складишта радити у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС бр.114/08).

Мере заштите од земљотреса

У макро-сеизмичком погледу подручје Плана спада у прелазну зону 7-8°МКС, према томе изградња објеката мора да буде прилагођена сеизмичким условима. На основу микросеизмичких података у централној градској зони (за поједине зоне) очекује се да би максимална јачина могла да буде 7,44°МКС.

Најближа изразита сеизмичка зона је област Рудника (9°МКС) под чијим је утицајем и територија Плана. Досадашњи потреси су се кретали до 7°МКС, па се очекује да (сеизмичка вероватноћа) и у будуће неће бити потреса веће јачине.

Ове сеизмичке карактеристике морају се узети у обзир у даљој изградњи, јер представљају ограничавајући фактор средњег интензитета (није највећи степен угрожености). Потребно је да се при изградњи нових делова насеља (ПДР-ова) раде и елаборати микросеизмике (поготову на теренима са већим нагибом и високим подземним водама).

Према најновијим регионалним истраживањим Републичког сеизмолошког завода Србије (<http://www.seismo.gov.rs/>) одређени су параметри сеизмичности за територију

Републике Србије. Према карти сеизмичког хазарда за очекивано максимално хоризонтално убрзање на основној стени – $A_{ss}(g)$ и очекивани максимални интензитет земљотреса – I_{max} у јединицама Европске макросеизмичке скале (EMS-98), у оквиру повратног периода од 95, 475 и 975 година могу се очекивати земљотреси максималног интензитета и убрзања приказани у табели.

Ради заштите од земљотреса, објекте пројектовати у складу са Правилником за грађевинске конструкције („Службени гласни РС“, број 89/2019, 52/2020 и 122/2020).

Табела: Сеизмички параметри

Сеизмички параметри	Повратни период времена (године)		
	95	475	975
$A_{ss}(g)_{max}$	0,09	0,15	0,25
$I_{max}(EMS-98)$	VII	VIII	VIII-IX

Све прорачуне сеизмичке стабилности заснивати на посебно изграђеним подацима микросеизмичке реојанизације и Правилнику о привременим техничким нормативима за изградњу објеката који не спадају у високоградњу у сеизмичким подручјима („Службени лист СФРЈ“ бр. 39/64).

За одређену врсту и карактеристике објеката потребно је стабилност проверити кроз статичку и динамичку анализу у интеракцији тло - објекат, а уважавајући својства и геомеханичке карактеристике заступљених и ангажованих средина. Динамичку анализу сеизмичких утицаја усагласити са Еурокодом за одређене објекте и избор система градње.

Основа за пројектовање по СРПС стандарду, важећој законској регулативи у Србији, је сеизмички интензитет приказан на Сеизмолошкој карти за повратни период од 500 година према пропису: Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима (Службени лист СФРЈ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90). На картама су приказани очекивани макросеизмички интензитети на површини терена за карактеристично тло.

По ЕН1998-1 улазни параметри за сеизмичку анализу при пројектовању изведени су из услова да се објекат, просечног века експлоатације од 50 година, не сруши, што одговара сеизмичком дејству са вероватноћом превазилажења од 10% у периоду од 50 година. Овај земљотрес има повратни период догађања од $T_{NCR} = 475$ година. Други услов садржан је у захтеву да се ограничена оштећења могу јавити само као последица дејства земљотреса за који постоји вероватноћа да буде превазиђен од 10% у периоду од 10 година односно земљотресом који има просечан повратни период од 95 година.

Ради заштите људских живота као основног императива у противтрусној градњи као и значај појединих објеката у функционисању система заштите људи огледају се у категорији значаја објеката који се исказује коефицијентом значаја којим се посредно смањује вероватноћа превазилажења на и до 5% у 50 година односно повећава период са ризиком од 10% у коме се могу јавити оштећења или колапс објекта на 1000 и више година.

На основу Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима (Службени лист СФРЈ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90), објекти који су предмет овог Плана се могу разврстати у следеће категорије:

- објекти ван категорије (у које се могу сврстати објекти као што су димњаци и торњеви преко 80,0м висине)
- објекти I категорије, (школе, спортске дворане, биоскопи, објекти окупљања већег броја људи);
- објекти II категорије (стамбени објекти);
- објекти нижих категорија. (помоћни, производни и други).

Према ЕН 1998-1 поглавље 4.2.5 табела 4.3 објекти се према значају категоришу у 4 категорије.

–Објекти IV категорије са коефицијентом значаја $I=1.4$ су објекти од посебног интереса за друштво;

–У III категорији објеката са коефицијентом значаја $I=1.2$ сврстани су објекти у којима се окупља и борави велики број људи (школе, културни центри, велики продајни простори и слично) а у II категорији су стамбени објекти са коефицијентом значаја $I=1.0$;

–Категоризација врло високих објеката преко 80,0м висине није посебно разматрана европским стандардом али је допуштена националним анексом. Имајући у виду да је нпр стандардом за куле, торњеве и димњаке по ЕЦ-8 гранична висина од 80м постављена за категоризацију објеката у највишу категорију то је у духу стандарда категоризација ових објеката у објекте са коефицијентом значаја $I=1.4$.

Базирано на Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима и EN 1998-1

– Објекте висине преко 80,0м категорисати као објекте ван категорије по Правилнику и објекте IV категорије са коефицијентом значаја $I=1.4$.

– Простране тржене центре, школе, објекте културе категорисати као објекте I категорије са коефицијентом $K_0=1.5$ односно по EN 1998-1 објекте III категорији са коефицијентом значаја $I=1.2$

– Стамбене зграде категорисати као објекте II категорије са коефицијентом $K_0=1.0$ односно по EN 1998-1 објекте II категорији са коефицијентом значаја $I=1.0$.

– Мостове, вијадукте, надвожњаке, према SRPS EN 1998-2 категорисати као обичне мостове са коефицијентом значаја $I=1.0$.

Заштита од биљних и животињских штеточина

Заштита од биљних и животињских штеточина спроводиће се у оквиру мера газдовања пољопривредним, шумским, ловним и риболовним основама, сагласно прописима од заштите од штеточина, и на начин да не остави негативне последице на биљни и животињски свет. Надлежни органи обезбедиће, у сарадњи и у договору са корисницима подручја, а у складу са прописима, сваку у оквиру својих овлашћења:

1) праћење стања и организовану заштиту од биљних и животињских штеточина шума, пашњака, ливада и других пољопривредних површина и др. Уз примену контролираних механичких, биолошких и других мера, које нису у супротности са мерама заштите природе и животне средине и неће оставити негативне последице на становништво;

2) организовање локалне службе цивилне заштите за праћење стања, остваривање превентивних мера и преузимање активности заштите од елементарних непогода и ратних разарања на подручју ПГР-а и Просторног плана Трстеника, повезане са ватрогасном и здравственом службом, полицијом и другим службама на нивоу града Ужица и суседних општина и шумских газдинстава које би јој давале материјалну, кадровску и техничку подршку.

Заштита од пожара

Да би се обезбедила заштита материјалних добара и људских живота, као и пољопривредних и шумских површина од пожара, потребно је спровести адекватне мере заштите службе обавештења и узбуњивања. Мере противпожарне заштите спроводити у складу са општинским плановима заштите од пожара и елементарних непогода.

Ради спречавања настанка и ширења пожара потребно је предузетри следеће мере у складу са Законом о пожарима:

– Обезбедити прописане удаљености између објеката и зона предвиђених за ривредне, стамбене, туристичке, јавне и друге објекте

– Предвидети прописана растојања између објеката и инсталација: електро и ЕК инсталација, водовода и канализације.

- Приликом реализације или реконструкције саобраћајне мреже (укључујући и стамбене улице) треба предвидети спољну-уличну хидрантску мрежу (са одговарајућим бројем надземних и подземних хидраната) и одговарајућа места за захват воде ватрогасним возилима на отвореним просторима (резервоари и сл) са капацитетима који ће обезбедити довољне количине воде за гашење пожара

- Предвидети ширине и носивости путева који ће да омогуће приступ ватрогасном возилу и његово маневрисање приликом гашења пожара, у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара (Сл. лист бр.8/95)

- У шумама треба доследно и на читавој шумској површини увести уобичајене превентивне мере које су и законска обавеза радне организације која газдује шумама. Планирање и одржавање шумских путева такође представља важну меру у заштити од пожара.

Поред наведеног, да би се обезбедила заштита од пожара потребно је примењивати следеће смернице:

- при изградњи објеката поштовати важеће прописе противпожарне заштите;

- правилним размештајем објеката на прописаним одстојањима од суседних објеката смањити опасност преношења пожара;

- правилном диспозицијом објеката у односу на саобраћајнице обезбедити несметан приступ противпожарних возила;

- ради заштите од пожара да буде омогућено кретање интервентних возила (ватрогасна возила, хитна помоћ, милицијска кола) планирањем потребне ширине саобраћајница: за двосмерни саобраћај 6,0 м са потребним радијусом мин.7,0 м, а да као најудаљенија тачка објекта од постојеће саобраћајнице не буде већа од 25,0 м;

- лако запаљиве и експлозивне материје складиштити и чувати под законом прописаним условима, уз одговарајућу сагласност надлежних органа на планиране мере заштите од пожара;

- за шумска земљишта одредити противпожарне трасе са планираним противпожарним баријерама;

- у склопу изградње мреже водоводних инсталација реализовати противпожарне хидранте;

- обезбедити капацитет градске водоводне мреже који обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара.

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник СРС“ бр. 111/09, 20/15 и 87/18),

- објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу, која се у погледу протока и притиска воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл. лист СФРЈ“ бр. 30/91)

- објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве („Сл. лист СРЈ“ бр 8/95)

- објекти морају бити реализовани у складу са Одлукама о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ“ бр. 53, 54/88 и 28/95), Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења

- планиране гараже реализовати у складу са Правилником о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија („Сл. лист СЦГ“, бр 31/05).

Приликом изградње стамбених објеката са подрумима, сходно Закону о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", број 111/09, 92/11) и Закону о изменама и допунама Закона о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", број 93/12), над подрумским просторијама гради се ојачана плоча која може да издржи урушавање објекта. Приликом

изградње нових комуналних и других објеката инвеститор је дужан да прилагоди те објекте за склањање.

Објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- Објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 111/09 и Законом о изменама и допунама Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 20/2015).

- Закон о запаљивим и горивним течностима и запаљивим гасовима („Службени лист РС“ број 54/2015).

- Објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу, која се по протоку и притиску воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", број 30/91).

- Објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара ("Службени лист СРЈ", број 8/95), по коме најудаљенија тачка коловоза није даља од 25м од габарита објекта.

- Објекти морају бити реализовани и у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ", бр.53, 54/88 и 28/95), Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Службени лист СРЈ", број 11/96),

- Објекти морају бити реализовани и у складу са Правилником о техничким нормативима за вентилацију и климатизацију ("Службени лист СФРЈ", бр.87/93), Правилником о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару ("Службени лист СФРЈ", број 45/85, Правилником о техничким нормативима та пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству.

- Планирани електроенергетски објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", број 13/78), Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 87/93) и Правилником о изменама и допунама техничких норматива за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СРЈ", број 37/95).

- изградњу/реконструкцију/гоградњу енергетске инфраструктуре (магистрална и дистрибутивна гасоводна мрежа и мерно-регулационе станице) планирати у складу са правилима грађења утврђеним важећим планским документима, техничким нормама и стандардима дефинисаним: Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“, бр. 145/14, 95/18 и 40/21), Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник Републике Србије“, број 104/09), Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник Републике Србије“, број 86/15) и другим подзаконским актима којима је дефинисана ова област, нарочито водећи рачуна о минималним хоризонталним растојањима истих од објеката у којима стално или повремено борави већи број људи;

- Применити одредбе Правилника о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозија ("Службени лист СФРЈ", број 24/87).

- Реализовати објекте у складу са техничким препорукама ЈУС ТП 21.

- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о безбедности лифтова („Службени гласник РС“, број 101/10).

- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за вертикални превоз лица и терета ("Службени лист СФРЈ", број 16/86 и 28/89).

- Уколико се планира гасификација реализовати објекте у складу са Одлуком о условима и техничким нормативима за пројектовање и изградњу градског гасовода ("Службени лист града Београда" бр.14/77), Правилником о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Службени лист СФРЈ", број 10/90), Правилником о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације ("Службени лист СРЈ", број 20/92 и 33/92) и Правилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4,0bar ("Службени лист СРЈ", број 20/92). У складу са Законом о запаљивим и горивним течностима и запаљивим гасовима („Службени лист РС“ број 54/2015) мора се прибавити Одобрење за трасу гасовода и место МРС-а од стране Управе за заштиту и спасавање.

Ризик од удеса при транспорту опасних материја

Ризик од удеса при транспорту опасних материја који може имати утицаја на разматрани простор потиче од експлоатације траса саобраћајница и других видова саобраћаја предвиђених за транспорт опасних материја.

Транспорт опасних материја увек представља потенцијалну опасност за животну средину, било да је у питању превозно средство аутоцистерна, вагон или пловни објекти, без обзира колике су мере сигурности предузете. У укупном броју хемијских акцидентата удеси ове врсте учествују са око 35%. Ауто-цистерне и вагони могу имати велике запремине и уз непредвидивост локације евентуалне несреће представљају велику опасност. Наиме, последице удеса могу бити катастрофалне и попримити огромне размере, без обзира да ли је у питању изливање или испаравање материја. Због тога, ово захтева добру организацију и спровођење одговарајућих мера заштите дуж најпрометнијих саобраћајница. Специфичност удеса при транспорту је да постоји вероватноћа ослобађања целокупне количине опасних материја из превозних средстава.

Законом о транспорту опасног терета ("Службени гласник РС", 88/10), дата је класификација опасности од наступања последица у транспорту опасног терета, према коме постоје три категорије ове опасности:

- прва - опасност по живот лица или загађење животне средине с последицама чије отклањање је дуготрајно и скупо;
- друга - опасност од наношења тешке телесне повреде лицу или загађења животне средине, знатног или на већем простору;
- трећа - опасност од наношења лаке телесне повреде лицу или незнатног загађења животне средине.

Управљање последицама од хемијских удеса и техничко-технолошких несрећа са последицама на животну средину

Опште и посебне мере везане за смањење притиска од опасних индустрија на животну средину и људе су везане за смањење вероватноће настанка хемијских удеса. Последице хемијских удеса на комплексима опасних индустрија и у току транспорта опасних материја директно утичу на величину ризика по животну средину и људе. Због тога су мере заштите које се предузимају у домену саобраћаја у функцији заштите животне средине и људи од хемијских удеса. Истовремено, последице хемијских удеса на комплексу опасних индустрија се могу смањити спровођењем мера које су првенствено везане за планирање и организацију простора.

За функционисање система и одвијања техничко-технолошких процеса у оквиру привредне зоне, а у складу са производним процесима користи се одређена количина хемикалија и супстанци, као и енергенти одређених физичко-хемијских карактеристика. Такође, у току процеса производње настају опасне и токсичне материје у виду гасовитих, течних и чврстих фаза.

У току удеса у овим предузећима може доћи до пожара и експлозије или само ослобађања хемикалија, које могу контаминирати ваздух, воду и земљиште. Степен опасности полутаната који се неконтролисано ослобађају у случају удеса зависи од њихове:

- екотоксичности,
- токсичности,
- карактеристика продуката деградације,
- могућности задржавања на површинским слојевима земље,
- синергистичких ефеката више полутаната и продуката њихове деградације и полу – века живота.

Посебан аспект опасности представља ослобађање материја са канцерогеним, мутагеним и тератогеним карактеристикама, нарочито хлорираних угљоводоника, РСВ-а, дибензо (а) пирена и TCDD –а.

Подаци о учесталости јављања хемикалија у удесу показују да су најчешће у питању течна горива (бензин, нафта, мазут), а затим следе киселине и базе, пропан/бутан, амонијак и једињења, пестициди и тд. Најчешћи узрок акцидентата је човек (70% случајева), што се не разликује значајно од узрока удеса у свету.

Сви постојећи и новопланирани објектиморају имати одговарајући План заштите од удеса, као основну меру приправности у случају изненадних и непредвиђених техничко-технолошких удеса и хаваријских загађења. План заштите од удеса прецизно дефинише процену степена опасности од ризика, ниво повредљивости и субјекте надлежне за његову реализацију, а доноси се на основу „Правилника о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица“ („Сл. гласник РС“, бр. 60/94 и 63/94).

Евентуално складиштење и чување хемикалија и осталих опасних материја у објектима организовати у засебним радним просторијама магацинског типа, уз перманентну контролу и надзор локалног особља.

Заштита од техничко-технолошких несрећа и удеса обухвата: планирање, организовање и предузимање мера управљања опасним материјама на основу анализе опасности од удеса за све активности, технолошке поступке и објекте где могу бити присутне опасне материје, а за све такве технолошке поступке и објекте обавезна је израда анализе опасности од удеса. Основна превентивна мера у поступку издавања грађевинске дозволе за новопланиране привредне објекте на планском подручју биће израда Студије о процени утицаја на животну средину (у складу са Законом о процени утицаја на животну – „Сл. гласник РС“, бр. 135/04), чиме ће се на целовит начин сагледати процена опасности објеката и околног простора од могућих удеса и прописати неопходне мере заштите, ради заштите људи и материјалних добара.

Контрола саобраћаја путевима од стране саобраћајне полиције је предуслов за минимизирање опасности од саобраћајних удеса, поготово возила која превозе опасан терет. У случају саобраћајних удеса и појаве опасности од загађења животне средине опасним загађујућим материјама, обавезно је спровести деконтаминацију тла поред пута где се такве материје, евентуално, излију или проспу.

Заштита са аспекта одбране (заштита од ратних дејстава)

Мере заштите у случају ратних дејстава треба да обезбеде несметану заштиту људи и добара у случају ратних операција и разарања.

Регулација јавних површина и позиција грађевинских линија у односу на исту, треба да омогуће несметано функционисање свих служби у случају елементарних непогода, пожара и ратних услова. Елементи саобраћајница у смислу зависности од зарушавања и могућности прилаза објектима у фази спасавања, дефинисање могућности прилаза местима за водоснабдевање противпожарних јединица као и други значајни елементи са аспекта заштите и спасавања људи и материјалних добара су уграђени у урбанистичко решење ПГР-а.

У све сегменте овог плана уграђени су елементи заштите становништва и материјалних добара, који су дефинисани кроз обезбеђење квалитетне повезаности, приступачности и снабдевености електричном енергијом, електронским комуникацијама и водом, док, у случају ратних разарања прстен главних саобраћајница обезбеђује нормално функционисање насеља и могућност несметане евакуације становништва коришћењем алтернативних праваца;

Заштита становништва и материјалних добара обезбеђује се поштовањем следећих услова:

- планирана изградња и размештај објеката морају да обезбеде оптималну проходност у условима рушења и пожара, при чему се коридори саобраћајница својом ширином обезбеђују од домета рушења и пожара, а у склопу тога обезбеђене су слободне површине које прожимају изграђену структуру насеља;

- планирана мрежа саобраћајница мора да обезбеди несметан саобраћај уз могућност лаке и брзе промене праваца саобраћајних токова;

У циљу збрињавања и заштите становништва нарочито је важно утврдити локације извора, чесми и постојећих бунара са питком водом за које треба сачинити план редовног одржавања и чувања од загађивања, ради употребе у случају ратних разарања и елементарних непогода; такође је важно организовати систем осматрања, откривања опасности и правовременог обавештавања становништва о њима.

У погледу склањања људи и материјалних добара у случају опасности од ратних разарања неопходно је обезбедити евакуациона места у мањим енклавама шумских површина на предметном подручју. У ове сврхе могу се користити и специјална склоништа или одговарајући објекти који су оспособљени за такву намену. У случају да будући инвеститор жели у оквиру новог објекта да изгради кућно склониште оно мора задовољавати техничке нормативе за такву врсту грађевинских објеката.

У складу са Одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље ("Службени лист СРЈ", бр.39/95), дефинисани су комплекси и објекти од интереса за одбрану, заштитна зона и статус комплекса.

У овом Плану је у складу са дописом Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе Управе за инфраструктуру П број 5639-4 од 21.06.2023. године, означена зона дефинисана као посебна намена.

У заштитним зонама око комплекса посебне намене дефинисане су зоне са посебним режимима коришћења и изградње, и то:

- Зона забрањене градње;
- у зони ограничене градње забрањена је градња објеката чија висина прелази 12 метара (детаљно у посебном прилогу о мерама одбране урађеном уз овај ПГР), а за изградњу је обавезна претходна сагласност Министарства одбране;
- у зони контролисане градње је зона у којој је забрањена изградња објеката чија релативна висина прелази 150 метара (детаљно у посебном прилогу о мерама одбране урађеном уз овај ПГР), а за изградњу објеката обавезна претходна сагласност Министарства одбране.

У складу са дописом Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе Управе за инфраструктуру П број 5639-4 од 21.06.2023.год.) уз овај ПГР урађен је и посебан прилог – анекс, у складу са прописима.

1.5.19. Смањење негативних ефеката, катастар загађивача, мониторинг животне средине и остале мере и активности (ниво општине Трстеник)

Спровођењем мера из домена смањења притиска и унапређења стања животне средине смањиће се и потреба за смањењем ефеката који су последица реализације планског документа. С обзиром на чињеницу да се ефекти манифестују углавном после дуже експозиције, мере из домена смањења ефеката морају да нађу место у овом Плану и Извештају. Оне се пре свега односе на:

– унапређење квалитета живота како кроз квалитетније видове становања и радних простора тако и повећањем обима и садржаја простора за рекреацију свих категорија становника што ће све утицати на јачање здравственог капацитета појединаца и појединих група, како би сваки организам могао што адекватније да одговори на изложеност ноксама из окружења; ово нарочито омогућити формирањем зона рекреације и одмора, еколошки здравих зелених простора, бициклистичких стаза, трим стаза, стаза "здравља" и сл;

– промоцију здравственог система, посебно оног који се бави превентивном медицином, обезбедити унапређењем мреже објеката здравствене заштите, приоритетно примарне;

– едукацију грађана ради препознавања фактора ризика из животне средине, као и ризичних понашања који могу да корелирају са тим факторима;

– повећање зелених површина уз увођење већег броја отпорних (толерантних) аутохтоних врста, које истовремено имају и заштитну улогу;

– унапређење амбијенталних вредности и зелених простора уређењем окућница, вертикалним озелењавањем фасада и сл..

– очување биодиверзитета и његово унапређење повећањем озелењених простора, унапређењем квалитета и биолошке структуре зелених простора;

– очување и унапређење стања природних и створених карактеристика простора;

– обезбеђење равномерне заступљености, целовитости и непрекидности различитих типова зелених површина;

– веће учешће обновљивих видова енергије.

У веома важне активности које ће се успоставити и у континуитету спроводити су:

– израда катастра емитера на територији Општине као и локалитета постојећих црних тачака;

– израда регистра вредних природних добара и станишта;

– успостављање мониторинга животне средине на основу усвојених индикатора;

– успостављање механизма реакције друштва на измењене или неодговарајуће вредности индикатора.

Мониторинг животне средине и простора

У циљу перманентне заштите простора са свих аспеката животне средине и елиминисања могућих изненадних угрожавања простора, поред спровођења планираних мера заштите животне средине, природних вредности, предела и културних добара, неопходно **успостављање система мониторинга свих параметара квалитета животне средине на општинском нивоу:** ваздух, воде, земљиште, биљни свет - културе (воће и поврће), и то:

– мониторинг ваздуха обухвата периодично праћење емисије (оквирно) следећих полутаната: угљеникови оксиди, сумпорови оксиди, азотови оксиди, чађ и чврсте честице, метали (олово), угљоводоници (укупно), амонијак, суспендоване честице и чађ у ваздуху, као и других полутаната који се могу јавити као последица производног процеса у редовним и акцидентним ситуацијама (посебно у близини будућих привредних и свих других врста објеката за које се утврди повећана емисија загађујућих материја у атмосфери);

– мониторинг вода подразумева периодично праћење вредности показатеља квалитета површинских вода (водотока, као и свих локалних изворишта водоснабдевања) и редовно праћење састава отпадних вода пре испуштања у реципијент (у погледу присуства следећих полутаната: масти, уља, нафтни деривати и др. угљоводоници, тешки метали, кисеонички параметри, суспендоване материје, мирис, боја, електропроводљивост и др. физичке карактеристике);

– мониторинг земљишта дефинише праћење аналитичких индикатора у области коришћења земљишта (промена намене), праћење концентрације тешких метала у земљишту и праћење концентрације азота у земљишту, посебно у непосредној близини аутопута;

– мониторинг отпада подразумева праћење начина управљања отпадом у погледу укупне количине отпада, количине отпада по секторима, количине отпада који се рециклира и количине отпада који ће се депоновати на регионалну санитарну депонију;

– мониторинг буке, вибрација и нејонизујућег зрачења подразумева праћење индикатора експозиције (интензитет, дужина експонираности, кумулативни ефекти, максимално дозвољене вредности и сл.)

– обезбеђивање биомониторинга ваздуха, воде и земљишта као комплементарна метода физичко-хемијским методама мониторинга;

– обезбеђивање еколошких стандарда у будућим привредним објектима остварује се добијањем интегрисане дозволе за рад постројења која могу имати одређене негативне утицаје на стање животне средине, у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине («Сл. гласник РС», бр. 135/04 и 25/15);

– инвестирање у заштиту животне средине остварује се применом принципа "загађивач плаћа" у складу са важећом регулативом, дефинисањем одговарајућих локалних фондова за заштиту животне средине и других локалних институција, као и инвестирањем у програме заштите животне средине; и

– примену Система управљања заштитом животне средине у постојећим и будућим привредним објектима.

1.5.20. Смернице за израду техничке и планске документације са аспекта заштите животне средине

При изради техничке документације за реализацију појединих планских решења неопходно је поштовање мера заштите утврђених овим Планом и Извештајем.

Планска решења су дефинисана тако да ће њихова примена и спровођење у склопу израде техничке документације омогућити техничка решења која, у датим условима, максимално могуће штите околну земљиште, воде, ваздух, материјална добра и становништво, као и природне екосистеме у редовним и акцидентним ситуацијама.

Напомиње се да за све објекте за које се у склопу израде техничке документације испостави да је потребна израда процене утицаја у складу са Законом, те ако се кроз израду процене утицаја на животну средину прецизно утврдити колики се нивои загађења околине могу јавити, у складу са тим ће се прецизирати и конкретне мере заштите, њихов положај и врста. Стога се у Плану утврђују услови који ће бити саставни део локацијских услова из овог Плана.

Кроз израду техничке документације обезбедити да се приликом пројектовања и изградње поштују следећи услови:

– одговарајућим техничким решењима, спровести све мере заштите ваздуха, воде, земљишта, природе и вегетације, културних добара, заштите од буке, вибрација и зрачења и друге које су дефинисане овим Планом и Извештајем;

– спровести поступак одлучивања о потреби израде студије процене утицаја у складу са законском регулативом; у случају потребе израде исте, овом студијом треба анализирати:

- постојеће индикаторе стања животне средине; извршити циљана мерења квалитета ваздуха, земљишта и водотокова, нивоа комуналне буке, ради утврђивања „0“ стања,
- капацитет животне средине, услове и ограничења простора на којем се планирају конкретни садржаји туристичког комплекса,
- геолошко-геотехничке и хидрогеолошке карактеристике терена на предметном простору, ради утврђивања адекватних услова изградње објеката,
- потенцијалну угроженост становништва, биљног и животињског света, као и објеката у контактним зонама у редовној експлоатацији и за случај удесних ситуација;

– Пре почетка било каквих радова морају се прибавити подаци о тачном положају постојећих инфраструктурних објеката како не би дошло до оштећења истих.

– у циљу спречавања, односно смањења утицаја објеката и инфраструктуре на чиниоце животне средине предвидети:

- садњу / ревитализацију заштитног појаса зеленила дуж саобраћајница;
- у зонама становања / смештаја туриста по потреби извести одговарајуће звучне баријере;
- обратити пажњу на решења при пројектовању система одвођења атмосферских вода како би се спречило директно изливање штетних материја са коловоза; контролисано и ефикасно прикупљање зауљених атмосферских вода са саобраћајних површина које су предмет изградње (паркинзи првенствено), њихов третман (издвајање масти и уља у сепараторима и друго) до пројектованог/захтеваног квалитета и контролисано одвођење у реципијент,
- опремање подручја плана објектима техничке и комуналне инфраструктуре,
- одговарајући начин складиштења материја и материјала неопходних за одржавање путева и објеката, у циљу заштите земљишта и подземних вода од загађења, у складу са посебним законима,
- сакупљање, разврставање, привремено складиштење и предају отпадних материја које имају карактеристике штетних и опасних материја, а које настају у процесу одржавања путева и објеката, као и отпада насталог у процесу функционисања објеката, у складу са важећим прописима из ове области;
- обезбедити одговарајуће услове од надлежних институција и организација за израду техничке документације;
- кроз техничку документацију за изградњу насељских саобраћајница предвидети изградњу система јавне расвете поготову на раскрсницама;
- размотрити проблем акцидентних ситуација при превозу отпадних материја, пожара и сл. и дефинисати одговарајуће мере за заштиту људи и животне средине.

Опште мере заштите током уређења терена, изградње и експлоатације објеката

На Планском подручју обезбедити:

- одговарајућу организацију градилишта за потребе изградње, како привремених локација за депоновање грађевинског материјала и опреме неопходног за изградњу, тако и привремених или трајних локација (постојеће уређене комуналне објекте) за одлагање депонованог отпада укључујући и комунални настао у току извођења радова;
- просторно ограничити манипулативне површине током изградње објеката,
- очување ресурса, односно рационално коришћење земљишта, да се хумусни слој сачува како би се користио за озелењавање или санирање простора, након изведених радова;
- забрану сервисирања возила и грађевинских машина за време извођења радова на самој локацији. Уколико дође до хаваријског изливања горива, уља/мазива и других штетних материја обавезна је санација површине и враћање у првобитно стање;
- да, уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сходно Члану 99. Закона о заштити природе («Службени гласник РС», бр. 36/09, 88/10, 91/10, 95/18-др.закон) извођач радова је дужан да обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.
- да, уколико се приликом извођења земљаних радова наиђе на археолошке остатке, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове, обавести о томе Завод за заштиту споменика културе града Београда и предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и сачува на месту и у положају у коме је откривен (члана 109. Закона о културним добрима, „Службени гласник РС“, број 71/94, 52/11-др. закон и 99/11- др. закон). Инвеститор је дужан да по члану 110. истог закона, обезбеди финансијска средства за истраживање, заштиту,

чување, публикување и излагање добра, до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите

- рационално користити земљиште – максимално спровести очување ресурса, односно рационално коришћење земљишта, да се хумусни слој сачува како би се користио за озелењавање или санирање простора, након изведених радова;

- максимално очувати водне ресурсе при извођењу радова на изградњи саобраћајница;
- строго се придржавати предвиђеног коридора и зоне планиране намене, како земљани радови и употреба машина не би оставили последице на шири простор;

- одређеним техничким решењима умањити буку која ће настати током изградње објеката;

- уклањање отпада, који настане у току изградње објеката, инфраструктуре и саобраћајница и пратећих објеката извршити у складу са важећим прописима о управљању отпадом (сакупљање, разврставање и одлагање на за то предвиђену локацију или искоришћење рециклабилних материјала и посебних судова) - дефинисати привремене локације за депоновање опреме, грађевинског и другог материјала потребног за изградњу, лоциране изван простора са високом вегетацијом;

- ако при извођењу предметних радова дође до удеса на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;

- извршити санацију терена уколико дође до хаваријског изливања уља или горива;
- константно пратити параметре који утичу на промену / погоршавање квалитета ваздуха, воде и земљишта, утицаје буке и утицаје на живи свет и створене (поготово заштићене) вредности, како током изградње, тако и током експлоатације саобраћајнице.

Општа мера за израду планске документације:

При изради измена и допуна планске документације за предметно и контактна подручја, обавезно имати у виду утицаје на животну средину намена на Планском и контактном подручју те планирање намена простора ускладити са овим утицајима. Овде се посебно мисли на евентуалне измене урбанистичких планова где је на свим површинама које су сада неизграђене и користе се за пољопривреду, а у будућности би се могле пренаменити за стамбене и друге намене које могу бити угрожене неком од постојећих или планираних намена у околини. У овим зонама у контактном подручју потребно је планирати зелене заштитне појасеве од шумског и жбунастог зеленила, као тампон зоне ка становању и другим наменама. Димензионисање ових зелених појасева и њихов састав вршити у складу са проценом утицаја која ће се обавити у склопу израде техничке документације за саобраћајнице, а у односу на процењено загађење ваздуха, као и буку која ће се јавити од саобраћаја, односно евентуалну угроженост од стварања снежних наноса и поледице.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. Општа правила за изградњу објеката

Општа правила грађења важе за цело подручје Плана генералне регулације Трстеник. На планском подручју могућа је изградња објеката у складу са претежном наменом (као преовлађујућом) и компатибилним садржајима, према општим и посебним правилима уређења и грађења. Забрањена је изградња објеката који угрожавају и негативно утичу на квалитет животне средине.

Индекс заузетости парцеле је однос између бруто површине под објектом и површине грађевинске парцеле изражен у процентима. Бруто површина под објектом је хоризонтална пројекција габарита објекта на ниво парцеле.

Индекс изграђености је однос између бруто развијене грађевинске површине свих надземних етажа корисног простора и површине парцеле. Надземне гараже, техничке просторије и слично, рачунају се у површину корисних етажа и не редукују се.

Подземне етаже као што су: оставе, гараже, техничке просторије, техничке оставе, комуникације и маневарски простор гаража не улазе у обрачун површине корисних етажа.

Висина новог објекта односи се на висину слемена код косих кровова, односно висину венца код равних кровова и кровова са нагибом кровних равни мањим од 10%. Максимална висина надзетка поткровне етаже је 1,60 m.

Дозвољава се изградња објеката са подземном етажом - сутерен или подрум, а у зависности од нивоа подземних вода и обављених геомеханичких испитивања.

Кота приземља објекта се одређује у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта. На равном терену кота приземља не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута. Кота приземља може бити највише 1,20 m виша од коте нивелете приступног или јавног пута. За објекте који у приземљу имају намену пословног простора кота приземља може бити максимално 0,20 m виша од коте тротоара, док би се денivelација до максималне висине од 1,20 m савладала унутар простора објекта.

Не дозвољава се, надзиђивањем постојећег или изградњом новог крова, формирање поткровља у више нивоа.

За сваку нову изградњу и доградњу, реконструкцију и адаптацију објеката за јавно коришћење, обавеза је примена техничких мера и услове за планирање, пројектовање и изградњу објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама, сходно одредбама Правилника о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015). Објекти за јавно коришћење у смислу наведеног правилника су: банке, болнице, домови здравља, домови за старе, објекти културе, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, пословни објекти, поште, рехабилитациони центри, саобраћајни терминали, спортски и рекреативни објекти, угоститељски објекти, хотели, хостели, школе и други објекти. Приступачност, у смислу овог правилника, односи се на зграде јавне и пословне намене, објекте за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), као и на стамбене и стамбено пословне зграде са десет и више станова.

Простор за паркирање одређује се у оквиру грађевинске парцеле и може се користити само у функцији објекта за који је намењен.

Уколико општим и појединачним правилима грађења нису дефинисани сви елементи потребни за издавање информација о локацији, локацијских услова и грађевинских дозвола, меродавна је примена Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015).

За сваку нову изградњу и доградњу, реконструкцију и адаптацију објеката или промену намене у заштитним зонама и заштитним појасевима инфраструктурних коридора, као и за парцеле у контактним зонама потребна је сагласност управљача.

2.2. Услови за формирање грађевинске парцеле

Величина грађевинске парцеле дефинисана је регулационим линијама према површинама јавне намене и границама катастарских парцела и усаглашава се са технолошким условима и потребама конкретне намене, у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима.

Нове грађевинске парцеле формирају се применом правила парцелације, препарцелације и исправке граница суседних парцела, у складу са Законом о планирању и изградњи изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др закон, 9/20, 52/21 и 62/23).

На једној катастарској парцели може се формирати већи број грађевинских парцела, пројектом парцелације, до минимума утврђеног Планом и другим законским одредбама. Подела постојеће катастарске парцеле на две или више мањих парцела врши се у оквиру граница парцеле. Од већег броја катастарских парцела може се образовати једна или више грађевинских парцела, пројектом препарцелације, у циљу испуњења услова за формирање грађевинске парцеле.

Исправка граница суседних парцела, спајање суседних катастарских парцела истог власника, спајање суседних парцела на којима је исто лице власник или дугорочни закупца на основу ранијих прописа, образовање грађевинских парцела припајањем грађевинског земљишта у јавној својини постојећој парцели, ради формирања катастарске парцеле која испуњава услове грађевинске парцеле, под условом да је таква промена у складу са условима за образовање грађевинске парцеле датим у овом Плану, врши се на основу елабората геодетских радова, на захтев власника, односно закупца катастарске парцеле.

Приликом утврђивања услова за исправку граница парцела мора се поштовати правило да катастарска парцела у јавној својини која се припаја суседној парцели не испуњава услове за посебну грађевинску парцелу, као и да је мање површине од парцеле којој се припаја.

Уколико је површина грађевинске парцеле мања до максимално 5% од прописане минималне површине дате правилима грађења, дозвољава се изградња објекта по правилима прописаним овим Планом.

Не дозвољава се препарцелација на парцелама планираним за јавне објекте, као и на парцелама на којима постоје објекти од јавног интереса, споменици културе и легати, осим у случају када се предметни простор увећава.

Све грађевинске парцеле морају имати обезбеђен приступ на јавну површину. Уколико катастарска парцела нема приступ на површину јавне намене није грађевинска парцела.

2.3. Начин обезбеђивања приступа грађевинској парцели

Приступ грађевинској парцели на површину јавне намене може се обезбедити пројектом пре/парцелације.

Минимална ширина приступног пута је 3,5м и максималне дужине 35 м. За грађевинску парцелу индивидуалног становања минимална ширина приступног пута је 2,5м и максималне дужине 25 м. За грађевинске парцеле индивидуалног становања у рубним зонама приступ на површину јавне намене могуће је обезбедити и правом службености пролаза.

За стамбене објекте до три стамбене јединице може се формирати један **колски прилаз са државног пута** ширине од 2,5 м до 3,0 м, сходно издатим условима ЈП „Путеви Србије“, број: 953-8281/23-1 од 12.05.2023. године одредбама Правилника о посебној врсти објекта и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа, као и врсти објекта који се граде, односно врсти радова који се изводе, на основу решења о одобрењу за извођење радова, као и обиму и садржају и контроли техничке документације која се прилаже уз заштек и поступку који надлежни орган спроводи („Службени гласник РС“ број 102/20, 16/21 и 87/21).

За објекте као што су аутоперионице, технички преглед возила и слични објекти у функцији одржавања возила, зграде за вишепородично становање (више од три стамбене

јединице), трговински објекти који захтевају паркирање и слично, обавеза је предвидети начин повезивања на државни пут.

За објекте у привредним и индустријским зонама потребно је обезбедити противпожарни пут око објекта минималне ширине 3,5м за једносмерну комуникацију, односно 6,0м за двосмерно кретање возила.

2.4. Начин обезбеђивања простора за паркирање и гаражирање возила

Постојећи и планирани објекти своје потребе за паркирањем возила решавају у оквиру сопствене грађевинске парцеле у гаражи или на слободном делу парцеле. Гараже објеката могу бити подземне или надземне. Подземне гараже могу бити у габариту или изван габарита објекта и изводе се према техничким нормативима и прописима за ту врсту објекта, уколико не постоје сметње хидротехничке и геотехничке природе и ако не угрожавају суседне објекте. Надземне гараже могу бити у склопу самог објекта или као самосталан објекат, при чему се урачунавају у индексе изграђености и заузетости парцеле.

Капацитете паркирања дефинисати према условима и нормативима за паркирање за јавне површине и објекте и на површинама остале намене, датим у правилима уређења.

Капацитете за паркирање теретних возила у друмском саобраћају обезбедити у зонама индустријских и складишних објеката са потребним манипулативним површинама.

У оквиру пословних, производних и комерцијалних зона, зависно од намене објекта и врсте делатности предвидети и паркинге за мања или већа доставна возила и потребне манипулативне путеве и површине.

Услови и нормативи за паркирање за јавне површине и објекте

Број места за смештај путничких возила за садржаје јавне намене одредити према нормативима, и то за:

- основне школе: 1ПМ по учионици или 1ПМ на 10 запослених радника или 1 ПМ на 30 ученика;
- дечија установа: 2ПМ по групи;
- здравствена установа – дом здравља: 1ПМ на 8 кревета или 1ПМ на сваког лекара или 1ПМ на 5 запослених; за амбуланте и апотеке 1ПМ на 30-40 м² корисног простора;
- позориште, биоскоп, дом културе: 1ПМ на 8-10 седишта;
- музеји, библиотеке, изложбени простори: 1ПМ на 30-40 м² корисног простора или на 5-10 посетилаца;
- спортска хала: 1ПМ на 10-14 седишта;
- административно пословне зграде: 1ПМ на 70м² корисног простора, односно 1ПМ по пословној јединици уколико је њена површина мања од 70м²;
- пијаца: 1ПМ на 4-6 тезге.

Услови и нормативи за паркирање на површинама остале намене

Постојећи и планирани објекти своје потребе за паркирањем возила решавају у оквиру своје грађевинске парцеле, било у гаражи у склопу самог објекта, као самосталан објекат или на слободном делу парцеле.

Број места за паркирање путничких возила одредити према нормативима:

- становање: 1ПМ на 1 стан и 1ПМ на 2 стана за становање уз подршку (социјално становање);
- пословање, администрација, услуга и сл.: 1ПМ на 70м² корисног простора, односно 1ПМ по пословној јединици уколико је њена површина мања од 70м²;
- трговина на мало: 1ПМ на 30м² корисног простора, односно 1ПМ по локалу за површине мање од 30м²;
- угоститељство: 1ПМ на два стола са по четири столице, или 1ПМ/на један сто за угоститељски објекат 1. категорије;
- хотелијерска установа: 1ПМ на користан простор за 10 лежаја или 1ПМ на 3 лежаја за хотел 1. категорије и на 30 кревета 1ПМ за аутобусе;
- банке, поште: 1ПМ на 70м² корисног простора или 5-7 запослених;

- производни, магацински и индустријски објекат: 1ПМ на 200м² корисног простора или укупан број ПМ за 30% запослених;
- производно прерађивачки објекат: 1ПМ на 8 запослених;
- једно ПМ на 100м² површине храма + једно ПМ за парохијана.

Капацитете за паркирање теретних возила у друмском саобраћају треба обезбедити у зонама индустријских и складишних објеката.

Паркинг простор за паркирање теретних возила у склопу привредно индустријског комплекса или складишта, решавати на припадајућој парцели, а према следећем нормативу: 1ПМ/600 м² БРГП индустријског/складишног/магацинског простора.

2.5. Положај објекта у односу на регулацију и грађевинске линије

Положај објекта одређен је грађевинском линијом и регулационом линијом које су дефинисане на графичким прилозима: *Лист бр.3. Саобраћајно решење са регулационим линијама и Лист бр.4. Урбанистичка регулација са грађевинским линијама*. Грађевинска линија односи се на све објекте на парцели.

Грађевинске линије приказане на графичком прилогу: *Лист бр.4. Урбанистичка регулација са грађевинским линијама* су линије до којих је дозвољено поставити објекат у нивоу терена. Подземне етаже могу да се граде унутар или до регулационе линије, ако је регулациона линија испред грађевинске линије. Простор између регулационе и грађевинске линије може се користити као простор за паркирање (за све типове градње) и партерно зеленило са пејзажним уређењем.

За радне зоне, комерцијалне зоне и зоне пословања у простору између регулационе и грађевинске линије могуће је поставити само портирницу - информациони и контролни пункт комплекса, осим за зоне које имају приступ са државних путева.

За постојеће објекте, приликом енергетске санације (извођење термоизолационог слоја у дебљини до 0,15 м према одредбама Правилника о енергетској ефикасности зграда) не сматра се променом грађевинске линије.

2.6. Положај објекта на парцели

У оквиру Плана генералне регулације Трстеник дозвољено је градити следеће типове објеката:

- слободностојећи објекти (објекат не додирује границе суседних парцела);
- двојни објекти (објекат додирује једну бочну страну парцеле);
- објекти у низу (објекат додирује обе бочне стране парцеле, осим првог и последњег објекта у низу).

Код изградње објеката у непрекинутом и прекинутом низу, нагиби кровних равни код косих кровова морају бити усмерени ка саобраћајници и дворишту, а не према суседним парцелама, ради несметаног одводњавања атмосферских вода. Ова одредница не односи се на равне кровове.

У случају изградње објеката у непрекинутом низу, објекти се постављају до граница суседних (бочних) парцела, осим првог и последњег објекта непрекинутог низа који су од граница суседних (бочних) парцела које не додирују удаљени минимално 2,5м.

Минимално растојање објеката од бочних граница парцеле и задње границе парцеле је минимално 2,5м. За изграђене објекте чије је растојање од бочних граница парцеле мање од 2,5м, не могу се на тим странама предвиђати отвори просторија за становање (као и атељеа и пословних просторија), а могу се предвиђати отвори за помоћне просторије (купатила, оставе, ходнике, степеништа и слично).

У оквиру радне зоне минимално растојање од бочних граница и задње границе парцеле је 5м, уз обавезу формирања линеарног зеленила и садње једног реда дрвореда.

Најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог објекта било ког типа изградње до границе објекта са суседом у задњем делу дворишта износи половину висине вишег објекта, али не може бити мање од 5м.

Код изградње објеката у непрекинутом, односно прекинутом низу, обавеза је предвидети пасаж ради уласка у задњи део дворишта. Минимална ширина пасажа износи 4м. Минимална висина пасажа код вишеспратних вишепородичних објеката је висина која омогућава пролаз противпожарног возила, у складу са важећом законском регулативом.

Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката

Међусобна удаљеност између објеката на суседним парцелама (изузев објеката у низу) износи најмање половину висине вишег објекта али не може бити мања од 5м (одредница се не односи на помоћне објекте). Међусобна удаљеност између објеката на суседним парцелама (изузев објеката у низу) може износити и трећину висине вишег објекта али не може бити мања од 5м (одредница се не односи на помоћне објекте) а на бочним фасадама дозвољени су отвори само за помоћне просторије и комуникације.

Минимално растојање објекта у оквиру исте парцеле

Растојање између објеката у оквиру једне грађевинске парцеле је минимално трећина висине вишег објекта, али не мање од 4м.

2.7.Правила и услови за пратеће и помоћне објекте на парцели

На истој грађевинској парцели могућа је изградња и других/пратећих објеката исте или компатибилне намене према условима датим за зону у којој се налази. Други и пратећи објекти могу да се граде у оквиру објеката јавних намена и јавних служби, као и у оквиру привредних делатности (производни и радни комплекси, комерцијалне делатности) и становања (вишепородичног и са пословањем).

Спратност других/пратећих објеката усаглашава се са спратношћу главног објекта ако није другачије дефинисано појединачним правилима грађења.

На истој грађевинској парцели могућа је изградња помоћних објеката: гараже, оставе, радионице, летње кухиње, надстрешнице, тремови, сеници, бунари, септичке јаме и слично. У оквиру помоћних објеката није могуће обављати функцију становања. Помоћни објекти као што су сеници и надстрешнице за наткривено седење дозвољавају се у оквиру свих врста намена.

Спратност помоћних објеката ограничава се на П (приземље) и висине до 5,0м. Помоћни објекти по правилу постављају се на растојању од 0,50 m од међе (најистуренија тачка објекта ка међи суседа), са обавезним одводњавањем воде са кровних равни у своју парцелу.

За постављање помоћних објеката на међи, неопходна је сагласност власника суседне парцеле, осим ако је сусед већ на међи онда сагласност није потребна.

2.8.Ограђивање грађевинских парцела

Дозвољено је ограђивање грађевинских парцела транспарентном оградом висине до 1,4м са или без парапета (парапет висине до 0,50 м) коју је могуће озеленити садњом зимзелених пузавица. Зидане пуне ограде су висине до 0,90 м., као и ограде од природног зеленила.

Грађевинске парцеле у оквиру радне зоне, производне делатности, складишта, радионице, комуналне делатности, објекте инфраструктуре и слично ограђују се транспарентном оградом висине до 2,20 м са или без парапета (парапет висине до 0,50 м), уз коју је пожељно садити зимзелене пузавице или сличне врсте.

За спортско рекреативне намене висина транспарентне ограде може бити до 3,0 m.

Ограде се постављају унутар грађевинске парцеле. Према регулационој линији пешачке и колске капије обавезно се отварају према унутрашњости грађевинске парцеле. Могуће је поставити ограду према суседној грађевинској парцели на осовини грађевинске парцеле само уз сагласност суседа.

2.9.Препусти на објекту у односу на регулацију и грађевинске линије

Дозвољени препусти на објекту (еркери, дократи, балкони, надстрешнице и слично) у нивоу спратова су до 1,60 м преко грађевинске линије и до 1,20 м преко регулационе линије (у случају када се грађевинска линија поклапа са регулационом линијом). Препуст објеката

преко регулационе линије могућ је само када постоји тротоар минималне ширине 2,0 м и то на минималној висини од 4,0 м од коте тротара.

2.10. Правила грађења за објекте у поступку озакоњења

Могуће је озакоњење изграђених објеката, односно реконструисаних или дограђених објеката супротно прописима у заштитним зонама (појасевима) пута, железнице, далековаода, гасовода и осталих инфраструктурних водова, водотокова, полетно слетне стазе, комплекса и објеката инфраструктуре посебне намене, ако у поступку буде прибављена сагласност управљача јавног добра, сходно одредбама Закона о озакоњењу.

Објекти који су делом изграђени, реконструисани или дограђени тако да се налазе у оквиру регулационог појаса потребно је уклонити.

Објекти који су изграђени делимично испред грађевинске линије могу се озаконити у целости (у постојећим габаритима и висинама) само ако не угрожавају планску регулацију. За даљу реконструкцију и доградњу ових објеката важе плански одређене грађевинске линије и нова правила грађења.

2.11. Правила за реконструкцију, доградњу, адаптацију и санацију постојећих објеката

Обнова и реконструкција постојећих објеката врши се у складу са прописаним правилима грађења и уређења прописаним овим Планом.

Реконструкција, доградња, адаптација и санација постојећих објеката ради се према идејном архитектонском пројекту, а у складу са наменом објекта.

Објекти који су изграђени делимично испред грађевинске линије могу се реконструисати, доградити или адаптирати само према новој планској регулацији и грађевинским линијама.

За целокупном планском подручју дозвољава се доградња санитарног чвора и кухиње у циљу побољшања услова живота.

Уколико постоји потреба на целокупном планском подручју дозвољава се доградња степеништа или лифтова за стварање функционалних и приступачних објеката.

Надградња нових етажа је могућа уз поштовање задатих параметара.

Надградња подразумева обезбеђивање потребног броја паркинг места за нове капацитете.

Дозвољена је изградња косог крова на објектима са равним кровом без поткровља.

Није дозвољено да се, надзиђивањем постојећег или изградњом новог крова, формира поткровље у више нивоа.

Адаптација постојећих таванских простора са циљем добијања новог стамбеног простора је дозвољена, али до планских висина објекта за ту намену.

Забрањена је пренамена сутеренских и подрумских просторија за становање.

Уклањање постојећег објекта ради изградње новог објекта на истом месту, дозвољено је само уз поштовање параметара дефинисаних овим Планом.

2.12. Правила грађења за објекте и површине јавне намене

Аутобуска станица – Урбанистичка целина АС

Доминантна намена: аутобуски терминали;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство, комерцијалне услуге;

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+1;

Највећи дозвољени индекс заузетости (за објекте високоградње): до 20%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Железничка станица – Урбанистичка целина ЖС

Доминантна намена: железнички терминали;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство, комерцијалне услуге, становање у функцији делатности објекта (отправници возова и слично);

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+1;

Највећи дозвољени индекс заузетости (за објекте високоградње): до 20%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Образовање – Урбанистичка целина ОО, СР, ВТ, ФП, МШ, ДУ

Доминантна намена: образовање, смештај ученика/студената;

Могућа, допунска намена: култура, здравство, спорт и рекреација, дечија заштита, становање у функцији делатности објекта (домар);

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+2 и П+4 за домове ученика/студената;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Зеленило и слободне површине: минимално 40% површине грађевинске парцеле.

Дечија заштита – Урбанистичка целина ДЗ

Доминантна намена: дечија заштита;

Могућа, допунска намена: социјална заштита, здравство, административне услуге, становање у функцији делатности објекта (домар);

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+2;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Зеленило и слободне површине: минимално 30% (40% за дечије вртиће) површине грађевинске парцеле.

Социјална заштита – Урбанистичка целина СЗ, ДП

Доминантна намена: социјална заштита;

Могућа, допунска намена: административне услуге, здравство, становање у функцији делатности објекта (домар);

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+2 и П+4 за домове старих;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Зеленило и слободне површине: минимално 30% површине грађевинске парцеле.

Социјално становање/Објекти за кориснике стамбене подршке

Доминантна намена: становање за кориснике стамбене подршке;

Забрана изградње: све остале намене;

Највећа дозвољена спратност: усаглашава се са параметрима зоне у којој се гради;

Највећи дозвољени индекс заузетости: усаглашава се са параметрима зоне у којој се гради;

Зеленило и слободне површине: усаглашава се са параметрима зоне у којој се гради.

Здравствена заштита – Урбанистичка целина ДЗ, ХП, ФЗ

Доминантна намена: здравство;

Могућа, допунска намена: трговина, административне услуге, угоститељство, комерцијалне услуге;

Забрана изградње: становање и производне делатности;

Највећа дозвољена спратност: П+2;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 70%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Култура – Урбанистичка целина ДК, НУ, ГМ, НБ

Доминантна намена: дом културе, библиотека, позориште, музеј, биоскоп, ликовне галерије;
Могућа, допунска намена: комерцијалне услуге, трговина, занатске услуге, угоститељство;
Забрана изградње: становање и производне делатности;
Највећа дозвољена спратност: П+2;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 60%;
Зеленило и слободне површине: минимално 30% површине грађевинске парцеле.

Спорт и рекреација – Урбанистичка целина ХС, СЦ, ГБ, СТ, ФТ, АК, СЕ

Доминантна намена: спорт и рекреација;
Могућа, допунска намена: здравство, комерцијалне услуге, трговина, занатске услуге, угоститељство, административне услуге, спортски депаданси;
Забрана изградње: становање и производне делатности;
Највећа дозвољена спратност: П+1;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 30%;
Зеленило и слободне површине: минимално 40% зелених површина грађевинске парцеле.

Управа и државни органи – Урбанистичка целина СО, ОС, ПЛ, ПУ, ЗЗ, КА, ШУ

Доминантна намена: управа, државни органи, објекти јавних служби;
Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство, административне услуге, комерцијалне услуге, култура, пошта, услужно занатство;
Забрана изградње: становање и производне делатности;
Највећа дозвољена спратност: П+2+Пк;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 60%;
Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Техничка и комунална инфраструктура

Ватрогасна станица – Урбанистичка целина ВС

Доминантна намена: ватрогасни дом;
Могућа, допунска намена: објекти јавних служби, полицијска управа;
Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;
Највећа дозвољена спратност: П+1;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 40%;
Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Зелена пијаца – Урбанистичка целина ЗП

Доминантна намена: објекти у функцији зелене и робне пијаце;
Могућа, допунска намена: пратеће комуналне и комерцијалне делатности;
Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;
Највећа дозвољена спратност: П+1;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;
Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле.

Ветеринарска станица – Урбанистичка целина ВС

Доминантна намена: ветеринарска станица;
Могућа, допунска намена: трговина, административне услуге;
Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;
Највећа дозвољена спратност: П+1;
Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле уз обавезу формирања појаса средњег и високог зеленила у минималној ширини од 3,0м према осталим наменама.

Сточна пијаца – Урбанистичка целина СП

Доминантна намена: објекти у функцији сточне пијаце;

Могућа, допунска намена: сервисне услуге, радионица за поправку возила управљача објекта, магацински простор, санитарна и ветеринарска заштита, пратеће комуналне и комерцијалне делатности;

Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;

Највећа дозвољена спратност: П+1;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле уз обавезу формирања појаса средњег и високог зеленила у минималној ширини од 3,0м према осталим наменама.

Гробља – Урбанистичка целина ГР

Доминантна намена: сахрањивање;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство у функцији погребних услуга, административне услуге;

Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;

Највећа дозвољена спратност: П и П+1 на делу где је административни блок;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 10%;

Зеленило и слободне површине: минимално 20% површине грађевинске парцеле уз обавезу формирања појаса средњег и високог зеленила у минималној ширини од 3,0м према осталим наменама.

Јавна инфраструктура

Планом инфраструктуре предвиђена је мрежа инфраструктурних објеката за хидротехничку, термотехничку, гасификациону, електроенергетску и телекомуникациону инфраструктуру: комплекс изворишта водоснабдевања, бунари, резервоари, црпне станице, постројење за пречишћавање отпадних вода, рециклажно двориште, топлана, гасне станице, електродистрибуција, трафостанице и др. Планирање и уређење простора и изградња објеката дефинисана је у одговарајућим поглављима инфраструктуре.

Зелене и слободне површине – Урбанистичка целина РП, ПЗ, ЗЗ, ЗВ

Доминантна намена: зеленило (парковско, заштитно) и рекреација на отвореном (спортски терени, бициклистичке, трим и шетачке стазе, простори за игру деце, фитнес справе на отвореном, терени за мини голф, картинг стазе и др);

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство;

Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;

Највећа дозвољена спратност: П;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 10%;

Зеленило и слободне површине: минимално 50% зеленила од површине грађевинске парцеле; Уз објекте овог типа, дозвољава се изградња објеката пратећих садржаја (свлачионице, остава за реквизите, санитарни чвор и сл.).

Посебна намена

Планирање и уређење простора, изградња и уклањање комплекса и објеката од интереса за одбрану земље подлежу законској и подзаконској регулативи којом се уређује одбрана земље и имају карактер поверљивих података.

Водно земљиште

Доминантна намена: водене површине

Могућа, допунска намена: објекти у функцији водопривреде за очување и одржавање отворених водотокова; купалишта, обнављање воденица; објеката инфраструктуре; објеката у функцији туризма и рекреације; пратеће инфраструктуре, зеленило;

Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;

Највећа дозвољена спратност: П (висине до 7,0м);

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 1%;

За све радова на водном земљишти је неопходно претходно прибавити водне услове.

Сви постојећи објекти на водном земљишту не могу се реконструисати и дограђивати без водних услова надлежног јавног водопривредног предузећа.

Могућа је и изградња пратећих објеката (шанк-барови, просторије за пресвлачење и сл.); дрвене сојенице и настрешнице; и партерно уређење (спортски терени, опрема, мобилијар, плаже и сл.), уз сагласност надлежног министарства.

2.13. Правила грађења за објекте и површине остале намене

2.13.1. Становање

Површине са претежном наменом становања комплементарне су са комерцијалним, услужним, привредним делатностима и другим делатностима еколошки и функционално примерене зони становања које не утичу неповољно на животну средину, све праћено одговарајућом саобраћајном и комуналном инфраструктуром, рекреативним површинама и зонама заштитног зеленила. Однос стамбене намене према другим наменама 60% : 40% ако није другачије назначено.

Вишепородично становање заступљено је као вид становање у објектима са три или више стамбених јединица.

Индивидуално становање умерених густина је вид становање у објектима са максимално три стамбене јединице у породичним објектима са окућницом.

Становање са пословањем је вид становања породичног и вишепородичног становања где је могућа примена комплементарних намена са 100% заступљености. Комплементарне намене дозвољене су у оквиру истог објекта или у другом засебном објекту на грађевинској парцели.

Индивидуално становање у рубним зонама је вид становања са максимално две стамбене јединице са карактеристикама руралног становања па су у оквиру окућница могући и пратећи објекте за узгој и чување пољопривредних производа који буком, мирисима и осталим штетним еманијама не утичу на околне објекте и животну средину.

Вишепородично становање - Урбанистичка целина ВС

Доминантна намена: становање, пословање

Могућа, допунска намена: трговина, услуге, угоститељство, хотелијерство, занатство, спорт, школство, здравство, дечије и социјалне установе, култура, рекреација, спортска друштва;

Забрана изградње: складишта и производне делатности које буком, мирисима и другим штетним еманијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница;

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Слободностојећи	П+6	50	600	20	20
Прекинути низ и двојни				2x14	
Непрекинути низ				12	

Индивидуално становање умерених густина– Урбанистичка целина ИС

Доминантна намена: становање, пословање

Могућа, допунска намена: трговина, услуге, угоститељство, занатство, спорт, школство, здравство, култура, дечије и социјалне установе, рекреација, спортска друштва;

Забрана изградње: производне делатности које буком, мирисима и другим штетним еманиацијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница;

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Слободностојећи	П+2+Пк/Пс	50	300	12	20
Прекинути низ и двојни			2x250	2x10	
Непрекинути низ			200	6	

Изузетно, грађевинска парцела за изградњу породичног стамбеног слободностојећег објекта може бити минимално 250м², уколико је то катастарски затечено стање. Дозвољени урбанистички параметри су: минимална ширина фронта парцеле 10м, индекс заузетости 40%, са највише 2 стамбене јединице. Минимални проценат зелених површина износи 15%. Минимални проценат слободних (манипулативних) површина износи 15%.

За објекте у непрекинутом низу, дубина парцеле креће се од оптимално од 30-40м, а после 7-10 објекта потребно је прекинути низ ради проветравања блока и формирања визууре.

Становање са пословањем - Урбанистичка целина СП

Доминантна намена: становање, пословање

Могућа, допунска намена: трговина, услуге, угоститељство, хотелијерство, занатство, спорт, школство, здравство, култура, дечије и социјалне установе, рекреација, спортска друштва;

Забрана изградње: производне делатности које буком, мирисима и другим штетним еманиацијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница.

У оквиру површина опредељених за становање са пословањем, поред основне функције становања, могуће је и примена комплементарних намена са 100% заступљености. Комплементарне намене дозвољене су у оквиру истог објекта или у другом засебном објекту на грађевинској парцели.

За објекте у непрекинутом низу, дубина парцеле креће се од оптимално од 30-40м, а после 7-10 објекта потребно је прекинути низ ради проветравања блока и формирања визууре.

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Слободностојећи	П+2+Пк/Пс	50	300	12	20
Прекинути низ и двојни			2x250	2x10	
Непрекинути низ			200	6	

Индивидуално становање у рубним зонама – Урбанистичка целина РС

Доминантна намена: становање, пословање

Могућа, допунска намена: трговина, услуге, угоститељство, занатство, спорт, школство, здравство, култура, дечије и социјалне установе, рекреација, спортска друштва;

Забрана изградње: производне делатности које буком, мирисима и другим штетним еманијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница.

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Слободностојећи	П+1+Пк	30	400	12	40
Двојни објекти			2x250	2x10	

Дозвољава се преграђивање функционалних целина (стамбени део, економски део, окућница, ...) с тим да висина унутрашње оgrade не може бити виша од висине спољне оgrade.

Дозвољава се формирање заштитних звучних и визуелних баријера између функционалних целина, с тим да се за формирање баријера користе природни материјали са пожељним озелењавањем.

2.13.2. Пословне и радне зоне

Радне зоне – Урбанистичка целина РЗ

Доминантна намена: пословање, производња, складиштење и трговина;

Могућа, допунска намена: пијаце, хладњаче, изложбено сајамски простори, угоститељство, здравство, административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, сервисне услуге, инфраструктурни објекти, радионице за различито занатство, полигон за обуку возача, станица за снабдевање горивом, сервиси, магацински простори, отворени тржни центри, паркинзи и гараже за теретна возила, аутобусе и сл.

Забрана изградње: становање и јавне функције, делатности које буком, мирисима и другим штетним еманијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница.

Претежне делатности према величини комплекса:

–Мали комплекси, површине до 0,5ха, у оквиру којих су могуће делатности из области трговине, услуга и угоститељства као што су: мале фирме, пекарска и посластичарска производња, електромеханичарске радионице, мања складишта грађевинског материјала, прерада пластике, угоститељство, административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, сервисне услуге, сервиси, мањи магацински простори и сл.;

–Средњи комплекси, површине од 0,5ха до 5,0 ха, у оквиру којих су могуће делатности из области производње, складиштења и трговинске делатности као што су: мале и средње фирме, тржни центри, већа складишта, хладњаче, изложбено сајамски простори, комерцијалне услуге, радионице за различито занатство, полигони за обуку возача, станице за снабдевање горивом, магацински простори, отворени тржни центри, паркинзи и гараже за теретна возила и аутобусе, прехранбена индустрија, текстилна индустрија и сл.

–Велики комплекси, површине од 3,0ха, који представљају производно-технолошке комплексе. То су индустријски погони са сложеним процесним операцијама и технологијама рада. Ови комплекси могу се формирати само у оквиру радних зона.

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Мали комплекси	П+3	60	350	15	20
Средњи комплекси		50	500	20	
Велики комплекси		40	30000	/	

Дозвољена висина за рекламне стубове (тотеме) је 30м уз прибављање адекватних сагласности.

Дозвољава се преграђивање функционалних целина с тим да висина унутрашње ограде не може бити виша од висине спољне ограде.

Дозвољава се формирање заштитних звучних и визуелних баријера између технолошких целина, с тим да се за формирање баријера користе природни материјали са пожељним озелењавањем.

За производне комплексе чија је површина парцеле минимално 500м² обавеза је формирање заштитног дрвореда по ободу комплекса у ширини од 3м према приступној саобраћајници и у контактним зонама становања. Високо зеленило планирати у комбинацији са жбунастим растињем и затрављеним површинама у предњем делу са сезонским или трајним цветницама.

Комерцијалне делатности - Урбанистичка целина КЦ

Доминантна намена: трговина, угоститељство, објекти у функцији туризма, занатства, услуге, пословање и финансије, бирои, агенције и сл.;

Могућа, допунска намена: становање, спорт, школство, здравство, дечије и социјалне установе, култура, рекреација, спортска друштва, инфраструктурни објекти;

Забрана изградње: производне делатности које буком, мирисима и другим штетним еманацијама утичу негативно на здравље људи и загађују животну средину преко дозвољених граница.

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
Комерцијалне делатности	П+3	60	350	14	20

У оквиру објеката комерцијалних делатности, може бити заступљено и становање. Однос комерцијалних делатности према становању 80% : 20%. Комерцијалне делатности морају еколошки и функционално бити примерене зони становања.

У оквиру комерцијалних делатности могуће је формирати мање и средње производне комплексе (мале фирме, пекарска и посластичарска производња, електромеханичарске радионице, мања складишта грађевинског материјала, прерада пластике и сл.) који својим радом и производњом не угрожавају околне намене, не утичу на безбедност и здравље људи и немају негативне последице на животну средину.

2.13.3. Верски објекти – Урбанистичка целина ЦТ и ЦО

Доминантна намена: верски објекти

Могућа, допунска намена: парохијски дом (становање) и комерцијалне услуге - мање продавнице и простор за одмор и рекреацију усклађени са наменом простора.

Забрана изградње: производни објекти, складишта;

Тип градње	Спратност	Максимални индекс заузетости (%)	Минимална површина парцеле (м ²)	Минимална ширина фронта (м)	Минимални проценат зеленила (%)
/	П+1	50	500	/	20

2.13.4. Зелене површине на осталом земљишту

Доминантна намена: зеленило (парковско, заштитно) и рекреативне површине (спортски терени, бициклистичке, трим и шетачке стазе, простори за игру деце, фитнес справе на отвореном, терени за мини голф, картинг стазе, авантура паркови и др), парк шуме, слободне зелене површине;

Могућа, допунска намена: трговина, угоститељство (осим у зони заштитног зеленила уз водотокове);

Забрана изградње: све остале намене које нису наведене;

Највећа дозвољена спратност: П;

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 1%;

2.14. Правила грађења за површине изван грађевинског подручја

2.14.1. Пољопривредно земљиште

Доминантна намена: пољопривредне површине и пољопривредна производња

Могућа, допунска намена: стамбени објекти за пољопривредно домаћинство; економски објекти (за смештај стоке, производни објекти, објекти за прераду пољопривредних производа, производни и сервисно-радни објекти у функцији пољопривреде (хладњаче, магацини, прехранбени производни погони и сл.); објекти за складиштење пољопривредних производа, као и гараже за пољопривредну механизацију, машине и возила); помоћни објекти који су у функцији пољопривреде (гараже, кошеви, амбари, оставе, настрешице и сл.); инфраструктурни објекти уз сагласност надлежног министарства;

Забрана изградње: сви објекти који нису у функцији пољопривреде;

Правила за формирање пољопривредних комплекса:

Величина парцеле (комплекса) на којој је могућа изградња објеката у функцији примарне пољопривредне производње утврђује се зависно од врсте и интензитета производње према следећим условима:

– за сточарску производњу	минимално 3ha
– за узгој перади и крзнаша	минимално 1ha
– за ратарску производњу на поседу	минимално 2ha
– за узгој воћа и поврћа на поседу	минимално 1ha
– за виноградарство на поседу	минимално 0,5ha
– за узгој цвећа на поседу	минимално 0,5ha

Највећа дозвољена спратност: П + Пк

Највећи дозвољени индекс заузетости: до 50%;

Уколико се граде фарме или објекти за прераду сточне хране морају се поштовати санитарни прописи о одаљености од стамбених објеката, бунара, водоизворишта. На пољопривредним површинама, дозвољена је изградња сточних фарми под условом да њихово растојање од стамбених објеката, речних токова, магистралног пута буде најмање 200m, а од изворишта водоснабдевања 800 m.

2.14.2. Шуме и шумско земљиште

Доминантна намена: шуме

Могућа, допунска намена:

- градске шуме, простор за шетњу и рекреацију, објекти за туристичко-рекреативне сврхе;
- пратећи објекти (шанк-барови, надстрешнице, одморишта, просторије за опрему и сл.) површине до 40m² и спратности П+Пк а висина надстрешница максимално 7m и
- партерно уређење (одморишта, стазе и сл.) уз сагласност надлежног министарства

Забрана изградње: све остало што није наведено;

Највећа дозвољена спратност: П+Пк;

Објекти се не могу градити од бетона, већ се препоручује употреба природних материјала (дрво, камен, шиндра) и традиционалних форми.

2.15. Урбанистичко и архитектонско обликовање

У фази пројектовања потребно је урадити геолошка испитивања терена, која ће дефинисати дубину и начин фундирања објеката, као и заштиту суседних објеката и инфраструктуре.

При пројектовању објеката за изградњу обратити пажњу на архитектонско обликовање будућих објеката. Спољни изглед објекта, облик крова, примењени материјали, боје и други елементи дефинишу се идејним архитектонским пројектом. Спољни изглед објекта који представља културну вредност или се налази у зони заштите, усклађује се са конзерваторским условима.

У току извођења радова и при коришћењу објекта, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама, као и безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, гаражирању возила, изношењу шута, смећа и др).

2.16. Мере енергетске ефикасности изградње

Сви новопланирани објекти морају да задовољавају прописе везане за енергетску ефикасност објеката нарочито Правилник о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/11). Овим правилником ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Енергетска својства и начини израчунавања топлотних својстава утврђују се за стамбене зграде са једним станом; стамбене зграде са два или више станова; управне и пословне зграде; зграде намењене образовању и култури; зграде намењене здравству и социјалној заштити; зграде намењене туризму и угоститељству; зграде намењене спорту и рекреацији; зграде намењене трговини и услужним делатностима; зграде мешовите намене; зграде за друге намене које користе енергију.

Енергетска ефикасност зграде је остварена ако су обезбеђени минимални услови комфора садржани у Правилнику, а при томе потрошња енергије за грејање, хлађење, припрему топле санитарне воде, вентилацију и осветљење, не прелази дозвољене максималне вредности по м² садржане у Правилнику.

При пројектовању термотехничких система потребно је предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности, у складу са Правилником. Системе централног грејања потребно је пројектовати и изводити тако да буде омогућена централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање.

Сви новопланирани вишепородични објекти прикључују се на даљинско грејање уколико постоје услови за прикључење.

Мере енергетске ефикасности градње за планиране објекте

Приликом пројектовања објеката неопходно је обратити пажњу на оријентацију и функционални концепт зграде у циљу коришћења природе и природних ресурса предметне локације, пре свега енергије сунца, ветра и околног зеленила. Потребно је обратити пажњу на топлотно зонирање зграде, односно груписати просторије у згради у складу са њиховим температурним захтевима; зоне са вишим температурним захтевима пројектовати тако да могу максимално да искористе природне потенцијале локације.

Приликом пројектовања предвидети облик зграде којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача зграде у односу на климатске факторе и намену зграде. Потребно је обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем. Предвидети систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата, други грађевински отвори) тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буде што мање. Предвидети одговарајућу термичку масу за постизање топлотног комфора у зимском и летњем

периоду - повећати термичку инерцију објекта. Потребно је применити висок квалитет топлотне изолације целокупног термичког омотача (у складу са постојећим стандардима и прописима).

Структуру и омотач објекта предвидети тако да се омогући максимално коришћење пасивних и активних соларних система. У случају коришћења падавина, подземне и отпадне воде за потребе заливања, спољне употребе, грејања и хлађења зграде, техничке просторије (резервоар и пумпно постројење) које се користе, уколико су укопане не урачунавају се у индекс заузетости парцеле.

Унапређење енергетске ефикасности кроз рационално коришћење енергије спроводити у делу јавног осветљења (замена старих светиљки и сијалица), кроз имплементацију алтернативних извора (соларних пв-модула) у интеграцији са ЛЕД технологијом.

2.17. Општи услови изградње и прикључења на инфраструктурну мрежу

Све инфраструктурне мреже налазиће се у регулационом појасу саобраћајница са распоредом који је дефинисан планом сваке инфраструктурне мреже. Промена положаја инфраструктурних мрежа у регулационом профилу саобраћајнице се дозвољава у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, а не сматра се изменом Плана, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова. Дозвољено је вршити реконструкцију и санацију постојећих инфраструктурних инсталација истим или већим пречницима (капацитетима), у зависности од потреба, али по постојећим трасама.

Могуће је полагање инфраструктурних мрежа кроз земљиште осталих намена због услова прикључења објеката, уз сагласност власника (корисника) земљишта о праву службености пролаза.

Уколико се приликом изградње нових саобраћајница постојеће инфраструктурне мреже (електроенергетска, гасоводна, тт) нађу у делу коловоза (испод саобраћајница), неопходно је извршити њихово измештање или одговарајућу заштиту. Уколико се нађу у осталом земљишту, извршити њихово измештање у регулациони појас саобраћајнице.

Коридори, трасе и правци јавних инфраструктурних мрежа урађени су на основу података из катастра водова и према подацима које су доставили управљачи инфраструктуре као носиоци јавних овлашћења. Већина података имаоца јавних овлашћења који управљају инфраструктурним објектима је непотпуна (информативног карактера) или је обрађивачу била доступна у аналогном облику па су могућа одступања од фактичког стања.

Приликом реализације инфраструктурних мрежа, могуће је доћи до одступања у односу на планиране коридоре дате овим Планом. У случају неслагања постојећих коридора инфраструктуре са фактичким стањем или ако се врши измештање делова траса, заштитне зоне се успостављају на верификовано постојеће или изведено стање.

Измештање делова траса изван дефинисаних регулационих појасева потребно је спровести израдом урбанистичког плана нижег реда.

Електроенергетска мрежа

Изградња електроенергетских објеката на планском подручју може се вршити на основу одобрене инвестиционо техничке документације и прибављених одговарајућих решења и дозвола сагласно Закону о планирању и изградњи и Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има ширине:

- 1) За напонски ниво 1 kV до 35 kV
 - За голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра
 - За слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра
 - За самоносеће кабловске снопове 1 метар.
 - За напонски ниво 35 kV - 15 метара

- За напонски ниво 110 kV укључујући и 110 kV - 25 метара
- За напонски ниво 220 kV и 400 kV - 30 метара

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове), од ивице бетонског канала, износи:

- 1) За напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар
- 2) За напонски ниво 110 kV - 2 метра
- 3) За напонски ниво изнад 110 kV - 3 метра

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

- 1) За напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара
- 2) За напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV - 30 метара

при томе се морају поштовати и други услови дефинисани „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Сл. лист. СФРЈ“, бр. 65/88 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 18/92).

Електроенергетски кабловски водови се могу полагати уз услов да су обезбеђени потребни минимални размаци у односу на друге врсте инсталација објеката који износи:

- 0,4 м у односу на цеви водовода и канализације
- 0,5 м у односу на телекомуникационе каблове и у односу на локалне и сервисне саобраћајнице
- 0,6 м од спољне ивице канала за топловод
- 0,8 м у односу на гасовод у насељу.

Ако се потребни размаци не могу обезбедити, енергетски каблови се полажу у заштитну цев, дужине најмање 2м са обе стране места укрштања или целом дужином код паралелног вођења, при чему најмањи размак не може бити мањи од 0,3м.

Није дозвољено код паралелног вођења, полагање енергетског кабла изнад или испод цеви водовода и канализације, гасовода и топловода.

Код укрштања са телекомуникационим каблом енергетски кабл се полаже испод истог, а угао укрштања треба да је најмање 30°, што ближе 90°.

На прелазу преко саобраћајница енергетски кабл се полаже у заштитну цев на дубини минимално 0,8м испод коловоза.

Посебни услови за ТС 10/0,4 kVA:

- све ТС морају имати приступни пут за тешка возила током изградње и током целог века експлоатације (трајно возило са дизалицом димензија 8,0 x 2,5 м)
- потребни габарити монтаж - бетонских ТС су 6,0 м x 6,0 м)
- -оком изградње ТС потребно је да око целе ТС, а због постављања уземљивача, буде слободан појас ширине 2,5 м
- пожељно је да се по завршетку изградње ТЦ и уземљивача асфалтира око целе ТС појас ширине 1,5 м
- прикључење новоизграђених трафостаница 10/0,4 kV предвидети кабловима 10 kV, положеним у енергетску кабловску канализацију.

Посебни услови за енергетску кабловску канализацију:

- енергетску кабловску канализацију требало би предвидети да буде од префабрикованих бетонских кабловица са мин 2 x 4 x 100 мм отворима или од пластичних цеви са минимално осам отвора унутрашњег пречника 100 мм
- минимална дубина полагања је 0,8 м од површине тла од горње површине кабловица или цеви
- ширина зоне за енергетску кабловску канализацију износи 0,8 м
- кабловске шахте морају бити димензија 2м x 2м x 2м са ливеним поклопцем за тешки саобраћај

- унутрашњи зидови шахти су малтерисани, а на зиду испод отвора шахте постављене металне мердевине
- отвори шахте су квадратног облика дијагонале 0,7 м

Трасе за каблове 0,4 kV и каблове јавног осветљења биће одређиване кроз појединачна одобрења за прикључивање и кроз услове за изградњу објеката појединачних потрошача, а према динамици његових потреба.

Приликом планирања будућих објеката придржавати се свих техничких прописа за изградњу објеката.

За слободностојећи објекат трафостанице 10/0,4 kV обезбедити парцелу димензија 5,5 x 6,5 м. До трафостанице 10/0,4 kV (слободностојеће и у објекту) обезбедити колски приступ изградњом приступног пута најмање ширине 3 м до најближе јавне саобраћајнице.

Како објекти трафостаница 10/0,4 kV и водови напонског нивоа 10 kV спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола (члан. 145. Закона о планирању и изградњи) већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, то је могуће издавање решења за објекат трафостанице и за деонице каблова који нису дати на графичком прилогу ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену чланом 145. Закона.

Објекте градити на прописном одстојању од постојећих електроенергетских објеката. Уколико приликом изградње објекта овај услов није могуће испунити, инвеститор је дужан да ЕДСС-у поднесе захтев за измештање, као и да финансира измештање, електроенергетских објеката на прописом утврђено одстојање.

Изнад магистралних, регионалних, локалних или прилазних путева који се користе као путеви за јавну употребу, сигурносна висина износи 6,0м.

Код укрштања са магистралним, регионалним, локалним или прелазним путем, стубови се могу постављати уз саму ивицу путног појаса.

Код приближавања или паралелног вођења са путним појасом, хоризонтална сигурносна удаљеност износи 2м.

С обзиром да изградња саобраћајнице подразумева употребу механизације и људске радне снаге, ради заштите људи и ЕЕ објеката, пре почетка извођења радова обавеза је упозорити непосредне извршиоце на положај подземних ЕЕ водова и да су исти под напоном.

У циљу обезбеђења надзора за радове на укрштању са ЕЕ водовима, обавеза је благовремено обавештење надлежне електродистрибуције о времену почетка и завршетка извођења предметних радова.

Трошкове трасирања, вршења надзора и за евентуално причињене штете на ЕЕ водовима сноси инвеститор, односно извођач радова.

Услови за прикључење планираних објеката на простору обухваћеним Планом биће дефинисани појединачно за сваки објекат посебним поступком.

Обновљиви извори енергије

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу обновљивих извора енергије (у даљем тексту ОИЕ) чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.

Заштиту електроенергетских система од хаварија и других непредвиђених поремећаја решавати спојним прекидачем. Спојни прекидач се користи за спајање инвертора са ДСЕЕ аутоматско одвајање инверотра од ДСЕЕ због кварова и поремећаја у ДСЕЕ деловањем системске заштите или заштите од острвског рада. Спојни прекидач је расклопни уређај предвиђен стандардом SRPS EN 50549-2:2020. Странака је дужна да применом одговарајућег енергетског трансформатора усклади начин прикључења, напона и фазне ставове генератора на вредности називног напона на месту прикључења.

Инсталације и уређаји у електрани морају бити прилагођени стандарду SRPS EN 50160.

За прикључење и безбедан паралелан рад комплекса са ДСЕЕ мора да задовољи основне критеријуме:

- Критеријум максималне дозвољене снаге генератора у електрани;
- Критеријум дозвољених вредности напона у стационарном режиму;
- Критеријум дозвољеног струјног оптерећења елемената дистрибутивне мреже;
- Критеријум фликера;
- Критеријум дозвољених струја виших хармоника и интерхармоника;
- Критеријум снаге кратког споја;

У оквиру ормана наизменичног напона(АС) инвертора треба да буде смештена следећа опрема:

- Прекидач са калемом за искључење
- Заштита за детекцију диференцијалне струје
- Трополна склопка - растављач
- Одводници пренапона у све три фазе
- Мрежни анализатор, односно мулти функцијски мерни уређај са одговарајућим мерним трансформаторима који треба да обезбеди искључење прекидача инвертора услед детекција тока енергије ка инвертору.

У оквиру инсталације електране уградити контролер који ће вршити стални надзор над производњом и потрошњом у циљу регулације производње и рада електране. Сваки инвертор треба да има могућност управљања од стране контролера који комуницира са даљинском станицом на месту приључења, прикупља податке из електране и прослеђује их даљинској станици, а из даљинске станице преузима податке који су од интереса за рад електране.

Уземљење у комплексу је потребно извести у складу са важећим прописима и стандардима.

За све пројекте везане за изградњу ОИЕ неопходно је, у складу са Листом пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/2008) и другим законима везаним за заштиту животне средине, **не постоји потреба** за израду Студије о процени утицаја на животну средину.

Локације соларних електрана одредиће се накнадно, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. Дозвољена је изградња соларних електрана на целом подручју обхвата Плана које испуњавају услове у складу са законом.

Телекомуникациона мрежа

Трасе каблова претплатничке телекомуникационе (у даљем тексту ТК) мреже одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се по правилу у простору тротоара на 1,0 м од ивичњака или регулационе линије, зависно од постојећих инфраструктурних мрежа у саобраћајници.

На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији, полагање каблова вршиће се у регулационој ширини саобраћајница и то на растојању 0,5 м од ограда дворишта, тј. од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или измeste о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.

Дубина полагања каблова претплатнике ТК мреже је 0,8 - 1,0 м од коте терена. Кабловску ТК канализацију са минимално 4 (четири) отвора градити под следећим условима:

- дубину рова одредити према профилу канализације, с тим да заштитни слој земље у тротоару над блоковима буде најмање 0,6 м, док заштитни слој земље над блоковима у коловозу буде најмање 0,8 м,

- за израду кабловске ТК канализације употребити ПВ цеви спољњег пречника 110 мм, преко песка до 0,1 м; ПВ цеви постављати на ПВ држачима,

– нивелета горње бетонске плоче и поклопца кабловског окна биће једнака нивелети површине на којој је изграђен тротоар односно коловоз,

– кабловска окна изградити од опека унутрашњих димензија 2,0 x 1,5 x 1,8 м.

Оптички кабл се може полагати у исти ров са претплатничким кабловима.

Димензије рова за полагање оптичког кабла износе 0,4 x 0,8 м.

Капацитет претплатничке телефонске мреже, тј. претплатничких каблова срачунати тако да задовољи постојеће и планиране потребе насеља. За задовољавање наведених потреба инсталираће се део капацитета претплатничке мреже као „живе“ парице у постојећем делу насеља, а у резерви ће остати одређен број парица ради задовољења будућих потреба.

Ширина рова за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8 м.

Ров за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8 м.

На местима преласка каблова преко саобраћајница, поставити полиетиленске цеви пречника 110 мм, а дужине једнаке ширини коловоза плус 0,6 м, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цеви износи 1,20 метара од коте терена.

Изводе градити самостојећим изводно-разводним орманима и унутрашњим изводима у објектима.

Самостојећи ормани су на бетонском постољу габарита на већег од 50 x 40 см и дубине до 0,6 м постављени на граници тротоара и стамбених парцела (на граници регулационе линије), тако да се не омета прилаз објектима.

Код пројектовања и изградње приступне (претплатничке) телефонске мреже морају се поштовати следећи услови:

– при паралелном вођењу телефонских и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 м за водове 1 kV, односно 0,5 м за водове 10 kV и 35 kV. Код укрштања, електроенергетски кабл се полаже испод телефонског кабла са минималним растојањем од 0,5 м. Најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 45°,

– при паралелном полагању телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0 м. Код укрштања телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом, телефонски кабл се полаже изнад водоводне и канализационе мреже, са минималним растојањем од 0,2 м од темена водоводне или канализационе цеви, с тим што се телефонски кабл полаже у заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0 м лево и десно од цеви,

– прелазак телефонских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 мм на дубини од 1,2 м од коте коловоза.

Прописана растојања су:

Врста објекта	Паралелно вођење или приближавање (м)	Укрштање (м)
Водоводне цеви	0,6	0,5
Цевоводи одводне канализације	0,5	0,5
Цеви топловода	0,5	0,8
Гасовод средњег и ниског притиска	0,4	0,4
Енергетски кабл до 10 kV	0,5	0,5
Енергетски кабл преко 10 kV	1,0	0,5
Од регулационе линије зграда у насељу	0,5	0,5
Од доње ивица насипа железничких пруга, путева и аутопутева	5,0	
Од инсталације и резервоара са запаљивим и експлозивним горивом	1,5	
Од блокова ТК канализације	0,5	0,2

Од упоришта енергетских водова до 1 kV	0,8	Без механичке заштите
Од упоришта енергетских водова до 1 kV	0,3	Са механичком заштитом
Од упоришта енергетских водова преко 1 kV без непосредног уземљења	0,8	
Код неуземљених дрвених упоришта	0,5	
Код бетонских и челичних уземљених упоришта преко 1 kV са непосредним уземљењем	15,0	
Гасовод дистрибутивна мрежа	0,5 (0,3) мин.	0,5 (0,3) мин.

Водоснабдевање

При изградњи у зони укрштања цевовода ископ вршити ручно. Минимална дубина цевовода је 1,2 м. Кућне прикључке решавати у складу са условима на терену појединачно или групно. Мерење потрошње на 1,5 м од регулационе линије код породичног становања. Шахт поставити у парцели власника. У водомерном шахту за вишепородично становање поставити заједнички водомер који мери укупну потрошњу а у стамбеним јединицама посебно водомере и у локалима.

Обавезно на погодним местима остављати испусне вентиле за случај прања и испирања мреже. Приликом испирања цевовода потребно је да брзина струјања воде у магистралном цевоводу буде што је могуће већа. Да би се то постигло потребно је и да пречник испуста за испирање буде задовољавајући.

На свим тачкама где цевовод има вертикални прелом на доле, где може доћи до скупљања ваздуха, предвидети уградњу ваздушних вентила.

На делу трасе цевовода где пад терена прелази 20% нагиба предвидети попречне прагове, како би се обезбедила стабилност цевовода и спречило испирање испуне из рова. У складу са условима заштите природе прагове предвидети од ломљеног камена у цементном малтеру.

На месту преласка цевовода испод водотока предвидети да се цевовод положи у ров који ће бити прокопан у кориту реке. У том циљу потребно је да се прво положи цевовод на једној половини корита реке, а да се након тога вода преусмери на другу страну како би се прокопао ров и положио цевовод на другој половини корита реке. Скретање реке и преусмеравање воде вршило би се уз помоћ привремених загата. Прелазе испод река обавезно изводити у периоду малих вода у летњем и раном јесењем периоду.

У кориту и у обали реке цевовод осигурати бетонском облогом односно обалоутврдом у камену. Изнад бетонске облоге као и узводно и низводно од цевовода осигурати дно водотока и сам цевовод од ерозије материјала и поткопавања. Цевовод водити кроз заштитне цеви тако да горња ивица заштитне цеви мора бити на минимум 1,5м испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1 м испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза.

Уколико се цевовод веша о мост не сме смањити протицајни профил моста и потребно је извести адекватну заштиту цевовода.

Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличног прорачуна али не мањег пресека од Ø 100 мм за јавну мрежу.

Број и распоред противпожарних хидраната одредити на основу Закона о заштити од пожара и Правилника о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара. Препоручује се постављање хидраната у близини раскрсница саобраћајница као и уградња надземних хидраната.

Приликом паралелног вођења цевовода или његовог укрштања са постојећим објектима инфраструктурних мрежа, треба поштовати међусобна хоризонтална и вертикална одстојања. Међусобно хоризонтално одстојање паралелног водовода и канализације у нивоу је минимум 1,5 м, ако је пречник водовода мањи од Ø200 мм или минимум 3,0 м, ако је пречник водовода већи или једнак Ø200 мм.

Код укрштања водовода и канализације међусобно одстојање обезбедити минимум 0,4 м у случају да је водовод изнад канализације.

Укрштања са осталом инфраструктуром обавити по важећим прописима и нормативима, уз обострану заштиту и под углом од 90°.

Црпна станица

Објекат димензионисати за смештај најмање два агрегата, један радни и један резервни. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Снабдевање електричном енергијом обезбедиће се са постојећих капацитета НН мреже или изградњом нових објеката ВН мреже што ће се одредити кроз даљу урбанистичку разраду и услове надлежног оператора електроенергетске мреже.

Резервоар

Објекат резервоара треба да покрије осцилације у дневној потрошњи воде, обезбеди уједначен притисак у мрежи и снабдевање санитарном и противпожарном водом.

Потребан резервоарски простор предвидети на основу планираних количина воде за потребе становништва и привреде са сигурносном резервом од минимум 20%, у којима сагледати и потребну количину воде за гашење пожара и са додатком за препумпавање у вишу зону.

Резервоарски простор може бити вишекоморни, тако да се омогућава и фазна изградња зависно од потреба и реализације планиране изградње.

Објекат је наткривен насипом земљаног материјала минималне дебљине 0,8м са косинама насипа у нагибу 1:1,5. Коморе треба да буду водонепропусне и да испуњавају услове Правилника о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору („Сл. гласник РС“, бр.47/06).

Уз објекат резервоара планирати затварачницу у којој треба предвидети сву потребну арматуру за довод и одвод воде и из које се остварује приступ резервоарским коморама. Улаз у затварачницу остварује се преко приступне колско пешачке саобраћајнице. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Објекте заштити од електричног удара уградњом темељних уземљивача.

Каналисање

Паралелно вођење водова електроенергетике, телефоније, гаса, водовода и др. у односу на колектор дозвољено је на 2,50 м од осе цевовода. Код укрштања са другим инсталацијама обезбедити минимални висински размак од 0,50 м и то под углом од 90° или тупим углом.

Минимална ширина рова у дну треба да буде једнака $D+2 \times 0,30$ м где је D спољашњи пречник цеви. Код дела трасе цевовода који се налази у оквиру регулације улице (путно земљиште) приликом копања рова асфалт, бетон и сл. одбацује се на једну страну или утовара у камионе и одвози на депонију, а земља из ископа на другу. Лево и десно од рова мора се оставити пролаз од најмање 1.0 м чиме се постиже то да ископана земља не оптерећује страну рова како не би изазвала обрушавање у ров. Минимална ширина радилишта је 6,00 м. Код већих дубина ископа потребна је и већа ширина радилишта. На делу где ће се поставити потисни цевовод може се у исти ров поставити и гравитациони. За цевовод који је трасиран ван појаса регулације улице (дворишта, баште, њиве) приликом копања рова први слојеви

хумуса се одбацују на једну страну а земља на другу. У земљишту у коме постоји опасност од обрушавања, или ако се састоји од финог песка и шљунка, обавезна је подграда и то од дрвене грађе за мање дубине или од челичне (Крингс-вербау оплате или Ларсенових талпи) за веће дубине.

При проласку испод пута, колектор поставити у заштитну челичну цев већег пречника, при чему растојање од коловоза до ивице облоге цеви не сме бити мање од 2,00 м. Код делова трасе који пролазе испод природних водотока цевовод штитити бетонским цевима при чему минимално растојање од дна потока до ивице заштитне цеви мора бити на минимум 1,5м испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1м испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза. На деловима трасе на којима ће се цевовод наћи испод нивоа подземне воде потребно је исти заштитити анкер блоковима од испливавања. Због аксијалних сила које настају у хоризонталним или вертикалним скретањима, предвидети анкер блокове који ће преузети исте и пренети на тло. Обратити посебну пажњу на водопрпусност цевовода као и споја шахта и цеви. Обавезно вршити пробе на водопрпусност цевовода (заптивеност), исто се може вршити на више начина. Сипањем воде у деонице цевовода и одређивањем времена испитивања проверавати спојеве на цурење или стављањем под притисак деоница ваздуха уз додавање дима или сипање станци које дезодоришу ваздух и сачињавањем записника о проби.

Будући објекти морају бити удаљени минимално 2,50 м од осе цевовода.

За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције: на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бочног огранка, предвидети изградњу ревизионих шахтова. Исти морају бити од ПЕХД материјала или од префабрикованих бетонских елемената или ливени на лицу места.

Избор грађевинског материјала од кога су начињене канализационе цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличког прорачуна и услова на терену.

Радове, око ископа рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобног повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископаним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација.

Потребно је да се, за будуће стање, сви будући потрошачи придржавају правилника о потребном квалитету отпадне воде која се може упустити у јавну канализацију.

Пре почетка радова извршити снимања и обележавања траса постојећих подземних комуналних инсталација уколико их има и пријавити почетак радова надлежним јавним предузећима.

Обезбедити несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица на деловима на којима се одвија пешачки саобраћај.

Постројење за пречишћавање отпадних вода – Урбанистичка целина ППОВ

Комплекс постројења предвидети у ограђеном – контролисаном простору ради заштите објеката, контролисаног уласка и извођења интервенција на објекту, као и других мера заштите и одржавања. Улаз у комплекс обезбедити кроз клизну колску и пешачку капију.

Положај и висину објеката унутар комплекса дефинисати према захтевима технолошког процеса поштујући мере безбедности и заштите које таква врста објеката треба да испуни.

У оквиру комплекса предвидети неопходне манипулативне површине, тротоаре и зеленило.

Слободне површине засађују се декоративним зеленилом, са формирањем заштитног појаса дуж оgrade комплекса који треба да обезбеди заштиту од ширења евентуалних непријатних гасова ван комплекса као и прикладан пејсаж, уз употребу претежно аутохтоних дрвенастих врста.

Предвидети уређаје за мерење и регистровање количина отпадних вода пре и после третмана на постројењу са одговарајућим анализама квалитета отпадних и пречишћених вода

као и места за узорковање за потребе испитивања биохемијских и механичких параметара квалитета отпадних вода.

Концепцију постројења прилагодити савременим и рационалним технологијама уз сагледавање утицаја посебних загађивача на њихов рад.

При пројектовању и изградњи свих објеката у обзир узети могуће услове високих нивоа подземних вода и евентуални утицај великих вода.

Пројектованим решењем доказати да ће се реализацијом постројења за пречишћавање отпадних вода, без обзира на фазност реализације, очувати прописани услови за упуштање отпадних вода у реципијент, реку Западну Мораву, у складу са планом заштите вода од загађивања и посебним законима који уређују област заштите животне средине.

Изградњу колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода планирати истовремено или најпре постројење, јер се непречишћене отпадне воде не смеју упуштати у реципијент.

Предвидети мере за заштиту објеката од великих вода и дати прорачуне утицаја испуштених вода на реципијент.

Пројектом предвидети објекте и контејнере за прихват хазардних и загађујућих материја насталих у процесу пречишћавања, (остатак из процеса пречишћавања, муљ, ...). Место њиховог коначног одлагања одредиће надлежни санитарни орган.

На месту изливне грађевине предвидети одговарајућу заштиту дна и косина водотока, и иста не сме да негативно утиче на режим вода, пронос наноса, и сл.

Урадити пројекат управљања постројењем у оквиру кога се морају дефинисати начин и динамика пређења контроле пројектом утврђених параметара појединих процеса пречишћавања за очекиване промене услове у погледу квантитативно квалитативних особина дотеклих отпадних вода као и прорачуне утицаја испуштених вода на реципијент.

Утицај испуштања пречишћених отпадних вода у реципијенту, прорачунати на меродавни протицај, средње месечну малу воду 95% обезбеђености.

Црпна станица

Објекти могу бити надземни или шахтног типа са потребним резервоарским простором и агрегатима за оптимално препумпавање сакупљених употребљених вода. Објекат димензионисати за смештај најмање два агрегата, један радни и један резервни. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Резервоарски простор димензионисати за прикупљање најмање двадесетоминутних употребљених вода.

Снабдевање електричном ће се обезбедити са постојећих капацитета НН мреже или изградњом нових објеката ВН мреже што ће се одредити кроз даљу урбанистичку разраду и услове надлежног оператера електроенергетске мреже.

Регулација водотокова

За изградњу објеката на водном земљишту неопходни су претходни водни услови према Закону о водама.

Регулативним радовима треба првенствено спречити изливање вода из предметних водотокова на подручју Плана при наиласку таласа великих вода. Радовима на уређењу обезбедити несметано и безбедно протицање малих и великих вода, правилнији пронос суспедованог и вученог наноса, консолидацију корита и обала, заштиту насеља од плавлјења и пријем атмосферских вода отеклих са подручја налеглих на речни ток.

Поред обезбеђења одбране од полава, регулативни радови треба да побољшају елементе природног корита чиме би се постигли повољнији услови протицања воде и наноса као и обезбеђење постојећих објеката као и да обезбеде максимално могуће уклапање корита предвиђено урбанистичким планом, што значи дати потоку одговарајући значај са тог аспекта.

Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину-зависност изнад нивоа меродавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са за то важећим прописима.

Планиране изливе атмосферске канализације предвидети пројектном документацијом.

Уколико се радови на регулацији врше фазно, на крају трасе регулисане деонице предвидети грађевину која ће бити тако обликована да не изазива штетне последице на нерегулисану деоницу низводно, као и на саме регулисане грађевине.

Пројектом организације радова на изградњи регулације обезбедити услове којима се неће угрозити стабилност и функционисање грађевинских објеката у непосредној близини водотока.

Сва евентуална оштећења настала у току изградње, морају се санирати и довести у првобитно функционално стање на терет инвеститора.

Услови прикључивања на инсталације водоводне и канализационе мреже

Технички услови за водовод:

- Спојеве прикључака објеката врши искључиво орган јавног водовода, а осталу инсталацију у објекту може изводити само овлашћено лице или овлашћено предузеће;
- Одобрење за прикључак издаје се на основу захтева и поднетих планова и прорачуна које могу радити и потписати само овлашћени пројектанти;
- Дозвола за употребу водовода издаје се на основу писмене представке после извршене пробе исправности инсталације;
- Ималац инсталације је дужан да исту одржава у исправном стању;
- Органи водовода имају право да контролишу исправност инсталације уз законску одговорност имаоца;
- На главном споју не смеју се чинити никакве измене без накнадног одобрења, нити се смеју убацивати нови прикључци испред водомера
- Пропусним вентилом испред водомера сме руковати само орган водовода и може га у предвиђеним случајевима затворити и пломбирати. Повреда пломбе се сматра кривичним делом-провалом;
- Инсталација водовода се мора спроводити стручно и према прописима;
- Цеви не смеју бити узидане у зидну масу, већ увек са слободним пролазом;
- На пролазима цеви кроз зидове и таванице не смеју доћи никакви наставци цеви;
- У зидне шлицеве кроз које пролазе водоводне цеви, не смеју се стављати цеви неке друге инсталације, нпр: електричне, гасне и др;
- Кад се у истом „шлицу“ спроводи и хладна и топла вода, онда цеви топле воде треба обложити термичком изолацијом, да се хладна вода не би загревала;
- Избегавати близину електричних спроводника који немају уземљење;
- Уличне воде и прикључне делове водовода до уличне цеви, заштитити од дејства евентуалних лутајућих струја одговарајућим заштитним средствима;
- Водоводне цеви не смеју се стављати нити у хладном нити у загрејаном стању;
- Све водоводе до којих може допрети дејство мраза заштитити термичком изолацијом;
- Притисак у кућној мрежи не би требало да буде већи од 5 бара у интересу трајности инсталације. Код већих притисака извршити смањење притиска помоћу редуцир-вентила;
- Рачунска брзина кретања воде у цевима узима се око 1-1,5м/с а највише 2м/с, да би се ублажили шумови, водени удари и отпори у цевима;
- Слободан натпритисак треба да буде најмање 5м воденог стуба изнад највишег точећег места;

- Прикључак од уличне цеви до водомерног склоништа пројектовати искључиво у правој линији, управно на уличну цев;
- Водомер поставити у водомерно склониште (шахт) на 1,5м од регулационе линије, односно у посебан метални орман-нишу (ако је водомер у објекту), који је смештен са унутрашње стране на предњем зиду до улице. Димензије водомерног склоништа за најмањи водомер (3/4" и 1/2") су 1,0м x 1,0м x 1,0м (унутрашње димензије). Водомер се поставља на мин. 0,3м од дна шахта. Димензије водомерног склоништа за два или више водомера, зависе управо од броја и димензија (пречника) водомера;
- Уколико се у објекту налази више врста потошача (локали, склоништа, топлотна подстанница и др.) предвидети посебне главне водомере за сваког потошача посебно;
- Димензионисање водомера извршити на основу хидрауличног прорачуна;
- Шахтове (окна) за водомере треба градити од материјала који су за локалне прилике најјекономичнији (опека, бетон, бетонски блокови);
- Унутрашњу обраду зидова шахта вршити: дерсовањем цементним малтером 1:3 за зидове од опеке, фуговањем за зидове од бетонских блокова и безобраде за бетонске зидове;
- На дно шахта нанети слој песка или ситнијег шљунка дебљине 10 до 15см, или ставити под од опеке без малтера;
- Шахтове који леже у зони подземне воде треба заштитити од продора воде одговарајућом изолацијом;
- Шахт обезбедити ливено-железним поклопцем уграђеним у горњу плочу и предвидети детаље за обезбеђење улаза у шахт;
- Обезбедити шахт од продора површинских вода издизањем плоче шахта мин. 10см изнад коте терена или на други начин;
- Кућни прикључак извести у слоју (мин. 5см) песка. На делу кућног прикључка испод саобраћајнице затварање рова предвидети шљунком;
- Уколико радни притисак према хидрауличком прорачуну не може да подмири потребе виших делова објекта, обавезно пројектовати постојење заповећање притиска.

Технички услови за канализацију

- Објекат се не може повезати са уличном канализацијом ако исти није повезан са водоводом (могући су изузеци);
- Квалитет отпадних вода које се испуштају у канализациони систем не сме да угрози или оштети функционисање канализационе мреже (чл.80. Одлуке о водоводу и канализацији, "Сл. лист општине Трстеник", бр.3/15, 4/17, 1/20, 10/22 и 11/22);
- Пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличног прорачуна с тим да пречник цеви не може бити мањи од Ø150мм;
- Главне одводнике из објекта где год је могуће што пре и по правој линији одвести из објекта ка уличној канализацији;
- Промена правца канала може се вршити само помоћу лукова а не помоћу колена;
- Изван зграде цеви канализације морају бити закопане 1м испод терена;
- Гранично ревизионо окно извести 1,5м унутар регулационе линије и у истом извршити каскадирање (висинска разлика чија је минимална вредност 0,6 м, а максимална 3,0 м). Прикључак од ревизионог силаза па до канализационе мреже извести падом од 2% до 6% управно на улични канал искључиво у правој линији без хоризонталних и вертикалних ломова;
- Ревизиона окна морају се још изградити на местима:
 - где се спајају главни хоризонтални одводници са вертикалним;
 - ако је вертикални одводник од тога места удаљен више од 1м;
 - на местима где су каскаде;
 - на местима где се мења правац одводника који спроводи фекалну воду и

- код правих одводника на растојању највише 24м за Ø150 мм.
- У правцу тока воде не сме се ни код једне врсте одводника вршити прелаз изшире цеви у ужу, а одводници у једном правцу не смеју мењати пад од већег камањем;
- Сливници, нужници и остали објекти који леже испод висине до које се може пружити успор из уличне канализације, могу се спојити са каналом ако одговарајући спојни канал од тих објеката има аутоматске или ручне затвараче;
- Где год је могуће избегавати вертикалне спроводнике са уливима и сифонима успољним, хладним зидовима. Отвори на решеткама сливника могу бити на највећим размацама ребара од 15мм;
- Резервоари за лед, рибу и тсл., не смеју бити директно спојени са канализацијом;
- На сваком имању морају бити везани на канализацију најмање по један сливник у дворишту и по један олучњак;
- На једној катастарској парцели на којој има више објеката по правилу пројектовати један канализациони прикључак о чему треба да постигну договор власници објеката;
- Прикључење дренажних вода од објекта извршити преко таложнице за контролу и одржавање пре граничног ревизионог силаза;
- Прикључење гаража, сервиса и других објеката, који испуштају воде са садржајем уља, масти, бензина и др., вршити преко таложника и сепаратора масти и уља;
- У деловима где је каналисање извршено по сепарационом систему забрањено је увођење атмосферске воде у одводнике фекалних вода.

Правила грађења за гасоводну инфраструктуру

Гасоводи у склопу градске гасоводне и дистрибутивне мреже пројектују се и граде у складу са Правилником за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар.

Гасовод мора да обезбеђује непрекидну и сигурну испоруку природног гаса потрошачима са могућношћу искључивања појединих деоница.

Гасоводи у смислу функционалних захтева морају бити у складу са СРПС ЕН 12007-1.

При избору трасе гасовода мора се осигурати да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте и планирану намену коришћења земљишта у складу са планским документима, као и да испуњавају услова у погледу техничких захтева других инфраструктурних објеката

Гасоводи се по правилу граде на земљишту у јавној својини.

У насељеним местима гасовод се по правилу гради у регулационом појасу саобраћајница, у инфраструктурним коридорима.

Гасовод се по правилу полаже подземно.

Надземно полагање челичних гасовода може се дозволити на мостовима, на прелазима преко канала и водених токова. Надземно полагање гасовода од полиетиленских цеви (ПЕ цеви) није дозвољено.

Минимална дубина укопавања гасовода је 80 цм мерено од горње ивице гасовода. Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити из оправданих разлога али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 цм.

Профил рова треба одредити према димензијама цеви и према прописима за земљане радове.

Гасовод мора бити заштићен од подлокавања, плављења, нестабилности тла, одрона земље и других опасности које могу условити померање или додатно оптеретити цеви.

Положени гасовод, затрпава се материјалом из ископа, без крупних комада земље и камења. Приликом затрпавања рова за цеви на саобраћајним површинама, треба се придржавати техничких правила за израду коловозних конструкција.

Укрштања путева и пруга са гасоводом изводе се под посебним условима које издаје оператор дистрибутивног система природног гаса.

Приликом изградње гасовода, укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу захтевима правилника за безбедну дистрибуцију природног гаса и условима управљача јавног пута.

Ако се гасовод поставља испод путева и пруга бушењем, по правилу се поставља у заштитну цев одговарајуће чврстоће. Ако се гасовод поставља испод путева прокопавањем, он се поставља без заштитне цеви.

Угао осе гасовода према објектима са којима се укршта у правилу зноси 90° .

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације.

Траса гасовода мора бити видно обележена посебним ознакама.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

У зависности од притиска заштитни појас гасовода је:

- 1) за ПЕ и челичне гасоводе $MOP \leq 4\text{бар}$ - по 1 м од осе гасовода на обе стране;
- 2) за челичне гасоводе $4\text{ бар} < MOP \leq 10\text{ бар}$ - по 2 м од осе гасовода на обе стране;
- 3) за ПЕ гасоводе $4\text{ бар} < MOP \leq 10\text{ бар}$ - по 3 м од осе гасовода на обе стране;
- 4) за челичне гасоводе $10\text{ бар} < MOP \leq 16\text{ бар}$ - по 3 м од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови без одобрења оператора дистрибутивног система.

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 м.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

Сви делови гасовода морају бити заштићени од корозије. Антикорозивна заштита подземних гасовода се састоји од пасивне заштите (изолација) и активне заштите (катодна заштита).

Запорни органи на челичним гасоводима уграђени под земљом, морају бити опремљени продужним вretenом довољне дужине.

Пре пуштања у рад гасовод се испитује на чврстоћу и непропусност.

Услови прикључења

Услове прикључења на гасоводни систем прописује оператор дистрибутивног система.

Прикључење пословних објеката на дистрибутивну гасоводну мрежу мора се извести тако да сваки власник просторне целине има мерење потрошње природног гаса.

Гасоводи у склопу градске гасоводне и дистрибутивне мреже пројектују се и граде у складу са Правилником за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар.

Услови прикључивања на мрежу дистрибутивног система за грејање

За било какве радове у близини дистрибутивног система - топловода потребно је да:

- Инвеститор је у обавези да пре почетка извођења радова обезбеди сву потребну пројектну документацију.
- Инвеститор је у обавези да пре почетка извођења радова обезбеди све потребне дозволе и услове.
- Да се ископ и затрпавање у близини канала врши искључиво ручно и то под надзором овлашћеног радника ЈКП „Енергетика“ Трстеник.
- Није дозвољено полагање никакве инсталације паралелно изнад или испод топловодног канала.
- Код укрштања и упоредног вођења топловода са другим комуналним водовима потребно је поштовање важећих прописа те захтева испоручиоца топлотне енергије и оператора других комуналних водова. Изузетно се може са посебним сигурносним мерама и уз сагласност са оператором комуналних водова, растојање између водова смањити у односу на прописано.

Код пројектовања зграде или другог грађевинског објекта, чија је ивица или габарит грађевинске јаме у непосредној близини постојећег топловода, потребно је пројектом предвидети мере, које ће неоспорно обезбедити сигурно и неометано функционисање топловода за време градње. Радови морају бити изведени тако да не проузрокују механичка оштећења на постојећем топловоду. У случају проузрокованог оштећења топловода инвеститор грађевинског објекта је дужан обезбедити санацију топловода, која се спроводи под надзором испоручиоца топлотне енергије. Пројектно решење мора потврдити испоручилац топлотне енергије.

Захтевана одстојања су дата у следећој табели:

Зграда/комунални вод	Чисто одстојање (см)	
	Укрштање/упоредно вођење до 5 м	Упоредно вођење преко 5 м
Гасовод до 4 bar	По одредбама правилника о техничким захтевима за изградњу, рад и одржавање гасовода са радним притиском ≤ 16 bar	
Гасовод преко 4 bar		
Водовод	30	40
Други топловод	30	40
Канализација	30	50
Сигнални кабл, телеком, кабл до 1 kV	30	30
10 kV каблови или један 30 kV кабл	60	70
Преко 30 kV каблови или кабл преко 60 kV	100	150
Минимално одстојање зграде од постојећег топовода	100	
Минимално одстојање топловода од постојеће зграде	50	

– По завршетку радова и геодетском снимању трасе наведених инсталација потребно је предузећу ЈКП „Енергетика“ доставити једну копију скице са уцртаним трасама наведених инсталација.

IV ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

Лист бр.1. Постојећа претежна намена површина Р 1:5000

2. ПЛАНСКА РЕШЕЊА

Лист бр.1.1. Граница плана на катастарској подлози Р 1:5000

Лист бр.1.2. Подела на урбанистичке зоне Р 1:5000

Лист бр.2. Планирана претежна намена површина Р 1:5000

Лист бр.3. Саобраћајно решење са регулационим линијама Р 1:2500

Лист бр.4. Урбанистичка регулација са грађевинским линијама Р 1:2500

Лист бр.5. Електроенергетика и телекомуникација Р 1:5000

Лист бр.6. Хидротехничка инфраструктура Р 1:5000

Лист бр.7. Гасификација и топлификација Р 1:5000

Лист бр.8. Смернице за спровођење плана Р 1:5000

Аналитичко геодетски део

Прилог 1. Опис и попис парцела грађевинског подручја

Прилог 2. Координате осовинских тачака саобраћајница

Прилог 3. Координате тачака регулационог појаса

Прилог 4. Попис парцела за саобраћајне површине

V СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Информација о локацији и Локацијски услови се издају на основу Плана генералне регулације насеља Трстеники и издаје их надлежни орган, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и одредбама овог Плана.

Информације о локацији и Локацијске услове као основ за добијање грађевинске дозволе се издају за цело подручје овог Плана.

Грађевинску дозволу издаје надлежни орган на основу техничке документације и ситуационог решења сваке грађевинске парцеле, а у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и одредбама овог Плана.

Плана генералне регулације насеља Трстеник, представља основ за прибављање земљишта за јавне намене у циљу решавања имовинских односа и доношење Одлуке о проглашењу грађевинског земљишта за јавне намене.

На основу дефинисане границе грађевинског земљишта јавне намене, на целом подручју Плана, могућа је парцелација и препарцелација грађевинског земљишта на начин предвиђен Законом и Правилником.

Планска решења дата Генералним планом Трстеника у највећој мери имплементирана су у решења дата Планом генералне регулације Трстеник. Како су се правила уређења и грађења у генералном плану односила на урбанистичке целине извршено је преиспитивање и диференцијација намена и урбанистичких параметара према реализованим садржајима и исказаним потребама корисника простора.

Усвајањем Плана генералне регулације Трстеник ставља се ван снаге Генерални план Трстеника 2030. („Службени лист општине Трстеник“, бр. 7/2009) и сви ДУП-ови који су се спроводили у целости или делимично и то:

1. ДУП стамбеног насеља “Бељици” у Трстенику, “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.17/73
2. ДУП “Ново гробље” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.8/83
3. ДУП стамбеног насеља “Бељици II” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.7/85
4. ДУП блока “Радоје Крстић” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.3/86
5. ДУП блока “Бошко Савић” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.13/86
6. Измене и допуне ДУП-а блока “Спортско-рекреативни центар” Трстеник “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.9/87
7. ДУП насеља “Чаири” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.17/87 и Измене и допуне ДУП-а насеља “Чаири” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.1/95
8. Измене и допуне ДУП-а “Шумска секција” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.7/88
9. ДУП блока “Робна кућа-железничка станица” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.6/89
10. ДУП индустријског комплекса РО ИХП “Прва петолетка” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.1/90
11. ДУП насеља “Трстеник II” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.1/90
12. ДУП блока “Центар” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.3/90
13. ДУП блока “Рајчевић” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.6/93
14. УП блока “Зелена пијаца” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.7/97
15. УП блока “Ново насеље” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.7/97

16. ДУП блока “Аутобуска станица” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.3/74

17. ДУП блока “Здравствени блок” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.14/82 и Измене и допуне ДУП-а “Здравствени блок” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.5/86

18. ДУП коридора за изградњу новог моста на Западној Морави са прилазним саобраћајницама у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.13/84

19. ДУП блока “Обилић” у Трстенику “Међуопштински службени лист Крушевац”, бр.7/88

20. ДУП коридора улице “Свети Сава” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.2/95

21. ДУП блока “Чајка” у Трстенику “Службени лист општине Трстеник”, бр.6/89

Ван снаге стављају се следећи планови детаљне регулације:

- План детаљне регулације коридора Улице Свети Сава у Трстенику – I део;
- План детаљне регулације коридора Улице Свети Сава у Трстенику – део II;

У обухвату Плана генералне регулације Трстеник на снази остаје План детаљне регулације проширења „Новог гробља“ у Трстенику („Службени лист општине Трстеник“, бр. 1/2020).

Изградња аутопута и планиране зоне заштите спроводе се према правилима уређења и грађења из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, бр. 10/2020).

У обухвату Плана генералне регулације Трстеник започета је израда планова нижег реда за које је потребно усаглашавање са планским решењима Плана генералне регулације Трстеник и Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина, нарочито у погледу саобраћајне матрице и прописаних ограничења за зоне заштите.

Планови детаљне регулације који су у изради су:

- План детаљне регулације комплекса „ППОВ Трстеник“ у Трстенику;
- План детаљне регулације „Источна зона“ у Трстенику;
- План детаљне регулације радна зона „Аутопут“ у Трстенику;
- План детаљне регулације „Трстеник II - Оџаци“;
- План детаљне регулације „Морава - Чајка“ у Трстенику;

У обухвату Плана, поред започетих планова детаљне регулације, обавезна је израда и за:

– Пословно стамбена зона „Север“ у Трстенику (новопланиране површине за становање са пословањем на подручју између реке Западне Мораве и ДП ПА број 187 и Љубостињске реке и ДП ПА број 188);

- Комерцијална зона „Аутопут“;
- све новоформиране радне зоне;
- регулација свих водотокова;
- соларне електране снаге 1MW и више;
- за измештање делова или целих траса инфраструктурних линијских коридора изван дефинисаних регулационих појасева;
- за саобраћајнице, инфраструктурне објекте и комплексе, као и за друге комплексе јавне намене који нису одређени у овом Плану, по процени надлежног органа јединице локалне самоуправе и прибављеном мишљењу комисије за планове.

План детаљне регулације могућа је радити и за друга подручја на основу одлуке надлежног органа.

Планови детаљне регулације који су у изради и који су планирани за даљу разраду дефинисани на графичком прилогу оквирном границом обухвата.

Израда урбанистичких пројеката обавезна је за:

- за изградњу вишепородичних објеката у оквиру мешовитог становања;
- за изградњу хотела и мини хотела у оквиру становања;
- за све локације новопланираних гробља;
- за изградњу верских објеката;
- привредне и индустријске зоне са сложеним програмом пословања и услуга;
- центри за одвојено сакупљање рециклабилног отпада (рециклажна дворишта)
- мернорегулационе станице (МРС);
- за пумпне станице и сервисе за путничка и теретна возила и аутобусе;
- за становање уз стамбену подршку (социјално становање);
- свака изградња, доградња или надградња јавних објеката;
- пијаце;
- топлана за грејање, котларница на биомасу, соларне електране до 1MW;
- постројења за пречишћавање отпадних вода;
- спортско рекреативни центар и парковске површине;
- новопланирани и неуређени јавни паркинг и паркинг гаража;
- било која комплексна градња по прибављеном мишљењу Комисије за планове, а на захтев надлежног Одељења за урбанизам,

Локације за расписивање јавних архитектонских или урбанистичких конкурса нису одређене на подручју Плана.

Планом је омогућена фазна реализација за изградњу свих објеката и инфраструктурних коридора, при чему до комплетне реализације свака фаза изградње мора да прати претходну изградњу и евентуално повећање капацитета инфраструктуре.

Све фазе реализације морају бити дефинисане пројектно техничком документацијом. Омогућити функционисање сваке фазе независно од реализације следеће фазе, без преношења обавеза из једне фазе у другу. У свакој фази реализације морају се обезбедити прописани услови за паркирање, озелењавање и уређење слободних површина парцеле.

VI ДОКУМЕНТАЦИОНИ ДЕО ПЛАНА

- Одлука о приступању изради Плана генералне регулације Трстеник, бр. 350-36/2021-06 („Службени лист општине Трстеник“, бр. 4/2021);
- Подлоге за израду плана (дигитално);
- Изводи из планова вишег реда
 - Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС“, бр.10/2020);
 - Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута железничке пруге Сталаћ-Краљево (фаза раног јавног увида);
 - Извод из Просторног плана општине Трстеник („Службени лист општине Трстеник“, бр.4/2011);
 - Извод из Генералног плана Трстеника 2030. („Службени лист општине Трстеник“, бр. 7/2009).
- Подаци, услови и мишљења органа, посебних организација, ималаца јавних овлашћења и других институција;
 - Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд, број: 350-01-00857/2023-11, од 26.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Београд, број: 350-01-00041/2023-09, од 20.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Министарство заштите животне средине, Београд, број: 350-01-00058/2023-04, од 18.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Министарство рударства и енергетике, Београд, број: 350-01-50/2023-06, од 26.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентиву, Београд, број 09-217-658/23, од 05.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Министарство одбране Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд, П број 5639-4 од 21.06.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - ЈП „Путеви Србије“ Београд, Сектор за стратегију, пројектовање и развој, број 950-8281/23-1 од 12.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - „Коридори Србије“ д.о.о., Београд, Сектор за технички пријем и пројектовање, број: I-2957/23-МК, од 11.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.; број: I-3350/23-МК, од 20.07.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 12.07.2023. год.;
 - АД „Електромрежа Србије“, Београд, број 130-00-UTD-003-470/2023-002 од 28.04.2023. год, Општински број 350-32/2023-06 од 11.04.2023. год.;
 - „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Крушевац, број Д.09.12. - 155342/2-2023 од 10.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - ЈП „Србијагас“ Нови сад, Сектор за развој, број 06-07-11/1159/1, од 01.06.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - „Телеком Србија“, Предузеће за телекомуникације, извршна јединица Крушевац - служба за мрежу, одељење за оперативну подршку, број 156103/2-2023 од 28.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Завод за заштиту природе Србије, Београд, број 03-021-1342/2 од 10.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
 - Завод за заштиту споменика културе Краљево, број 493/3 од 26.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;

- ЈВП „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, број 4458/1 од 20.07.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
- Директорат цивилног ваздухопловства, Београд, број 4/3-10-0011/2023-0002 од 21.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 11.04.2023. год.;
- ЈКСП „Комстан“, Јавно комунално стамбено предузеће, Трстеник, број. 1942-1 од 12.04.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.;
- ЈКП „Енергетика“ Трстеник, бр. 829/2023 од 12.05.2023. год., Општински број 350-32/2023-06 од 05.04.2023. год.
- АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, Извршни директор за развој, инвестиције и заједничке послове, број: 3/2023-1011 од 24.08.2023.године, Општински број: 350-32/2023-06 од 14.08.2023.године.;

Мишљења

- Директорат цивилног ваздухопловства, Београд, број 4/3-10-0084/2024-0002 од 20.03.2024. год., Општински број 350-10/2024-432 од 25.03.2024. год.;
- АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, Извршни директор за развој, инвестиције и заједничке послове, број: 3/2024-280 од 15.03.2024.године, Општински број: 350-10/2024-383 од 20.03.2024.године.;
- ЈП „Путеви Србије“ Београд, Сектор за стратегију, пројектовање и развој, број 953-6269/24-1 од 22.04.2024. год.,
- Завод за заштиту природе Србије, Београд, број 03-021-933/2 од 20.03.2024. год., Општински број 350-10/2024-480 од 21.03.2024. год.;
- АД „Електромрежа Србије“, Београд, број 130-00-UTD-003-452/2023-004 од 15.03.2024. год, Општински број 350-10/2024-404 од 21.03.2024. год.;
- ЈВП „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, број 2795/1 од 26.03.2024. год., Општински број 350-10/2024-445 од 27.03.2024. год.;
- Извештај о обављеном раном јавном увиду, број 350-32/2023-06 од 27.04.2023.године;
- Извештај о извршеној стручној кронтроли нацрта планског документа „План генералне регулације Трстеник“ и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину ППР-а Трстеник, број 060-62/2023-06 од 15.12.2023.године;
- Извештај о обављеном јавном увиду у нацрт Плана генералне регулације Трстеник и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана генералне регулације Трстеник, број 060-58/2024-06 од 20.06.2024.године;
- Стратешка процена утицаја плана на животну средину;
- Одлука о усвајању плана

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

План генералне регулације Трстеник оверен је потписом председника и печатом Скупштине општине Трстеники и урађен је у три аналогна и три дигитална примерка.

Права на непосредан увид у Плана генералн регулације Трстеник имају правна и физичка лица на начин и под условима које ближе прописује министар надлежан за послове урбанизма.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу општине Трстеник, а објављује се и у електронском облику и доступан је на увид јавности, осим прилога који се односе на посебне мере, услове и захтеве за прилагођавање потребама одбране земље, као и подацима о подручјима и зонама од посебног значаја и интереса за одбрану земље.

Број:
Трстеник

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТРСТЕНИК

Председник
Скупштине општине Трстеник